

Załącznik nr 2

do uchwały nr 747/2025

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

ul. Mickiewicza 21

38-500 Sanok

Nazwa ocenianego kierunku studiów: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

1. Poziom/y studiów: **jednolite magisterskie**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
pedagogika (100% punktów ECTS)

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

X TAK ☐ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- ☐ nauczyciel przedmiotu²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia ²
- ☐ nauczyciel psycholog

X nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej

- ☐ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Metryka kierunku

Nazwa kierunku		Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	
Rodzaj studiów	Czas trwania	jednolite studia magisterskie	5 lat / 10 semestrów
Forma studiów		stacjonarne	
Profil kształcenia		praktyczny	
Tytuł zawodowy		magister	
Dziedzina nauki wiodąca		nauki społeczne	
Dyscyplina naukowa wiodąca		pedagogika	
Ogólna liczba pkt ECTS		316	

Wykaz zakładanych kierunkowych efektów uczenia się

SYMBOL	Nazwa kierunku studiów: <i>Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i> Poziom kształcenia: <i>jednolite magisterskie</i> Profil kształcenia: <i>praktyczny</i> Obszar kształcenia: <i>nauki społeczne</i> Poziom kwalifikacji: <i>7</i> Dziedzina: <i>nauki społeczne</i> Dyscyplina: <i>pedagogika</i>
	Tytuł zawodowy uzyskany przez absolwenta: <i>magister</i>
Po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich na kierunku <i>pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna</i> absolwent:	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
K_W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia
K_W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać
K_W03	współczesne interdyscyplinarne badania nad dzieciństwem (Childhood Studies) dotyczące zagadnienia dobrostanu dziecka;
K_W04	główne środowiska wychowawcze, ich specyfiki i procesy w nich zachodzące
K_W05	strukturę i funkcje systemu oświaty oraz alternatywnych form edukacji: podstawy, cele, organizację oraz funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych
K_W06	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji
K_W07	zagadnienie edukacji międzykulturowej;
K_W08	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością, sposoby ich egzekwowania oraz propagowania w środowisku zarówno przedszkolnym oraz szkolnym, jak i pozaprzedszkolnym oraz pozaszkolnym
K_W09	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej, zasady udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna

K_W10	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej
K_W11	znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci
K_W12	rolę innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy;
K_W13	zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych i sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych;
K_W14	projektowanie i prowadzenie działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, w tym zakres i jakość wsparcia społecznego;
K_W15	różne rodzaje i funkcje oceniania
K_W16	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;
K_W17	procesy komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłócenia;
K_W18	funkcjonowanie i dysfunkcje aparatu mowy, słuchu i wzroku oraz prawidłowe nawyki posługiwania się nimi;
K_W19	metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinie nauk społecznych;
K_W20	terminy i założenia metodologiczne oraz zasady i normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej;
K_W21	zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego; zna sposoby konstruowania i kontrolowania własnej ścieżki kariery
K_W22	ma wiedzę dotyczącą technologii informacyjno-komunikacyjnej niezbędnej do wykonywania zadań nauczyciela;
K_W23	ma wiedzę z zakresu języka obcego, na poziomie B+, niezbędną do wykonywania zadań nauczyciela przedszkola i szkoły podstawowej;
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
K_U01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
K_U02	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;
K_U03	wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy;
K_U04	dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
K_U05	skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań dydaktycznych;
K_U06	identyfikować i rozbudzać zainteresowania dzieci lub uczniów oraz odpowiednio dostosowywać sposoby i treści kształcenia;
K_U07	rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów;
K_U08	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych dzieci lub uczniów, z wykorzystywaniem różnych rodzajów zabaw;

K_U09	identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji oraz realizacji celów terapeutycznych;
K_U10	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;
K_U11	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci lub uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;
K_U12	efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne;
K_U13	racjonalnie i zgodnie z zasadami techniki pracy umysłowej gospodarować czasem zajęć oraz odpowiedzialnie organizować pracę pozaszkolną dziecka lub ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
K_U14	skutecznie wykorzystywać w pracy z dzieckiem lub uczniem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, i rodziców lub opiekunów dziecka lub ucznia;
K_U15	poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz wykazywać troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej, dzieci lub uczniów;
K_U16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;
K_U17	udzielać pierwszej pomocy;
K_U18	rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
K_U19	współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych;
K_U20	potrafi w swojej pracy posługiwać się wiedzą prawną i kierować się zasadami etyki zawodowej związanymi z kwalifikacjami nauczycielskimi;
K_U21	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy dotyczącej prawidłowości rozwojowych dziecka/ucznia;
K_U22	planować i realizować działania na rzecz uczenia się przez całe życie;
K_U23	posiada umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B+ w pracy z dziećmi i uczniami, oraz wykorzystuje je do rozwijania własnej ścieżki zawodowej;
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
K_K01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;
K_K02	formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki;
K_K03	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;
K_K04	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej;

K_K05	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi;
K_K06	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk;
K_K07	projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości;
K_K08	projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;
K_K09	poprawnie posługuje się językiem ojczystym, wykazując troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej i uczniów.

Legenda:

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) — kierunkowe efekty uczenia się

W — kategoria wiedzy

U — kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) — kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne — numer efektu uczenia się

P7 – Poziom 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

(wykaz efektów zgodny ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej) – efekty znajdują się w sylabusach przedmiotów jako efekty przedmiotowe

A. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	
A.1. Podstawy działań pedagogicznych	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.1.W1.	kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ulokowanie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;
A.1.W2.	procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;
A.1.W3.	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.1.U1.	wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;
A.1.U2.	interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną;
A.1.U3.	analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy;
A.1.U4.	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
A.1.U5.	rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny;
A.1.U6.	projektować drogi osiągania skuteczności zawodowej i charakteryzować jej determinanty.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
A.1.K1.	doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;
A.1.K2.	nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki i budowania warsztatu pracy nauczyciela dziecka w w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;
A.1.K3.	podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia;
A.1.K4.	stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka
A.2. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	

A.2.W1.	terminologię używaną w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, jej źródła, miejsce oraz zastosowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, a także miejsce pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w systemie nauki oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi;
A.2.W2.	procesy związane z wychowaniem i kształceniem dzieci i uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem fazy wczesnego, średniego i późnego dzieciństwa, w perspektywie interdyscyplinarnej: psychologicznej, pedagogicznej, aksjologicznej i socjologicznej;
A.2.W3.	rolę nauczyciela w rozwijaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;
A.2.W4.	konceptje dziecka i dzieciństwa (Childhood Studies) i ich uwarunkowania kulturowe i społeczne; interdyscyplinarne zagadnienia dobrostanu dziecka oraz perspektywy metodologiczne badań nad dzieckiem i dzieciństwem, a także wymagania etyczne badań naukowych z udziałem dzieci;
A.2.W5.	typy, cele i zasady funkcjonowania instytucji edukacyjnych przeznaczonych dla dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym; cele i zasady współpracy przedszkola lub szkoły z podmiotami zewnętrznymi oraz modele, funkcje, szanse i zagrożenia współpracy; sposoby radzenia sobie z problemami wychowawczymi dzieci lub uczniów i rozwiązywania ich we współpracy z rodziną i otoczeniem dziecka lub ucznia, specyfikę pracy z dziećmi lub uczniami z doświadczeniem migracyjnym, a także sposoby budowania swojego autorytetu w relacjach zawodowych i we współpracy z zespołem nauczycieli oraz z innymi podmiotami procesu wychowania i kształcenia.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.2.U1.	wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, w tym wybrane modele i konceptje pedagogiczne, oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych, w celu dokonania analizy i interpretacji złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i kulturowych, a także motywów i wzorów ludzkiego zachowania;
A.2.U2.	rozpoznawać i identyfikować style wychowania w praktyce edukacyjnej, wskazywać ich wartościowe cechy i zagrożenia dla podmiotowości dziecka lub ucznia;
A.2.U3.	rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole oraz tworzyć właściwy klimat w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej;
A.2.U4.	organizować wartościowe rozwojowo i społecznie środowisko wychowawcze oraz wspierać dzieci lub uczniów w wyrażaniu swojej indywidualności w sposób twórczy;
A.2.U5.	wybrać i zastosować właściwy dla danej organizacji pracy przedszkola lub szkoły podstawowej sposób postępowania oraz dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
A.2.U6.	skutecznie porozumiewać się z różnymi odbiorcami, w tym z dziećmi lub uczniami, rodzicami lub opiekunami oraz specjalistami, z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
A.2.K1.	refleksji, w tym krytycznej oceny, odnośnie do poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz wykazywania umiejętności uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego w zakresie wychowania przedszkolnego oraz edukacji wczesnoszkolnej;
A.2.K2.	podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;

A.2.K3.	profesjonalnego rozwiązywania problemów i konfliktów w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej.
A.3. Podstawy psychologii dla nauczycieli	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.3.W1.	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, osobowości, temperamentu i stylu poznawczego;
A.3.W2.	rozwój człowieka w cyklu życia, w tym proces rozwoju dziecka w kolejnych okresach dzieciństwa: rozwój fizyczny, motoryczny i psychospołeczny, rozwój procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralny, a także rozwój i kształtowanie osobowości; szczególne uzdolnienia; normy rozwojowe (różnorodność ujęć), zjawisko dysharmonii (asynchronii) rozwojowej, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych oraz teorie integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;
A.3.W3.	psychologiczne podstawy procesu uczenia się dzieci lub uczniów: modele uczenia się (konceptje klasyczne, współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych), metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, a także metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań;
A.3.W4.	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, zagadnienia: empatii, zachowań asertywnych, agresywnych i uległych, postaw, stereotypów, uprzedzeń, negocjacji i rozwiązywania konfliktów, reguły współdziałania, procesy i role grupowe, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z dzieckiem, a także mechanizmy kształtowania się postaw dzieci lub uczniów;
A.3.W5.	znaczenie autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, zagadnienia stresu i nauczycielskiego wypalenia zawodowego, potrzebę korzystania z informacji zwrotnych dotyczących swojej pracy; podstawy psychologii twórczości i treningu myślenia kreatywnego, trening komunikacyjny, style komunikowania się nauczyciela z podmiotami edukacyjnymi oraz metody przezwyciężania barier komunikacyjnych.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.3.U1.	obserwować procesy uczenia się dzieci lub uczniów i ich konteksty;
A.3.U2.	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;
A.3.U3.	skutecznie i świadomie komunikować się z użyciem właściwej terminologii;
A.3.U4.	rozpoznawać bariery i trudności udziału dzieci lub uczniów w różnych formach aktywności;
A.3.U5.	rozpoznawać potrzeby psychospołecznego wsparcia dziecka lub ucznia;
A.3.U6.	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
A.3.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami, zasobami i rozwojem zawodowym;
A.3.K2.	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych;
A.3.K3.	ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej i umiejętności zawodowych.
A.4. Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.4.W1.	predyspozycje rozwojowe we wczesnym dzieciństwie do uczenia się języka obcego

A.4.W2.	sposoby uczenia się dzieci lub uczniów języka obcego w wybranych koncepcjach psychologicznych, kompetencje językowe dziecka lub ucznia, teorię wieku krytycznego, społeczne i kulturowe aspekty nauczania języków obcych, a także rolę nauczyciela w uczeniu się spontanicznym i spontaniczno-reaktywnym dzieci lub uczniów;
A.4.W3.	strategie zabawowe i zadaniowe w uczeniu się języka obcego przez dzieci lub uczniów, warunki do nabywania kompetencji językowych przez dzieci lub uczniów oraz sposoby motywowania dzieci lub uczniów do uczenia się języka obcego.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.4.U1.	zaplanować działania na rzecz rozwoju własnych kompetencji językowych i pedagogicznych;
A.4.U2.	tworzyć środowisko do nabywania kompetencji językowych przez dzieci lub uczniów i rozwijać ich motywację do uczenia się.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
A.4.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami językowymi i pedagogicznymi;
A.4.K2.	wspierania właściwych postaw dzieci lub uczniów wobec innej kultury.
B. Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej, jako przygotowanie do integracji treści nauczania	
B.1. Język polski	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.1.W1.	funkcjonalne posługiwanie się pojęciami z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku;
B.1.W2.	podstawy i zakres doboru treści nauczania dzieci lub uczniów w zakresie języka polskiego, pojęcia z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku, a także klasyczną i współczesną literaturę dla dzieci oraz kulturę dla dziecięcego odbiorcy;
B.1.W3.	etapy nabywania umiejętności czytania i pisanie w języku polskim.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.1.U1.	funkcjonalnie posługiwać się pojęciami z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku;
B.1.U2.	dokonać analizy i interpretacji zróżnicowanych formalnie dzieł literackich oraz kulturowych;
B.1.U3.	wyróżniać wśród różnych zjawisk językowych kategorie prymarne i sekundarne odpowiednie dla dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;
B.1.U4.	wypowiadać się w mowie i w piśmie w sposób klarowny, spójny i precyzyjny, konstruując rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi na określone tematy;
B.1.U5.	zaplanować działania na rzecz rozwoju swojej wiedzy i umiejętności w zakresie prawidłowej realizacji edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.1.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami merytorycznymi do wspierania dzieci lub uczniów w zakresie rozwoju języka polskiego.
B.2. Język obcy	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.2.W1.	podstawowe struktury gramatyczne oraz formy językowe;
B.2.W2.	kulturę państw z danego obszaru językowego oraz wybraną literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy dla dzieci w języku obcym.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.2.U1.	wykorzystywać pogłębione kompetencje leksykalne, gramatyczne, fonetyczne i socjokulturowe w komunikowaniu się w języku obcym;
B.2.U2.	posługiwać się sprawnościami w zakresie rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisanie;

B.2.U3.	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje zawodowe umiejętności, korzystając z różnych źródeł w języku obcym;
B.2.U4.	dobierać w pracy z dziećmi lub uczniami odpowiednią literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy w języku obcym.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.2.K1.	autorefleksji nad posiadanymi kompetencjami, podejmowania kształcenia i pracy w celu rozwoju umiejętności językowych.
B.3. Matematyka	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.3.W1.	podstawowe struktury matematyki szkolnej: liczby i ich własności, zbiory liczbowe, działania na liczbach, figury, relacje i zależności funkcyjne, reprezentacje graficzne;
B.3.W2.	treści nauczania w zakresie edukacji matematycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej: liczby i liczenie, aspekty liczby, systemy pozycyjne i niepozycyjne, własności działań na liczbach, zagadnienia miarowe w geometrii, klasyfikowanie figur geometrycznych, symetrię, manipulacje w trzech wymiarach i tworzenie modeli brył, wczesną algebraizację, zagadnienia zegarowe i kalendarzowe;
B.3.W3.	treści nauczania matematyki w zakresie starszych klas szkoły podstawowej: własności liczb całkowitych i wymiernych, działania na ułamkach, wyrażenia algebraiczne, rozumowanie geometryczne i jego zapis, przeliczanie jednostek miary, zliczanie za pomocą reguł mnożenia i dodawania, zasadę szufladkową, definiowanie figur, badanie ich własności (kąty, wielokąty, koło), proste konstrukcje geometryczne - prostopadłość i równoległość na płaszczyźnie i w przestrzeni, figury przestrzenne, kodowanie położenia na płaszczyźnie i w przestrzeni, elementy statystyki opisowej, graficzne reprezentowanie danych, podstawowe konstrukcje geometryczne, algorytmy i konstrukcje rekurencyjne;
B.3.W4.	rozumowania matematyczne w zakresie matematyki szkolnej, w tym wnioskowanie dedukcyjne, argumentowanie i zapisywanie rozumowań, wykonywanie eksperymentów numerycznych i geometrycznych, dostrzeganie regularności prowadzących do uogólnień, uzasadnianie uogólnień, formułowanie i weryfikację hipotez, rozumowania dedukcyjne w geometrii płaskiej i przestrzennej;
B.3.W5.	zastosowania matematyki w życiu codziennym oraz w innych obszarach, w tym w technice, sztuce, ekonomii i przyrodzie.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.3.U1.	sprawnie posługiwać się podstawowymi obiektami matematycznymi;
B.3.U2.	przeprowadzić proste rozumowania matematyczne i oceniać ich poprawność;
B.3.U3.	dostrzegać i wskazywać związki matematyki z codziennym życiem;
B.3.U4.	rozwiązywać zagadki i łamigłówki logiczne;
B.3.U5.	posługiwać się pakietami wspierającymi nauczanie matematyki;
B.3.U6.	przygotować ucznia do udziału w konkursach matematycznych dla szkół podstawowych.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.3.K1.	pogłębiania swojego rozumienia znaczenia i piękna matematyki.
B.4. Edukacja społeczno-przyrodnicza	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.4.W1.	kluczowe pojęcia oraz zjawiska z zakresu przyrody ożywionej i nieożywionej, występujące w otoczeniu dziecka lub ucznia;
B.4.W2.	podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o społeczeństwie;

B.4.W3.	podstawy przedsiębiorczości i ekonomii.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.4.U1.	analizować oraz interpretować powszechnie występujące zjawiska przyrody;
B.4.U2.	dostrzegać wzajemne związki w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego i społecznego;
B.4.U3.	rozpoznawać gatunki roślin i zwierząt najczęściej występujących w otoczeniu dziecka lub ucznia;
B.4.U4.	ilustrować najczęściej spotykane zjawiska przyrodnicze za pomocą prostych doświadczeń z użyciem przedmiotów życia codziennego.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.4.K1.	pogłębiania swojego rozumienia funkcjonowania świata przyrody;
B.4.K2.	krzewienia idei dbałości o otoczenie przyrodnicze.
B.5. Informatyka	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.5.W1.	podstawowe pojęcia i zasady informatyki z zakresu, w jakim ma ona zastosowanie w pracy z dziećmi lub uczniami;
B.5.W2.	zasady modelowania rzeczywistych sytuacji i reprezentowania danych, gromadzenia danych i ich przetwarzania;
B.5.W3.	zasady projektowania algorytmów oraz ich realizacji przy użyciu komputera;
B.5.W4.	zasady organizacji i funkcjonowania urządzeń elektronicznych, komputerów i sieci komputerowej oraz ich wykorzystania;
B.5.W5.	społeczne aspekty informatyki i jej zastosowań, wpływu informatyki na rozwój społeczeństwa oraz zagrożenia w świecie wirtualnym;
B.5.W6.	uwarunkowania zawodowego rozwoju z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej i informatyki oraz komputerowe programy edukacyjne przeznaczone dla najmłodszych uczniów.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.5.U1.	zaprojektować i uruchomić na komputerze prosty algorytm;
B.5.U2.	zaprojektować prostą, funkcjonalną bazę danych;
B.5.U3.	ocenić walory użytkowe komputerowego programu edukacyjnego;
B.5.U4.	zorganizować bezpieczne środowisko pracy z komputerem.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.5.K1.	ciągłej aktualizacji swojej wiedzy z zakresu zastosowań komputerów w edukacji;
B.5.K2.	zapewniania poczucia bezpieczeństwa dzieci lub uczniów znajdujących się pod jego opieką.
B.6. Plastyka	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.6.W1.	podstawy teorii estetyki i kultury, jej zastosowanie w edukacji plastycznej dziecka lub ucznia;
B.6.W2.	zasoby i zasady upowszechniania różnorodnych przekazów wizualnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
B.6.W3.	cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie plastyki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania;
B.6.W4.	wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji plastycznej w Polsce i na świecie;
B.6.W5.	podstawy rysunku.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.6.U1.	zaprojektować przekaz wizualny dostosowany do okoliczności;
B.6.U2.	wykonać odręczny szkic określonego przedmiotu.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	

B.6.K1.	przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych;
B.6.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami.
B.7. Muzyka	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.7.W1.	terminologię z zakresu muzyki i jej zastosowanie w edukacji muzycznej;
B.7.W2.	źródła kultury muzycznej, ich kulturowe i społeczne uwarunkowania oraz znaczenie dla rozwoju dziecka lub ucznia;
B.7.W3.	cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania; odmiany, faktury utworów muzycznych ze względu na sposób wykonywania muzyki (solo, muzyka kameralna, symfoniczna, chóralna, wokarno-instrumentalna), podstawowe zagadnienia z zakresu form muzycznych, podstawowe terminy notacji muzycznej;
B.7.W4.	podstawowy repertuar muzyczny w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
B.7.W5.	wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji muzycznej w Polsce i na świecie.
B.7.U1.	zaprojektować przekaz muzyczny dostosowany do okoliczności;
B.7.U2.	wykonywać proste melodie na wybranym instrumencie lub głosem.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.7.K1.	przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych;
B.7.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej lub wspólnej aktywności muzycznej;
B.7.K3.	krzewienia idei wspólnego wykonawstwa muzycznego jako działania kulturotwórczego i chroniącego dziedzictwo narodowe.
B.8. Technika	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.8.W1.	założenia, cele i treści kształcenia ogólnotechnicznego dzieci lub uczniów;
B.8.W2.	sytuację dziecka w świecie współczesnej techniki;
B.8.W3.	cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie techniki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania;
B.8.W4.	współczesne koncepcje i modele edukacji technicznej w Polsce i na świecie.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.8.U1.	popularyzować podstawy wiedzy technicznej wśród dzieci lub uczniów;
B.8.U2.	zapewnić warunki bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w otoczeniu techniki;
B.8.U3.	zademonstrować umiejętność rozwiązywania praktycznych problemów związanych z techniką.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.8.K1.	promocji zasad bezpiecznego posługiwania się urządzeniami technicznymi;
B.8.K2.	fachowego wspierania zainteresowania dzieci lub uczniów techniką.
B.9. Wychowanie fizyczne	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.9.W1.	terminologię z zakresu aktywności i sprawności fizycznej;
B.9.W2.	związki aktywności i sprawności fizycznej ze zdrowiem;
B.9.W3.	formy aktywności fizycznej dostosowane do potrzeb i możliwości dzieci lub uczniów, zachęcające dzieci lub uczniów do aktywności fizycznej;
B.9.W4.	proces uczenia się i nauczania czynności ruchowych;
B.9.W5.	zaburzenia postawy ciała i prawidłowe wzorce ruchu;
B.9.W6.	wybrane współczesne koncepcje i modele wychowania fizycznego w Polsce i na świecie.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	

B.9.U1.	zaplanować zajęcia ruchowe w określonych warunkach;
B.9.U2.	zachęcić dzieci lub uczniów do podejmowania aktywności fizycznej;
B.9.U3.	wspierać działania przeciwdziałające nabywaniu wad postawy ciała przez dzieci lub uczniów i nadwadze.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.9.K1.	krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną.
B.10. Edukacja zdrowotna	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.10.W1.	modele, uwarunkowania i zagrożenia zdrowia, w tym zdrowia psychicznego;
B.10.W2.	istotę umiejętności życiowych (life skills) i zachowań prozdrowotnych;
B.10.W3.	podstawowe zagadnienia rozwoju biologicznego człowieka;
B.10.W4.	sposoby wspomagania dziecka lub ucznia w działaniach na rzecz zdrowia i niwelowania stanów zagrażających zdrowiu, możliwości zmian w otoczeniu dziecka lub ucznia oraz procesy uczenia się mózgu;
B.10.W5.	zasady udzielania pierwszej pomocy.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.10.U1.	rozpoznać sytuację zagrożenia dla zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, i odpowiednio zareagować;
B.10.U2.	skutecznie promować zachowania prozdrowotne.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.10.K1.	krzewienia postawy dbałości o zdrowie i ochronę środowiska.
C. Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
C.W1.	zróżnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego; zadania edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zakresie wspierania rozwoju dziecka lub ucznia; proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole; strategie stymulowania aktywności poznawczej dziecka lub ucznia, zasady wykorzystywania zabawy do stymulowania rozwoju dziecka oraz rolę inicjacji: czytelnicznej, teatralnej, muzycznej, plastycznej i technicznej;
C.W2.	zasady organizacji optymalnego środowiska edukacyjnego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej; możliwości wykorzystania w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodnych sposobów organizowania środowiska uczenia się i nauczania, organizację środowiska wychowawczego przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci, uczniów lub grup, a także potrzebę wykorzystywania w pracy z dzieckiem lub uczniem informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, oraz rodziców lub opiekunów;
C.W3.	zasady: projektowania spersonalizowanych strategii edukacyjnych w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, konstruowania wiedzy w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, integrowania wiedzy i umiejętności dzieci w przedszkolu i uczniów w klasach I-III szkoły podstawowej, projektowania i prowadzenia działań pedagogicznych, rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, a także planowania, realizacji i oceny spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania;
C.W4.	kryteria i sposoby krytycznej oceny oraz doboru programów i podręczników szkolnych: teoretyczno-metodyczne założenia konstruowania programu pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, ukryty program przedszkola lub szkoły, programy i podręczniki w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;

C.W5.	podstawy teoretyczne oceniania i ewaluacji procesu edukacyjnego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, w tym cele, funkcje, rodzaje oceniania, proces i konsekwencje oceniania, uczestnictwo ucznia w kontroli i ocenie jego wiedzy i umiejętności, prawa i błędy w procesie oceniania; system zapewnienia jakości pracy przedszkola i szkoły, proces ewaluacji w przedszkolu i szkole oraz metody i techniki ewaluacyjne.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
C.U1.	kształtować bezpieczne i przyjazne edukacyjne środowisko rozwoju dzieci lub uczniów, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, z nastawieniem na osobowy i podmiotowy rozwój;
C.U2.	w sposób krytyczny oceniać i dobierać programy i podręczniki, konstruować programy pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, dobierać i modyfikować treści nauczania, środki oraz strategie działania edukacyjnego;
C.U3.	wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się - w sali lub klasie, poza placówką systemu oświaty i w środowisku lokalnym, dostarczać dzieciom lub uczniom różnych źródeł, w tym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnej, gromadzenia doświadczeń i okazji do zaangażowanego uczenia się;
C.U4.	planować, realizować i oceniać efekty spersonalizowanych strategii i programów kształcenia i wychowania z nastawieniem na integralny rozwój dziecka lub ucznia;
C.U5.	organizować zabawy i zajęcia stymulujące aktywność poznawczą dzieci lub uczniów, wspólnotowe i kooperacyjne uczenie się, angażujące emocjonalnie, motywacyjnie i poznawczo wszystkie dzieci lub uczniów, wspierać ich adaptację do uczenia się we wspólnocie oraz identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji;
C.U6.	identyfikować i rozbudzać zainteresowania i zdolności dzieci lub uczniów, dostosowywać sposoby i treści nauczania do ich zasobów, rozwijać u dzieci lub uczniów ciekawość, aktywność i samodzielność poznawczą oraz kreatywne podejście do zadań;
C.U7.	organizować działania edukacyjne nastawione na konstruowanie wiedzy w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, integrowanie różnych sposobów uczenia się, w tym różnych treści, oraz wiedzy osobistej dziecka i wiedzy nowej oraz ich rekonstrukcji;
C.U8.	wykorzystywać proces oceniania pracy uczniów do stymulowania ich samooceny, umiejętności samoregulacji i pracy nad własnym rozwojem.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
C.K1.	kierowania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, krytycyzmem oraz przyjęcia odpowiedzialności za integralny rozwój dzieci lub uczniów i podejmowane działania pedagogiczne;
C.K2.	. formowania wartościowych indywidualnie i społecznie zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki, oraz inspirowania dzieci lub uczniów do wyrażania swojej indywidualności w sposób twórczy;
C.K3.	budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacji;
C.K4.	efektywnej współpracy z nauczycielami, specjalistami, w tym psychologiem, logopedą, pedagogiem, lekarzem, i rodzicami dzieci lub uczniów oraz innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej na rzecz dzieci lub uczniów i zapewnienia jakości pracy przedszkola lub szkoły.

D. Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
D.W1.	wartości, modele i zasady krytycznej praktyki; autonomię i odpowiedzialność dydaktyczną nauczyciela; zasady tworzenia autorskich programów nauczania oraz zarządzania wiedzą w społeczeństwie informacyjnym;
D.W2.	proces nauczania-uczenia się: zasady projektowania działań edukacyjnych, style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączące różne obszary wiedzy, rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej nauczyciela; modele współczesnej szkoły i alternatywne systemy edukacyjne.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
D.U1.	wykorzystać wiedzę filozoficzną, psychologiczną, społeczną i pedagogiczną do projektowania działań edukacyjnych w przedszkolu i szkole oraz paradygmaty obiektywistyczne i interpretatywno-konstruktywistyczne do planowania uczenia się dzieci;
D.U2.	stosować style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączące różne obszary wiedzy, stymulować partycypacyjne, proaktywne, refleksyjne, wspólne, kooperatywne uczenie się dzieci lub uczniów oraz rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów;
D.U3.	krytycznie ocenić tworzoną praktykę edukacyjną z wykorzystaniem posiadanej wiedzy, a także dokonywać twórczej interpretacji i projektować nowe rozwiązania edukacyjne.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
D.K1.	autonomicznego i odpowiedzialnego organizowania dziecięcego uczenia się, a także krytycznej refleksji nad tworzoną praktyką edukacyjną oraz do jej badania i doskonalenia;
D.K2.	tworzenia autorskich programów i wykorzystania innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.
E. Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów	
E.1. Metodyka edukacji polonistycznej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.1.W1.	sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki o języku i edukacji kulturowo-literackiej oraz metodycznej do projektowania zajęć w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej;
E.1.W2.	spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności pisanie i czytania;
E.1.W3.	sposoby rozwijania zainteresowań czytelniczych (inicjacja czytelnicza) i wykorzystywania różnych typów tekstów w pracy z dziećmi lub uczniami.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.1.U1.	skutecznie poprowadzić naukę czytania;
E.1.U2.	dostosować sposób uczenia pisanie i czytania do specyficznych potrzeb ucznia;
E.1.U3.	rozbudzić w uczniach pasję czytelniczą.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.1.K1.	krzewienia zainteresowania i szacunku dla słowa pisanego.
E.2. Metodyka nauczania języka obcego	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.2.W1.	metody nauczania języka obcego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, w tym Total Physical Response (TPR) J. Ashera, The Silent Way C. Gattegno;
E.2.W2.	podstawę programową dla I etapu edukacyjnego w zakresie języka obcego;

E.2.W3.	metody projektowania zajęć z języka obcego, doboru i opracowywania środków dydaktycznych; strategie tworzenia warunków do nauczania-uczenia się sytuacyjnego w codziennej aktywności dzieci lub uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych predyspozycji; uczenie się we wspólnym działaniu, w różnych rodzajach zabaw, w tym tematycznych, konstrukcyjnych, ruchowych, muzycznych, dydaktycznych, twórczych, w naturalnych sytuacjach i w kontekstach społecznych;
E.2.W4.	znaczenie gier i zabaw, teatru i dramy, storytelling, piosenki i ruchu w nauczaniu języka obcego dzieci lub uczniów; techniki multimedialne w nauczaniu języka obcego;
E.2.W5.	zasady oceniania umiejętności językowych dzieci lub uczniów.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.2.U1.	zaprojektować zajęcia z wykorzystaniem nauczania sytuacyjnego;
E.2.U2.	wykorzystać gry, zabawy, piosenkę i ruch w nauczaniu języka obcego;
E.2.U3.	efektywnie wykorzystać multimedia w nauczaniu języka obcego.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.2.K1.	pozytywnego motywowania dzieci lub uczniów do aktywnego zaangażowania się w naukę języka obcego.
E.3. Metodyka edukacji matematycznej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.3.W1.	stadia rozwoju umysłowego w kontekście zakresu i metod edukacji matematycznej, a także poziom rozumowań przedoperacyjnych, operacyjnych i formalnych;
E.3.W2.	zagadnienia edukacji matematycznej w przedszkolu: podstawę programową i program edukacji matematycznej, rozwijanie intuicji dotyczących liczb i liczenia - kardynalnego, porządkowego i miarowego aspektu liczby, porównywanie liczebności zbiorów, stymulowanie rozwoju operacyjnego rozumowania - odwracalności operacji, rozwijania rozumowania przyczynowo-skutkowego i orientacji przestrzennej, w tym na kartce papieru, dodawania i odejmowania na palcach i innych zbiorach zastępczych, rozdawania i rozdzielania po kilka, rozwijania intuicji geometrycznych; gry i zabawy z wątkiem matematycznym oraz proste gry strategiczne;
E.3.W3.	zagadnienia edukacji matematycznej w klasach I-III szkoły podstawowej: podstawę programową, projektowanie aktywności matematycznej przy kształtowaniu pojęć liczbowych i sprawności rachunkowych, wprowadzanie symboliki i zapisu matematycznego, rozwijanie orientacji przestrzennej i wyobraźni geometrycznej oraz kształtowanie umiejętności matematycznych potrzebnych w sytuacjach życiowych;
E.3.W4.	rolę pracy domowej ucznia i zasady konstruowania sprawdzianów i oceniania;
E.3.W5.	formy aktywności dzieci lub uczniów: manipulacje, eksperymenty, budowanie modeli płaskich i przestrzennych z zastosowaniem różnych materiałów, w tym gotowych elementów, samodzielne odkrywanie praw matematycznych, prowadzenie prostych rozumowań, w tym z wykorzystaniem łamigłówek;
E.3.W6.	znaczenie obliczeń pamięciowych, trudności w opanowaniu rachunków pamięciowych, techniki kształcenia biegłości rachunkowej i strategie sprytnych rachunków;
E.3.W7.	metody pracy z zadaniami tekstowymi, stosowania reprezentacji graficznych w ćwiczeniach rachunkowych i rozwiązywaniu zadań tekstowych;
E.3.W8.	znaczenie kształtowania umiejętności logicznego i krytycznego myślenia, stawiania i weryfikowania hipotez, dostrzegania i wykorzystywania regularności i analogii, używania argumentacji i kontrprzykładów, w tym w rozwiązywaniu łamigłówek, abstrahowania, uogólniania, klasyfikowania, definiowania i algorytmizowania;

E.3.W9.	rodzaje i źródła typowych błędów uczniowskich, a także ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;
E.3.W10.	środki dydaktyczne w edukacji matematycznej dzieci: pakiety edukacyjne, karty pracy, elementy do manipulacji i klasyfikacji, liczydła, liczmany, klocki logiczne Dienes'a, klocki Cuisenaire'a, kostki do gry, domina, karty, mozaiki, konstrukcyjne klocki geometryczne różnych typów, łamigłówki logiczne i proste gry strategiczne;
E.3.W11	znaczenie wykorzystania gier i zabaw matematycznych do realizacji celów dydaktycznych, w tym zastosowanie w pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się oraz z uczniem zdolnym; zasady konstruowania gier przez uczniów, zespołowe formy uczenia się i utrwalania wiadomości;
E.3.W12.	rolę konkursów matematycznych dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej: rodzaje, zasady rozgrywania, charakter zadań, walory kształcące oraz sposoby przygotowania uczniów do udziału w konkursach.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.3.U1.	kształtować u uczniów pojęcie liczby;
E.3.U2.	rozwijać wyobraźnię i orientację przestrzenną;
E.3.U3.	wdrażać uczniów w zasady logicznego myślenia;
E.3.U4.	budować sytuacje edukacyjne skłaniające uczniów do budowania hipotez i ich weryfikacji;
E.3.U5.	stosować gry i inne pomoce naukowe w nauczaniu matematyki;
E.3.U6.	analizować błędy popełniane przez uczniów i wyciągać z nich wnioski;
E.3.U7.	pracować z uczniami o szczególnych uzdolnieniach matematycznych.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.3.K1.	rozbudzania zainteresowania uczniów myśleniem matematycznym;
E.3.K2.	wskazywania uczniom korzyści z uczenia się matematyki.
E.4. Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.4.W1.	sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej o środowisku przyrodniczym i środowisku społecznym oraz wiedzy metodycznej do projektowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej;
E.4.W2.	znaczenie stwarzania warunków do zajęć badawczych i eksperymentów oraz organizowania sytuacji edukacyjnych umożliwiających dzieciom lub uczniom samodzielną eksplorację;
E.4.W3.	sposoby kształtowania przedsiębiorczości u dzieci lub uczniów.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.4.U1.	zaprojektować eksperyment uczniowski z zakresu wiedzy przyrodniczej;
E.4.U2.	dostrzec i skomentować podstawowe prawa fizyki zachodzące w otoczeniu ucznia;
E.4.U3.	wykonać proste doświadczenie za pomocą przedmiotów codziennego użytku i przeanalizować z uczniami jego przebieg.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.4.K1.	rozbudzania szacunku dla myślenia naukowego;
E.4.K2.	budzenia i podtrzymywania w uczniach ciekawości odkrywcy.
E.5. Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.5.W1.	znaczenie celowego i właściwego posługiwania się przez uczniów typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania

	obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;
E.5.W2.	znaczenie stwarzania sytuacji problemowych w otoczeniu uczniów, które uczniowie modelują i rozwiązują, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej;
E.5.W3.	rolę rozwijania u uczniów umiejętności programowania w środowisku blokowo-wizualnego języka programowania;
E.5.W4.	rolę integrowania zajęć edukacji informatycznej z aktywnościami wizualnymi, słuchowymi i kinestetycznymi;
E.5.W5.	znaczenie promowania i kształtowania u uczniów postawy obywatelskiej i prospołecznej oraz odpowiedzialności w świecie mediów cyfrowych.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.5.U1.	zapoznać uczniów z typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;
E.5.U2.	stworzyć sytuację problemową, w której uczniowie modelują i rozwiązują zadanie, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej;
E.5.U3.	integrować zajęcia informatyczne z innymi zajęciami.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.5.K1.	promowania postawy odpowiedzialnego zachowania w świecie mediów cyfrowych;
E.5.K2.	inspirowania uczniów do kreatywności i rozwoju myślenia komputacyjnego
E.6. Metodyka edukacji plastycznej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.6.W1.	etapy, metody i formy projektowania działań plastycznych dziecka lub ucznia;
E.6.W2.	sposoby rozwijania twórczej aktywności dziecka lub ucznia;
E.6.W3.	zasady projektowania zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej;
E.6.W4.	metody i techniki diagnozowania dziecka lub ucznia w zakresie jego zdolności plastycznych i monitorowania jego rozwoju w tym obszarze.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.6.U1.	zachęcić dziecko lub ucznia do twórczej aktywności w obszarze działań plastycznych;
E.6.U2.	zaprojektować zajęcia inspirujące dzieci lub uczniów do działań twórczych;
E.6.U3.	zachęcić dziecko lub ucznia do zainteresowania się dziełem plastycznym;
E.6.U4.	diagnozować poziom zdolności plastycznych dziecka lub ucznia.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.6.K1.	działania na rzecz upowszechnienia sztuk pięknych;
E.6.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami;
E.6.K3.	aktywizowania dzieci lub uczniów do estetyzacji własnego otoczenia.
E.7. Metodyka edukacji muzycznej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.7.W1.	zasady projektowania zabaw rytmiczno-umozakalnających dla dzieci w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej;
E.7.W2.	znaczenie wykonywania utworów muzycznych przez dzieci w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej;

E.7.W3.	zasady projektowania zajęć umuzykalniających zorientowanych na czerpanie przyjemności z działań podejmowanych przez dzieci lub uczniów, a nie na efekt;
E.7.W4.	sposoby rozwijania twórczej aktywności dziecka lub ucznia;
E.7.W5.	metody i techniki diagnozowania dziecka lub ucznia w zakresie jego zdolności muzycznych i monitorowania jego rozwoju muzycznego.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.7.U1.	zachęcić dziecko lub ucznia do udziału w zabawach rytmiczno-umuzykalniających;
E.7.U2.	doprowadzić do wykonania utworu muzycznego przez dziecko lub ucznia;
E.7.U3.	zachęcić dziecko lub ucznia do zainteresowania się dziełem muzycznym;
E.7.U4.	diagnozować poziom zdolności muzycznych dziecka lub ucznia.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.7.K1.	działania na rzecz upowszechnienia sztuk pięknych;
E.7.K2.	aktywizowania dzieci lub uczniów do wspólnego uprawiania muzyki.
E.8. Metodyka edukacji technicznej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.8.W1.	etapy, metody i formy projektowania działań technicznych dziecka lub ucznia;
E.8.W2.	ideę inicjacji technicznej dziecka lub ucznia;
E.8.W3.	zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne, zadania wytwórcze oraz metody projektowania zajęć technicznych;
E.8.W4.	potrzebę kształtowania umiejętności technicznych dzieci lub uczniów w nawiązaniu do techniki, kultury i sztuki ludowej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.8.U1.	zaprojektować sekwencję działań technicznych dzieci lub uczniów;
E.8.U2.	uwzględnić różnice indywidualne w projektowaniu działań uczniowskich;
E.8.U3.	dobierać zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne do możliwości dzieci lub uczniów;
E.8.U4.	zachęcić dzieci lub uczniów do analizowania prostych rozwiązań technicznych.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.8.K1.	działania na rzecz rozwoju zainteresowań technicznych dzieci lub uczniów;
E.8.K2.	walki ze stereotypami dotyczącymi płci i umiejętności technicznych.
E.9. Metodyka wychowania fizycznego	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.9.W1.	znaczenie i zasady demonstrowania ćwiczeń ruchowych;
E.9.W2.	zasady planowania, organizowania i realizowania aktywności fizycznej dzieci lub uczniów, w tym spontanicznej aktywności fizycznej oraz ćwiczeń fizycznych, zabaw i gier ruchowych w sali sportowej, na boisku szkolnym i w terenie, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;
E.9.W3.	metody diagnozowania ogólnej sprawności fizycznej, w szczególności zdolności motorycznych powiązanych ze zdrowiem, oraz zasady oceny wysiłku i osiągnięć dzieci lub uczniów;
E.9.W4.	strategie realizacji zajęć uwzględniających potrzeby i możliwości dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.9.U1.	poprawnie zademonstrować ćwiczenie ruchowe;
E.9.U2.	zaplanować atrakcyjną aktywność fizyczną dzieci lub uczniów;
E.9.U3.	czuwać nad bezpieczeństwem dzieci lub uczniów podczas ćwiczeń ruchowych;
E.9.U4.	diagnozować zdolności motoryczne dzieci lub uczniów;
E.9.U5.	dostosować zadania ruchowe do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci lub uczniów.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.9.K1.	krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną.
E.10. Metodyka edukacji zdrowotnej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.10.W1.	metody projektowania różnych form aktywności w celu rozwijania kultury zdrowotnej u dzieci lub uczniów, w tym planowanie, realizowanie i ocena procesu;
E.10.W2.	sposoby rozwijania postawy prozdrowotnej wśród dzieci lub uczniów;
E.10.W3.	modele, uwarunkowania i zagrożenia zdrowia, w tym zdrowia psychicznego.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.10.U1.	zaplanować działania mające na celu rozwój kultury zdrowotnej;
E.10.U2.	skutecznie rozwijać postawy prozdrowotne wśród dzieci lub uczniów.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.10.K1.	krzewienia postawy dbałości o zdrowie i ochronę środowiska.
F. Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
F.W1.	teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych - medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych;
F.W2.	uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym wynikających z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno-społecznego;
F.W3.	założenia, zasady i klasyfikacje, w tym ICF, ICD, DSM, oraz narzędzia oceny funkcjonalnej dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym;
F.W4.	teorie, klasyfikacje, przyczyny i przejawy trudności w rozwoju, uczeniu się i zachowaniu u dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;
F.W5.	teoretyczne podstawy, cele, formy i podstawy prawno-organizacyjne edukacji włączającej;
F.W6.	cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
F.U1.	dokonać oceny funkcjonalnej składników zdrowia i niektórych powiązanych z nim warunków dobrostanu i środowiska dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wykorzystując klasyfikacje i narzędzia diagnostyczne, w tym ICF, ICD i DSM;
F.U2.	rozpoznać specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz określić optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców lub opiekunów w procesie wychowania i kształcenia;

F.U3.	ocenić skuteczność procesu wykrywania, identyfikowania i zaspakajania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;
F.U4.	współpracować z rodziną i otoczeniem społecznym przedszkola lub szkoły w procesie planowania wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;
F.U5.	współpracować z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
F.K1.	przestrzegania zasad etycznego postępowania w procesie wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi;
F.K2.	przyjęcia współodpowiedzialności za sposób planowania i realizacji oraz rezultaty procesu wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi.
G. Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
G.W1.	funkcjonowanie przedszkola i szkoły jako organizacji;
G.W2.	podstawy prawa oświatowego;
G.W3.	nauczycielską pragmatykę zawodową, w tym prawa i obowiązki nauczycieli;
G.W4.	zasady prawa wewnątrz przedszkolnego i wewnątrzszkolnego;
G.W5.	prawa dziecka i prawa osoby z niepełnosprawnością;
G.W6.	zasady bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu lub szkole i poza nimi, zasady udzielania pierwszej pomocy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
G.U1.	rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole;
G.U2.	udzielić pierwszej pomocy;
G.U3.	rozwijać u dzieci lub uczniów postawy wzajemnej troski, tolerancji, umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i otwartości poznawczej;
G.U4.	zaprojektować działania zmierzające do rozwoju przedszkola i szkoły oraz stymulowania poprawy jakości działania tych instytucji.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
G.K1.	okazywania empatii dzieciom lub uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;
G.K2.	rozwijania w dzieciach lub uczniach tolerancji, szacunku do praw człowieka i podstawowych swobód;
G.K3.	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu rozwoju swojej profesjonalnej wiedzy.
H. Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
H.W1.	teorie, koncepcje i modele rozpoznawania cech rozwoju i funkcjonowania dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym odpowiednio u progu wychowania

	przedszkolnego i pierwszego etapu edukacji ogólnokształcącej (klasa I szkoły podstawowej) jako podstawy wspomagania rozwoju dziecka lub ucznia na etapie wczesnej edukacji;
H.W2.	podstawy prawne, cele, funkcje i rodzaje oceniania jako wspierania rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszy wieku szkolnym oraz zasady konstruowania narzędzi oceny pedagogicznej;
H.W3.	dominujące rodzaje zainteresowań dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów w młodszy wieku szkolnym oraz sposoby i metody rozwijania zainteresowań dzieci lub uczniów;
H.W4.	zagadnienia związane z oceną jakości pracy nauczyciela i jakości pracy przedszkola i szkoły, w tym podstawy prawne, teorie, cele, metody i formy;
H.W5.	zagadnienia ewaluacji edukacyjnej i edukacyjnej wartości dodanej, w tym ich zasady i formy.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
H.U1.	rozpoznawać indywidualne cechy rozwoju i uczenia się dzieci mających rozpocząć edukację przedszkolną i naukę w klasie I szkoły podstawowej;
H.U2.	konstruować poprawne narzędzia diagnozy pedagogicznej;
H.U3.	rozpoznać potrzeby edukacyjne i zainteresowania dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszy wieku szkolnym oraz na tej podstawie zaprojektować działania pedagogiczne;
H.U4.	rozpoznać i scharakteryzować wymierne i niewymierne rezultaty pracy nauczyciela;
H.U5.	projektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego i dokonywać jego autoewaluacji.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
H.K1.	etycznego postępowania w procesie oceniania rezultatów procesu wychowania i kształcenia z punktu widzenia osiągnięć dziecka lub ucznia;
H.K2.	ciągłego podnoszenia poziomu własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie diagnozowania pedagogicznego, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami.
I. Kultura języka	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
I.W1.	pojęcie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej;
I.W2.	zagadnienia praktyki wystąpień publicznych;
I.W3.	zasady etyki słowa i etykiety korespondencji tradycyjnej i elektronicznej;
I.W4.	zagadnienia poprawności i sprawności językowej;
I.W5.	zasady emisji głosu.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
I.U1.	sprawnie komunikować się;
I.U2.	poprawnie używać języka polskiego;
I.U3.	skutecznie stosować zasady emisji głosu.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
I.K1.	dbałości o kulturę wypowiedzi.
J. Praktyki zawodowe	
J.1. Praktyka śródroczna	
J.1.1. Praktyka ogólnopedagogiczna	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
J.1.1.W1.	sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji;

J.1.1.W2.	realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne, charakterystyczne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty, w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej, oraz środowisko, w jakim one działają;
J.1.1.W3.	zasady organizacji przedszkoli, szkół i placówek systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli;
J.1.1.W4.	specyficzne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
J.1.1.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy przedszkolnej i klasy szkolnej, zachowań i aktywności dzieci lub uczniów w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
J.1.1.U2.	analizować zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
J.1.1.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy;
J.1.1.K2.	praktycznego stosowania zasad bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty.
J.1.2. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
J.1.2.W1.	codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy;
J.1.2.W2.	kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
J.1.2.U1.	wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej), a także projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej;
J.1.2.U2.	poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
J.1.2.K1.	rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.
J.2. Praktyka ciągła	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
J.2.W1.	praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
J.2.U1.	stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym;

J.2.U2.	poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
J.2.K1.	rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.
K. Metodologia badań naukowych	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
K.W1.	filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych, koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych, nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań naukowych, a także znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych;
K.W2.	strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane); pojęcie projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, cele badań naukowych, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych, zasady tworzenia ram pojęciowych badania naukowego, strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego, specyfikę badań w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rodzaje i typy badań (opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne i quasi-eksperymentalne, sondażowe - metody indeksacji, pomiaru i rodzaje skal pomiarowych, oraz badania: ewaluacyjne, panelowe, socjometryczne, porównawcze, terenowe, etnograficzne, performatywne, biograficzne, netnografia; metody gromadzenia i analizy danych); narzędzia badawcze - konstruowanie kwestionariuszy, skal pomiarowych i testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji, narzędzi socjometrycznych; zasady tworzenia scenariuszy badawczych i dyspozycji do badań jakościowych;
K.W3.	zasady przetwarzania i krytycznej analizy danych w kontekście przyjętej strategii badań naukowych i rodzaju danych; weryfikację, selekcję, kodowanie, klasyfikację, kwantyfikację i kategoryzację danych; podstawy analizy statystycznej (statystykę opisową, rozkłady częstości, miary tendencji centralnej i rozproszenia, analizę jedno i dwuczynnikową, korelacje między zmiennymi, wnioskowanie statystyczne i testowanie hipotez oraz analizy porównawcze); selekcję i kodowanie danych jakościowych, wyłanianie kategorii analizy i analizę relacji między nimi, tworzenie winiet, sieci, matryc i map pojęciowych; programy komputerowe wspierające analizę danych ilościowych i jakościowych;
K.W4.	zasady opracowywania wyników i raportu z badań naukowych; sposoby prezentacji wyników badań, zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych; warsztat pisarski, style i gatunki, język i sposób narracji;
K.W5.	rolę jakości i rzetelności badań naukowych, różne kryteria jakości badań naukowych, w tym reprezentatywność, trafność, rzetelność, wiarygodność, transparentność, autentyczność, triangulację perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródła danych oraz możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych;
K.W6.	sposoby wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce społecznej i pedagogicznej, cele badawcze i typy badań w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania, sposoby praktycznego wykorzystania badań naukowych (analizę i diagnozę sytuacji, analizę problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluację osiągnięć), a także krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych;

K.W7.	etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, podstawowe zasady przeprowadzania tych badań, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, zaangażowanie uczestników badań, społeczno-polityczny kontekst badań, sposoby prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej;
K.W8.	cechy, styl i redagowanie tekstów naukowych, cel i strukturę pracy dyplomowej, wybór pola badawczego w kontekście wiedzy osobistej i naukowej, technikę pracy naukowej, dobór i selekcję literatury, formy analizy materiałów źródłowych, formy prezentacji wyników badań i doniesień naukowych z literatury, ocenę i krytykę dostępnych źródeł teoretycznych, znaczenie umiejętności wywodu i siły argumentacji, a także problemy etyczne w pisaniu pracy dyplomowej;
K.W9.	metodologię prowadzenia badań naukowych oraz zasady zastosowania wiedzy i umiejętności metodologicznych we własnym projekcie badawczym, w tym wyboru strategii badawczej, sformułowania celu i przedmiotu badań, opracowania metod i techniki badań, sformułowania problematyki badań, przygotowania narzędzi badawczych, doboru próby badawczej, terenu i przebiegu badań, prowadzenia badań empirycznych, a także sposoby analizy wyników badań oraz prezentacji wyników badań oraz proces wnioskowania.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
K.U1.	zaprojektować proces badań oraz umiejętnie dobrać narzędzia badawcze;
K.U2.	zebrać dane adekwatne do postawionego problemu badawczego;
K.U3.	poprawnie przeprowadzić analizę danych;
K.U4.	opracować raport z wyników badań;
K.U5.	krytycznie przeanalizować raport z wyników badań;
K.U6.	dobrać literaturę i materiały źródłowe adekwatne do problemu pracy dyplomowej;
K.U7.	dobrać formę prezentacji zebranych danych oraz argumentację adekwatną do zaprezentowania problemu pracy dyplomowej.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
K.K1.	rzetelnego sprawozdania wyników swoich badań;
K.K2.	przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej;
K.K3.	rzetelnego sprawozdania wyników badań zawartych w pracy dyplomowej.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Piotr Frączek	Doktor habilitowany / profesor uczelni / Dyrektor Instytutu Nauk Społecznych
Katarzyna Serwatko	Doktor / adiunkt / Kierownik Zakładu Pedagogiki
Urszula Ordon-Mizera	Doktor habilitowany / profesor uczelni
Wojciech Walat	Doktor habilitowany / profesor uczelni
Daniel Kukla	Doktor habilitowany / profesor uczelni
Patrycja Pater-Grzeszyk	Doktor / adiunkt / opiekun Studenckiego Koła Naukowego Młodych Pedagogów, kierunkowy koordynator programu Erasmus+
Karolina Zoszak-Łoskot	Doktor / adiunkt / opiekun praktyk zawodowych w Zakładzie Pedagogiki
Maria Kuzin	Doktor / adiunkt
Łucja Reczek-Zymróż	Doktor / adiunkt
Rafał Fudala	Doktor / adiunkt / opiekun Studenckiego Koła Naukowego Młodych Pedagogów
Marta Jasiczek	Doktor / adiunkt /
Ewa Nosek	Magister / instruktor
Ewa Brzozowska	Magister / instruktor
Ewa Stączek	Magister inż. / specjalista ds. związanych z administracją / doradca zawodowy
Elżbieta Kruczek	Magister / pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia w UP w Sanoku / kierownik Działu Toku Studiów
Joanna Starościak	Magister inż. / główny specjalista ds. kadrowych
Karolina Więch	Magister / koordynator ds. praktyk studenckich
Ewa Indyk	Magister / dyrektor Biblioteki
Marcin Owsiak	Magister / Uczelniany Koordynator Programu Erasmus+ / pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych

SPIS TREŚCI

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Wykaz zakładanych kierunkowych efektów uczenia się	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	27
Prezentacja uczelni	29
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	30
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	30
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	52
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	73
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	95
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	113
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	131
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	140
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	147
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	161
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	165
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	172
Część III. Załączniki	176
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	176
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	187

Prezentacja uczelni

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku jest publiczną uczelnią zawodową, powołaną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2001 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sanoku (Dz.U. Nr 37, poz. 428). Inicjatywa utworzenia Uczelni wynikała z potrzeb społeczno-gospodarczych miasta Sanoka, powiatu sanockiego oraz całego Euroregionu Karpackiego, którego rozwój wymagał lokalnie dostępnej, nowoczesnej oferty kształcenia zawodowego.

Z dniem 1 września 2019 r., na mocy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie zmiany nazw niektórych publicznych uczelni zawodowych, Uczelnia uzyskała obecną nazwę: Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku (UP w Sanoku).

Kampus Uczelni obejmuje siedem budynków o łącznej powierzchni użytkowej 13 665,85 m², co zapewnia odpowiednie warunki do prowadzenia działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej. W strukturze UP w Sanoku funkcjonują trzy instytuty: Instytut Nauk Społecznych, Instytut Medyczny oraz Instytut Nauk Technicznych, Leśnych i Rolniczych.

W ramach Instytutu Nauk Społecznych działa Zakład Pedagogiki, który od roku akademickiego 2009/2010 prowadzi kształcenie na kierunku Pedagogika (studia I stopnia), a od roku 2019/2020 również na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (jednolite studia magisterskie).

Utworzenie uczelni w Sanoku wywarło istotny i długofalowy wpływ na rozwój miasta oraz regionu, szczególnie w obszarze edukacji i rynku pracy. Uczelnia stała się ważnym ponadregionalnym ośrodkiem kształcenia, kultury i transferu wiedzy, a jej oferta dydaktyczna skutecznie odpowiada na potrzeby społeczno-gospodarcze południowo-wschodniej Polski.

UP w Sanoku pełni także funkcję regionalnego centrum edukacyjno-szkoleniowego, umożliwiając podnoszenie kwalifikacji osobom już pracującym. Realizuje studia w systemie 26+, studia podyplomowe, kursy oraz szkolenia specjalistyczne. Uczelnia prowadzi aktywną współpracę międzynarodową – aktualnie posiada 42 umowy partnerskie z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, wspierające mobilność studentów i kadry oraz rozwój projektów międzynarodowych.

Równolegle z rozwojem infrastruktury i oferty edukacyjnej Uczelnia systematycznie wzmacnia swój potencjał kadrowy, angażując zarówno pracowników naukowych, jak i wysoko wykwalifikowanych praktyków reprezentujących różne sektory życia społeczno-gospodarczego.

W roku akademickim 2025/2026 Uczelnia kształci 1562 studentów na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz na jednolitych studiach magisterskich.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni, oczekiwań formułowanych wobec kandydatów, oferowanych modułów kierunkowych

Strategia Uczelni

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna pozostaje w ścisłym związku z misją Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku oraz stanowi integralny element jej strategii rozwoju. Wizją Uczelni jest umacnianie pozycji jako strategicznego ośrodka kształtowania polityki gospodarczej i społecznej w ramach Euroregionu Karpackiego.

Misją Uczelni jest zapewnienie odpowiedniej oferty i warunków studiowania mających na celu zaspokojenie aspiracji edukacyjnych młodzieży i osób dorosłych, przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy, a także do dalszego rozwoju zawodowego i/lub naukowego oraz aktywnego funkcjonowania w życiu społecznym i gospodarczym Euroregionu Karpackiego. Misją UP im. Jana Grodka w Sanoku – jako ośrodka życia studenckiego i naukowego, łączącego nowoczesność z bogatą tradycją, przyjaznego zarówno wobec studiującej w nim młodzieży, jak i jego mieszkańców – jest tworzenie interesujących i odpowiadających zapotrzebowaniom regionu profilów kształcenia. Jednym z nich jest kształcenie studentów realizowane na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna poprzez szeroki wachlarz zajęć dydaktycznych i praktyk pedagogicznych. Studia te są o profilu praktycznym, co ma na celu przygotowanie absolwenta do pracy zawodowej, poprzez rozwinięcie szerokiego wachlarza zaawansowanych kompetencji praktycznych zgodnie z PRK poziom 7.

Prowadzenie jednolitych studiów magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest nie tylko zgodne z misją UP im. Jana Grodka w Sanoku, lecz także stanowi naturalną konsekwencję rozwoju Zakładu Pedagogiki. Jednostka ta kontynuuje wieloletnie tradycje kształcenia studentów, przygotowując ich do podejmowania działań w obszarze szeroko rozumianej edukacji oraz aktywności ukierunkowanych na wspieranie drugiego człowieka, a jednocześnie odpowiada na wyzwania wynikające ze współpracy z innymi ośrodkami w Polsce i Europie. Realizacja misji polega na zapewnieniu studentom warunków do efektywnego zdobywania nowoczesnej wiedzy z zakresu nauk społecznych, poszerzonej o komponent humanistyczny, oraz kompetencje z metodyki języka obcego dzieci. Dzięki temu oferta edukacyjna dostosowana jest do potrzeb rozwojowych studentów, wymogów rynku pracy oraz dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości społecznej.

Studia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna bezpośrednio wiążą się z głównym celem określonym w strategii rozwoju UP im. Jana Grodka w Sanoku, którym jest

wspieranie rozwoju regionu poprzez kształcenie wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz wpływ na kształtowanie polityki kulturalnej i gospodarczej Euroregionu Karpackiego.

Przyporządkowanie kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna do dziedzin i dyscyplin naukowych

Kierunek przyporządkowany jest do dziedzin i dyscyplin naukowych:

- Dziedzina: nauki społeczne;
- Dyscyplina: pedagogika 100% (punktów ECTS - 316).

Uwzględnienie postępu technologicznego na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

W ostatnich latach obszar działalności zawodowej nauczycieli uległ znacznemu rozszerzeniu i unowocześnieniu. Postęp ten widoczny jest zarówno w metodach pracy ze studentami, jak i w wykorzystaniu nowoczesnych technologii wspierających proces wychowania i edukacji. Coraz większą rolę odgrywają narzędzia cyfrowe i platformy e-learningowe, które umożliwiają prowadzenie zajęć zdalnych i hybrydowych. Nauczyciele korzystają z interaktywnych aplikacji edukacyjnych, materiałów multimedialnych i technologii informacyjno-komunikacyjnych (np. przedmiot: metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną), co pozwala na lepsze dostosowanie procesu dydaktycznego do indywidualnych potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas młodszych.

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna coraz częściej wykorzystuje nowoczesne metody diagnostyczne (np. na przedmiocie diagnostyka pedagogiczna dziecka), elementy neurodydaktyki oraz podejście oparte na integracji sensorycznej (np. na przedmiocie wspomaganie rozwoju dziecka). Współczesny nauczyciel powinien pełnić nie tylko funkcję osoby prowadzącej proces dydaktyczny, ale również doradcy, mediatora i koordynatora działań wychowawczych.

Współczesna pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna opiera się na podejściu interdyscyplinarnym, integrując wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej, socjologii edukacji, technologii informacyjnych oraz podstaw zarządzania procesami dydaktycznymi. Rozwój tej dyscypliny przejawia się również w kształtowaniu nowoczesnych koncepcji pracy z dziećmi, takich jak edukacja włączająca, edukacja zdrowotna oraz edukacja prospołeczna i obywatelska, które odpowiadają na dynamiczne wyzwania współczesnego świata i potrzeby najmłodszych uczniów.

Współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi

Program studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest systematycznie analizowany i aktualizowany w taki sposób, aby uwzględniał postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Proces doskonalenia programu opiera się na monitorowaniu zmian zachodzących w praktyce pedagogicznej, systemie edukacji, polityce oświatowej, a także w zakresie nowych metod pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Wprowadzane modyfikacje programu są konsekwencją zmian wynikających z Rozporządzenia w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, analizy potrzeb rynku pracy, rekomendacji interesariuszy zewnętrznych (w tym pracodawców) oraz doświadczeń zdobytych w trakcie realizacji praktyk zawodowych. Ważnym głosem w aktualizacji programu studiów są wyniki konsultacji z Samorządem Studenckim. Dzięki temu, program studiów zachowuje aktualność merytoryczną, odpowiada na współczesne wyzwania zawodowe i społeczne oraz umożliwia studentom osiągnięcie efektów uczenia się zgodnych z aktualnym stanem wiedzy i potrzebami praktyki zawodowej.

Istotną rolę w kształtowaniu programu studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odgrywa Rada Interesariuszy Zewnętrznych działająca przy Instytucie Nauk Społecznych i pełniąca funkcję opiniotwórczo-doradczą w zakresie jakości kształcenia oraz dostosowania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy. W skład Rady wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego – w szczególności potencjalni pracodawcy absolwentów kierunku.

Członkowie Rady regularnie uczestniczą w pracach nad opracowywaniem i aktualizacją programu studiów, zgłaszając uwagi i propozycje dotyczące treści programowych, praktyk zawodowych oraz kompetencji kluczowych z punktu widzenia rynku pracy. Opinie i rekomendacje Rady są uwzględniane przy wprowadzaniu zmian w programie studiów, co sprzyja jego praktycznemu ukierunkowaniu i lepszemu przygotowaniu absolwentów do podjęcia zatrudnienia w zawodzie. Działalność Rady dokumentowana jest w protokołach z posiedzeń.

Treści kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz ich efekty określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, ze zm. (Dz.U.2024.453 t.j.). Program studiów obejmuje problematykę z zakresu pedagogiki, dydaktyki oraz w sposób subsydiarny elementy psychologii, uwzględnia zagadnienia, które umożliwiają studentom zdobycie umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania profesjonalnej i efektywnej pracy nauczyciela, planowania pracy, organizowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych, komunikacji interpersonalnej oraz dokonywania ewaluacji swoich działań.

Kształcenie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna realizowane jest w oparciu o wzajemnie uzupełniające się obszary:

1. Kształcenie zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji poziom 7 oraz aktualnym stanem badań prowadzonych w dyscyplinie naukowej pedagogika.
2. Podmiotowy rozwój człowieka, ukierunkowany na kształtowanie postaw tolerancji, otwartości, szacunku i zrozumienia dla innych.
3. Twórcze rozwiązywanie problemów badawczych, zawodowych i etycznych w zakresie studiowanej dyscypliny, przygotowujące do dalszej pracy zawodowej i rozwoju osobistego.
4. Obszary wiedzy i umiejętności o charakterze profesjonalnym oraz kształtowania relacji wobec siebie i innych.

Koncepcja kształcenia uwzględnia przemiany dokonujące się zarówno w Polsce, jak i na świecie, wynikające z rozwoju społecznego. Wymagają one kształtowania postaw umożliwiających łączenie refleksji naukowej z praktyką zawodową — produktywną, innowacyjną i opartą na systematyczności oraz wysokiej organizacji działań.

Realizacja programu studiów w ramach kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna łączy koncepcję kreatywności oraz specjalistyczną wiedzę z zakresu nauk społecznych, co tworzy unikatowy model edukacji akademickiej wśród uczelni publicznych i niepublicznych w Polsce.

Kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna ma na celu:

- przestrzeganie zasad wolności i etyki w działalności naukowej i zawodowej;
- wymianę poglądów naukowych i doświadczeń zawodowych, sprzyjającą rozwojowi życia intelektualnego miasta, regionu i kraju;
- kształcenie na wysokim poziomie, rozwijające kompetencje praktyczne oraz twórcze postawy i wzorce działania;
- dostosowywanie działalności naukowej i dydaktycznej do zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego, z wykorzystaniem innowacyjnych metod w pracy zawodowej.

Studia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna o profilu praktycznym mają na celu przygotowanie absolwentów do bezpośredniego wykonywania zadań zawodowych w instytucjach edukacyjnych. Program studiów został opracowany w ścisłej współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z instytucjami przyjmującymi studentów na praktyki zawodowe.

Program studiów obejmuje problematykę z zakresu pedagogiki oraz dydaktyki uwzględnia zagadnienia, które umożliwiają studentom zdobycie umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania profesjonalnej i efektywnej pracy nauczyciela, planowania pracy, organizowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych, komunikacji interpersonalnej oraz dokonywania ewaluacji swoich działań.

Celem kształcenia na jednolitych studiach magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest zdobycie pogłębionej wiedzy, przez absolwentów szkół średnich/ponadgimnazjalnych pod kątem pracy z dziećmi w ramach edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz nabycie praktycznych umiejętności jej wykorzystania i stosowania.

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna powinien spełniać określone wymagania formalne oraz posiadać predyspozycje niezbędne do wykonywania zawodu nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Wymogi formalne obejmują pozytywne wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego i języka obcego nowożytnego (konkurs świadectw). Dodatkowo, kandydat przystępuje do rozmowy kwalifikacyjnej, podczas której oceniane są kluczowe kompetencje wstępne, takie jak: poprawność wymowy oraz podstawowe uzdolnienia artystyczne. Oceny dokonują specjaliści z właściwych dziedzin, a wynik negatywny wyklucza możliwość podjęcia studiów. Osoba ubiegająca się o przyjęcie na ten kierunek powinna

cechować się wysokim poziomem odpowiedzialności, empatii, taktu i kultury osobistej, a także kreatywnością i nienaganną postawą etyczną. Pełna weryfikacja oraz rozwijanie tych predyspozycji stanowią integralny element procesu kształcenia na kolejnych etapach studiów.

Celem kształcenia na jednolitych studiach magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest przygotowanie absolwentów szkół średnich do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym poprzez wyposażenie ich w rzetelną wiedzę teoretyczną oraz praktyczne umiejętności jej zastosowania. Program studiów umożliwia również rozwinięcie pogłębionych kompetencji społecznych, niezbędnych w pracy zawodowej i działalności społecznej.

Zgodnie z założeniami dla kierunku o profilu praktycznym, absolwent pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej posiada zestaw kluczowych umiejętności wymaganych w zawodzie nauczyciela przedszkola oraz klas I–III szkoły podstawowej. Uzyskuje solidne przygotowanie merytoryczne i metodyczne z zakresu prowadzenia zintegrowanych zajęć edukacyjnych w przedszkolu i w edukacji wczesnoszkolnej. Szczególnie istotnym elementem kształcenia jest nabycie umiejętności spójnego i zintegrowanego stosowania metodyk właściwych dla edukacji elementarnej, czego potwierdzeniem są liczne praktyki realizowane w placówkach oświatowych. Model absolwenta kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna dopełnia wiedza z zakresu psychologii wykorzystana w projektowaniu sytuacji edukacyjnych sprzyjających rozwijaniu kreatywnych i otwartych postaw dzieci. W toku studiów szczególny nacisk kładzie się na kształtowanie refleksyjnego myślenia, umiejętność konsekwentnego dążenia do wyznaczonych celów oraz efektywnego działania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości edukacyjnej. Po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich absolwent jest w pełni przygotowany do organizowania i realizowania zintegrowanego procesu wychowawczo-dydaktycznego w obszarze edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

W toku studiów studenci realizują praktyki zawodowe w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych. Dzięki temu, absolwenci posiadają rzeczywiste doświadczenie zawodowe oraz umiejętność adaptacji do zmieniających się warunków pracy.

Kształcenie odbywa się w formule profilu praktycznego, co oznacza ściśle powiązanie treści programowych z realnymi potrzebami praktyki zawodowej. Istotną część programu stanowią zajęcia ćwiczeniowe z elementami warsztatu, treningu, projektu oraz praktyki zawodowej, realizowane w placówkach edukacyjnych.

Studenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zdobywają umiejętności diagnozowania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i emocjonalnych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, a także planowania i realizacji działań wychowawczych, opiekuńczych oraz wspierających rozwój społeczno-emocjonalny i edukacyjny uczniów. Kształcenie obejmuje również rozwijanie kompetencji w zakresie współpracy z rodziną dziecka, nauczycielami oraz specjalistami pracującymi w środowisku edukacyjnym. W procesie nauczania szczególny nacisk kładzie się na rozwijanie refleksyjnej postawy zawodowej, empatii, odpowiedzialności oraz zdolności do samodzielnego i twórczego działania w pracy z dziećmi.

Absolwent, który ukończy pięcioletnie jednolite studia magisterskie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, uzyskuje tytuł magistra i jest przygotowany do:

- pracy zawodowej na stanowisku nauczyciela w przedszkolach oraz w klasach I–III szkoły podstawowej,
- podjęcia studiów trzeciego stopnia oraz studiów podyplomowych.

Zgodnie z przyjętymi założeniami programowymi, absolwent kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna posiada szereg kompetencji niezbędnych w zawodzie nauczyciela edukacji elementarnej. Po ukończeniu studiów magisterskich jest gruntownie przygotowany do organizowania i realizowania zintegrowanego procesu wychowawczo-dydaktycznego w obszarze edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Kształcenie na tym kierunku umożliwia również pogłębienie znajomości języka specjalistycznego na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co pozwala na sprawne posługiwanie się terminologią pedagogiczną w praktyce zawodowej.

Absolwent może znaleźć zatrudnienie w różnorodnych instytucjach edukacyjnych i opiekuńczych, m.in.:

- w przedszkolach, zespołach i punktach przedszkolnych oraz innych alternatywnych formach wychowania przedszkolnego,
- w oddziałach przedszkolnych przy szkołach (dawne „zerówki”),
- w klasach I–III szkoły podstawowej,
- w szkołach i przedszkolach integracyjnych,
- w świetlicach dziecięcych,
- w żłobkach (oddziały przedszkolne).

Absolwent jednolitych studiów magisterskich jest w pełni przygotowany do kontynuacji kształcenia na studiach trzeciego stopnia oraz do dalszego podnoszenia kwalifikacji w ramach studiów podyplomowych.

Po zakończeniu 5-letniego kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej absolwent:

- kieruje się w działaniach dydaktyczno-wychowawczych dobrem każdego dziecka/ucznia oraz poczuciem odpowiedzialności za jego postępy dydaktyczne, a także osobowy, integralny rozwój;
- ma pogłębioną wiedzę pedagogiczną, psychologiczną, filozoficzną i aksjologiczną wspomagającą rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania - uczenia się, wykorzystywaną w codziennej pracy nauczycielskiej do efektywnego organizowania i wspierania integralnego rozwoju dziecka/ucznia oraz udzielania pomocy rodzicom/opiekunom w wychowaniu dziecka;
- ma szeroką wiedzę ogólną z różnych dziedzin zapewniającą konstruktywne wchodzenie

- w dialog z dziećmi/uczniami oraz budzenie zainteresowań różnymi obszarami wiedzy;
- ma pogłębianą wiedzę z zakresu dydaktyki ogólnej i przedmiotowej zapewniającą samodzielne przygotowanie, realizację i ewaluację programu nauczania;
 - ma umiejętności: personalizowania procesu kształcenia i wychowania w zależności od zdiagnozowanych zróżnicowanych potrzeb i możliwości dzieci/uczniów oraz wykorzystywania w kreowanych sytuacjach edukacyjnych potocznej wiedzy dziecka/ucznia;
 - ma kompetencje niezbędne do systematycznego doskonalenia jakości własnej pracy i skutecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
 - ma kompetencje komunikacyjne i umiejętności współpracy umożliwiające skuteczne współdziałanie z wszystkimi osobami zaangażowanymi w prowadzoną działalność edukacyjną (w tym z innymi nauczycielami i specjalistami); jest aktywny społecznie, angażuje się (w roli lidera lub uczestnika) w działania kulturotwórcze;
 - charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawą prospołeczną i poczuciem odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy, integralny rozwój uczniów i podejmowane działania pedagogiczne;
 - jest przygotowany do efektywnego realizowania wyzwań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych oraz opiekuńczych) w zmieniającej się rzeczywistości szkolnej i pozaszkolnej/przedszkolnej i pozaprzedszkolnej.

Osoba kończąca 5-letni cykl kształcenia, przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej:

a/. w obszarze wiedzy i umiejętności o charakterze profesjonalnym, jest:

- refleksyjnym praktykiem, który poddaje analizie i namysłowi zarówno realizowaną koncepcję pedagogiczną, posiadaną wiedzę, kompetencje, jak i swój światopogląd;
- badaczem praktyki edukacyjnej, któremu refleksja nad doświadczeniem pozwala na ciągłe identyfikowanie i rozwijanie (w sposób formalny i pozaformalny) własnych zasobów wykorzystywanych w dynamicznym procesie kształtowania relacji z dzieckiem/ucznem, rodzicami i lokalnym środowiskiem;
- ekspertem od wspierania rozwoju dziecka wyposażonego w bogatą wiedzę psychopedagogiczną oraz dotyczącą praw dziecka pozwalającą mu na integralne ujęcie funkcjonowania swoich podopiecznych z uwzględnieniem ich zasobów, jak i deficytów, umiejętnie planującym i realizującym proces dydaktyczno-wychowawczy wzmacniający indywidualność i potrzebę samostanowienia dzieci/uczniów;
- erudyta posiadającym interdyscyplinarną i zinterioryzowaną wiedzę o świecie umożliwiającą mu realizację skutecznej i profesjonalnej propedeutyki przedmiotów takich jak: język polski, historia, przyroda (w tym: biologia, chemia, fizyka, geografia), matematyka, plastyka, muzyka, technika, informatyka);

b/. w obszarze kształtowania relacji wobec siebie i innych, jest:

- empatycznym opiekunem charakteryzującym się gotowością do autentycznej troski o zrównoważony rozwój podopiecznych; troska to jednak nie dyrektywne i podające nauczanie, ale elastyczne i responsywne wykorzystywanie i stwarzanie sytuacji dydaktyczno-wychowawczych sprzyjających identyfikacji i samodzielnemu rozwiązywaniu problemów (poznawczych, emocjonalnych, społecznych, etycznych) przez dziecko/ucznia;
- członkiem zespołu/ów - osobą efektywnie współpracującą z innymi nauczycielami i pozostałymi podmiotami uczestniczącymi w procesie edukacji, kooperatywnie uczącą się od innych i nauczającą innych (umiejętność uczenia na podstawie doświadczenia innych, ale również dzielenia się własną wiedzą i negocjowania wspólnego rozumienia celów i zadań edukacyjnych);
- człowiekiem pozytywnie nastawionym do nowych doświadczeń, poszukującym innowacyjnych rozwiązań pedagogicznych (wychowawczo-dydaktycznych), skutecznie adaptującym się do zmieniających się warunków, gotowym do inicjowania i wdrażania zmian;
- osobą mającą świadomość swoich zainteresowań (nie tylko pedagogicznych) i potrafiącą wykorzystać je w procesie samorealizacji z jednoczesnym pożytkiem dla swoich podopiecznych (zjawisko tzw. modelowania pasji);
- człowiekiem uczciwym, starającym się działać na podstawie uniwersalnych zasad etycznych.

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zakłada wieloobszarowe kształcenie ukierunkowane na przyszłość, które łączy pogłębioną wiedzę teoretyczną z praktycznymi umiejętnościami zawodowymi i kompetencjami społecznymi. Jej nadrzędnym celem jest przygotowanie absolwenta do profesjonalnego wykonywania zadań nauczyciela, rozwijania umiejętności krytycznego i refleksyjnego myślenia oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Realizacja tej koncepcji sprzyja zarówno wysokiej jakości przygotowaniu zawodowemu, jak i kształtowaniu postaw odpowiedzialności, zaangażowania i etyki zawodowej.

Założenia koncepcji kształcenia dla przyszłości:

1. Reagowanie na potrzeby i oczekiwania studentów oraz kadry akademickiej – kształcenie ma charakter elastyczny i otwarty, uwzględniający inicjatywy, sugestie i potrzeby uczestników procesu dydaktycznego. Program studiów podlega ewaluacji i doskonaleniu w odpowiedzi na zmieniające się realia społeczne i edukacyjne.
2. Dbłość o wysoką jakość kształcenia – proces dydaktyczny oparty jest na wykorzystaniu nowoczesnych metod i technologii, kształtowaniu umiejętności samodzielnego uczenia się oraz integrowaniu wiedzy teoretycznej z doświadczeniem praktycznym.
3. Rozwijanie kompetencji językowych – studenci nabywają znajomość co najmniej jednego języka obcego na poziomie B2+, co umożliwia im funkcjonowanie w środowisku międzynarodowym.

4. Rozwój naukowy kadry i studentów – koncepcja zakłada stałe podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz rozwijanie aktywności naukowej studentów, w tym uczestnictwo w projektach badawczych, kołach naukowych i inicjatywach o charakterze krajowym, w ramach dyscypliny pedagogika i nauk pokrewnych.
5. Przygotowanie absolwenta do zmieniających się warunków społeczno-ekonomicznych – studenci uczą się elastyczności, odpowiedzialności i etyki zawodowej, a także rozwijają postawę otwartości na zmiany oraz gotowość do uczenia się przez całe życie.
6. Aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym – kształcenie sprzyja rozwijaniu postaw obywatelskich, zaangażowania społecznego i wrażliwości na potrzeby innych. Studenci i kadra uczestniczą w inicjatywach społecznych, naukowych i kulturalnych regionu.

Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest ściśle powiązana z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym przede wszystkim rynku pracy w sektorze edukacyjnym. Program studiów o profilu praktycznym został opracowany z uwzględnieniem aktualnych wyzwań społecznych i edukacyjnych, a także trendów w polityce oświatowej i społecznej na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Proces opracowania i doskonalenia koncepcji kształcenia przebiega z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, których opinie i doświadczenia stanowią istotne źródło informacji o oczekiwaniach wobec absolwentów kierunku.

W procesie kształtowania i aktualizacji koncepcji kształcenia aktywnie uczestniczą interesariusze wewnętrzni:

- nauczyciele akademicy – poprzez analizę wyników badań naukowych, ewaluację procesu dydaktycznego i wdrażanie nowoczesnych metod nauczania;
- studenci – poprzez uczestnictwo w ankietach oceniających jakość kształcenia, konsultacjach programowych, działalności w samorządzie studenckim i kołach naukowych;
- władze jednostki i uczelni – poprzez koordynację działań projakościowych, wdrażanie wyników ewaluacji oraz zapewnienie zgodności programu z krajowymi i europejskimi ramami kwalifikacji.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi regulowana Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obejmuje:

- przedstawicieli instytucji edukacyjnych (szkoła podstawowa, przedszkole), opiekuńczych, terapeutycznych – jako partnerów w opracowywaniu programu studiów, prowadzeniu zajęć praktycznych oraz opiniowaniu efektów uczenia się;

- pracodawców i praktyków – uczestniczących w konsultacjach dotyczących dostosowania treści kształcenia do potrzeb rynku pracy i oczekiwań wobec przyszłych nauczycieli;
- instytucje samorządowe i organizacje pozarządowe – jako współorganizatorów praktyk zawodowych oraz miejsc realizacji projektów edukacyjnych i wolontariatu studenckiego.

Dzięki tej współpracy program studiów pozostaje elastyczny i aktualny, a absolwenci są przygotowani do podejmowania pracy w dynamicznie zmieniających się warunkach społeczno-zawodowych.

Kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest zorientowany na potrzeby otoczenia zawodowego i społeczno-gospodarczego, obejmujące w szczególności:

- zapotrzebowanie na wykwalifikowanych nauczycieli w przedszkolach, klasach I–III szkoły podstawowej, szkołach integracyjnych oraz alternatywnych formach wychowania przedszkolnego;
- rozwój edukacji włączającej, w tym wsparcie dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz praca w zespołach interdyscyplinarnych;
- wzrost znaczenia kompetencji społecznych i emocjonalnych w edukacji najmłodszych dzieci, w tym rozwijanie empatii, kreatywności i umiejętności współpracy;
- nowoczesne podejście do edukacji wykorzystujące technologie informacyjne i komunikacyjne w procesie dydaktycznym;
- współpracę z rodziną i środowiskiem lokalnym, w tym angażowanie rodziców w proces wychowawczo-edukacyjny oraz współpracę z instytucjami społecznymi i kulturalnymi;
- przygotowanie do funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy, w tym elastyczne dostosowanie umiejętności do potrzeb różnych instytucji edukacyjnych i opiekuńczych.

Takie profilowanie kierunku pozwala absolwentom na efektywne wchodzenie w środowisko zawodowe, odpowiadając jednocześnie na potrzeby społeczno-gospodarcze lokalnej i krajowej edukacji.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, roli i znaczenia interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna została opracowana z uwzględnieniem aktualnych potrzeb społeczno-gospodarczych oraz dynamicznie zmieniających się wymagań rynku pracy w obszarze edukacji wczesnodziecięcej. Podstawowym założeniem programu jest przygotowanie absolwentów do profesjonalnego, kompetentnego i odpowiedzialnego wykonywania zawodu nauczyciela, zdolnego do pracy w zróżnicowanych środowiskach oraz odpowiadającego na współczesne wyzwania edukacyjne, wychowawcze i społeczne.

Proces tworzenia i doskonalenia koncepcji kształcenia był prowadzony z aktywnym udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Interesariusze wewnątrzni:

- nauczyciele akademicki – uczestniczą w opracowywaniu i ewaluacji programu studiów, uwzględniając wyniki badań naukowych i doświadczenia praktyczne;
- studenci – biorą udział w konsultacjach programowych, ankietach jakości kształcenia, projektach praktyk zawodowych oraz w inicjatywach społecznych;
- władze jednostki – monitorują zgodność programu z Polskimi Ramami Kwalifikacji oraz potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Interesariusze zewnętrzni:

- przedstawiciele instytucji oświatowych,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin,
- samorządy lokalne i instytucje pomocy społecznej,
- pracodawcy i praktycy reprezentujący środowiska zawodowe związane z pedagogiką.

Ich opinie i rekomendacje są uwzględniane w procesie doskonalenia programu studiów, planowania praktyk zawodowych oraz określania efektów uczenia się. Współpraca ta zapewnia aktualność treści kształcenia oraz dostosowanie kierunku do realnych potrzeb rynku pracy i otoczenia społecznego.

Zorientowanie programu na praktykę zawodową znajduje odzwierciedlenie w rozbudowanym wymiarze praktyk zawodowych, zajęciach ćwiczeniowych i aktywności społecznej studentów. Dzięki temu, absolwenci kierunku są dobrze przygotowani do pracy w warunkach współczesnego rynku pracy oraz do podejmowania inicjatyw społecznych i zawodowych w środowiskach lokalnych.

Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Katalog efektów uczenia się na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, w ramach jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, obejmuje 23 efekty dotyczące wiedzy, 23 efekty związane z umiejętnościami oraz 9 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Przyjęte efekty uczenia się są zgodne z wymogami poziomu 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), które obowiązują na studiach jednolitych magisterskich o profilu praktycznym. Obejmują one również opanowanie języka obcego na poziomie B2+.

Absolwent pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej ma pogłębioną **wiedzę** z zakresu:

- 1) podstaw filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;
- 2) klasycznych i współczesnych teorii rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjnych, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać;
- 3) współczesnych interdyscyplinarnych badań nad dzieciństwem (Childhood Studies) dotyczących zagadnienia dobrostanu dziecka;
- 4) głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących;

- 5) struktury i funkcji systemu oświaty oraz alternatywnych form edukacji: podstaw, celów, organizacji oraz funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych;
- 6) zagadnień edukacji włączającej, a także sposobów realizacji zasady inkluzji;
- 7) zagadnień edukacji międzykulturowej;
- 8) praw dziecka i osób z niepełnosprawnością, sposobów ich egzekwowania oraz propagowania w środowisku zarówno przedszkolnym oraz szkolnym, jak i pozaprzedszkolnym oraz pozaszkolnym;
- 9) zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej, zasad udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna;
- 10) metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;
- 11) znaczenia i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci;
- 12) roli innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy;
- 13) zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikających z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowanych wpływem czynników środowiskowych i sposobów dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych;
- 14) projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych, w tym zakresu i jakości wsparcia społecznego;
- 15) różnych rodzajów i funkcji oceniania;
- 16) roli nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;
- 17) procesów komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłóceń;
- 18) funkcjonowania i dysfunkcji aparatu mowy, słuchu i wzroku oraz prawidłowych nawyków posługiwania się nimi;
- 19) metodologii badań naukowych stosowanych w dziedzinie nauk społecznych;
- 20) terminów i założeń metodologicznych oraz zasad i norm etycznych projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej;
- 21) zasad ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego; sposobów konstruowania i kontrolowania własnej ścieżki kariery;
- 22) technologii informacyjno-komunikacyjnej niezbędnej do wykonywania zadań nauczyciela;
- 23) języka obcego, niezbędną do wykonywania zadań nauczyciela przedszkola i szkoły podstawowej.

W zakresie umiejętności absolwent kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna potrafi:

- 1) obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
- 2) rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;
- 3) wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy;
- 4) dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;
- 5) skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań dydaktycznych;
- 6) identyfikować i rozbudzać zainteresowania dzieci lub uczniów oraz odpowiednio dostosowywać sposoby i treści kształcenia;
- 7) rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów;
- 8) skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych dzieci lub uczniów, z wykorzystywaniem różnych rodzajów zabaw;
- 9) identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji oraz realizacji celów terapeutycznych;
- 10) tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;
- 11) wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci lub uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;
- 12) efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne;
- 13) racjonalnie i zgodnie z zasadami techniki pracy umysłowej gospodarować czasem zajęć oraz odpowiedzialnie organizować pracę pozaszkolną dziecka lub ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
- 14) skutecznie wykorzystywać w pracy z dzieckiem lub uczniem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza i rodziców lub opiekunów dziecka lub ucznia;
- 15) poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz wykazywać troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej, dzieci lub uczniów;
- 16) posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;

- 17) udzielać pierwszej pomocy;
- 18) rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
- 19) współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych;
- 20) potrafi w swojej pracy posługiwać się wiedzą prawną i kierować się zasadami etyki zawodowej związanymi z kwalifikacjami nauczycielskimi;
- 21) posiada umiejętność wykorzystania wiedzy dotyczącej prawidłowości rozwojowych dziecka/ucznia;
- 22) planować i realizować działania na rzecz uczenia się przez całe życie;
- 23) posiada umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ w pracy z dziećmi i uczniami, oraz wykorzystuje je do rozwijania własnej ścieżki zawodowej;

W zakresie kompetencji społecznych absolwent pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej jest gotów do:

- 1) posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;
- 2) formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki;
- 3) budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;
- 4) pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej;
- 5) porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi;
- 6) rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk;
- 7) projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości;
- 8) projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;
- 9) poprawnie posługuje się językiem ojczystym, wykazując troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej i uczniów.

Ponadto, program studiów pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oparty jest o standardy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Efekty tam zawarte wpisują się w kierunkowe efekty uczenia się i stanowią integralną część programu studiów.

Absolwent kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest gruntownie przygotowany do organizowania i realizowania zintegrowanego procesu wychowawczo- dydaktycznego w obszarze edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Absolwent posiada pogłębioną i aktualną wiedzę z zakresu pedagogiki oraz dyscyplin pokrewnych, potrafi samodzielnie identyfikować i rozwiązywać problemy społeczne i wychowawcze, a także efektywnie planować i prowadzić działania o charakterze edukacyjnym i opiekuńczym. Charakteryzuje go umiejętność gromadzenia i analizy danych badawczych, zdolność do samokształcenia oraz otwartość intelektualna i emocjonalna. Dysponuje wysokimi kompetencjami komunikacyjnymi, w tym znajomością języka obcego oraz nowoczesnych narzędzi i technologii komunikacji.

Program jednolitych studiów magisterskich zapewnia absolwentom pogłębioną wiedzę o teoriach, systemach i nurtach pedagogicznych, uwarunkowaniach historycznych, społecznych i kulturowych dyskursu pedagogicznego oraz procesach rozwoju człowieka. Studenci uczą się przygotowywania i prowadzenia badań pedagogicznych oraz planowania własnego rozwoju zawodowego w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości edukacyjnej.

Absolwenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna posiadają również znaczące doświadczenie praktyczne, zdobywane w trakcie obowiązkowych praktyk zawodowych. Praktyka umożliwia absolwentowi bezpośrednie poznanie organizacji pracy przedszkola, szkoły podstawowej oraz innych placówek systemu oświaty, takich jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Umożliwia również budowanie własnego warsztatu pracy nauczyciela poprzez obserwację i samodzielne stosowanie różnorodnych form i metod nauczania oraz wychowania. Dzięki bezpośredniemu kontaktowi z dziećmi i uczniami absolwent rozwija praktyczne umiejętności dydaktyczno-wychowawcze, zdobywa realne doświadczenie zawodowe, nabywa efekty uczenia się oraz kształtuje predyspozycje niezbędne do profesjonalnego wykonywania zawodu nauczyciela.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna o profilu praktycznym wyróżnia się zintegrowanym podejściem do kształcenia teoretyczno-praktycznego, ukierunkowanym na przygotowanie absolwenta do profesjonalnego działania w zróżnicowanych środowiskach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych. Program studiów został zaprojektowany tak, aby umożliwiać studentom łączenie wiedzy pedagogicznej, psychologicznej i socjologicznej z umiejętnościami praktycznymi i kompetencjami społecznymi.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia:

1. Profil praktyczny – dominująca rola kształcenia praktycznego realizowanego poprzez zajęcia ćwiczeniowe, praktyki zawodowe w instytucjach współpracujących z uczelnią.
2. Zintegrowanie teorii z praktyką – wszystkie moduły kształcenia łączą treści naukowe z ćwiczeniami praktycznymi, a studenci uczą się projektować i wdrażać rozwiązania pedagogiczne w rzeczywistych warunkach pracy.
3. Ścisła współpraca z otoczeniem społeczno-zawodowym – realizacja programu w partnerstwie z placówkami oświatowymi i instytucjami samorządowymi.
4. Akcent na rozwój kompetencji społecznych i etycznych – kształtowanie postaw odpowiedzialności, empatii, refleksyjności i zaangażowania społecznego, niezbędnych w pracy nauczyciela.
5. Kształcenie dla przyszłości – przygotowanie studentów do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się świecie, z uwzględnieniem nowych technologii, różnorodności kulturowej i potrzeb społeczeństwa informacyjnego.

Koncepcja kształcenia została opracowana w odniesieniu do:

- Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, poziom 7 oraz standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzenie MEiN z dnia 25 lipca 2019 r. z późn. zm.);
- wzorców programowych stosowanych na wiodących uczelniach pedagogicznych w Polsce, m.in. w zakresie łączenia komponentów teoretycznych i praktycznych oraz organizacji praktyk zawodowych;
- dobrych praktyk uczelni europejskich, w szczególności w odniesieniu do modelu kształcenia praktycznego opartego na idei work-based learning (uczenia się poprzez działanie) oraz student-centered learning (uczenia się skoncentrowanego na studencie);
- rekomendacji wynikających z Procesu Bolońskiego i Europejskich Ram Kwalifikacji (EQF), które promują elastyczność programów studiów, mobilność akademicką i rozwijanie kompetencji kluczowych.

W rezultacie przyjęta koncepcja kształcenia łączy najlepsze praktyki krajowe i międzynarodowe, zachowując jednocześnie regionalny charakter i silne powiązanie z potrzebami lokalnego rynku pracy.

Studia opierają się na ciekawym, zróżnicowanym i praktycznym programie nauczania obejmującym takie zajęcia jak: Kultura żywego słowa z emisją głosu, Rytmika w przedszkolu i klasach I-III, Elementy tańców regionalnych, Sztuka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, Arteterapia w edukacji dziecka, Praca z dziećmi ze specyficznymi trudnościami edukacyjnymi, Wspomaganie rozwoju dziecka, Gry i zabawy w edukacji, Bajkoterapia. Studenci uzyskują umiejętność konstruowania indywidualnych programów edukacyjnych, dydaktyczno-wychowawczych, innowacyjnych, konstruowania case study, scenariuszy. W procesie kształcenia oprócz tradycyjnych metod dydaktycznych wykorzystywana jest metoda projektów, sprzyjająca kreatywności i samodzielnemu opracowywaniu rozwiązań edukacyjnych w oparciu o analizę przypadków i doświadczenia praktyczne.

Studia przygotowują do profesjonalnego prowadzenia zajęć edukacyjnych z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Współczesny rynek pracy wykazuje znaczne zapotrzebowanie na nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, zarówno w systemie edukacji, jak i w instytucjach wspierających rozwój dziecka.

Kluczowe kierunkowe efektów uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny pedagogika do której kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Efekty uczenia się dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zostały opracowane w sposób spójny z koncepcją i celami kształcenia, a także z poziomem 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz wymaganiami wynikającymi ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela i aktualnego stanu wiedzy w dyscyplinie pedagogika.

Katalog efektów uczenia się na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna o profilu praktycznym, obejmuje 23 efekty dotyczące wiedzy, 23 efekty związane z umiejętnościami oraz 9 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Efekty obejmują również opanowanie języka obcego na poziomie B2+.

Program studiów zakłada osiągnięcie efektów w trzech kategoriach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, z wyraźnym akcentem na aspekt praktyczny i aplikacyjny nabywanej wiedzy. Efekty te przygotowują absolwenta do profesjonalnego działania w środowiskach edukacyjnych - przedszkolnych i wczesnoszkolnych.

Efekty uczenia się są bezpośrednio powiązane z przyjętą koncepcją kształcenia zorientowaną na przyszłość, której celem jest przygotowanie absolwenta do:

- profesjonalnego wykonywania zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych, w tym w warunkach edukacji włączającej;
- stosowania nowoczesnych metod i technologii wspierających proces uczenia się;

- współpracy z rodzicami, nauczycielami i specjalistami;
- refleksyjnego, etycznego i odpowiedzialnego działania w dynamicznie zmieniającym się środowisku edukacyjnym

Zgodnie z profilem praktycznym, efekty zakładają:

- umiejętności praktyczne – nabyte w toku zajęć ćwiczeniowych, praktyk zawodowych;
- kompetencje komunikacyjne – w tym umiejętność komunikowania się w języku obcym na poziomie B2+;
- kompetencje społeczne – takie jak empatia, odpowiedzialność, etyka zawodowa, refleksyjność i gotowość do współpracy.

Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy naukowej w zakresie pedagogiki, psychologii, socjologii i nauk o edukacji, a także z praktyką zawodową właściwą dla środowisk edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Uwzględniają one:

- specyfikę pracy nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej;
- współczesne podejścia do wspierania rozwoju dziecka;
- organizację procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego;
- indywidualizację nauczania w odpowiedzi na zróżnicowane potrzeby dzieci;
- współpracę z rodziną, nauczycielami i środowiskiem lokalnym;
- stosowanie nowoczesnych metod i technologii wspierających proces edukacyjny.

Program studiów odzwierciedla współczesne kierunki rozwoju edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, integrując zagadnienia edukacji inkluzyjnej, współpracy z rodziną, profilaktyki i wspierania dobrostanu dziecka. Uwzględnia także rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych oraz świadome wykorzystanie nowoczesnych technologii w codziennej pracy nauczyciela.

Efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały, mierzalny i możliwy do osiągnięcia. Każdy efekt jest przypisany do odpowiednich przedmiotów lub modułów kształcenia oraz podlega systematycznej weryfikacji poprzez:

- ocenę pracy studenta na zajęciach,
- obserwację realizacji praktyk zawodowych,
- przygotowanie projektów, studiów przypadków i analiz diagnostycznych,
- egzaminy i zaliczenia obejmujące zastosowanie wiedzy w praktyce.

Efekty dla poszczególnych zajęć i grup zajęć są formułowane w sposób umożliwiający tworzenie systemu oceny i monitorowania ich realizacji, zgodnie z zasadami wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

W ramach zajęć o charakterze filozoficzno-psychologicznym studenci zdobywają wiedzę na temat rozwoju dziecka oraz mechanizmów kształtowania się jego postaw i zachowań. Realizowane przedmioty, takie jak: Wprowadzenie do filozofii, Psychologia rozwoju dziecka, Wprowadzenie do psychologii czy Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka, umożliwiają zrozumienie złożoności

procesów rozwojowych we wczesnym i średnim dzieciństwie oraz ich znaczenia dla wychowania, opieki i edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Istotnym elementem kształcenia jest również rozwijanie kompetencji emocjonalnych i społecznych, niezbędnych w pracy nauczyciela. W ramach zajęć, takich jak: Psychologia społeczna i wychowania, Psychologia zdrowia dla nauczycieli oraz Psychologiczne podstawy pracy nauczyciela, studenci uczą się rozumienia społecznych i psychologicznych uwarunkowań funkcjonowania dziecka, budowania bezpiecznego i wspierającego środowiska edukacyjnego, a także rozwijania własnych kompetencji osobistych i zawodowych niezbędnych w pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

W ramach przedmiotów, takich jak: Metodyka edukacji polonistycznej, Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej, Metodyka edukacji matematycznej, Metodyka edukacji muzycznej, Metodyka edukacji plastycznej, Metodyka edukacji technicznej, Metodyka nauczania dzieci języka obcego, Metodyka edukacji zdrowotnej oraz Metodyka wychowania fizycznego, studenci nabywają pogłębioną wiedzę i umiejętności niezbędne do planowania, prowadzenia i oceniania zajęć edukacyjnych w różnorodnych obszarach rozwoju dziecka, stosowania adekwatnych metod i form pracy oraz integrowania treści dydaktycznych w sposób wspierający wszechstronny rozwój dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Realizowane przedmioty, takie jak: Diagnostyka pedagogiczna dziecka, Organizacja procesu terapeutycznego, Arteterapia w edukacji dziecka, Zajęcia wyrównawcze, Praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Wspomaganie rozwoju dziecka, Praca z dzieckiem z niepełnosprawnością, Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, Zachowania ryzykowne dzieci, Szkolne programy profilaktyczne, Organizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej oraz Instytucje profilaktyczne i pomocy społecznej, umożliwiają studentom nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie diagnozowania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci, planowania i realizacji działań wspierających rozwój i integrację, prowadzenia zajęć terapeutycznych oraz profilaktycznych, a także efektywnej współpracy z rodziną, specjalistami i instytucjami wspierającymi dzieci w środowisku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Zajęcia mają charakter warsztatowy i praktyczny, co pozwala studentom rozwijać umiejętność planowania i prowadzenia działań wspierających rozwój dziecka, wykorzystywania aktywizujących metod pracy oraz doboru odpowiednich narzędzi edukacyjnych i terapeutycznych zgodnie z indywidualnymi potrzebami dzieci. Studenci uczą się również analizować przypadki, diagnozować przyczyny trudności w nauce i zachowaniu oraz podejmować skuteczne działania wspierające rozwój emocjonalny, poznawczy i społeczny wychowanków. Realizacja tych zajęć sprzyja kształtowaniu kompetencji zawodowych niezbędnych w pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, przygotowując studentów do efektywnego działania w zróżnicowanych środowiskach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz do współpracy z rodzicami i specjalistami w zakresie kompleksowego wsparcia dziecka.

Studenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, m.in. w ramach przedmiotów Sztuka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, Małe formy sceniczne, Rytmika w przedszkolu i w klasach I–III, Elementy tańców regionalnych, Literatura dla dzieci, Metody aktywizujące w przedszkolu i w klasach I–III, Projektowanie działalności animacyjnej w środowisku, Drama w edukacji dziecka, Pedagogika zabawy oraz Pedagogika czasu wolnego, przyswajają pogłębioną wiedzę związaną z wykorzystaniem sztuki jako narzędzia wspierającego szeroko rozumianego rozwoju dzieci. Studenci uczą się tworzyć i realizować zajęcia edukacyjne oparte na aktywności twórczej, wykorzystywać różnorodne formy ekspresji artystycznej – muzykę, ruch, teatr, literaturę i sztuki plastyczne – w procesie dydaktycznym i wychowawczym, a także integrować je z innymi obszarami edukacji. Ponadto, rozwijają umiejętność projektowania działań animacyjnych i edukacyjnych, stosowania metod aktywizujących oraz organizowania przestrzeni sprzyjającej kreatywności i współpracy w grupie. Wiedza i kompetencje zdobywane w tym obszarze umożliwiają studentom wspieranie rozwoju emocjonalnego, społecznego, poznawczego i motorycznego dzieci, stymulowanie ich wyobraźni oraz rozwijanie samodzielności i pewności siebie dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odpowiada również na wyzwania współczesnej, coraz bardziej scyfryzowanej edukacji. Studenci uczą się, w jaki sposób efektywnie wykorzystywać technologie informacyjno-komunikacyjne w procesie nauczania, samokształcenia oraz popularyzowania wiedzy. W ramach przedmiotów, takich jak: Teoretyczne podstawy edukacji informatycznej i medialnej oraz Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną, studenci zdobywają praktyczne umiejętności planowania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych, tworzenia materiałów edukacyjnych wspierających rozwój dzieci, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz integrowania nowoczesnych technologii z różnymi obszarami edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Zajęcia te sprzyjają rozwijaniu kompetencji cyfrowych nauczyciela – umiejętności krytycznego i twórczego korzystania z nowoczesnych technologii w edukacji, w tym w pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych. Niezmiennym elementem procesu dydaktycznego jest również refleksja nad kondycją i kierunkiem rozwoju współczesnego systemu edukacji, co pozwala studentom świadomie kształtować własne postawy zawodowe i etyczne w kontekście dynamicznych zmian technologicznych i społecznych.

Podczas zajęć prowadzonych metodą projektową, realizowanych m.in. w ramach przedmiotów Nauki o rodzinie, Pedagogika opiekuńcza, Profilaktyka społeczna oraz Prawa dziecka, studenci analizują problemy, z jakimi mogą się spotkać w pracy nauczyciela przedszkola i w klasach I–III. Następnie wspólnie opracowują praktyczne rozwiązania, ucząc się planowania działań wychowawczych i opiekuńczych, stosowania odpowiednich metod wsparcia rozwoju dziecka oraz współpracy z rodziną i środowiskiem lokalnym. Takie podejście rozwija kompetencje analityczne, projektowe i interpersonalne niezbędne w codziennej pracy nauczyciela. Właściwy poziom przygotowania

zawodowego zapewnia równowagę między zajęciami zorientowanymi na przekazywanie i przyswajanie wiedzy z jednej strony a zajęciami praktycznymi i praktykami zawodowymi, które w szczególności mają na celu zapewnienie rozwoju umiejętności praktycznego rozwiązywania problemów i nabycie kompetencji społecznych, świadomości uczenia się przez całe życie.

Integralnym elementem realizacji programu studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są wyjazdy studyjne, które stanowią ważną formę kształcenia praktycznego i wspierają realizację założonych efektów uczenia się. Ich głównym celem jest umożliwienie studentom bezpośredniego poznania specyfiki pracy nauczyciela w przedszkolach i szkołach podstawowych, obserwacji procesów dydaktycznych i wychowawczych w rzeczywistych warunkach, a także zapoznania się z różnorodnymi metodami nauczania, organizacją pracy placówek edukacyjnych oraz współpracą z dziećmi, rodzicami i specjalistami. Wyjazdy studyjne pozwalają rozwijać praktyczne umiejętności, kompetencje interpersonalne i refleksyjność zawodową, przygotowując studentów do efektywnego działania w zróżnicowanych środowiskach edukacyjnych. Ich przebieg jest omawiany podczas zajęć dydaktycznych, co pozwala studentom na pogłębioną refleksję oraz samoocenę uzyskanych doświadczeń. Wnioski i obserwacje z wyjazdów studyjnych są również wykorzystywane w utrzymywaniu relacji z instytucjami partnerskimi, stanowiącymi istotne ogniwo współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Taka organizacja procesu kształcenia sprzyja rozwijaniu kompetencji praktycznych, społecznych i komunikacyjnych, a także świadomości potrzeby uczenia się przez całe życie, co stanowi jeden z kluczowych elementów profilu praktycznego kierunku.

Efekty uczenia się określone dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (profil praktyczny) zostały sformułowane w sposób jasny, precyzyjny i zrozumiały dla studentów, nauczycieli akademickich oraz interesariuszy zewnętrznych. Ich treść jest zgodna z poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji dla studiów jednolitych magisterskich (poziom 7. PRK) oraz z charakterem profilu praktycznego, akcentującego rozwój umiejętności zawodowych, społecznych i komunikacyjnych. Efekty kierunkowe i szczegółowe (dla przedmiotów oraz modułów kształcenia) zostały opracowane w taki sposób, aby odzwierciedlały rzeczywiste kompetencje wymagane w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, a jednocześnie były mierzalne i możliwe do weryfikacji w procesie dydaktycznym. W każdym sylabusie do przedmiotu opracowano zestaw efektów przedmiotowych, które korespondują z efektami kierunkowymi i nauczycielskimi, co pozwala na tworzenie spójnego systemu monitorowania osiągnięć studentów.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywa się przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod oceniania, dostosowanych do charakteru przedmiotu – m.in. kolokwii, esejów, projektów zespołowych, prezentacji, obserwacji umiejętności praktycznych oraz oceny przebiegu i rezultatów praktyk zawodowych. Stosowane narzędzia pomiaru pozwalają na ocenę zarówno wiedzy teoretycznej, jak i umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Dodatkowo, w ramach systemu doskonalenia jakości kształcenia, przedmiotowe efekty uczenia się są cyklicznie analizowane i w razie konieczności aktualizowane – z uwzględnieniem opinii studentów, nauczycieli akademickich,

opiekunów praktyk oraz interesariuszy zewnętrznych. Pozwala to na zachowanie ich aktualności, adekwatności do zmian w praktyce pedagogicznej i wymagań rynku pracy, a także na utrzymanie wysokiej jakości kształcenia z uwzględnieniem profilu praktycznego.

Efekty uczenia się są publikowane i udostępniane studentom poprzez system informatyczny uczelni oraz dokumentację programu studiów i sylabusy poszczególnych przedmiotów. Każdy student ma możliwość zapoznania się z efektami uczenia, metodami ich realizacji i weryfikacji, a także sposobami oceny osiągnięć. Takie rozwiązanie sprzyja transparentności procesu dydaktycznego, pozwala studentom świadomie planować własny rozwój kompetencyjny oraz monitorować postępy w osiąganiu założonych efektów uczenia się, wysokiej jakości kształcenia w duchu profilu praktycznego.

W ramach funkcjonującego na Uczelni Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, prowadzony jest systematyczny monitoring sposobów weryfikacji efektów uczenia się. Zadanie to realizuje Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która opracowuje okresowy raport z analizy jakości oceniania. Raport obejmuje m.in. ocenę adekwatności metod weryfikacji efektów uczenia się, analizę zgodności pomiędzy zakładanymi efektami a stosowanymi formami zaliczeń oraz analizę prac etapowych i dyplomowych pod kątem ich powiązania z efektami kierunkowymi.

Wyniki raportu są omawiane na posiedzeniach Rady Instytutu Nauk Społecznych, a wnioski z analizy stanowią podstawę do modyfikacji i doskonalenia metod dydaktycznych oraz sposobów oceniania. Regularne prowadzenie tej ewaluacji pozwala na utrzymanie wysokiej jakości procesu dydaktycznego, zapewnia spójność między efektami uczenia się, a ich weryfikacją oraz sprzyja doskonaleniu praktycznemu profilu kierunku.

Analiza prac etapowych jest przeprowadzana w każdym roku akademickim, w celu oceny stopnia realizacji efektów uczenia się oraz skuteczności stosowanych metod dydaktycznych w procesie kształcenia. Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje przeglądu wybranych prac etapowych reprezentujących kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, co pozwala na uzyskanie przekrojowego obrazu jakości kształcenia. Wyniki analiz wskazują, że prace etapowe w zdecydowanej większości charakteryzują się właściwym poziomem merytorycznym, zgodnym z założonymi efektami uczenia się. Zastosowane metody oceny są przejrzyste, a kryteria oceniania – adekwatne do poziomu i zakresu realizowanych treści programowych. Nauczyciele akademicy udzielają studentom systematycznej informacji zwrotnej, co sprzyja rozwijaniu samodzielności oraz doskonaleniu kompetencji analitycznych i badawczych.

Wyniki analiz potwierdzają, że system prac etapowych stanowi skuteczny element weryfikacji postępów studentów i przyczynia się do utrzymania wysokiego poziomu jakości kształcenia na kierunku. Ustalenia Komisji stanowią podstawę do dalszego doskonalenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz planowania działań naprawczych i rozwojowych.

Wyniki raportów umieszczane są na stronie internetowej Uczelni:

<https://up-sanok.edu.pl/inne/jakosc-ksztalcenia/details,3.html>

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny pedagogika, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Kierunek Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku prowadzi kształcenie na studiach jednolitych magisterskich. Studia są oferowane w trybie stacjonarnym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studia jednolite magisterskie o profilu praktycznym trwają dziesięć semestrów i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra.

Studia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna mają charakter praktyczny. Kierunkowe i specjalnościowe treści kształcenia są konsultowane z partnerami, pracownikami i ekspertami kierunku, studentami, przedstawicielami praktyki społeczno-gospodarczej i administracji lokalnej. Wynikają też z potrzeb lokalnego rynku pracy i obserwacji trendów pojawiających się w otoczeniu społeczno-gospodarczym Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku. Powiązanie treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się dla poszczególnych zajęć przedstawione jest w sylabusach zajęć, aktualizowanych co roku przez prowadzących zajęcia.

Szczegółowy zakres treści kształcenia oraz program studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszego raportu. Dokument ten obejmuje pełne informacje dotyczące form zajęć, liczby godzin, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, a także opisuje efekty uczenia się

w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wraz z ich odniesieniem do efektów nauczycielskich i kierunkowych.

Każdy sylabus przedmiotu zawiera dane dotyczące nakładu i formy pracy własnej studenta, stosowanych metod dydaktycznych, wymagań wstępnych, form i kryteriów zaliczenia, celów oraz treści programowych, a także literatury podstawowej i uzupełniającej. Strukturę oraz zawartość sylabusów określa Regulamin Studiów obowiązujący od dnia 1 października 2024 r.

Kształcenie na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku jest wpisane w realizację misji Uczelni, jaką tworzą trzy elementy:

- zapewnienie odpowiedniej oferty i warunków do studiowania mających na celu zaspokojenie aspiracji edukacyjnych młodzieży i osób dorosłych,
- przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy;
- przygotowanie absolwentów do dalszego rozwoju zawodowego i/lub naukowego oraz aktywnego funkcjonowania w życiu społecznym i gospodarczym Euroregionu Karpackiego.

Są to trzy filary, którymi charakteryzuje się koncepcja kształcenia na kierunku o profilu praktycznym. Treści programowe są konstruowane w taki sposób, aby odpowiadały oczekiwaniom studentów, dotyczącym rozwoju osobistego oraz przygotowania do funkcjonowania na rynku pracy. Jednocześnie praktyczny profil kształcenia zapewnia odpowiednie przygotowanie do kontynuowania nauki na kolejnych etapach edukacyjnych (studiach doktoranckich). Program sprzyja również rozwojowi naukowemu kadry akademickiej i realizacji wspólnych projektów ze studentami, co pozwala reagować na potrzeby praktyczne dyscypliny pedagogika oraz dostosować działania do potencjału kadrowego uczelni, przy zachowaniu obowiązujących w Polsce regulacji prawnych.

Program studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (jednolite studia magisterskie) w przełożeniu na plan zajęć dydaktycznych zawiera przedmioty przyporządkowane następującym modułom:

Moduł 0 – Przedmioty ogólnouczelniane

Ten moduł zapewnia studentom podstawowe kompetencje akademickie i ogólne, potrzebne do efektywnego studiowania i funkcjonowania we współczesnym środowisku edukacyjnym. Wprowadza w kulturę pracy naukowej, rozwija umiejętność krytycznego myślenia oraz poszerza horyzonty wiedzy, co stanowi fundament dalszego kształcenia pedagogicznego. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Bezpieczeństwo i higiena pracy z podstawami ergonomii, Język obcy, Wychowanie fizyczne*.

Moduł A – Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne

A.1 – Podstawy działań pedagogicznych

Moduł uczy rozumienia podstawowych pojęć i zasad pedagogiki, co jest kluczowe dla świadomego i odpowiedzialnego planowania działań wychowawczych. Dzięki temu przyszły nauczyciel potrafi podejmować decyzje oparte na wiedzy teoretycznej i dostosowane do potrzeb dzieci. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Nauki o rodzinie, Wprowadzenie do pedagogiki*,

Trening umiejętności wychowawczych, Teoretyczne podstawy wychowania, Pedagogika alternatywna w przedszkolu i klasach 1-3, Innowacyjne kierunki pedagogiczne.

A.2 – Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Pozwala poznać specyfikę pracy z dziećmi od 3. do 10. roku życia oraz zasady organizacji i funkcjonowania edukacji na tych etapach. Dzięki temu student rozumie rozwój dziecka i potrafi stosować właściwe formy organizacji zajęć. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Pedagogika przedszkolna, Pedagogika wczesnoszkolna, Podstawy edukacji przedszkolnej, Podstawy edukacji wczesnoszkolnej.*

A.3 – Podstawy psychologii dla nauczycieli

Podstawowa wiedza psychologiczna jest niezbędna, aby rozumieć procesy rozwojowe, emocjonalne i społeczne dzieci. Moduł wspiera przyszłych nauczycieli w tworzeniu bezpiecznego klimatu oraz w reagowaniu na problemy wychowawcze. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Wprowadzenie do psychologii, Techniki efektywnego uczenia się, Psychologia rozwoju dziecka, Psychologia społeczna i wychowania, Psychologia kliniczna dziecka, Psychologia zdrowia dla nauczycieli.*

A.4 – Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego

Przygotowuje do prowadzenia zajęć językowych w sposób zgodny z rozwojem dziecka. Pozwala zrozumieć, jak najmłodsi uczą się języków i jak dobierać metody, materiały oraz formy pracy rozwijające komunikację i ciekawość świata. Przedmiot realizowany w ramach tego modułu to: *Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego.*

Moduł B – Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas 1–3

Moduł rozwija wiedzę z zakresu treści nauczania (matematyka, przyroda, sztuka, język), aby nauczyciel mógł prowadzić zajęcia poprawnie merytorycznie i ciekawie. Praktyczny charakter zajęć pozwala przekładać wiedzę przedmiotową na działania dostosowane do wieku dzieci. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Teoretyczne podstawy edukacji przyrodniczej i społecznej, Teoretyczne podstawy edukacji polonistycznej, Teoretyczne podstawy edukacji matematycznej, Teoretyczne podstawy edukacji muzycznej, Teoretyczne podstawy edukacji plastycznej, Teoretyczne podstawy wychowania fizycznego, Teoretyczne podstawy edukacji informatycznej i medialnej, Przygotowanie merytoryczne do nauczania języka obcego.*

Moduł C – Wspieranie rozwoju dzieci

Uczy diagnozowania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz stosowania metod wspierających rozwój emocjonalny, społeczny i poznawczy. Dzięki temu nauczyciel potrafi reagować na trudności i stymulować harmonijny rozwój dziecka. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Metody aktywizujące w przedszkolu i klasach 1-3, Wspomaganie rozwoju dziecka, Projektowanie działalności animacyjnej w środowisku, Współpraca nauczycieli przedszkola i klas 1-3 szkoły podstawowej z podmiotami środowiska lokalnego, Małe formy sceniczne.*

Moduł D – Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego

Moduł przygotowuje do prowadzenia zajęć w formie edukacji zintegrowanej, łączącej różne obszary wiedzy w spójne działania. Takie podejście odpowiada naturalnemu sposobowi uczenia się dzieci i odzwierciedla realia pracy nauczyciela w klasach I–III. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Teoretyczne podstawy dydaktyki, Edukacja zintegrowana w teorii i praktyce*.

Moduł E – Metodyka poszczególnych typów edukacji

Pozwala poznać praktyczne metody pracy w takich obszarach jak edukacja matematyczna, językowa, plastyczna, muzyczna czy przyrodnicza. Moduł uczy, jak łączyć wiedzę z różnych dziedzin i projektować aktywności rozwijające różnorodne kompetencje. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej, Metodyka edukacji matematycznej, Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną, Metodyka edukacji technicznej, Metodyka edukacji zdrowotnej, Edukacja ekologiczna w przedszkolu i klasach 1-3*.

Moduł F – Dziecko/uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Wyposaża w wiedzę i umiejętności niezbędne do pracy z dziećmi ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi. Dzięki temu nauczyciel potrafi prowadzić zajęcia w sposób inkluzyjny i dostosowywać metody pracy do możliwości każdego dziecka. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej, Praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Zajęcia wyrównawcze, Organizacja procesu terapeutycznego*.

Moduł G – Organizacja pracy przedszkola i szkoły

Moduł przedstawia zasady funkcjonowania placówek oświatowych, przepisy prawa oraz zadania nauczyciela. Wiedza ta pozwala przyszłym nauczycielom sprawnie poruszać się w praktyce instytucjonalnej i prawnej szkoły i przedszkola. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Pierwsza pomoc przedmedyczna, Współczesne role nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, Prawo oświatowe, Prawa dziecka*.

Moduł H – Podstawy diagnostyki edukacyjnej

Diagnoza jest niezbędnym elementem pracy nauczyciela — pozwala określić poziom rozwoju, postępy i trudności ucznia. Moduł wyposaża w umiejętność stosowania narzędzi diagnostycznych oraz interpretowania wyników w celu planowania dalszych działań. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Diagnostyka pedagogiczna dziecka, Ewaluacja i ocena w przedszkolu i klasach 1-3*.

Moduł I – Kultura języka

Właściwe posługiwanie się językiem jest kluczową kompetencją nauczyciela, który staje się wzorem dla dzieci. Moduł rozwija umiejętność poprawnego, jasnego i pięknego formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Komunikacja interpersonalna w relacjach edukacyjnych, Wprowadzenie do logopedii, Kultura żywego słowa*.

Moduł J – Praktyki zawodowe

To najważniejszy element praktycznego przygotowania zawodowego. Umożliwia zdobycie realnych doświadczeń w pracy z dziećmi, obserwację doświadczonych nauczycieli, prowadzenie zajęć

oraz nabycie umiejętności nieosiągalnych w warunkach akademickich. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Praktyka ogólnopedagogiczna (śródroczna)*, *Praktyka wychowawczo-dydaktyczna (śródroczna)*, *Praktyka ciągła*.

Moduł K – Metodologia badań naukowych

Znajomość metod badawczych pozwala nauczycielowi analizować własną praktykę, oceniać skuteczność działań oraz rozumieć raporty i wyniki badań edukacyjnych. To fundament refleksyjnej praktyki i rozwoju zawodowego. Przykładowe przedmioty w ramach tego modułu to: *Metodologia badań pedagogicznych*, *Arkusze kalkulacyjne w badaniach naukowych*, *Seminarium dyplomowe*.

Wyszczególnione powyżej moduły i odpowiadająca im zawartość, w pełni pokrywają się z określonymi w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r.* standardami kształcenia przygotowującymi do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Również określone w standardach przydziały godzinowe i punkty ECTS za realizację poszczególnych modułów, w pełni zgodne są z programem studiów kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w sanockiej Uczelni.

Moduł	Liczba godzin dydaktycznych	liczba punktów ECTS
A 0	255	13
A.1	360	28
A.2	180	20
A.3	330	26
A.4	60	6
B	600	57
C	560	45
D	105	7
E	585	57
F	195	14
G	120	8
H	75	7
I	90	7
J	240	10
K	170	11

Również proporcjonalne współczynniki poszczególnych grup zajęć określone w standardach kształcenia nauczycieli uwzględnione są w Programie Studiów kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Ich główne zastawienie przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj wskaźnika	W planie studiów stacjonarnych	
	Liczba punktów ECTS	Udział % w stosunku do łącznej liczby punktów ECTS
Liczba punktów ECTS z zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studenta na zajęciach	158,8	50,25%
Liczba punktów ECTS z zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS	316	100%
Liczba punktów ECTS z zajęć z języka obcego	12	3,80%
Liczba punktów ECTS z zajęć wybieralnych	48	15,24%
Liczba punktów ECTS uzyskanych przez studenta na zajęciach o charakterze praktycznym, w tym zajęć ćwiczeniowych, warsztatowych oraz praktyk zawodowych	190	60,13%
Liczba punktów ECTS z praktyk zawodowych	10	3,1%

W sylabusach przedmiotów określone są efekty uczenia się wraz ze sposobami ich weryfikacji. Ich adekwatność wobec 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji stwierdzona została podczas konstruowania Programu Studiów i stanowi jego element. Stopień realizacji treści poszczególnych przedmiotów, a tym samym efektów uczenia określonych w standardach kształcenia, Programie Studiów i poszczególnych sylabusach, monitorowany jest przez Kierownika Zakładu Pedagogiki głównie poprzez obserwacje zajęć, ale także rozmowy indywidualne, rozmowy podczas zebrań Zakładu Pedagogiki i w trakcie zbierania danych niezbędnych do przygotowania raportu z oceny jakości kształcenia. Raport ten jest corocznym efektem procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK), realizowanej w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku od 2012 r. Jednym z jego elementów jest monitorowanie realizacji efektów uczenia się, zarówno na poziomie poszczególnych zakładów, instytutów jak i całej Uczelni.

Istotnym elementem realizacji studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku jest powiązanie realizacji programu studiów z seminarium dyplomowym, w ramach którego studenci – pod opieką promotora – przygotowują pracę dyplomową. Po jej zaakceptowaniu przez promotora stanowi ona podstawę procesu dyplomowania, opisanego w Kryterium 3 niniejszego raportu. Ważnym aspektem programu studiów jest również ukierunkowanie praktyk zawodowych studentów na zagadnienia zgodne z charakterystyką kierunku, jak i samej pracy dyplomowej. W zdecydowanej większości przypadków materiał empiryczny (praktyczny) wykorzystywany w pracy dyplomowej jest gromadzony właśnie podczas odbywania praktyk zawodowych.

Na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku znaczącą uwagę przywiązuje się do wyposażenia studentów w wiedzę i umiejętności językowe – zarówno merytoryczne, jak i metodyczne, dzięki którym będą oni przygotowani nie tylko

do posługiwania się językiem obcym, ale również do wprowadzania jego elementów i integrowania ich z innymi dziedzinami wiedzy podczas zajęć z dziećmi.

W poniższej tabeli przedstawione są przedmioty (wraz z odpowiadającą im liczbą godzin i punktami ECTS) w której ukierunkowane na rozwijanie kompetencji językowych w zakresie języka obcego.

Przedmiot	Rok/semestr	Liczba godzin	ECTS
Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego	4/7	30 (wykłady) 30 (ćwiczenia)	6
Przygotowanie merytoryczne do nauczania języka obcego	4/8 5/9	60 (wykłady) 60 (ćwiczenia)	12
Metodyka nauczania dzieci języka obcego/ Methodology of teaching children a foreign language	5/10	15 (wykłady) 45 (ćwiczenia)	6

Przy opracowywaniu programu studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna o profilu praktycznym uwzględnia się najnowsze tendencje edukacyjne w Polsce i na świecie (m.in. treści wynikające ze Zintegrowanej Strategii Umiejętności – ZSU 2030) oraz aktualne osiągnięcia i wyniki badań z zakresu pedagogiki i dyscyplin pokrewnych. Dzięki temu treści kształcenia koncentrują się na kluczowych dla edukacji, interdyscyplinarnych obszarach. W poniższej tabeli przedstawiono wybrane treści kształcenia oraz nazwy zajęć dydaktycznych, w ramach których są one realizowane.

Treści i zagadnienia	Wybrane zajęcia, na których są realizowane
Dziecko jako członek społeczeństwa i uczestnik kultury	<i>Sztuka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, Pedagogika zabawy, Małe formy sceniczne, Drama w edukacji dziecka, Literatura dla dzieci, Elementy tańców regionalnych, Psychologia społeczna i wychowania, Pedagogika społeczna, Socjologia</i>
Konteksty edukacji dziecka	<i>Współczesne role nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, Prawa dziecka, Diagnostyka pedagogiczna dziecka, Komunikacja interpersonalna w relacjach edukacyjnych, Kultura żywego słowa z emisją głosu, Zajęcia wyrównawcze, Praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Psychologia rozwoju dziecka</i>
Prowadzenie badań naukowych i prac dyplomowych	<i>Metodologia badań pedagogicznych, Seminarium dyplomowe, Statystyka w badaniach pedagogicznych</i>
Treści ściśle powiązane ze specjalnością kierunku	<i>Pedagogika przedszkolna, Pedagogika wczesnoszkolna, Podstawy edukacji przedszkolnej, Podstawy edukacji wczesnoszkolnej, Teoretyczne podstawy oraz metodyki poszczególnych obszarów edukacji (polonistycznej, matematycznej, muzycznej, zdrowotnej etc.)</i>

Program studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna został opracowany w oparciu o określone efekty uczenia się. Obejmuje on zarówno kształtowanie wszechstronnej wiedzy teoretycznej, obejmującej koncepcje, teorie i wyniki badań z zakresu pedagogiki oraz nauk pokrewnych, jak i rozwijanie praktycznych umiejętności istotnych dla pracy w tej dziedzinie. Studenci pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku realizują program, który w sposób spójny i uzupełniający łączy solidne podstawy teoretyczne z przygotowaniem metodyczno-warsztatowym, dostosowanym do specjalności.

Treści z zakresu pedagogiki oraz nauk wspierających rozwój kompetencji pedagogicznych ujęto w ramach modułów 0, A.1, A.3, I, K. Z kolei w modułach A.2, A.4, B, C, D, E, F, G, H, J studenci zdobywają wiedzę i umiejętności specyficzne dla pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, przygotowujące ich do pełnienia określonych ról zawodowych. Nerozerwalnym elementem tego bloku są praktyki zawodowe, które umożliwiają poznanie środowiska przyszłej pracy i specyfiki wykonywanych tam zadań. Struktura programu sprzyja stopniowemu, logicznemu i konsekwentnemu rozwojowi wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych studentów.

W ramach studiów prowadzone są również zajęcia z języka obcego (języka angielskiego lub niemieckiego), realizowane zgodnie z poziomem B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEF). Lektoraty kończą się egzaminem. Efekty uczenia się osiągnane są poprzez realizację treści przypisanych do poszczególnych dyscyplin naukowych i przedmiotów, a ich szczegółowy opis zawarto w sylabusach.

Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Dla zapewnienia realizacji profilu praktycznego kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku kładzie się silny nacisk na aktywne metody kształcenia, przygotowujące absolwentów do odgrywania odpowiednich ról w ich pracy zawodowej oraz rozwiązywania problemów funkcjonowania i rozwoju tych organizacji.

Program studiów zakłada osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów poprzez uczestnictwo w następujących formach zajęć: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, praktyki zawodowe i konsultacje, w trakcie których dominują głównie aktywizujące metody pracy ze studentami. Metody kształcenia przedstawione są w poszczególnych sylabusach zajęć, uwzględniają więc ich specyfikę, formę i treści, których realizacja stanowi podstawę osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna duży nacisk kładzie się na różnorodne, angażujące formy prowadzenia zajęć, które łączą tradycyjne wykłady z metodami aktywizującymi, zwłaszcza z klasyczną metodą problemową. Pogłębiona wiedza teoretyczna przekazywana jest głównie

podczas wykładów konwencjonalnych oraz konwersatoryjnych, gdzie studenci analizują problemy pedagogiczne i poszukują ich rozwiązań. Do zajęć realizowanych wyłącznie w tej formie należą m.in.: Wprowadzenie do filozofii, Bezpieczeństwo i higiena pracy z podstawami ergonomii, Edukacja zintegrowana w teorii i praktyce, Ochrona własności intelektualnej, Współczesne systemy edukacji, Bezpieczeństwo i higiena pracy z podstawami ergonomii. Przedmioty te stanowią bardzo niewielki odsetek wszystkich zajęć realizowanych na kierunku. Realizując praktyczny profil studiów stawia się więc na bardziej działaniowe podejście do realizowanych treści.

Równoczesne kształtowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej odbywa się m.in. poprzez metodę projektów, która rozwija kreatywność i samodzielność studentów. W ramach projektów uczestnicy podejmują złożone zadania badawcze, wymagające analizy obszernego materiału, formułowania problemów i proponowania rozwiązań. Metoda ta pozwala studentom wcielić się w rolę badacza – samodzielnie eksplorującego zjawiska społeczne i pedagogiczne oraz analizującego efekty własnych działań. Dzięki temu studenci rozwijają nie tylko wiedzę i umiejętności badawcze, lecz także kompetencje społeczne – takie jak współpraca w zespole, odpowiedzialność za wspólne przedsięwzięcia, refleksyjność, wyznaczanie priorytetów czy gotowość do uczenia się przez całe życie. Metoda projektowa stosowana jest m.in. na przedmiotach takich jak: Arkusze kalkulacyjne w badaniach naukowych, Arteterapia w edukacji dziecka, Edukacja ekologiczna, Metodyka edukacji plastycznej.

Ćwiczenia dydaktyczne służą natomiast rozwijaniu umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy – studenci analizują konkretne przypadki, rozwiązują zadania oraz uczą się stosowania zasad metodycznych i przepisów prawnych w praktyce pedagogicznej. W ramach ćwiczeń stosowane są różnorodne metody aktywizujące, takie jak metaplan, elementy dramy, metoda problemowa, metoda projektu.

Integralną częścią procesu kształcenia jest samodzielna praca studenta, obejmująca studiowanie literatury, analizę źródeł naukowych, przygotowywanie projektów indywidualnych i grupowych oraz opracowywanie materiałów do zajęć. Szczególnie wymagającym elementem tej pracy jest przygotowanie pracy dyplomowej, będącej podsumowaniem zdobytej wiedzy i umiejętności badawczych. Szczegółowy opis procesu dyplomowania zawarty jest w Kryterium 3 niniejszego raportu.

Studia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w sanockiej Uczelni umożliwiają rozwinięcie kompetencji językowych na poziomie B2+, zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia. Program studiów obejmuje intensywną naukę języka obcego (sześć semestrów lektoratu, łącznie 180 godzin dydaktycznych, 12 punktów ECTS) ze szczególnym naciskiem na komunikację, rozumienie tekstu oraz umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnych i ustnych. Dzięki regularnym ćwiczeniom praktycznym oraz kontaktowi z nowoczesnymi metodami nauczania, studenci osiągają swobodę językową potrzebną do pracy z dziećmi i prowadzenia zajęć edukacyjnych w języku obcym.

Metody kształcenia stosowane na kierunku są zróżnicowane i dostosowane do specyfiki przedmiotu, co pozwala studentom w pełni osiągnąć wszystkie założone efekty uczenia się. Wykorzystywane rozwiązania dydaktyczne zachęcają do samodzielnego myślenia, inicjatywy oraz

aktywnego uczestnictwa w zajęciach, dzięki czemu studenci stają się świadomymi uczestnikami własnego procesu edukacyjnego. Ponadto przyjęte formy pracy zapewniają solidne przygotowanie do przyszłej działalności zawodowej, umożliwiając zdobywanie praktycznych umiejętności i doświadczeń niezbędnych do efektywnego wykonywania zadań w środowisku pracy.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wykorzystuje się platformę Teams, która jest głównym narzędziem wspierającym realizację zajęć zdalnych (zarządzenie nr 4/I/2024 Rektora UP im. Jana Grodka w Sanoku). Za jej pomocą realizowane są zajęcia w formie wykładów. Umożliwia ona przede wszystkim łączenie się w czasie rzeczywistym, podczas którego studenci i wykładowca mogą wzajemnie się widzieć, słyszeć i rozmawiać ze sobą. Platforma posiada również dodatkowe funkcjonalności, takie jak notes (w którym studenci mogą tworzyć własne notatki, wymieniać się nimi, jak również wspólnie je tworzyć), zadania domowe, miejsce do przechowywania przesyłanych plików, a także moduł umożliwiający pracę na zajęciach (również w formie grupowej).

Zajęcia w formie wykładów odbywają się w formie hybrydowej, co oznacza, że są prowadzone z Uczelni, dzięki czemu studenci mogą wziąć w nich udział w formie stacjonarnej, jak i zdalnej. Taka forma zajęć sprzyja lepszej organizacji czasu, daje też studentom możliwość elastycznego łączenia nauki z innymi obowiązkami, ponadto wykłady zdalne pozwalają na łatwiejszy dostęp do materiałów dydaktycznych oraz ułatwiają interakcję z prowadzącymi poprzez czaty i sesje pytań na żywo. Wykładowcy wykorzystują platformę e-learningową do zarządzania swoimi zajęciami, udostępniają prezentacje, tworzą interaktywne elementy zajęć takie jak quizy czy ankiety. Wykładowcy dzięki platformie mają możliwość przeprowadzania i przechowywania prac etapowych, dokonywania ich oceny i przesyłania informacji zwrotnej studentom.

Platforma Teams umożliwia monitorowanie postępów studentów, ocenianie ich prac oraz przekazywanie natychmiastowych informacji zwrotnych, co stanowi istotny element skutecznego procesu uczenia się. W trakcie zajęć uczestnicy mogą otrzymywać zadania praktyczne do samodzielnego lub zespołowego wykonania, a następnie przysyłać efekty swojej pracy za pośrednictwem platformy. Prowadzący ma możliwość oceny tych prac oraz udzielania merytorycznych wskazówek wspierających rozwój kompetencji studentów. Dodatkowo uczelnia zapewnia wykładowcom wsparcie metodyczne – mogą oni w każdej chwili skorzystać z pomocy specjalistów ds. e-learningu, którzy służą radą i pomocą w razie jakichkolwiek trudności.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Program studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odpowiada na potrzeby naszych studentów. Prowadzone są one stacjonarnie, ale także w systemie 26+, co (od strony

organizacyjnej) oznacza, że zajęcia odbywają się popołudniami i wieczorami (w godz. 15.10 – 20.00) oraz w wybrane soboty. Niektóre wykłady prowadzone są w formie hybrydowej, a więc studenci mogą brać w nich udział w formie zdalnej. Dzięki temu studenci mają możliwość podejmowania pracy zarobkowej, bardzo często związanej z wybranym kierunkiem studiów. Często czas w godzinach przedpołudniowych wykorzystywany jest przez nich do zdobywania pierwszych doświadczeń edukacyjnych, wychowawczych czy opiekuńczych, np. w formie wolontariatu, czy realizowaniu praktyk zawodowych. W sytuacji, gdy studenci nie są w stanie uczestniczyć w konkretnym kursie (ze względu na obowiązki zawodowe lub rodzinne) mają możliwość uzyskania *Indywidualnej organizacji studiów*, która przybrać może jedną z dwóch form:

- 1) Indywidualnego Programu Studiów (IPS),
- 2) Indywidualnej Organizacji Zajęć (IOZ).

Pierwsza z wskazanych powyżej możliwości wiąże się z modyfikacją programu studiów i jego dostosowaniem do zainteresowań naukowych studenta (włącznie z umożliwieniem mu realizacji badań naukowych). Student może ubiegać się o IPS pod warunkiem wykazania i udokumentowania wybitnych osiągnięć, zaliczenia pierwszego roku studiów i osiągnięcia w poprzednim roku średniej nie niższej niż 4,5.

W drugim przypadku dokonuje się zmiany organizacji zajęć w semestrze lub zmiany metod i form ich zaliczenia. Zgoda na IOZ przyznawana jest oddzielnie na każdy semestr studiów studentom, którzy spełniają warunki określone w Uchwale nr 24/IX/24 Senatu UP w Sanoku z dnia 10 września 2024 r. (dot. to m.in. studentów z niepełnosprawnością, studiujących na dwóch kierunkach jednocześnie, sprawującym opiekę nad dzieckiem do 1 r.ż., czy pracujących). Indywidualna Organizacja Zajęć jest rozwiązaniem popularnym wśród studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, daje im ona poczucie bezpieczeństwa w nieplanowanych i nieprzewidywalnych sytuacjach życiowych, w których – bez możliwości uzyskania IOZ – studia musiałyby zostać przerwane.

Odbywanie studiów z zastosowaniem którejkolwiek formy Indywidualnej Organizacji Studiów nie może prowadzić do zmiany w zakresie kierunkowych efektów uczenia się oraz zajęć uznanych w programie za obowiązkowe na danym kierunku studiów, poziomie i profilu ani do przedłużenia terminu ukończenia studiów.

Dużą wagę w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku przywiązuje się do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Już na etapie rekrutacji, kandydaci informowani są o możliwości uzyskania szerokiego i zróżnicowanego wsparcia, którego celem jest umożliwienie im uzyskania wyższego wykształcenia. Pełnomocnik Rektora ds. studentów niepełnosprawnych jest odpowiedzialny za koordynację działań w trzech głównych obszarach:

- 1) pomoc materialna (m.in. stypendium dla osób niepełnosprawnych); alternatywne formy zaliczeń i egzaminów, dodatkowe zajęcia wyrównawcze (język obcy, informatyka), udział w konferencjach, szkoleniach i warsztatach;

- 2) pomoc psychologiczna (konsultacje indywidualne), pomoc asystenta osoby niepełnosprawnej, wypożyczanie sprzętu (laptopy, drukarki), dostosowane stanowisko w Bibliotece UP, zakup piśmiennictwa dla osób słabowidzących;
- 3) indywidualizacja podejścia do każdego studenta niepełnosprawnego, likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych, udostępnienie miejsc postojowych przy Uczelni, obozy, wyjazdy i szkolenia integracyjne.

Szczegółowe regulacje dotyczące wsparcia dla studentów niepełnosprawnych zawarte są w *Regulaminie dostosowania i realizacji procesu dydaktycznego do potrzeb studentów niepełnosprawnych Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku*, wprowadzonego Uchwałą nr 74/XI/19 Senatu UP im. Jana Grodka w Sanoku z dnia 22 listopada 2019 r. Określa on:

- zakres wsparcia przysługujący studentom z niepełnosprawnościami;
- prawa studenta niepełnosprawnego;
- inne regulacje związane z przyznawaniem i utratą praw do określonego w Regulaminie wsparcia.

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku dysponuje również *Deklaracją dostępności*. Obecna jej wersja sporządzona została 29.09.2025 r. na podstawie samooceny przeprowadzonej przez Uczelnię. *Deklaracja dostępności* dotyczy trzech sfer funkcjonowania Uczelni w kontekście jej przystosowania do potrzeb osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami:

- 1) Dostępność cyfrowa – dotycząca strony internetowej www.up-sanok.edu.pl i jej zgodności z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych;
- 2) Dostępność architektoniczna – określająca szczegółowo udogodnienia (jak i wskazująca na możliwe zagrożenia) dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami;
- 3) Dostępność informacyjno-komunikacyjna – wskazująca na możliwość wypożyczenia mobilnych pętli indukcyjnych oraz skorzystania z usług tłumacza polskiego języka migowego).

Deklaracja dostępności dostępna jest pod adresem <https://up-sanok.edu.pl/deklaracja-dostepnosci>.

W ramach programu studiów studenci mają możliwość wyboru niektórych przedmiotów, zgodnie ze swoimi preferencjami czy zainteresowaniami. Odsetek zajęć wybieralnych w stosunku do wszystkich przedmiotów wynosi 15,24%. Za przedmioty te można uzyskać łącznie 48 ECTS.

Harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Harmonogram programu studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zakłada studia dziesięciosesemtralne o łącznej liczbie 4050 godzin dydaktycznych. Indywidualny nakład pracy studenta wynosi 3925 godzin. Łącznie przekłada się to na 316 punktów ECTS.

W programie studiów przewidziano 240 godzin studenckich praktyk zawodowych (90 godzin praktyki śródrocznej i 150 godzin praktyki ciągłej), którym przypisano łącznie 10 ECTS. Kształcenie w ramach praktyk zawodowych odbywa się w ramach realizacji modułu J:

- Praktyka ogólnopedagogiczna (śródroczna), 30 h, 2 semestr,
- Praktyka wychowawczo-dydaktyczna (śródroczna), 30 h, 4 semestr,
- Praktyka wychowawczo-dydaktyczna (śródroczna), 30 h (+20 h samodzielnej pracy studenta), 6 semestr,
- Praktyka ciągła, 20 h, 7 semestr,
- Praktyka ciągła, 80 h, 8 semestr,
- Praktyka ciągła, 50 h, 9 semestr.

Rok akademicki podzielony jest na 2 semestry. Poszczególne semestry obejmują: 15 tygodni zajęć stacjonarnych, od poniedziałku do soboty (system 26+). Szczegółową organizację każdego roku akademickiego określa rektor przed rozpoczęciem danego roku akademickiego.

Organizacja procesu kształcenia dostosowana jest do organizacji roku akademickiego, który rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego. Rok akademicki składa się z dwóch semestrów i obejmuje okres zajęć dydaktycznych wynikający z programów studiów oraz okresy wolne od zajęć dydaktycznych. Okresy te dzielone są na: semestr zimowy z zimową sesją egzaminacyjną oraz przerwę świąteczną i przerwę semestralną oraz semestr letni z letnią sesją egzaminacyjną i przerwą wakacyjną. Terminy rozpoczęcia zajęć dydaktycznych oraz terminy sesji egzaminacyjnych i poprawkowych określa Rektor Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku w zarządzeniu precyzującym kalendarium roku akademickiego.

Osiągnięcie przez studentów efektów założonych w standardzie kształcenia nauczycieli, programie studiów oraz sylabusach poszczególnych przedmiotów, zapewnione jest m.in. poprzez odpowiednie zorganizowanie procesu kształcenia. Składa się na niego kilka elementów opisanych w poniższych podpunktach:

- całkowita liczba godzin dydaktycznych (w kontakcie z prowadzącym) wynosi 4050, dodatkowo, aby osiągnąć wymaganą liczbę punktów ECTS, a tym samym pewność realizacji efektów uczenia się, na samodzielną pracę studentów zaplanowano łącznie 3925 godzin. Liczba punktów ECTS z zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studenta na zajęciach wynosi 158,8 ECTS, co stanowi 50,25% wszystkich punktów ECTS.

- zajęcia w planie studiów ułożone są w sposób zapewniający rozbudowywanie wiedzy i poszerzanie umiejętności studentów na zasadzie spiralnego wprowadzania treści,
- studenci mają możliwość wybierania zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 15,24% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, co umożliwia elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia,
- w programie studiów ujęte są lektoraty umożliwiające studentom osiągnięcie poziomu B2+ w kontekście umiejętności posługiwania się językiem obcym (12 punktów ECTS),
- odsetek zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć z zastosowaniem metod warsztatowych i projektowych wynosi 60,13%, co przekłada się na 190 punktów ECTS.

Dobór form zajęć, proporcja liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, harmonogram zajęć studiów w formie stacjonarnej

Zajęcia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku realizowane są głównie w formie wykładów i ćwiczeń. Biorąc pod uwagę praktyczny profil kierunku liczba godzin dydaktycznych realizowanych w formie ćwiczeń jest znacząco wyższa niż tych realizowanych w formie wykładów, choć – jak podkreślono powyżej – zajęcia wykładowe prowadzone są także z zastosowaniem wykładu konwersatoryjnego i innych metod mających na celu aktywizację studentów.

Forma zajęć	Liczba godzin dydaktycznych (kontakt bezpośredni)	Odsetek w stosunku do sumy godzin dydaktycznych
wykłady	1135	28,02%
ćwiczenia	2415	59,63%
seminarium	90	2,22%
praktyki	240	5,92%
konsultacje	125	3,09%

Niewątpliwą zaletą studiowania na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w sanockiej Uczelni jest niska liczebność grup co wpływa na komfort prowadzonych zajęć oraz większą indywidualizację w kształceniu studentów. Wynika ona m.in. z obserwowalnego na skalę kraju trendu zmniejszania się zainteresowania nauczycielskimi kierunkami studiów (w tym studiami pedagogicznymi). Co prawda z ekonomicznego punktu widzenia zjawisko takie jest niekorzystne dla finansów Uczelni, jednak pozytywnie przekłada się na jakość kształcenia – wykładowcy są w stanie więcej czasu poświęcić każdemu studentowi (szczególnie podczas zajęć w formie ćwiczeń), jak również

skuteczniej zachęcić do podjęcia refleksji czy włączenia się w dyskusję (np. podczas zajęć wykładowych).

W roku akademickim 2025/2026 liczebność poszczególnych roczników kształtuje się następująco:

Rok studiów	Liczba studentów
I	33
II	30
III	17
IV	13
V	20

Harmonogram zajęć na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna realizowany jest w systemie 26+ umożliwiającym studentom realizację studiów stacjonarnych (przy osiągnięciu wszystkich efektów uczenia się) przy jednoczesnym podjęciu pracy zawodowej lub sprawowaniu opieki nad dzieckiem. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach, realizowanie praktyk zawodowych, samodzielne uczenie się oraz prawidłową weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczba miejsc praktyk

Podstawą prawną określającą zasady organizowania, odbywania, zaliczania i finansowania praktyk są: art. 67 ust. 5 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Uchwała Senatu UP w Sanoku a dnia 10.11.2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu studenckich praktyk zawodowych w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku oraz Program Praktyk dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Praktyki realizowane są jako:

praktyki śródroczne (realizowane w trakcie semestru studiów),:

- praktyka ogólnopedagogiczna,
- praktyka wychowawczo-dydaktyczna, realizowana w przedszkolu i klasach 1-3,
- praktyki ciągłe (realizowane w trakcie trwania semestru, jak i w przerwach między semestrami).

Praktyki realizowane są w ramach jednego modułu – Moduł J – Praktyki zawodowe. Jest on zgodny z załącznikiem nr 2 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu nauczyciela (Dz. U.

z dnia 9 lutego 2024 r. (poz. 453)), w którym wyróżniono w ramach grupy zajęć J. Praktyki zawodowe (240 godzin) następujące zajęcia:

J.1. Praktyka śródroczna,

J.1.1 Praktyka ogólnopedagogiczna (30 godzin),

J.1.2 Praktyka wychowawczo-dydaktyczna (60 godzin),

J.2 Praktyka ciągła (150 godzin).

Praktyki realizowane są następująco (harmonogram odbywania praktyki):

1. na I roku na 2 semestrze (luty – czerwiec) - Praktyka ogólnopedagogiczna (pedagogiczna – obserwacyjna) (w tym realizowana jako przedmiot pod nadzorem nauczyciela akademickiego); 30 godzin; 1 ECTS;
2. na II roku na 4 semestrze (luty – czerwiec) - Praktyka wychowawczo-dydaktyczna (w tym realizowana jak przedmiot pod nadzorem nauczyciela akademickiego) w przedszkolu; 30 godzin; 1 ECTS;
3. na III roku na 6 semestrze (luty – czerwiec) - Praktyka wychowawczo-dydaktyczna (asystencka) (w tym realizowana jak przedmiot pod nadzorem nauczyciela akademickiego) w szkole podstawowej; 30 godzin – w tym minimum 5 godzin samodzielnej pracy studenta – przeprowadzenie zajęć; 2 ECTS;
4. na IV roku na 7 semestrze (październik – styczeń) - Praktyka ciągła (asystencka) w szkole podstawowej; 20 godzin – w tym minimum 5 godzin samodzielnej pracy studenta – przeprowadzenie zajęć; 1 ECTS;
5. na IV roku na 8 semestrze (luty – wrzesień) - Praktyka ciągła (asystencka) w przedszkolu; 80 godzin - w tym minimum 15 godzin samodzielnej pracy studenta – przeprowadzenie zajęć; 3 ECTS;
6. na V roku na 9 semestrze (październik – styczeń) - Praktyka ciągła (asystencka) w szkole podstawowej; 50 godzin – w tym minimum 10 godzin samodzielnej pracy studenta – przeprowadzenie zajęć; 2 ECTS;

Miejscem realizacji praktyki ogólnopedagogicznej są przedszkola, szkoły podstawowe oraz placówki systemu oświaty, w tym poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Miejscem odbywania praktyki dydaktyczno-wychowawczej oraz praktyki ciągłej są przedszkola i oddziały 1-3 szkoły podstawowej, w tym placówki publiczne oraz niepubliczne, jak również posiadające oddziały przedszkolne; zgodnie z harmonogramem odbywania praktyki.

Inicjatywa wyboru miejsca studenckiej praktyki zawodowej należy do studenta. W przypadku braku możliwości samodzielnego znalezienia miejsca praktyk instytucją pośredniczącą pomiędzy placówką a studentem jest uczelniany Koordynator ds. Praktyk, a także Biuro Karier, do których student może się zgłosić po pomoc w procesie poszukiwania odpowiedniego miejsca odbycia praktyk.

Wybór miejsca praktyk jest dokonywany po weryfikacji przez uczelnianego opiekuna praktyk zarówno miejsca, jak i potencjalnego zakładowego opiekuna praktyk za pośrednictwem załączników weryfikacyjnych do regulaminu praktyk kierunkowych oraz pisemnej deklaracji potencjalnego dyrektora/kierownika placówki, iż w trakcie odbywania praktyk praktykantowi zostanie umożliwione

uzyskanie efektów uczenia się przewidzianych kartą zajęć dla części ogólnej oraz specjalnościowej, jeśli dotyczą one konkretnego trybu oraz semestru praktyk. Przy weryfikacji miejsca praktyk badany jest profil organizacji, jej zgodność z programem praktyk, kierunkiem i specjalnością studiów, staż pracy oraz wykształcenie zakładowego opiekuna praktyk.

Program studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna o profilu praktycznym zakłada 240 godzin praktyk, czyli 10 ECTS. Zasady realizacji praktyk oraz osiągniętych efektów uczenia się określa program i regulamin studenckich praktyk zawodowych dla studentów jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku.

Celem praktyki ogólnopedagogicznej jest kształtowanie właściwych umiejętności pedagogicznych, zawodowych, zastosowanie zdobytej wiedzy teoretycznej w działaniu praktycznym oraz rozbudzanie do samookreślenia zawodowego.

Celem praktyki wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i w szkole podstawowej jest zgromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną w praktyce. W związku z tym realizacja praktyk śródrocznych pozostaje w ścisłej korelacji z zajęciami teoretycznymi oraz metodycznymi.

Podczas praktyki nauczycielsko-asystenckiej student poznaje specyfikę pracy pedagogicznej oraz rozwija kompetencje dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze. Obejmuje to zapoznanie się z funkcjonowaniem szkoły lub placówki, jej zadaniami, organizacją pracy oraz dokumentacją. W ramach praktyki student obserwuje zajęcia prowadzone przez nauczyciela, zwracając uwagę na sposób prowadzenia lekcji, stosowane metody, wykorzystane środki dydaktyczne, komunikację nauczyciela z uczniami oraz relacje między dziećmi. Obserwuje również sposób oceniania, dyscyplinowania, organizowania przestrzeni i bezpieczeństwa, a także funkcjonowanie uczniów, w tym tych ze specjalnymi potrzebami. Student współpracuje z opiekunem praktyk, uczestnicząc w planowaniu i prowadzeniu zajęć, przygotowaniu pomocy dydaktycznych, organizacji pracy uczniów (indywidualnej i grupowej), korzystaniu z technologii informacyjnej oraz w działaniach wspierających uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. W trakcie praktyki student stopniowo przejmuje rolę nauczyciela, samodzielnie planując i prowadząc zajęcia, dobierając metody pracy, organizując aktywność uczniów i podejmując działania wychowawcze. Uczy się diagnozować poziom wiedzy dzieci, reagować w sytuacjach trudnych, współpracować z innymi nauczycielami, specjalistami i rodzicami oraz planować pracę dydaktyczną.

Istotnym elementem praktyki jest analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji pedagogicznych, prowadzenie dokumentacji, konfrontowanie teorii z praktyką oraz refleksja nad własnymi mocnymi i słabymi stronami. Student omawia przebieg praktyk oraz prowadzone zajęcia z opiekunem.

Praktyki, poza możliwością nabycia przez studentów pewnego zakresu doświadczenia zawodowego dającego możliwość podjęcia przyszłych obowiązków zawodowych, służą również nawiązaniu kontaktów zawodowych, a także mogą stanowić okazję do rozpoczęcia pracy zawodowej w miejscu odbywania praktyk. Takie przypadki gratyfikacji aktywności i umiejętności wykazanych w trakcie praktyk zawodowych zdarzały się na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w sanockiej Uczelni wielokrotnie. Praktyki zawodowe odbywają się na podstawie skierowania oraz indywidualnego lub zbiorowego porozumienia zawartego przez Uczelnię z instytucją, w której student odbywa praktyki. Zaliczenie praktyk jest jednym z wymogów programowych, które student winien spełnić przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego. Dokumenty poświadczające realizację praktyk przechowywane są w teczkach studenta.

Nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad przebiegiem praktyk sprawuje Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku. W tym celu spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna powołuje się zakładowego opiekuna praktyk z ramienia Zakładu Pedagogiki. Zakładowy opiekun praktyk odpowiada za ich realizację zgodnie z ustalonym programem, upoważniony jest również, wspólnie z przyjmującym na praktyki, do rozstrzygania spraw związanych z przebiegiem praktyk.

Do podstawowych zadań opiekuna praktyk z ramienia Zakładu Pedagogiki należy m.in.:

- 1) wytypowanie, w porozumieniu z koordynatorem praktyk, zakładów pracy odpowiednich do przeprowadzenia w nich praktyk dla studentów,
- 2) nawiązanie kontaktów z zakładami pracy, w których prowadzone są praktyki,
- 3) opracowanie szczegółowego programu praktyk i przedłożenie do zatwierdzenia kierownikowi zakładu;
- 4) opracowanie kosztorysów i harmonogramów praktyk i przedłożenie do zatwierdzenia kierownikowi zakładu;
- 5) wprowadzenie studentów w treść planowanej praktyki, przy wyraźnym określeniu ich obowiązków;
- 6) nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad przebiegiem praktyk;
- 7) podsumowanie praktyk i dokonanie wpisu w dokumentacji praktyk.

Zakładowym opiekunem praktyki jest osoba wyznaczona przez kierownika/dyrektora zakładu pracy, w którym student odbywa praktyki. Do obowiązków zakładowego opiekuna praktyk należy w szczególności:

- 1) wprowadzenie studentów w treść planowanej praktyki, przy wyraźnym określeniu ich obowiązków,
- 2) nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad przebiegiem praktyk,
- 3) podsumowanie praktyk i dokonanie wpisu w dokumentacji praktyk.

Studenci mogą ubiegać się o zaliczenie praktyki w ramach wykonywanej przez nich pracy lub usługi o charakterze zarobkowym zgodnej z profilem studiów i programem praktyki na podstawie

zaświadczenia z zakładu pracy potwierdzającego zatrudnienie studenta lub wykonywanie przez niego usługi, z którego wynika przez jaki czas była wykonywana praca lub świadczona usługa, jej miejsce i zakres czynności. Zaświadczenie od pracodawcy powinno określać zgodność wykonywanej pracy z programem praktyk na danym kierunku studiów oraz zawierać ocenę wykonywanej pracy, zgodną ze skalą ocen obowiązującą w Uczelni. W tym przypadku ocenę odbytej praktyki potwierdza kierownik zakładu w porozumieniu z uczelnianym opiekunem praktyk, po czym przedstawiają ją wraz z zaświadczeniem koordynatorowi praktyk.

Warunkiem zaliczenia praktyki jest:

- 1) wywiązanie się z zadań i programu określonej praktyki,
- 2) uzyskanie pozytywnej oceny i opinii od zakładowego opiekuna praktyki,
- 3) złożenie dokumentacji:
 - zaświadczenia o odbyciu praktyk,
 - hospitacji zajęć/karty obserwacji zajęć,
 - i/lub konspekty przeprowadzonych zajęć.

Jeśli student nie dopełnił wszystkich warunków związanych z zaliczeniem praktyki opiekun praktyk w porozumieniu z dyrektorem instytutu/ kierownikiem zakładu i koordynatorem praktyk ma prawo do zmiany oceny wystawionej przez zakładowego opiekuna praktyk.

Zebraną dokumentację praktyki składa się uczelnianemu koordynatorowi praktyk. Formalnym wyrazem zaliczenia praktyki jest dokonanie przez koordynatora praktyk wpisu w karcie okresowych osiągnięć studenta i karcie praktyk wraz z oceną oraz odpowiednią liczbą punktów ECTS. Indywidualną kartę praktyk studenta ze wszystkich obowiązujących praktyk umieszcza się w teczce akt osobowych studenta po ukończeniu procesu kształcenia. Zaliczenie praktyk jest niezbędnym warunkiem zaliczenia danego roku studiów oraz warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego.

Ocena z praktyki jest wliczana do końcowego wyniku studiów. Oblicza się ją jako średnią arytmetyczną wszystkich odbytych podczas trwania studiów praktyk zawodowych, wyrównaną do oceny, zgodnie z zasadą:

- 1) do 3,2: dostateczny (3),
- 2) 3,21-3,7: dostateczny plus (3,5),
- 3) 3,71-4,2: dobry (4),
- 4) 4,21-4,5 dobry plus (4,5),
- 5) powyżej 4,5 bardzo dobry (5).

Adekwatność efektów uczenia się przypisanych praktykom wobec koncepcji i celów kształcenia a także efektów kierunkowych wykazana jest między innymi w programie praktyk, stanowiącym załącznik nr 8 do niniejszego raportu. W programie studiów określone są wartości godzinowe i punktowe (ECTS) przypisane praktykom, zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. W programie praktyk określone są również cele praktyk, ich treści, harmonogram i zasady oceniania, dzięki którym zapewnione jest osiągnięcie przez

studentów efektów uczenia się, przypisanych praktykom. Praktyka na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku zorganizowana jest zgodnie z aktami normatywnymi (ogólnopolskimi jak i stanowiącymi przepisy prawa wewnętrznego), prowadzona jest w sposób transparentny i ukierunkowany na rozwój wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych sanockich studentów.

Podsumowując, efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z koncepcją i celami kształcenia, jak również z efektami kierunkowymi. Treści programowe praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, umiejscowienie praktyk w planie studiów, a także dobór miejsc ich odbywania zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, obejmujące wskazanie osób (posiadających odpowiednie kwalifikacje) odpowiadających za organizację praktyk na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna i nadzór nad nimi, oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności. Ponadto określa się kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyk samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktyki, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności do efektów uczenia się założonych dla praktyk, reguły przeprowadzania hospitacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyk osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce.

Spełnienie reguł i wymagań w zakresie programu studiów i sposobu organizacji kształcenia, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunku studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

W przypadku kierunków studiów, których celem jest przygotowanie studentów do wykonywania zawodów wymienionych w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668), obowiązuje konieczność ścisłego dostosowania organizacji i przebiegu kształcenia do wymagań określonych w odpowiednich przepisach i standardach kształcenia zawodowego. Oznacza to, że czas trwania studiów, a więc liczba semestrów oraz całkowity okres nauki, musi być zgodny z wytycznymi określonymi w przepisach wykonawczych. Regulacje te zawarte są w Programie studiów dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Podobnie, nakład pracy studenta niezbędny do ukończenia studiów, wyrażony w łącznej liczbie punktów ECTS, powinien odpowiadać normom i standardom przewidzianym dla wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas 1 – 3 szkoły podstawowej (301 ECTS). W przypadku kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w sanockiej Uczelni jest to 316 ECTS. Każde zajęcia lub grupy zajęć mają przypisaną odpowiednią liczbę punktów ECTS, która odzwierciedla rzeczywisty wysiłek studenta wymagany do osiągnięcia określonych efektów uczenia się, zgodnych z opisem kwalifikacji dla danego kierunku.

Ponadto, w przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku przestrzega limitów określających maksymalną liczbę punktów ECTS, które mogą być zdobyte w tej formie nauki. Praktyki (zgodnie ze wspomnianym rozporządzeniem) nie odbywają się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Realizacja praktyk pozostaje w ścisłej korelacji z zajęciami teoretycznymi oraz metodycznymi. Istotne jest również zachowanie odpowiedniej sekwencji zajęć, czyli logicznego i dydaktycznie uzasadnionego następstwa realizacji przedmiotów lub modułów kształcenia, tak aby proces dydaktyczny sprzyjał stopniowemu nabywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ze względu na praktyczny profil studiów odsetek punktów ECTS uzyskanych przez studenta na zajęciach o charakterze praktycznym, w tym zajęć ćwiczeniowych, warsztatowych oraz praktykach zawodowych wynosi 60,13%, a więc przekracza znacząco pięćdziesięcioprocentowy próg określony w standardach kształcenia nauczycieli przedszkoli i klas 1 – 3 szkoły podstawowej. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się w wymiarze 60 godzin dydaktycznych i nie są im przypisane punkty ECTS.

Równie ważny jest dobór właściwych form zajęć dydaktycznych – takich jak wykłady, ćwiczenia, warsztaty, praktyki zawodowe czy seminaria – na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w sanockiej Uczelni dokładnie określone są proporcje liczby godzin przeznaczonych na poszczególne formy kształcenia. Wszelkie te elementy zgodne są z zasadami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia ustanowionych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas 1–3 szkoły podstawowej.

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku, prowadząc kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, przestrzega ogólnych zasad organizacji studiów, ale także zapewnia, iż cały proces kształcenia – od struktury programu po metody dydaktyczne i ocenianie efektów uczenia się – pozostaje w pełnej zgodności z obowiązującymi standardami kształcenia, gwarantując tym samym właściwe przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas 1–3 szkoły podstawowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na studia

Rekrutacja na kierunek Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

System rekrutacji na studia prowadzony jest zgodnie z zasadami przyjętymi określonymi w Regulaminie Studiów w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku, a także Uchwałą nr 17/V/25 Senatu UP w Sanoku z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów na rok akademicki 2025/2026.

Kandydaci na studia zobowiązani są do dokonania elektronicznej rejestracji dostępnej na stronie www.up-sanok.edu.pl, wniesienie opłaty za postępowanie rekrutacyjne, a także złożenie wymaganych dokumentów. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzą Instytutowe Komisje Rekrutacyjne i Uczelniana Komisja Rekrutacyjna. Po zakończeniu postępowania kwalifikacyjnego Instytutowe Komisje sporządzają protokoły i listy zakwalifikowanych na I rok. Kandydatem jest osoba ubiegająca się o studia – obywatel polski lub cudzoziemiec, która ukończyła rejestrację elektroniczną. Cudzoziemcem jest osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego; obywatelstwo polskie potwierdza dowód osobisty, paszport lub inny dokument. W postępowaniu kwalifikacyjnym brani są pod uwagę kandydaci, którzy posiadają dokument uprawniający do podjęcia studiów wyższych na odpowiednim poziomie, spełnili zasady rekrutacji oraz dopełnili wszelkich formalności. Przyjęcie następuje przez wpis na listę studentów po dostarczeniu dokumentów. Odmowa przyjęcia wydawana jest decyzją administracyjną przewodniczącego komisji. Odwołanie można złożyć do Rektora w ciągu 14 dni. Decyzja Rektora jest ostateczna.

Na jednolite studia magisterskie - kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna przyjmowana jest osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub inny dokument uznany w Polsce za równoważny świadectwu dojrzałości, w tym dokumenty wymagane na podstawie ustaw, umów międzynarodowych lub wcześniejszych przepisów oświatowych. Kandydaci rejestrują się elektronicznie, zakładając indywidualne konto w systemie rekrutacyjnym, przekazując wymagane dane osobowe, zdjęcie cyfrowe oraz wyrażając zgodę na przetwarzanie danych. Przy dokonywaniu rejestracji kandydat może zaznaczyć więcej niż jeden kierunek studiów, na który chce być rekrutowany; w tym przypadku uzupełnia formularz rekrutacyjny na każdy kierunek z osobna. Podczas rejestracji kandydat wnosi opłatę rekrutacyjną i załącza niezbędne dokumenty, dokonuje rekrutacji elektronicznej i obowiązany jest załączyć w elektronicznym systemie rekrutacyjnym: skan świadectwa dojrzałości oraz dowód opłaty rekrutacyjnej. Rejestracja jest prawidłowa tylko po wprowadzeniu wszystkich wymaganych danych; kandydat odpowiada za błędy i nieprawdziwe informacje. Informacje o przebiegu rekrutacji, zakwalifikowaniu oraz terminach i miejscach składania dokumentów i ślubowania przekazywane są za pośrednictwem elektronicznego systemu rekrutacyjnego. Opłata rekrutacyjna nie podlega zwrotowi, chyba że kierunek studiów nie zostanie uruchomiony – wówczas zwrot następuje w ciągu miesiąca.

Dokumenty i warunki dla kandydatów cudzoziemców

Po uzyskaniu decyzji o przyjęciu na studia kandydat cudzoziemiec składa dokumenty wymagane od kandydatów krajowych oraz dodatkowo:

1. Poświadczoną kopię dokumentu potwierdzającego prawo do podejmowania studiów bez opłat (np. Karta Polaka, karta pobytu, decyzja administracyjna).
2. Dokument potwierdzający znajomość języka polskiego: ukończenie kursu przygotowawczego, certyfikat językowy lub pozytywny wynik sprawdzianu językowego przeprowadzanego przez uczelnię.

W paragrafie 6 (zał. do uchwały nr 16/V/2021 Senatu UP w Sanoku z dn. 26.05.2021) określono warunki postępowania kwalifikacyjnego związanego z przeliczaniem procentowym ocen z egzaminu maturalnego: o ile szczegółowe zasady przyjęć na poszczególne kierunki studiów nie stanowią inaczej, to wyniki procentowe uzyskane z egzaminu maturalnego ("nowa matura" i "stara matura", absolwenci szkół należących do Organizacji Matur Międzynarodowych oraz Szkół Europejskich) przeliczane są na punkty według ustalonych zasad - paragraf 6. pkt. 1,2,3,4,5 (zał. tenże).

Warunkiem przyjęcia na jednolite studia magisterskie: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (studia stacjonarne) wymagane są następujące dokumenty:

- a) pozytywne wyniki na świadectwie dojrzałości z dwóch przedmiotów: język polski oraz język obcy (konkurs świadectw),
- b) rozmowa kwalifikacyjna związana z wymogami stawianymi przyszłemu nauczycielowi edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, a mianowicie:
 - poprawność wymowy (1).

- uzdolnienia artystyczne (2).

Punkt (1) i (2) sprawdzane są podczas rozmowy kwalifikacyjnej przeprowadzanej przez specjalistów w tym zakresie. Negatywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej dyskwalifikuje kandydata do podjęcia kształcenia na tym kierunku. Kandydat powinien być osobą odpowiedzialną, empatyczną, kreatywną, taktowną, prezentować nienaganną postawę etyczną. Weryfikacja w/w kompetencji planowana jest głównie w trakcie studiów.

Po otrzymaniu decyzji o przyjęciu kandydat składa w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku następujące dokumenty:

1. Poświadczoną przez UP w Sanoku kopię jednego z dokumentów, o którym mowa w art. 69 ust. 2 ustawy PSWiN.
2. Jedną fotografię (37×52 mm, jasne tło, bez nakrycia głowy).
3. Oryginał pełnomocnictwa notarialnego, jeśli dokumenty składa osoba działająca w imieniu kandydata.
4. Tłumaczenia sporządzone przez polskiego tłumacza przysięgłego albo przez zagranicznego tłumacza i poświadczone przez właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej dokumentów, które wydane są w języku obcym.

Kandydat z orzeczoną niepełnosprawnością uniemożliwiającą mu udział w postępowaniu rekrutacyjnym, może skorzystać ze wsparcia oferowanego przez Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych (np. osobistego asystenta). Inny sposób postępowania kwalifikacyjnego ustala Rektor na prośbę osoby niepełnosprawnej.

Termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na wszystkie kierunki trwa od 1 czerwca do 30 września, w tym rejestracji elektronicznej i przyjmowania dokumentów. Natomiast terminy postępowania kwalifikacyjnego są ustalane przez Rektora. W uzasadnionych przypadkach, w ramach posiadanych limitów miejsc, Rektor może przyjąć osobę po terminie rekrutacji, tylko w takim przypadku, gdy Uczelnia zapewni realizację wszystkich zajęć niezbędnych do zaliczenia etapu studiów. Wszystkie wątpliwe przypadki związane z rekrutacją rozstrzyga Rektor. W roku akademickim 2025/2026 na jednolite studia magisterskie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna określono limit przyjęć na poziomie 45 osób. Osoba przyjęta na studia rozpoczyna studia i nabywa prawa studenta z chwilą złożenia ślubowania.

Należy podkreślić, iż warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne: są przejrzyste i umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na wybranym kierunku.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zgodnie z §6 regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku (załącznik do Uchwały Senatu nr 59/IX/19), weryfikację efektów uczenia się przeprowadzają Instytutowe Komisje ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, które powołane są przez Dyrektora Instytutu ad hoc - na czas przeprowadzenia procesu potwierdzania efektów uczenia się. Decyzję w sprawie potwierdzania efektów uczenia się podejmuje Prorektor, na wniosek Instytutowych Komisji ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się. Student może przenieść się do innej uczelni, jeżeli wypełnił wszystkie obowiązki wynikające z przepisów obowiązujących w UP w Sanoku i uzyskał zgodę Rektora na opuszczenie Uczelni. Student ma obowiązek poinformowania Działu Toku Studiów o zamiarze przeniesienia się na inną uczelnię oraz o fakcie uzyskania zgody tej uczelni ze wskazaniem daty wyrażenia zgody przez tę uczelnię. Po przyjęciu studenta do innej uczelni, student jest zobowiązany do złożenia pisemnej rezygnacji ze studiów w UP w Sanoku i zwrócić legitymację studencką. Student może przenieść się z innej uczelni do UP w Sanoku o ile wypełnił obowiązki wobec uczelni, którą opuszcza. Zmiana uczelni w ramach przeniesienia z innej uczelni stanowi kontynuację studiów i odbywa się na wniosek studenta. Decyzję podejmuje Rektor, po zaopiniowaniu wniosku przez Kierownika Zakładu, w którym Kierownik ustala sposób uznania dotychczasowych osiągnięć oraz różnice programowe i terminy ich uzupełnienia. Student innej uczelni do wniosku o przeniesienie zobowiązany jest dołączyć:

- aktualne zaświadczenie potwierdzające status studenta w uczelni macierzystej wraz z adnotacją, że jest ono wydawane na potrzeby przeniesienia się na studia w UP w Sanoku,
- dokumenty poświadczające dotychczasowy przebieg studiów,
- zgodę Rektora macierzystej uczelni na przeniesienie do UP w Sanoku.

W przypadku znacznych różnic programowych student może zostać przeniesiony na niższy semestr studiów. Wymiana studentów pomiędzy Uczelnią Państwową w Sanoku a innymi uczelniami, w tym zagranicznymi, realizowana jest w uczelni z zachowaniem systemu transferu i akumulacji punktów ECTS. Student po przeniesieniu uzyskuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana zajęciom realizowanym na kierunku studiów, na który student jest przyjmowany. Warunkiem podjęcia studiów w ramach przeniesienia z innej uczelni jest złożenie ślubowania i dokonanie wpisu na listę studentów. W przypadku uzyskania zgody na zmianę uczelni student studiuje według programu studiów obowiązującego dany rocznik kształcenia w semestrze, na który uzyskał wpis. Przeniesienie z innej uczelni na ostatni semestr studiów nie jest dopuszczalne. Na studia w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku mogą być przyjęte osoby niebędące obywatelami polskimi po spełnieniu warunków określonych w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach (t. jedn.: Dz.U. 2023.519) oraz ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. jedn.: Dz. U. 2023.742).

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Procedura uznawania efektów uczenia się w Uczelni Państwowej im. J. Grodka w Sanoku, została uregulowana uchwałą Senatu UP im. J. Grodka w Sanoku nr 59/IX/19 z dn. 27.09. 2019 r. (wzór wniosku w postępowaniu o potwierdzenie efektów uczenia się znajduje się w zał. nr 1 do Regulaminu Potwierdzania Efektów Uczenia się).

Uczelnia może potwierdzić efekty uczenia się w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, jeżeli posiada pozytywną ocenę jakości kształcenia na tych studiach. Instytutowe Komisje ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się dokonują merytorycznej oceny wniosków o potwierdzenie efektów uczenia się. W pracach Komisji mogą uczestniczyć nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia, o zaliczenie których ubiega się wnioskodawca, przedstawiciele pracodawców współpracujących z uczelnią lub nauczyciele akademicy zatrudnieni w zakładzie prowadzącym kierunek studiów objęty procesem potwierdzania efektów uczenia się reprezentujący dyscyplinę nauki odpowiadającą kierunkowi studiów objętemu wnioskiem.

Postępowanie w sprawie potwierdzania efektów uczenia się

Wnioskodawca składa wniosek i dołącza dokumenty pozwalające ocenić wiedzę, kompetencje i umiejętności nabyte w drodze uczenia się oraz dowód opłaty (wysokość opłaty stanowi iloczyn liczby punktów ECTS przypisanych do zajęć), opłatę wnosi się na rachunek bankowy uczelni; wnioski o potwierdzenie efektów uczenia się wraz z wymaganymi załącznikami składane są w Dziale Toku Studiów w terminie rekrutacji wraz z podaniem o przyjęcie na studia. Instytutowa Komisja ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się dokonuje oceny wniosku w możliwie najkrótszym czasie, nie dłużej niż 7 dni od ostatniego dnia terminu, w którym można było składać wnioski. W przypadku wątpliwości Instytutowa Komisja ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się może przeprowadzić rozmowę z wnioskodawcą i zastosować dodatkowe narzędzia oceny efektów uczenia się, a nawet może zarządzić przeprowadzenie egzaminu z zajęć, o zaliczenie których ubiega się wnioskodawca. Egzamin przeprowadza się w terminie wyznaczonym przez Prorektora.

Dokumentowanie efektów uczenia się przez wnioskodawcę

Wnioskodawca może uzyskać potwierdzenie efektów uczenia się i zaliczenie zajęć, jeżeli: przedstawi certyfikaty lub inne zaświadczenia dokumentujące uczestnictwo w kursach i szkoleniach, w których nakład pracy poniesiony przez wnioskodawcę jest zbliżony lub niemniejszy od nakładu pracy niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się z zajęć, o których zaliczenie ubiega się wnioskodawca oraz istnieje zbieżność programu kursów i szkoleń z zakresem tematycznym wskazanym w opisie zajęć, o zaliczenie których ubiega się wnioskodawca; przedstawi dokumenty wskazujące na zdobycie efektów uczenia się w następstwie doświadczeń życiowych i zawodowych, zbieżnych z efektami uczenia wskazanymi w opisie zajęć, o zaliczenie których ubiega się wnioskodawca; przedstawi dokumenty wskazujące na zdobycie efektów uczenia się w następstwie doświadczeń życiowych i zawodowych, działalności w ramach wolontariatu i innych organizacjach zbieżnych z efektami uczenia się, wskazanymi w opisie zajęć, a także wnioskuje o zaliczenie zajęć z zakresu

wychowania fizycznego i przedstawił opinię klubu sportowego, udokumentowane osiągnięcia sportowe lub posiada legitymację trenerską lub instruktorską lub przedstawił inne udokumentowane efekty uczenia się zbieżne z efektami uczenia się o zaliczenie których wnioskodawca ubiega się. Od decyzji Prorektora przysługuje prawo wniesienia odwołania w terminie 7 dni do Rektora. Rektor podejmuje decyzję w terminie 7 dni od dnia wniesienia odwołania. Zaliczenie zajęć w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się dokumentowane jest w protokołach zaliczenia zajęć oraz karcie okresowych osiągnięć studenta. Do średniej ocen ze studiów nie wlicza się zajęć zaliczonych w następstwie potwierdzenia efektów uczenia się. Dział Toku Studiów prowadzi ewidencję zajęć zaliczonych w następstwie potwierdzenia efektów uczenia się.

Regulamin Potwierdzania Efektów Uczenia się zawiera wzór wniosku w sprawie potwierdzania efektów uczenia się (<https://up-sanok.edu.pl/dzial-toku-studiow/dokumenty-regulujace-tok-studiow>).

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Bieżące monitorowanie liczby kandydatów na studia, przyjętych, rezygnujących czy też kończących kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku odbywa się za pomocą systemu informatycznego w Dziale Toku Studiów, który umożliwia monitorowanie liczby kandydatów przyjętych na studia oraz selekcję studentów na różnych etapach edukacji. W bazie danych Uczelni przechowywane są informacje dotyczące liczby studentów kończących studia oraz ich osiągnięcia w nauce. Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna dominująca liczba studentów ukończyła studia w terminie. Terminowy brak ukończenia studiów wynika najczęściej z przyczyn osobistych, losowych lub zawodowych. W roku akademickim 2024/2025 (dane z dn.19.08.2025 r. na podstawie systemu USOS) stan studentów przedstawiał się następująco: I rok rozpoczęło 39 studentów, w trakcie roku akademickiego skreślono 6 studentów; II rok rozpoczęło i ukończyło 17 studentów; III rok - rozpoczęło i ukończyło 13 studentów; IV rok rozpoczęło i ukończyło 20 studentów; V rok rozpoczęło i ukończyło 18 studentów. Te ostatnie wyniki świadczą o poprawie retencji studentów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Kolejnym, istotnym narzędziem w procesie oceny jakości kształcenia w Uczelni Państwowej im. J. Grodka w Sanoku a dotyczącym nauczycieli akademickich jest ankieta, która jest przeprowadzana wśród studentów (w systemie USOS). Wyniki ankiety są analizowane przez Kierownika zakładu oraz Instytutową Komisję Jakości Kształcenia. Natomiast postępy studentów w nauce są weryfikowane na podstawie wyników egzaminów, ocen końcowych, jakości prac oraz projektów realizowanych przez studentów. Uczelnia prowadzi również system weryfikacji efektów uczenia się na podstawie badania losów zawodowych absolwentów. Ocenie podlegają zagadnienia dotyczące przebiegu studiów, stopnia

przygotowania do pracy zawodowej, wiedzy, umiejętności i kompetencji opanowanych i rozwiniętych w toku kształcenia.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie Studiów UP w Sanoku. Wszystkie formy zajęć przewidzianych w planie studiów podlegają ocenie. Zgodnie z Regulaminem Studiów nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia ma obowiązek przedstawić studentom na początku semestru szczegółowe zasady oceniania jego pracy oraz wymagania, jakie student będzie musiał spełnić, aby uzyskać zaliczenie z danych zajęć. Efekty uczenia się osiągnięte przez studenta w toku studiów poddawane są regularnej weryfikacji, a sposoby weryfikacji dostosowane są do rodzaju efektów. Głównym sposobem weryfikacji efektów uczenia się z obszaru wiedzy są egzaminy ustne i pisemne, testy, prace zaliczeniowe, eseje. W przypadku umiejętności efekty weryfikowane są poprzez prezentacje, symulacje, projekty, inne prace praktyczne. Natomiast formami sprawdzania kompetencji społecznych są autoprezentacje, ćwiczenia warsztatowe, obserwacja przez nauczyciela akademickiego i innych studentów, praca w grupie, projekt, dyskusja. Tym samym metody weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się są zgodne z wymaganiami standardu kształcenia w tym zakresie.

Przyjęta procedura weryfikacji i oceniania zakłada, iż:

- każdy semestr kończy się sesją egzaminacyjną,
- każde zajęcia zdefiniowane w planie studiów będzie podlegało egzaminowi lub zaliczeniu na ocenę,
- warunkiem dopuszczenia do egzaminu lub zaliczenia na ocenę jest zaliczenie przez studenta zajęć obowiązkowych przewidzianych w programie studiów, a w szczególności ćwiczeń i warsztatów,
- warunkiem zaliczenia zajęć jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych w sylabusie zajęć co najmniej na poziomie progu zaliczeniowego,
- weryfikacji podlegają efekty uczenia się przypisane do studenckiej praktyki zawodowej.

Zajęcia rozliczane są semestralnie, a ocena końcowa wpisywana jest do systemu USOS. Pozytywną ocenę student uzyskuje po spełnieniu wszystkich wymagań określonych w sylabusie, w przeciwnym razie otrzymuje ocenę negatywną. Sylabus zawiera nazwę, formę, liczbę godzin i punktów ECTS, efekty uczenia się, treści programowe, sposoby weryfikacji efektów, zasady zaliczenia, wymagania wstępne oraz literaturę. Publikowany jest na stronie Uczelni co najmniej dwa tygodnie przed rozpoczęciem roku akademickiego i omawiany na pierwszych zajęciach. Zajęcia mogą odbywać się w formie wykładu, ćwiczeń, laboratoriów, projektów, warsztatów, konwersatoriów, seminariów, zajęć praktycznych i terenowych, praktyk zawodowych lub samokształcenia. Prowadzący kontroluje obecność na zajęciach obowiązkowych, a nieobecność należy usprawiedliwić w ciągu 7 dni. Nieusprawiedliwiona nieobecność może skutkować niezaliczeniem zajęć. Nauczyciel zapewnia

studentom konsultacje. Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z asystentów (za zgodą Uczelni) oraz z dostosowanych warunków nauki i zaliczeń. Jeden punkt ECTS odpowiada 25–30 godzinom pracy studenta, a punkty przyznaje się za osiągnięcie efektów uczenia się niezależnie od oceny. Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna semestr obejmuje co najmniej 30 punktów ECTS, natomiast do ukończenia studiów wymagane jest minimum 316 ECTS dla jednolitych studiów magisterskich. Stosowana jest sześciostopniowa skala ocen: 5,0; 4,5; 4,0; 3,5; 3,0; 2,0. W przypadku zaliczeń bez oceny stosuje się wpis „zal.” lub „nzal.”, a nieprzystąpienie do zaliczenia oznacza wpisanie oceny 2,0 lub „nzal.” z adnotacją „nb.”. Nie można poprawiać oceny pozytywnej, a wyniki muszą być wprowadzone do USOS nie później niż ostatniego dnia sesji. Średnia ocen obliczana jest arytmetycznie z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, z wyłączeniem przedmiotów dodatkowych i pracy dyplomowej. Zaliczenie komisyjne może zostać zarządzone przez kierownika zakładu w razie nieprawidłowości, nadmiernego zakresu materiału lub innych uzasadnionych przyczyn. Wniosek należy złożyć w ciągu 7 dni, komisja liczy co najmniej trzy osoby, a jej decyzja jest ostateczna. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności student otrzymuje ocenę negatywną, o czym informowany jest Kierownik zakładu. Student ma prawo do odwołania w ciągu 7 dni. Student może ubiegać się o wpis warunkowy na kolejny semestr jeśli nie uzyskał zaliczenia tylko z jednego przedmiotu (nie dotyczy studentów będących na ostatnim semestrze studiów).

Egzaminy – zasady

Warunki dopuszczenia do egzaminu określa sylabus. Student może podejść do egzaminu dwukrotnie: w terminie podstawowym i poprawkowym. Dopuszczalny jest również tzw. termin zerowy przed sesją. Terminy egzaminów (zerowy, podstawowy, poprawkowy) ustala egzaminator w porozumieniu ze studentami i Kierownikiem zakładu, najpóźniej tydzień przed rozpoczęciem sesji. Egzaminatorem jest prowadzący zajęcia, jednak w uzasadnionych przypadkach może zostać wyznaczony inny nauczyciel. Nieobecność na egzaminie skutkuje wpisem w USOS „2,0” lub „nb”, a wyniki muszą być ogłoszone do końca sesji. Nie dopuszcza się poprawy pozytywnej oceny. Student na wezwanie egzaminatora zobowiązany jest do okazania dokumentu tożsamości. Kierownik zakładu może – na wniosek studenta złożony przed rozpoczęciem sesji – przesunąć jej termin: do 15 marca w przypadku sesji zimowej lub do 20 września w przypadku letniej. Egzaminator może również uznać nieobecność studenta za usprawiedliwioną, jeśli złoży on wniosek w ciągu 7 dni od daty egzaminu. Egzaminy mogą być przeprowadzane zdalnie zgodnie z zasadami określonymi przez Rektora i zapisanymi w sylabusie. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności student otrzymuje ocenę niedostateczną, a egzaminator zawiadamia o tym Kierownika zakładu. Student ma prawo odwołania w ciągu 7 dni oraz wglądu do swojej pracy przed końcem semestru. Egzaminator przechowuje prace zgodnie z obowiązującymi przepisami. Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z pomocy asystentów lub tłumaczy języka migowego za zgodą Uczelni. Egzamin komisyjny może być przeprowadzony w przypadku nieprawidłowości, zbyt szerokiego zakresu materiału lub innych uzasadnionych przyczyn. Wniosek należy złożyć w ciągu 7 dni od egzaminu wraz z uzasadnieniem.

Komisja liczy co najmniej trzy osoby (bez egzaminatora prowadzącego), a jej decyzja jest ostateczna i zastępuje poprzednią ocenę. Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie określonych w programie studiów efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji, a w szczególności złożenie z wynikiem pozytywnym wszystkich egzaminów i zaliczeń. Student musi uzyskać wymaganą przepisami prawa i programem studiów liczbę punktów ECTS, jak również spełnić inne wymagania programowe, w tym odbycie studenckich praktyk zawodowych, oraz złożenie egzaminu dyplomowego i pracy dyplomowej. Zbiorcza weryfikacja i ocena efektów uczenia się dla całego programu studiów określonych w efektach kierunkowych jest dokonywana w procesie dyplomowania studenta.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Weryfikacja efektów uczenia się jest procesem umożliwiającym sprawdzenie i ocenienie procesu uczenia się studenta w trakcie całego cyklu kształcenia. W wyborze metod weryfikacji uwzględnia się:

- rodzaj efektów uczenia się (w obszarze wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych),
- etap kształcenia,
- program studiów (zawartość merytoryczna),
- treści programowe (teoretyczne, praktyczne),
- formy zajęć (wykłady, ćwiczenia, warsztaty, projekt, seminarium, praktyka zawodowa).

W Uczelni określono sposoby weryfikacji efektów uczenia się, do których należą egzaminy (pisemne lub ustne), kolokwia, projekty, prace kontrolne, prace zespołowe, case study, dyskusje dydaktyczne, prezentacje. Zasady i sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych zajęć zamieszczono w sylabusach. Formy weryfikacji efektów uczenia się składają się z metod i technik dobranych do danych zajęć. Wiedza oceniana jest: na podstawie aktywności i jakości wypowiedzi studenta podczas zajęć, w tym zapamiętanych przez niego informacji uzyskanych podczas ćwiczeń i wykładów, w tym na podstawie zapamiętanych przez niego informacji zdobytych w trakcie samodzielnego studiowania odpowiedniej literatury specjalistycznej, na podstawie przygotowanych projektów na zajęciach; w formie pisemnej lub ustnej (test jednokrotnego wyboru, test wielokrotnego wyboru, projekt, esej, praca magisterska) i na podstawie egzaminu dyplomowego. Umiejętności oceniane są na podstawie jakości wypowiedzi studenta w trakcie spotkań podczas zajęć i poza nimi, np. w ramach koła naukowego, na podstawie bezpośredniej obserwacji uczestniczącej; postępów studenta w zakresie posługiwania się podstawowymi ujęciami

teoretycznymi z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, niezbędnymi do analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań; diagnozowania i prognozowania sytuacji oraz analizowania strategii działań praktycznych w odniesieniu do różnych kontekstów działalności pedagogicznej; na podstawie bezpośredniej obserwacji uczestniczącej, postępów studenta w zakresie posługiwania się narzędziami i metodami dydaktycznymi; na podstawie przygotowanych projektów na zajęciach; na podstawie bezpośredniej obserwacji uczestniczącej; umiejętności studenta dotyczących jego konstruktywnej i odpowiedzialnej pracy oraz współpracy w zespole, a także na podstawie egzaminu dyplomowego. Kompetencje społeczne oceniane są na podstawie bezpośredniej obserwacji, poczucia odpowiedzialności etycznej i zawodowej studenta oraz jego zdolności do tworzenia refleksji o moralnych kontekstach społecznego funkcjonowania, zarówno niego samego, jak i wszystkich pozostałych ludzi.

Efekty uczenia są również weryfikowane podczas praktyk studenckich. Celem jest wprowadzenie do praktycznego wykonywania zawodu, do którego przygotowujący jest student. Formami zaliczania praktyk jest dokonanie przez koordynatora praktyk wpisu w indeksie elektronicznym i indywidualnej karcie praktyk wraz z oceną oraz odpowiednią liczbą punktów ECTS. Zaliczenie praktyk w elektronicznym indeksie i indywidualnej karcie praktyk jest niezbędnym warunkiem zaliczenia danego roku studiów oraz warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego.

Dobór metod sprawdzania i oceny efektów uczenia się odbywa się również poprzez powiązanie charakteru danego efektu z najbardziej adekwatnymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, które umożliwiają rzetelną i obiektywną weryfikację osiągnięcia zakładanych kompetencji studenta. Efekty wiedzy są np. weryfikowane za pomocą testów online (np. Forms), quizów i in.; efekty umiejętności sprawdza się poprzez: np. realizację projektów w środowisku cyfrowym, analizę dokumentów tworzonych w edytorach tekstu; efekty kompetencji społecznych ocenia się np. poprzez obserwację dyskusji prowadzonej online, tworzone wspólnie dokumenty lub grupowe projekty cyfrowe.

Na przedmiocie Język obcy (język angielski) efekty uczenia są weryfikowane na bieżąco. Język obcy realizowany jest w trakcie sześciu semestrów, a wymagania wstępne zakładają znajomość wśród studentów języka angielskiego na poziomie B1. W trakcie studiów doskonalą umiejętności w zakresie: czytania, słuchania, mówienia i pisanie osiągając poziom znajomości języka B2+ wg ESKL, który umożliwia swobodną komunikację w języku angielskim, a przyswojenie słownictwa specjalistycznego z zakresu specjalności studiów umożliwia porozumiewanie się z obcokrajowcem na tematy zawodowe. Zajęcia realizowane są w oparciu o takie metody, jak: praca z tekstem, metoda sytuacyjna, audiowizualna, komunikacyjna, immersja, ćwiczenia gramatyczne. Efekty uczenia się języka obcego są weryfikowane egzaminem końcowym w formie pisemnego testu, a zaliczenie ćwiczeń na poszczególnych semestrach na podstawie wypowiedzi ustnych oraz prac pisemnych w formie kolokwii/testów (2 testy w każdym semestrze, z wyjątkiem s. VII - jeden test) oraz oceniania ciągłego, aktywności studentów, projektów, dyskusji. Wnioski z analizy prac pisemnych, wypowiedzi ustnych

studentów, oceniania ciągłego i ćwiczeń praktycznych są skutecznymi narzędziami weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów na tym przedmiocie.

Rodzaj, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Prace etapowe, egzaminacyjne, zaliczeniowe stanowią dowód weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się. Rodzaj prac egzaminacyjnych jest zgodny z formą zajęć i określony jest w sylabusie przedmiotu. Dla wykładów przyjmuje się egzaminy pisemne lub ustne. Egzaminy z wykładów odbywające się w formie pisemnej mogą, mieć postać testów - odpowiedzi mogą być opisowe lub może to być test jedno lub wielokrotnego wyboru, prawda/fałsz, itd. Odbywają się, one w formie tradycyjnej, stacjonarnie. Duża część zajęć na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, to zajęcia praktyczne, które przewidują, jako formę zaliczenia projekty bądź inne prace etapowe, które określone są w sylabusach przedmiotu. Często ocenie podlega również praca studenta w trakcie semestru (aktywność na zajęciach, referaty, eseje i prezentacje). Zajęcia mające formę praktyk studenckich są rozliczane w formie dokumentu wypełnianego przez zakładowego opiekuna praktyk, który określa stopień osiągnięcia efektów uczenia się przez studenta; pisemnego sprawozdania oraz na podstawie kart obserwacji praktyk.

Przykładem, który określa rodzaj, tematykę i metodykę weryfikacji efektów uczenia się może być przedmiot *nauki o rodzinie* (wykład, 1 ECTS) wraz z analizą prac etapowych, realizowany w roku akademickim 2024/2025, w semestrze zimowym.

Zakres treści i realizacja zajęć. Zajęcia obejmowały wprowadzenie do interdyscyplinarnej problematyki nauk o rodzinie, ich genezy i metodologii, ze wskazaniem powiązań z innymi dziedzinami wiedzy: pedagogiką, psychologią, socjologią, prawem, naukami biomedycznymi i teologicznymi. Na poziomie wykładu 1 ECTS nie wchodziło w dogłębną analizę każdego obszaru, ale sygnalizowano ich znaczenie dla zrozumienia funkcjonowania rodziny w różnych kontekstach społecznych i wychowawczych. W toku wykładów omówiono rodzinę jako grupę i instytucję opiekuńczo-wychowawczą, jej funkcje i typy, więzi społeczne, postawy rodzicielskie, a także przemiany i kryzysy współczesnej rodziny. Poruszono zagadnienia rodziny funkcjonalnej i dysfunkcyjnej, źródeł problemów wychowawczych oraz roli instytucji wspierających rodzinę. Wykłady miały charakter informacyjny, konwersatoryjny i problemowy, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych oraz elementów dyskusji, co sprzyjało aktywizacji studentów i rozwijaniu umiejętności analizy przypadków.

Formy zaliczenia, weryfikacji efektów uczenia się: wykład: Z – zaliczenie bez oceny

Weryfikacja wiedzy (A1.W1–A1.W2). Wiedza studentów była weryfikowana za pomocą kolokwium pisemnego, które obejmowało zarówno pytania zamknięte, jak i otwarte. Warunkiem zaliczenia kolokwium była uzyskanie minimum 60% punktów możliwych do zdobycia. Zakres tematyczny kolokwium odpowiadał efektom A1.W1–A1.W2, dotyczącym znajomości wartości i specyfiki funkcjonowania rodziny jako środowiska wychowawczego, typów relacji interpersonalnych oraz wychowawczego oddziaływania rodziny. Pytania testowe sprawdzały znajomość podstawowych pojęć i klasyfikacji (np. „rodzina jako polimorficzny byt społeczny”, modele ról i pozycji w rodzinie,

potrzeby podmiotowe i ponadpodmiotowe wg Z. Dąbrowskiego), natomiast pytania otwarte wymagały analizy i interpretacji zjawisk, m.in.:

- charakterystyki modeli wychowania w rodzinie (np. niekonsekwentny, kreatywno-demokratyczny),
- opisu cech rodziny jako środowiska opiekuńczo-wychowawczego (stałość, cielesność, unikatowość, spontaniczność),
- wyjaśnienia różnic między rodziną funkcjonalną a dysfunkcjonalną,
- analizy postaw rodzicielskich pozytywnych i negatywnych.

Kolokwium weryfikowało stopień rozumienia przez studentów teoretycznych podstaw nauk o rodzinie, umiejętność powiązania wiedzy interdyscyplinarnej (pedagogicznej, psychologicznej, socjologicznej) oraz zdolność interpretacji procesów zachodzących w rodzinie.

Weryfikacja umiejętności (A1.U1 i A1.U2). Umiejętności studentów oceniano pośrednio, poprzez analizę odpowiedzi na pytania otwarte w kolokwium oraz aktywny udział w dyskusjach podczas wykładów konwersatoryjnych. Studenci mieli możliwość wykazywania się umiejętnościami analizy przypadków i interpretacji sytuacji rodzinnych z perspektywy teoretycznej, zgodnie z efektami A1.U1 i A1.U2. Weryfikowano zdolność do formułowania wniosków, argumentacji oraz wykorzystania wiedzy teoretycznej do opisu problemów wychowawczych w rodzinie.

Weryfikacja kompetencji społecznych (A1.K1, A1.K3). Kompetencje społeczne (A1.K1, A1.K3) oceniano poprzez aktywny udział w zajęciach – zwłaszcza w dyskusjach dotyczących wartości, ról i odpowiedzialności w rodzinie, a także refleksji nad współczesnymi przemianami życia rodzinnego. Studenci prezentowali postawy zaangażowania, otwartości i wrażliwości na problemy społeczne, co wskazuje na rozwój świadomości znaczenia wiedzy pedagogicznej w kontekście pracy z rodziną i wspierania jej funkcji wychowawczych.

Wnioski z analizy prac etapowych. Kolokwium pisemne stanowiło skuteczne narzędzie weryfikacji wiedzy teoretycznej i umiejętności analitycznych studentów. Pytania wymagały nie tylko zapamiętania treści, ale także rozumienia pojęć, związków i zależności w funkcjonowaniu rodziny jako środowiska wychowawczego. Odpowiedzi studentów świadczyły o znajomości terminologii nauk o rodzinie, umiejętności rozróżniania modeli wychowania oraz trafnego identyfikowania czynników wpływających na funkcjonalność lub dysfunkcję rodziny. W trakcie zajęć obserwowano aktywność i zaangażowanie studentów, szczególnie w dyskusjach nad współczesnymi problemami rodziny – migracją, zmianą ról rodzicielskich, wartościami i kryzysem więzi. Wnioskuje się, że realizacja efektów uczenia się przebiegła zgodnie z sylabusem. Studenci opanowali wiedzę interdyscyplinarną oraz nabyli umiejętności interpretowania zjawisk społeczno-wychowawczych w rodzinie, co stanowi istotny element ich przygotowania pedagogicznego.

Podsumowanie. Analiza prac etapowych wskazuje, że zastosowana forma weryfikacji – kolokwium pisemne – była adekwatna do charakteru przedmiotu i skutecznie pozwoliła ocenić stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Zróżnicowana struktura pytań (zamknięte i otwarte)

umożliwiła weryfikację zarówno wiedzy faktograficznej, jak i rozumienia procesów społecznych i wychowawczych zachodzących w rodzinie. Uznaje się, że wykłady z przedmiotu Nauki o rodzinie przyczyniły się do pogłębienia wiedzy teoretycznej, kształtowania refleksyjnej postawy wobec problemów współczesnej rodziny oraz rozwijania kompetencji społecznych niezbędnych w pracy pedagoga. Wnioskuje się, że cele i efekty kształcenia określone w sylabusie zostały zrealizowane.

Innym przykładem, który określa rodzaj, tematykę i metodykę weryfikacji efektów uczenia się może być przedmiot *Techniki efektywnego uczenia się* (ćwiczenia, 2 ECTS) wraz z analizą prac etapowych, realizowany w roku akademickim 2024/2025, w semestrze zimowym.

Zakres treści i realizacja zajęć. Zajęcia obejmowały zagadnienia związane z funkcjonowaniem procesów pamięciowych i uczenia się oraz praktyczne techniki wspierające efektywność nauki. Studenci poznawali podstawy teoretyczne dotyczące pamięci, metapamięci, stylów uczenia się oraz czynników wpływających na procesy zapamiętywania i odtwarzania informacji. Omówiono również rolę uwagi, motywacji i emocji w uczeniu się oraz zasady organizacji i higieny pracy umysłowej. Ćwiczenia obejmowały analizę wybranych mnemotechnik i metod sporządzania notatek, trening zastosowania tych technik, a także sposoby ich wykorzystania w edukacji. W toku zajęć studenci opracowywali fragmenty scenariuszy zajęć z wykorzystaniem poznanych technik, co sprzyjało rozwijaniu praktycznych umiejętności oraz refleksji nad rolą pedagoga we wspieraniu uczniów w procesie samokształcenia. Zajęcia prowadzone były metodami aktywizującymi: burzą mózgów, dyskusją, analizą przypadków oraz ćwiczeniami praktycznymi, z wykorzystaniem literatury przedmiotu i elementów pracy grupowej.

Formy zaliczenia, weryfikacji efektów uczenia się: ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną.

Weryfikacja wiedzy (A3.W1). Wiedza studentów była sprawdzana za pomocą kolokwium pisemnego, które obejmowało zarówno pytania zamknięte, jak i otwarte, a także oceniania ciągłego aktywności podczas zajęć ćwiczeniowych. Zakres tematyczny odpowiadał efektom A3.W1 i obejmował znajomość podstawowych pojęć związanych z pamięcią i uczeniem się (np. metapamięć, mnemotechniki, rodzaje pamięci), mechanizmów uczenia się, wpływu emocji i motywacji, a także podstawowych metod wspierania procesu nauki. Pytania zamknięte umożliwiały sprawdzenie znajomości definicji i klasyfikacji, natomiast pytania otwarte wymagały analizy, interpretacji i zastosowania wiedzy w praktyce, m.in.:

- charakterystyki pamięci krótkotrwałej i długotrwałej,
- opis stylów uczenia się,
- zastosowanie technik pamięciowych w edukacji,
- formułowanie praktycznych rad podnoszących efektywność uczenia się dzieci.

Kolokwium weryfikowało również umiejętność łączenia wiedzy teoretycznej z praktycznymi rekomendacjami dotyczącymi pracy z uczniem.

Weryfikacja umiejętności (A3.U3 i A3.U4). Umiejętności studentów oceniano poprzez:

- opracowanie fragmentu scenariusza zajęć z wykorzystaniem wybranych mnemotechnik,

- aktywny udział w dyskusjach i analizie przypadków podczas zajęć.

Studenci wykazywali się zdolnością do stosowania poznanych metod efektywnego uczenia się i komunikacji motywującej do nauki oraz proponowania działań wspierających procesy uczenia się, zgodnie z efektami A3.U3 i A3.U4.

Weryfikacja kompetencji społecznych (A3.K1). Kompetencje społeczne (A3.K1) oceniano poprzez aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach, w tym współpracę w grupie i kulturę wypowiedzi. Studenci rozwijali postawy odpowiedzialności, refleksji nad własnymi dyspozycjami zawodowymi oraz etykę pracy z uczniami.

Wnioski z analizy prac etapowych. Kolokwium pisemne, ocenianie ciągle aktywności podczas zajęć ćwiczeniowych oraz praca nad fragmentami scenariuszy zajęć okazały się skutecznymi narzędziami weryfikacji wiedzy teoretycznej, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych studentów. Pytania wymagały nie tylko zapamiętania treści, ale także zrozumienia mechanizmów pamięci i uczenia się oraz zdolności zastosowania wiedzy w praktyce edukacyjnej. Odpowiedzi studentów świadczyły o opanowaniu kluczowych pojęć, umiejętności analizy procesów uczenia się i pamięci oraz trafnym stosowaniu technik zwiększających efektywność nauki. Praca nad scenariuszami zajęć umożliwiła ćwiczenie praktycznych kompetencji dydaktycznych, w tym organizacji pracy, doboru technik i metodyki działań edukacyjnych. W toku zajęć obserwowano wysoki poziom aktywności studentów i zaangażowania w ćwiczenia praktyczne oraz dyskusje dotyczące strategii uczenia się i wspierania uczniów. Wnioskuje się, że realizacja efektów uczenia się przebiegała zgodnie z sylabusem. Studenci opanowali wiedzę teoretyczną, nabyli praktyczne umiejętności stosowania technik uczenia się i rozwijali kompetencje społeczne niezbędne w pracy pedagoga.

Kolejnym przykładem, który określa rodzaj, tematykę i metodykę weryfikacji efektów uczenia się może być przedmiot *Pedagogika alternatywna w przedszkolu i klasach I-III*.

Zakres treści i realizacja zajęć z przedmiotu: *Pedagogika alternatywna w przedszkolu i klasach I-III*. Zajęcia obejmowały zagadnienia dotyczące istoty i charakterystyki edukacji alternatywnej oraz koncepcji pedagogicznych będących ich podstawą teoretyczną. Na zajęciach omawiano zagadnienia dotyczące znaczenia edukacji alternatywnej w aspekcie respektowania różnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży, jak również dylematów edukacji alternatywnej. Celem zajęć było również wzbudzenie refleksji studentów o konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Przedmiot *Pedagogika alternatywna w przedszkolu i klasach I–III* był realizowany w formie ćwiczeń (50 godzin), a jego zaliczenie miało formę ZO – zaliczenie z oceną, 2 ECTS. Weryfikacja efektów uczenia się przebiegała na kilku płaszczyznach, zgodnie z wymaganiami sylabusu. Efekty wiedzy obejmowały: analizę kulturowych, antropologicznych, aksjologicznych i socjologicznych kontekstów współczesnej edukacji, rozumienie funkcji edukacji alternatywnej i jej roli w pracy z dziećmi i młodzieżą o różnych potrzebach edukacyjnych, analizę relacji międzyludzkich oraz procesów nimi rządzących.

Metody weryfikacji wiedzy (A.1W1., A.1.W2.) obejmowały: prezentację multimedialną/referat (studenci przygotowywali opracowania teoretyczne dotyczące wybranej koncepcji edukacji alternatywnej - prezentacja sprawdzała rozumienie pojęć, umiejętność analizowania założeń pedagogicznych; aktywność podczas zajęć - dyskusję, analizę tekstów źródłowych (oceniano, czy studenci potrafili interpretować i analizować omawiane koncepcje); weryfikowano znajomość literatury podstawowej i umiejętność odnoszenia teorii do praktyki; pracę warsztatową – analizę przypadków (zadania polegały na analizowaniu praktycznych przykładów działań alternatywnych w przedszkolach i klasach I–III, studenci wykazywali się wiedzą dotyczącą specyfiki organizacji przedszkolnego i szkolnego środowiska alternatywnego). Metodą weryfikacji wiedzy było kolokwium pisemne, które dotyczyło sprawdzenia zakresu wiedzy teoretycznej dotyczącej założeń pedagogiki alternatywnej i różnych koncepcji pedagogicznych oraz krytycznej refleksji studentów.

Metody weryfikacji efektów w zakresie umiejętności (A.1.U1., A.1.U2., A.1.U3., A.1.U6) miały na celu projektowanie działań oraz dobór metod adekwatnych do założeń pedagogiki alternatywnej i obejmowały: zajęcia warsztatowe – symulacje i odgrywanie ról (podczas ćwiczeń studenci przeprowadzali fragmenty zajęć, symulowali pracę nauczyciela, prowadzili elementy zabaw dydaktycznych) - weryfikowana była swoboda stosowania wybranych metod alternatywnych (np. plan daltoński, techniki Freineta); udział w dyskusjach, analizach krytycznych i pracy grupowej (studenci oceniali i porównywali różne koncepcje pedagogiki alternatywnej).

Metody weryfikacji efektów w zakresie kompetencji społecznych (A.1K1., A.1K3.) miały na celu sprawdzenie umiejętności pracy zespołowej, pełnienia różnych ról w grupie, współpracy ze specjalistami w kontekście pracy edukacyjno-wychowawczej i obejmowały: pracę w grupach (studenci wspólnie opracowywali model edukacji alternatywnej, planowali przestrzeń, organizację dnia, metody pracy) - weryfikowano zaangażowanie, komunikację, zdolność współpracy; aktywność i zachowanie podczas warsztatów (oceniano m.in. umiejętność słuchania innych, wspierania inicjatyw, brania odpowiedzialności za zadania); prezentację grupowych przykładów ćwiczeń (weryfikowano umiejętność wystąpienia publicznego, przedstawienia wspólnej pracy oraz brania odpowiedzialności za pracę zespołu). Realizacja efektów uczenia się przebiegała poprzez: udział w zajęciach i aktywność - analizę literatury, udział w dyskusjach, ćwiczenia praktyczne, pracę z materiałami multimedialnymi i filmami dotyczącymi przedszkoli i szkół alternatywnych; samodzielne przygotowanie się do zajęć - lektura wskazanych tekstów, przygotowanie referatów/ prezentacji, konsultacje z prowadzącą (10 h) - konsultacje przy tworzeniu prezentacji, wyjaśnienia dotyczące koncepcji pedagogiki alternatywnej; zadania praktyczne - symulacje zajęć, analiza przypadków, obserwacja, praca warsztatowa. Na podstawie przedstawionych działań i metod weryfikacji można stwierdzić, że studenci osiągnęli zakładane efekty uczenia się z przedmiotu *Pedagogika alternatywna w przedszkolu i klasach I–III*.

W zakresie wiedzy studenci wykazali się zrozumieniem podstaw teoretycznych edukacji alternatywnej, potrafili analizować i interpretować założenia różnych koncepcji pedagogicznych oraz łączyć teorię z praktyką. W zakresie umiejętności poprzez symulację zajęć i pracę warsztatową

udowodnili, że potrafią projektować i stosować metody alternatywne w pracy z dziećmi. W zakresie kompetencji społecznych poprzez pracę grupową, prezentacje oraz udział w warsztatach potwierdzili rozwój kompetencji współpracy, komunikacji i odpowiedzialności. Studenci w pełni zrealizowali zakładane efekty uczenia się dzięki aktywnemu udziałowi w zajęciach, pracy warsztatowej i zadaniom praktycznym.

Podsumowanie. Analiza prac etapowych wskazuje, że zastosowane formy weryfikacji – kolokwium pisemne, ocenianie ciągle aktywności podczas zajęć ćwiczeniowych oraz praca pisemna (fragment scenariusza zajęć) – stanowiły spójny i skuteczny system oceny osiągniętych rezultatów kształcenia. Połączenie teorii i praktyki pozwoliło ocenić zarówno wiedzę teoretyczną, jak i umiejętności analityczne oraz kompetencje społeczne studentów. Uznaje się, że cele i efekty kształcenia określone w sylabusie zostały w pełni zrealizowane, a studenci byli przygotowani do stosowania technik efektywnego uczenia się w pracy z dziećmi i uczniami.

Podsumowując, efekty uczenia się osiągnięte przez studentów uwidocznione są w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, jak również arkuszy obserwacji praktyk. Ponadto, rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp., a także prac dyplomowych oraz stawiane im wymagania są dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny pedagogika, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia wystawiają oceny, które są bezstronne, rzetelne, porównywalne i zasadne.

Zasady, warunki i trybu dyplomowania na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Procedura dyplomowania przebiega w oparciu o postanowienia Regulaminu Dyplomowania w Instytucie Nauk Społecznych Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku obowiązującego od roku akademickiego 2025/2026 (Załącznik nr 9 oraz Załącznik 9a). Celem procedury dyplomowania jest ujednolicenie tego procesu - od wyboru tematu, przez przygotowanie pracy, po egzamin i archiwizację. W procedurze dyplomowania uczestniczą: Student, Dyrektor Instytutu, Kierownik Zakładu, Rada Instytutu, Rektor, Promotor, Recenzent, Konsultant praktyczny, Członkowie komisji egzaminu dyplomowego. Listę promotorów wraz z ilością miejsc w grupach seminaryjnych podaje do wiadomości studentów danego kierunku kierownik zakładu poprzez USOSweb lub na tablicach ogłoszeniowych w instytucie w terminie nie dłuższym niż 7 dni po rozpoczęciu semestru, w którym rozpoczynają się zajęcia z seminarium dyplomowego na danym kierunku. Listę promotorów wraz z ilością miejsc w grupach seminaryjnych podaje do wiadomości studentów kierownik zakładu (m.in. w systemie USOS) na 14 dni przed rozpoczęciem semestru, w którym rozpoczynają się zajęcia z seminarium dyplomowego. Studenci mają możliwość zapisywania się do grup seminaryjnych przez 14 dni od dnia ogłoszenia listy promotorów. Szczegółowy sposób zapisywania się do grup seminaryjnych określa kierownik zakładu. Po zakończeniu zapisów kierownik zakładu podpisane przez

siebie listy przekazuje do sekretariatu Instytutu Nauk Społecznych. Tematy prac dyplomowych mogą proponować również promotorzy (lista tematów udostępniona przez system USOS); promotor zobowiązany jest zapewnić studentom liczbę tematów co najmniej 10% większą od liczby studentów; studenci mają prawo wyboru tematu przez co najmniej 30 dni. Studenci mają prawo kontaktowania się z osobami proponującymi tematy prac dyplomowych przed wybraniem tematu. Wszystkie zgłoszone tematy prac dyplomowych są zweryfikowane przez kierownika zakładu i muszą zostać zatwierdzone przez Radę Instytutu Nauk Społecznych.

Promotorzy i recenzenci. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki z tytułem naukowym lub stopniem naukowym. Promotor nadzoruje wykonywanie pracy dyplomowej, prowadzi seminarium, ma obowiązek udzielić studentowi konsultacji przynajmniej raz na dwa tygodnie, weryfikować postępy w pisaniu pracy, udzielać wskazówek, dbać o terminowe realizowanie etapów pracy, postępować zgodnie z procedurą antyplagiatową i terminowym sporządzeniem oceny pracy dyplomowej. Promotor jest zobowiązany do weryfikacji pisemnej pracy dyplomowej z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA - określają odrębne przepisy). Recenzentem pracy dyplomowej powinien być specjalista z danej dziedziny posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy, Recenzentem może być również osoba z tytułem zawodowym magistra, posiadająca duże doświadczenie zawodowe w danej dziedzinie. Dyplomant ponosi odpowiedzialność za jakość merytoryczną pracy, ma prawo do korzystania z konsultacji i pomocy promotora (ew. konsultanta praktycznego). Ma obowiązek informowania Promotora o trudnościach realizowania pracy zgodnie z terminami ustalonymi z Promotorem. Praca dyplomowa jest zorientowana na prowadzenie prac rozwojowych lub badań aplikacyjnych, może mieć również charakter eksperymentalny a wyniki badań powinny mieć charakter wdrożeniowy. Praca dyplomowa powinna być przygotowana zgodnie z wymogami edytorskimi określonymi przez Kierownika Zakładu i zatwierdzone przez Radę Instytutu.

Dyplomant jest odpowiedzialny za jakość pracy, kontakt z Promotorem/konsultantem praktycznym, realizację harmonogramu konsultacji, wgranie pracy do APD, uzupełnienie danych i złożenie egzemplarza drukowanego. Ogólne wytyczne dotyczące przygotowania i złożenia pracy dyplomowej zawiera Instrukcja dostępna na stronie internetowej Uczelni, w zakładce Działu Toku Studiów (<https://up-sanok.edu.pl/dzial-toku-studiow/praca-1>). Komisję do obrony pracy dyplomowej powołuje Dyrektor Instytutu, są to: Przewodniczący, Promotor, Recenzent. Protokoły z przebiegu egzaminu są pisane w APD, a ocena końcowa jest wystawiona zgodnie z regulaminem studiów. Pracę dyplomową ocenia Promotor i Recenzent.

Egzamin dyplomowy. Celem egzaminu dyplomowego jest ocena stopnia opanowania założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz otrzymanie pozytywnej oceny z pracy dyplomowej od Promotora i Recenzenta zgodnie z obowiązującą procedurą. Warunkiem przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego jest: zapoznanie się z regulaminem egzaminu dyplomowego, uzyskanie zaliczenia ze wszystkich przedmiotów objętych programem studiów, sprawdzenie pracy dyplomowej przy użyciu programu antyplagiatowego (JSA) zgodnie

z procedurą obowiązującą w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku (WSZJK P-WSZJK-10 Procedura Antyplagiatowa), dołączenie do pracy dyplomowej oświadczenia studenta o samodzielnym jej przygotowaniu, terminowe złożenie pracy dyplomowej i wymaganych dokumentów, wynikających z obowiązującej procedury dyplomowania w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku (Procedura WSZJK P-WSZJK-8 Proces Dyplomowania). Egzamin dyplomowy składają studenci roku programowo ostatniego semestru, tj. X dla jednolitych studiów magisterskich (Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna), odbywa się on w terminach ustalonych przez Dyrektora Instytutu Nauk Społecznych. Egzamin dyplomowy składa się z: prezentacji pracy dyplomowej, części teoretycznej polegającej na udzieleniu odpowiedzi na zadane pytania przez Komisję Egzaminacyjną. Członkowie Komisji Egzaminacyjnej oceniają udzielone odpowiedzi na pytania, dokumentują przebieg egzaminu zgodnie z wymogami systemu USOS. Egzamin dyplomowy ma formę ustną i jest przeprowadzany w formie stacjonarnej. W wyjątkowych sytuacjach może być przeprowadzony w formie zdalnej (z zachowaniem przepisów zawartych w Regulaminie Procesu Dyplomowania w INS UP im. J. Grodka w Sanoku oraz zarządzeniu nr 4/I/24 Rektora UP w Sanoku z dn. 22.01.2024 r.). W egzaminie dyplomowym mogą uczestniczyć asystenci studentów niepełnosprawnych. Obowiązek złożenia pracy dyplomowej jest traktowany, jako część programu studiów ostatniego semestru i jej złożenie jest warunkiem koniecznym do zaliczenia seminarium dyplomowego ostatniego semestru studiów. Student, który nie złoży pracy nie uzyskuje zaliczenia ostatniego semestru studiów i zostaje skreślony z listy studentów. Osoba, która została skreślona za pracę ma prawo tylko raz wznowić studia w okresie nie dłuższym, niż 12 miesięcy od daty skreślenia. Praca dyplomowa jest rozwiązaniem zagadnienia zgodnie z wiedzą teoretyczną oraz metodologią wynikającą z badań naukowych w naukach społecznych, zgodnie z posiadanym dorobkiem naukowym lub doświadczeniem zawodowym reprezentowanym przez Promotora pracy dyplomowej. Student przygotowujący pracę dyplomową powinien cechować się znajomością dyscypliny naukowej związanej z tematem pracy, wykazywać się umiejętnością samodzielnego doboru literatury przedmiotu, łączyć elementy wiedzy teoretycznej z zagadnieniami praktycznymi oraz zrealizować proces postępowania badawczego. Szczegółowe kryteria przygotowania pracy dyplomowej dostosowanej do kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna o profilu praktycznym znajdują się w Regulaminie Procesu Dyplomowania w Instytucie Nauk Społecznych Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku oraz w Regulaminie egzaminu dyplomowego na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (jednolite studia magisterskie) w Instytucie Nauk Społecznych Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku (załączniki nr 9 i 9a).

Obrona pracy dyplomowej. Obrona pracy dyplomowej składa się z egzaminu w formie ustnej. W trakcie egzaminu dyplomowego student dokonuje prezentacji pracy dyplomowej i odpowiada na pytania egzaminacyjne z zakresu kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, które wybiera losowo z zestawu pytań egzaminacyjnych konsultowanych przez interesariuszy zewnętrznych oraz zatwierdzonych przez Radę Instytutu Nauk Społecznych. Pozostałe kwestie reguluje w/w Regulamin Procesu Dyplomowania. Prezentacja pracy dyplomowej polega na przedstawieniu oraz omówieniu

głównych założeń pracy, uzyskanych wyników i wniosków. Egzamin teoretyczny jest sprawdzeniem opanowania przez studenta efektów uczenia się. Przebieg egzaminu dyplomowego jest dokumentowany w Protokole Egzaminu Dyplomowego w systemie USOS. Kryteria oceniania pracy dyplomowej obejmują odpowiedzi na pytania: czy treść pracy odpowiada tematowi określone w tytule, pytania dotyczące oceny struktury pracy, kolejności rozdziałów, itp., merytorycznej oceny pracy, charakterystyki doboru i wykorzystania źródeł, oceny formalnej strony pracy (poprawność języka, strona edytorska, odsyłacze, itp.), oceny indywidualnego wkładu pracy dyplomanta i uwagi dodatkowe. Przy składaniu egzaminów stosuje się następującą skalę ocen:

- bardzo dobry (bdb) 5,0
- dobry plus (db+) 4,5
- dobry (db) 4,0
- dostateczny plus (dst+) 3,5
- dostateczny (dst) 3,0
- niedostateczny (ndst) 2,0.

Zgodnie z Regulaminem studiów Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku (<https://up-sanok.edu.pl/dzial-toku-studiow/dokumenty-regulujace-tok-studiow>) podstawą obliczenia końcowego wyniku studiów są:

- średnia ocen, tj. średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaleceń oraz praktyk zawodowych przewidzianych programem studiów, uzyskanych w ramach zaliczonych semestrów, z uwzględnieniem ocen niedostatecznych, uzyskanych w ciągu całego okresu studiów; średnia ocen podana jest z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku z zaokrągleniem odpowiednio w górę lub w dół; stanowi ona sumę $\frac{1}{2}$ średniej ocen do końcowego wyniku studiów;
- ocena z pracy dyplomowej, która stanowi średnią arytmetyczną podaną z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku z zaokrągleniem odpowiednio w górę lub w dół z ocen wystawionych przez Promotora i Recenzenta, obliczoną zgodnie z zasadą:

końcowy wynik studiów	ocena na dyplomie
do 3,24	dostateczny (3,0)
3,25-3,74	dostateczny plus (3,5)
3,75-4,24	dobry (4,0)
4,25-4,75	dobry plus (4,5)
powyżej 4,75	bardzo dobry (5,)

Ocena z egzaminu dyplomowego, stanowi $\frac{1}{4}$ do oceny końcowej wyniku studiów. Oceny egzaminu dyplomowego komisja dokonuje na niejawnej części posiedzenia. W terminie 30 dni od dnia

ukończenia studiów Uczelnia wydaje absolwentowi dyplom ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu oraz ich dwa odpisy, w tym na wniosek absolwenta – ich odpis w języku obcym. Wszelkie kwestie związane z procedurą dyplomowania reguluje Regulamin Dyplomowania.

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych)

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów odbywa się zależnie od formy realizowanych zajęć. W ramach wykładów ocena przyjmuje najczęściej postać egzaminu pisemnego/ustnego. Efekty uczenia się w ramach zajęć praktycznych są osiąmane poprzez projekty bądź prace pisemne. Prace zaliczeniowe są realizowane zarówno w tradycyjnej – papierowej formie, jak i w formie elektronicznej. Prace papierowe archiwizowane są w segregatorach w Zakładzie Pedagogiki, natomiast prace w postaci cyfrowej przechowywane są na platformie zdalnego nauczania Teams. Szczegółowe/przedmiotowe efekty uczenia się zapisywane są w sylabusach i odnoszą się do efektów kierunkowych. Matryca efektów uczenia się wskazuje, które efekty są realizowane w ramach wybranych przedmiotów lub modułów. Najczęściej wymieniane metody weryfikacji, to m.in.: egzaminy pisemne ograniczone czasowo, egzaminy ustne, rozwiązywanie zadań problemowych, obserwacja i ocena umiejętności praktycznych studenta, raporty indywidualne i grupowe, prezentacje multimedialne indywidualne i grupowe, prezentacja wyników w formie ustnej, audiowizualnej lub elektronicznej, ocena zaangażowania w dyskusji, eseje, zadania wykonane indywidualnie i grupowo, podsumowania, samoocena efektów uczenia się, umiejętność przygotowania pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy, prezentacja założeń i osiągniętych wyników badawczych pracy dyplomowej. Stosuje się również cykliczny przegląd etapowych prac studenckich dokumentujących osiągnięcie założonych efektów uczenia się, np. przeglądu dokonuje jeden raz w roku Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia; na wniosek Komisji Kierownik zakładu przekazuje jej po trzy losowo wybrane prace etapowe ze wskazanych przez Komisję zajęć; komisja ocenia jakość prac etapowych, zgodność metod weryfikacji efektów uczenia się z metodami założonymi w sylabusie przedmiotu, adekwatność wystawionej oceny do jakości pracy etapowej.

Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku bada (monitoruje) losy zawodowe swoich absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Robi to w szczególności po trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów. Kwestia badania losów

absolwentów Uczelni podlega bezpośrednio Prorektorowi, natomiast organizacją zajmuje się Biuro Karier Promocji i Współpracy wraz z Działem Toku Studiów oraz informatykiem Uczelni. Sposób realizacji badania przebiega w następujący sposób: student przy składaniu pracy dyplomowej podejmuje decyzję o udziale w badaniu - może podpisać stosowną zgodę i równocześnie zaktualizować swoje dane osobowe w bazie Uczelni w celu późniejszego kontaktu. Absolwent, który zgodził się na badanie otrzymuje po trzech latach od ukończenia studiów zaproszenie do wypełnienia ankiety internetowej (ze względu na różnice w latach kalendarzowych i akademickich terminy rozsyłania ankiet mogą się nieco różnić). Po analizie wyników ankiet tworzony jest raport z badania konkretnego rocznika i kierunku, po określonym czasie od ukończenia studiów. Po pięciu latach od ukończenia studiów absolwent otrzymuje zaproszenie do wypełnienia kolejnej ankiety internetowej, a po analizie wyników ankiet tworzony jest raport z badania konkretnego rocznika i kierunku, po określonym czasie od ukończenia studiów. Raporty z badania są przekazywane władzom uczelni, które decydują, w jakim zakresie można wykorzystać je do dostosowania oferty kształcenia do potrzeb tutejszego rynku pracy. Z uwagi na lokalny charakter Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku, pozyskanie informacji o ich dalszych losach jest możliwe. Nasi absolwenci znajdują zatrudnienie (lub byli już zatrudnieni podczas studiów) w miejscowych i okolicznych placówkach, edukacyjnych. Często podejmują (lub podejmowali) również studia podyplomowe w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku lub w innych uczelniach. Ta sytuacja zapewnia łączność danego studenta z Uczelnią i dostarcza informacji o jego losach zawodowych. Potwierdzeniem tego jest także udział naszych absolwentów w konferencjach organizowanych przez nasz Zakład Pedagogiki dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, terapeutów w których nasi absolwenci biorą liczny udział (np. I Interdyscyplinarna Konferencja Naukowo-Szkoleniowa, pedagogiczne, psychologiczne, zdrowotne problemy dzieci i młodzieży we współczesnym świecie, Sanok, 13 grudnia 2024 lub II Interdyscyplinarna Konferencja Naukowo-Szkoleniowa, Wychowanie – Edukacja – Zdrowie, Sanok, 14 listopada 2025 i in.). Warto nadmienić, iż nasi absolwenci utrzymują kontakt zawodowy z pracownikami naszego zakładu, szczególnie z promotorami prac dyplomowych oraz z innymi nauczycielami akademickimi.

Poza badaniem losów absolwentów organizowanym przez Uczelnię, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego prowadzi badanie na poziomie ogólnopolskim (na podstawie danych o absolwentach otrzymywanych z ZUS). Wyniki tego badania można znaleźć w portalu www.ela.nauka.gov.pl

Stosowane w Zakładzie Pedagogiki metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają skuteczną weryfikację, są bezstronne, rzetelne, przejrzyste i wiarygodne oraz zapewniają porównywalność ocen. Ponadto umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Metody weryfikacji i oceny

osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Metody weryfikacji i oceny umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2+, a stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantują identyfikację studenta. Zasady i stosowane procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Ponadto regulamin studiów oraz właściwe w tym zakresie zarządzenia rektora, określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania zachowaniom nieetycznym i niezgodnym z prawem i reagowania na nie.

Kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna aktualnie podlegający ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, nie był wcześniej oceniany. W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

Studenci są współautorami publikacji fachowych lub posiadają inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Przykłady publikacji, w których uczestniczyli studenci:

- Autorskie programy nauczania - teoria i praktyka w edukacji wczesnoszkolnej, red. Ł. Reczek-Zymróż (podrozdziały W. Kobiałka: *Rady Pana Ł - Śladami Ignacego Łukasiewicza (powiat sanocki)*, M. Grudz, A. Urban, program autorski dla edukacji wczesnoszkolnej: *Kraina tańcem i śpiewem płynąca*, 2025;
- Pater P., Zubel M., Mielnikiewicz J., *The importance of teacher competences in early education*, Edukacja – Technika – Informatyka, Nr 2(32)/2021.

Ponadto, należy dodać, iż od kilku lat uaktywniła się działalność pedagogiczna studentki Pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, członka Studenckiego Koła Młodych Pedagogów działającego przy UP w Sanoku, która wraz z opiekunką - dr M. Kuzin w okresie wakacyjnym realizuje wolontariat społeczny w afrykańskiej szkole, w Kenii, ST. M. J.S., prowadząc tam zajęcia w klasach I-III oraz w oddziale przedszkolnym.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba, struktura, kwalifikacje oraz dorobek naukowy/artystyczny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jak również ich kompetencje dydaktyczne

Kształcenie na jednolitych studiach magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku jest prowadzone przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. W roku akademickim 2025/2026 na ocenianym kierunku do prowadzenia zajęć zatrudnionych jest łącznie 30 pracowników, z uwagi na fakt, iż proces kształcenia realizowany jest od pierwszego do piątego roku studiów, na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna łącznie jest 112 studentów. Zatem, liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć. Ponadto należy zaznaczyć, że pracownicy prowadzą zajęcia także na innych kierunkach prowadzonych w Instytucie Nauk Społecznych, gdzie wypełniają swoje pensje dydaktyczne.

Struktura zatrudnienia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w UP w Sanoku jest złożona. Zajęcia na kierunku realizują nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, dodatkowym miejscu pracy oraz osoby realizujące zajęcia na podstawie umów cywilnoprawnych. W ramach umowy zlecenia, zatrudnionych jest 5 nauczycieli, z uwagi na ich dorobek zawodowy. Strukturę zatrudnienia przedstawia poniższa tabela (stan na 1 grudnia 2025 roku).

Tytuł/stopień naukowy/zawodowy	Liczba pracowników
doktor habilitowany	5
doktor	15
magister	9

Podstawowym kryterium doboru kadry do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku jest dopasowanie kompetencji osób prowadzących zajęcia do treści i formy nauczanych zajęć. Zajęcia kształtujące kluczowe dla programu efekty uczenia się prowadzą osoby posiadające doświadczenie wynikające z dotychczasowej pracy naukowo-badawczej oraz dydaktycznej, m.in. dr hab. Urszula Ordon-Mizera, dr hab. Wojciech Walat, dr hab. Daniel Kukła, dr Łucja Reczek-Zymróż, dr Maria Kuzin, dr Karolina Zoszak-Łoskot, dr Katarzyna Serwatko, dr Rafał Fudala, dr Małgorzata Pietrzycka, dr Patrycja Pater-Grzeszyk, a także mgr Ewa Brzozowska. Dydaktycy ci, prowadzą zajęcia newralgiczne z punktu widzenia profilu praktycznego na kierunku. Zajęcia te nie tylko pogłębiają wiedzę przedmiotową studentów, ale również przygotowują studentów do wykonywania przyszłego zawodu. Zajęcia dydaktyczne prowadzone na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna realizują głównie przedstawiciele dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach: pedagogika, psychologia a także dziedziny nauk humanistycznych. Wszyscy nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia zajęć wynikających z założeń profilu praktycznego. Zajęcia powierzane są także współpracującym praktykom legitymującym się dużym dorobkiem dydaktycznym i organizacyjnym. Duża część dydaktyków podejmuje na co dzień pozauczelniane formy aktywności zawodowej powiązane z zakresem zajęć. Są to najczęściej osoby reprezentujące instytucje powiązane z kierunkiem (dyrektorzy i nauczyciele szkół i przedszkoli, przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznych, pracownicy specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych). W przypadku dydaktyków praktyków decydującą kwestią przy nawiązaniu współpracy jest doświadczenie zawodowe z zakresu prowadzonych zajęć, z uwzględnieniem aktualności, jakości i komunikatywności przekazywanych treści oraz adekwatności do zakładanych efektów uczenia się. Przykładowymi miejscami pracy pracowników Zakładu Pedagogiki w roku 2025 są:

- szkoły podstawowe (dyrektor dr S. Drozd, psycholog i nauczyciel dr P. Pater-Grzeszyk oraz dr K. Zoszak-Łoskot, nauczyciel dr A. Koszczka, nauczyciel ks. dr P. Hreciński),
- przedszkole (dyrektor dr M. Pietrzycka, dyrektor mgr E. Brzozowska, kierownik i nauczyciel dr R. Fudala, pedagog dr K. Serwatko, psycholog dr K. Zoszak-Łoskot, dyrektor i nauczyciel mgr M. Buczek),
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna (dyrektor dr M. Drwięga),
- poradnia specjalistyczna (neurologopeda dr M. Kuzin),
- specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy (pedagog specjalny mgr E. Nosek),
- prywatny gabinet terapeutyczny (terapeuta mgr E. Nosek),
- szkoła muzyczna (nauczyciel dr M. Brewczak).

Za obsadę zajęć dydaktycznych i organizację procesu dydaktycznego na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odpowiedzialny jest kierownik Zakładu Pedagogiki oraz Dyrektor

Instytutu Nauk Społecznych UP w Sanoku. Dokonując obsady kierują się takimi kryteriami, jak: wykształcenie kierunkowe/dziedzinowe, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe – praktyczne, osiągnięcia praktyczne i dydaktyczne. Ponadto wpływ na obsadę zajęć mają opinie studentów dotyczące pracy nauczycieli akademickich wyrażone w ankietach ewaluacyjnych studentów oraz przeprowadzane systematycznie hospitacje zajęć.

Kadra dydaktyczna ocenianego kierunku legitymuje się publikacjami z zakresu dyscypliny naukowej, do której przypisane zostały kierunkowe efekty uczenia się. Kierownik stara się zapewnić możliwie równomierne obciążenie pracowników naukowo-dydaktycznych obowiązkami dydaktycznymi. Kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie osób prowadzących kształcenie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia nauczycieli. Ponadto przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich zatrudnionych na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna umożliwia prawidłową realizację zajęć i jest zgodne z wymaganiami.

Wszyscy nauczyciele przechodzą przeszkolenie z zakresu pracy na platformie służącej do kształcenia na odległość (MS Teams) co pozwala na prawidłową realizację tego rodzaju zajęć. Każdy pracownik został również przeszkolony do obsługi USOSweb, czyli Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów, który ewidencjonuje systemy informatyczne, a którego przeznaczeniem jest kompleksowa obsługa spraw studiów, studentów, słuchaczy studiów podyplomowych, uczestników kursów dokształcających i nauczycieli akademickich.

Warto wymienić również najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne naszej jednostki z ostatnich 5 lat (min. własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, konferencje organizowane w Instytucie itp.).

W Zakładzie Pedagogiki oraz Instytucie Nauk Społecznych odbywają się konferencje naukowo-szkoleniowe i praktyczne, w których czynnie uczestniczą pracownicy Zakładu:

- II Interdyscyplinarna Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Wychowanie – Edukacja – Zdrowie”, 14.11.2025, Zakład Pedagogiki;
- XIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa w Sanoku – „Na pograniczach kultur i narodów. Przemiana, dostosowanie, trwanie”, 11-13.09.2025,
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa PARADOGMA pn. „Edukacja – Prawo – Psychologia”, 24.06.2025r,
- Eksperymenty w badaniach edukacyjnych - wykład dr. Sławomira Trusza, prof. UWSB, 23.05.2025, Koło Naukowe Młodych Pedagogów;
- IV Szkolenie pn. "Spotkania z terapią i edukacją", którego organizatorem był Zakład Pedagogiki UP w Sanoku i Wydawnictwo WiR z Krakowa, 16.05.2025,
- X Międzynarodowa Onkologiczna Konferencja Naukowa „Profilaktyka podstawą skuteczności leczenia i opieki w chorobach nowotworowych, 7-9.04.2025,

- Ogólnopolski Konkurs Pamiętniki nauczycieli. Powołanie i powinności, 09.04.2025, składanie prac od 1.05.2025 do 15.07.2025, rozstrzygnięcie konkursu 14.10.2025,
- Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa pt. „Wyzwania w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zmieniającej się rzeczywistości”, 19.12.2024, Koło Naukowe Młodych Pedagogów;
- Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Pedagogiczne, psychologiczne, zdrowotne problemy dzieci i młodzieży we współczesnym świecie”, 13.12.2024,
- XII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Na pograniczach kultur i narodów. Historia, kultura, dialog”, 12-14.09.2024,
- IX Międzynarodowa Onkologiczna Konferencja Naukowa „Postępy i problemy współczesnej onkologii”, 17-19.06.2024, organizatorzy Instytut Medyczny przy współpracy z Podkarpackim Ośrodkiem Onkologicznym im. ks. Bronisława Markiewicza w Brzozowie, uczestniczyli w niej wykładowcy Zakładu Pedagogiki
- Warsztaty muzyczne dla nauczycieli przedszkoli pn. „Wyjątkowa rutyna” 19.03.2024,
- XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Na pograniczach kultur i narodów. Historia, kultura, konflikty”, 14-16.09.2023,
- XIV Konferencja naukowo-szkoleniowa "Zwalczanie przestępczości związanej z dostępem do Internetu. Zasady procesowe związane z zabezpieczaniem i analizą materiału dowodowego w sprawach internetowych", 7-8.09.2023,
- VIII Międzynarodowa Onkologiczna Konferencja Naukowa „Choroby nowotworowe wyzwaniem dla systemu ochrony zdrowia i nauki, 18-20.05.2023,
- Warsztaty dla nauczycieli edukacji przekoszonej i klas I-III pn. „Muzyka wśród dzieci. Nieoczywiste oczywistości” 30.03.2023,
- XIII Konferencja szkoleniowa pn. „Zwalczanie przestępczości związanej z dostępem do Internetu. Zasady procesowe związane z zabezpieczaniem i analizą materiału dowodowego w sprawach internetowych”, 8-9.09.2022,
- XII Konferencja szkoleniowa pn. „Zwalczanie przestępczości związanej z dostępem do Internetu”, 16-17.09.2021,
- IX Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Na pograniczach kultur i narodów” Swoi – Obcy - Inni Sanok, 9–11 września 2021r.
- VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Na pograniczach kultur i narodów. Z historią, polityką i gospodarką w tle”, 10-12.09.2020,
- III Spotkanie z edukacją w Sanoku – Ogólnopolska konferencja dla logopedów, nauczycieli i terapeutów – przy współpracy wraz z wyd. Wir z Krakowa, maj 2018r.
- II Spotkanie z edukacją w Sanoku – Ogólnopolska konferencja dla logopedów, nauczycieli i terapeutów – przy współpracy wraz z wyd. Wir z Krakowa, maj 2017r.

- I Spotkanie z edukacją w Sanoku – Ogólnopolska konferencja dla logopedów, nauczycieli i terapeutów – przy współpracy wraz z wyd. Wir z Krakowa, maj 2016r.

Ponadto, do dyspozycji wykładowców kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest Czasopismo „Zeszyty Naukowe PWSZ”, którego wydawcą jest Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku (ISSN 1732-3975 / eISSN 2956-5219). Czasopismo znajduje się na liście czasopism MNiSW i według rankingu z 2024 roku posiada 20 pkt. Pracownicy Uczelni publikują w nim artykuły naukowe. Nasza kadra na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna regularnie publikuje artykuły i publikacje zwarte. Niech przykładem będą wybrane publikacje naukowe z ostatnich lat:

- 1) *Współredakcja oraz autorstwo wybranych rozdziałów podręcznika akademickiego do przedmiotu: teoretyczne podstawy kształcenia:*
 - Lib W., Walat W. (red.), Teoretyczne podstawy kształcenia ogólnego. Podręcznik dla studentów i przyszłych nauczycieli. Wyd. UR, Rzeszów 2021, ss. 255. ISBN 978-83-7996-900-5.
- 2) *Współredakcja oraz autorstwo i współautorstwo wybranych rozdziałów kompletu podręczników akademickich do przedmiotów: teoretyczne podstawy edukacji technicznej, metodyka edukacji technicznej:*
 - Lib W., Walat W., Warchoń T. (red.), Edukacja techniczna w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej. Cz. 1, Podstawy techniki: podręcznik dla studentów i nauczycieli. Wyd. Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2025, ss. 148, p-ISBN: 978-83-8277-227-2.
 - Lib W., Walat W., Warchoń T. (red.), Edukacja techniczna w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej. Cz. 2, Metodyka edukacji technicznej: podręcznik dla studentów i nauczycieli. Wyd. Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów, ss. 2025, 212, p-ISBN: 978-83-8277-228-9.
- 3) *Współredakcja monografii prac studenckich:*
 - Walat W., Warchoń T. (red.), Zastosowanie rozszerzonej rzeczywistości w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Raport z badań zrealizowanych przez studentów z Koła Naukowego „Edukacja bez granic”. Wyd. UR, Rzeszów 2022, ss. 212. ISBN 978-83-8277-0022.
- 4) *Dr hab. Wojciech Walat - redaktor naczelny czasopisma naukowego z zakresu teorii i praktyki edukacyjnej wspieranej przez technologie cyfrowe:*
 - Journal of Education, Technology and Computer Science. Roczник naukowy ukazuje się od 2019, a w poprzedniej wersji (Edukacja – technika – Informatyka) od 2010 roku, STRONA GŁÓWNA - EDUKACJA TECHNIKA INFORMATYKA | ISSN: 2080-9069 | ONLINE ISSN: 2450-9221 (ur.edu.pl)
- 5) Publikacje zwarte i artykuły:

- Monografia - *Blaski i cienie autorytetu pedagoga. Pamiętniki nauczycieli*, red. Maria Kuzin, Wojciech Walat, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2020,
- Monografia - *Uwarunkowania autorytetu współczesnego nauczyciela w perspektywie narracyjnej*, Maria Kuzin, Agencja Wydawnicza PAJ-Press, UP Sanok, 2022,
- Publikacja książkowa - *Dawne zawody, zajęcia, pasje mieszkańców Zarszyna i okolicznych wsi*, red. Danuta Dec, Maria Kuzin, Lidia Zielonka, Wydawnictwo Edytorial, Rzeszów 2023,
- Monografia – Danuta Dec, Maria Kuzin, *Dwór rodziny Wiktorów w Posadzie Zarszyńskiej*, Wydawnictwo Ruthenus, Krosno 2024,
- Monografia - *Świadek wiary - ks. Stanisław Węgrzynowski. Życie i śmierć*, Maria Kuzin, Wydawnictwo Ruthenus, Krosno, 2025,
- Artykuł – Maria Kuzin, *Zaburzenia mowy u dzieci w wieku szkolnym i wczesnoszkolnym na przestrzeni ostatnich lat* [w:] Aktualne problemy edukacji i socjalizacji osób z ograniczeniami zdrowotnymi, Wydawnictwo Sherlock-Press, Włodzimierz 2019,
- Artykuł *Edukacyjny charakter losów ludzkich na podstawie metody biograficzne* [w:] Edukacja-Technika-Informatyka, Uniwersytet Rzeszowski, 2019,
- Bajka - *Jagodowy taniec*, Maria Kuzin, Wydawnictwo Chemigrafia, Krosno, 2025,
- Monografia – *Powołanie i powinności. Pamiętniki nauczycieli*, red. Maria Kuzin, Wojciech Walat, wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, w druku,
- Rafał Fudala „Wyjątkowa rutyna. Edukacja muzyczna w przedszkolu”, Sanok 2023,
- Reczek-Zymróż Ł. (2009), Współdziałanie pedagogiczne szkoły podstawowej ze środowiskiem lokalnym, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków,
- Lulek B., Reczek-Zymróż Ł. (2014), Rodzina i szkoła w zmieniającej się przestrzeni edukacji wczesnoszkolnej. Dylematy czasu przemian, Wyd. Bonus Liber w Rzeszowie, ss.107-242,
- Reczek-Zymróż Ł. (2021), Rola ojca w edukacji dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Studium empiryczne, Wydawnictwo HIRONDELLE, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku,
- Reczek-Zymróż Ł. (2025), Autorskie programy nauczania- teoria i praktyka w edukacji wczesnoszkolnej Wyd. Wydawnictwo HIRONDELLE, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku.

6) Projekty badawcze;

a) Dr K. Zoszak-Łoskot, dr K. Serwatko:

- *Projekt badawczy: Wykluczenie rówieśnicze w przedszkolu oraz jego konsekwencje psychospołeczne.* Celem projektu było poznanie form wykluczania przez dzieci, czynników przyczyniających się do tego, że niektóre dzieci są wykluczone, możliwych

konsekwencji psychologicznych dla dziecka wykluczanego z grupy rówieśniczej, a także działań, jakie są podejmowane w przedszkolach, aby przeciwdziałać wykluczeniu. Badania były realizowane w 2025 r. na terenie trzech województw: podkarpackiego, małopolskiego oraz lubelskiego. Wzięło w nim udział 156 ankietowanych.

- *Projekt badawczy*: Podejście i wiedza współczesnych rodziców do wychowania dzieci. Celem badań własnych było poznanie świadomości rodziców w zakresie wychowania dzieci, zagrożeń i szans jakie daje korzystanie z Internetu. Badanie przeprowadzono w okresie od czerwca do września 2024 roku wśród rodziców dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) z trzech województw: lubelskiego, małopolskiego i podkarpackiego. Wzięło w nim udział 79 ankietowanych”.

b) Dr hab. Wojciech Walat - udziału w realizacji projektów ponad uczelnianych - ogólnopolskich realizowanych przez MEN:

- Koordynator (przewodniczący) 7-mio osobowego Zespołu Ekspertów powołanego przez Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie (od marca 2025) do opracowania podstaw programowych przedmiotu technika dla klas IV-VI szkoły podstawowej na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej. Projekt podstawy programowej będzie obowiązywał od 1 września 2026 roku w formie rozporządzenia MEN. Aktualnie prowadzę konsultacje społeczne. Pod moim kierunkiem został opracowany "Komentarz dydaktyczny dotyczący zasad wprowadzania projektu p. programowych" dla nauczycieli w całej Polsce.
- Bieżące opiniowanie aktów prawnych wydawanych przez MEN związanych z cyfrowym funkcjonowaniem edukacji w ramach prac eksperta Rady ds. Informatyzacji Edukacji przy Ministerstwie Edukacji Narodowej (od kwietnia 2024): jednym z głównych aktów prawnych opiniowanych w 2024 roku to "Polityka Cyfrowej Transformacji Edukacji" dla Rady Ministrów, a w bieżącym 2025 roku opiniowanie "Rządowego programu wsparcia procesu cyfryzacji edukacji na lata 2025-2028 pt. "Cyfrowy uczeń".

c) Dr Łucja Reczek-Zymróż - prowadzone badania, których celem było uzyskanie wiedzy na temat udziału ojców w edukacji dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Aby zrealizować powyższy cel, zdiagnozowano czynniki warunkujące tę aktywność, czyli: wiek, wykształcenie, zawód, środowisko terytorialne oraz doświadczenia osobiste. Strukturę tekstu budują następujące kategorie: zmienne niezależne, czyli płeć, wiek, wykształcenie, zawód, środowisko terytorialne; oraz zmienna zależna - związana z uczestnictwem. W badaniach sondażowych (technika ankiety i wywiadu) wzięło udział ogółem 869 ojców dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Respondentów dobrano celowo, tworząc grupę badawczą. Badania przeprowadzono w latach 2018-2020 w następujących miastach:

Warszawa, Gdańsk, Gdynia, Kraków, Kalisz, Opole oraz Tarnów. Realizacja postępowania badawczego przebiegała dwuetapowo. Etap pierwszy stanowiło opracowanie koncepcji badań, obejmujące między innymi skonstruowanie odpowiednich narzędzi badawczych, dobór próby badawczej oraz przeprowadzenie badań zasadniczych. W drugim etapie podjęto się analizy zarówno ilościowej, jak i jakościowej zgromadzonego materiału badawczego.

- d) Dr Marta Jasiczek - badania o uczniach z Ukrainy i polskiej edukacji międzykulturowej. Były to badania ilościowe i jakościowe. Pytania skierowane do nauczycieli i dotyczyły przygotowania szkoły, działań podejmowanych na rzecz postaw tolerancji wobec uczniów z Ukrainy oraz kompetencji międzynarodowych nauczycieli. Badania objęły szkoły publiczne regionu południowo-wschodniej Polski. To było na początku roku szkolnego 2022/2023.
- e) Dr Karolina Zoszak-Łoskot, dr Marta Jasiczek
- Projekt badawczy: Nauczyciel we współczesnym świecie – rola i możliwości. Celem badań własnych było ukazanie dylematów i paradoksów występujących w zawodzie nauczyciela oraz zwrócenie uwagi na przemiany w zakresie cech pożądanых u współczesnego nauczyciela. Badaniami zostało objętych 100 nauczycieli pracujących w szkołach podstawowych z województwa podkarpackiego, małopolskiego, mazowieckiego oraz lubelskiego.
 - Projekt badawczy: Pan/Pani w kontaktach młodzieży z obcymi dorosłymi, czyli o języku młodzieży. Celem badań było określenie prawidłowości w zakresie zwracania się młodzieży do osób dorosłych. Osobami badanymi było 188 uczniów z klas 6-8 oraz szkół średnich. Badania przeprowadzano w 2024 r.
- f) Dr Patrycja Pater-Grzeszyk
- Projekt badawczy został zrealizowany we współpracy ze studentką, a jego celem było zbadanie wizerunku nauczyciela w świadomości wybranej grupy respondentów w kontekście badań CBOS z 2012 r. Badania zostały przeprowadzone za pomocą anonimowej ankiety internetowej, w okresie sierpień–wrzesień 2018 r., wzięło w nim udział 100 osób.
 - Projekt badawczy został zrealizowany w 2020 roku w Sanoku na grupie nauczycieli i rodziców dzieci z klas I–III. Przedmiotem analiz było określenie roli kompetencji nauczycieli w edukacji dzieci w wieku wczesnoszkolnym, w opinii rodziców i nauczycieli. W efekcie potwierdzono, że kompetencje nauczycieli odgrywają istotną rolę w edukacji dzieci w wieku wczesnoszkolnym, a wskazywane jako najbardziej przydatne okazały się kompetencje psychologiczne i pedagogiczne. Ponadto rodzice za największą przeszkodą w pracy nauczycieli wskazali brak cierpliwości, empatii i kreatywności, natomiast dla nauczycieli był to brak pomocy dydaktycznych.

g) Dr Maria Kuzin

- problemy logopedii szkolnej na terenie Sanoka i powiatu sanockiego w oparciu o badania sondażowe, październik 2025 r. Na terenie Sanoka oraz powiatu sanockiego w październiku br. zostało przeprowadzone badanie ankietowe, którego celem było określenie kondycji terapii logopedycznej jako procesu wspomagającego terapię dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole podstawowej z dysfunkcjami w sferze sprawności językowej i kompetencji komunikacyjnej. Ankietę wypełniło 30 nauczycieli-logopedów szkolnych, którzy chętnie wypowiedzieli się na temat problemów z którymi borykają się na co dzień. Wnioski z badań zostały zaprezentowane podczas II Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Wychowanie – Edukacja – Zdrowie” zorganizowanej przez Zakład Pedagogiki Uczelni Państwowej im. J. Grodka w Sanoku - 14 listopada 2025 r.
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów klas VII-VIII z perspektywy uczniów i nauczycieli, psychologów oraz pedagogów - badania sondażowe, październik 2024 r. W listopadzie 2024 r. został przeprowadzony sondaż diagnostyczny - w klasach siódmych i ósmych szkół z terenu miasta Sanoka oraz powiatu sanockiego oraz wśród nauczycieli, psychologów i pedagogów. Ogółem przebadano 500 uczniów. Ankietę wypełniło również 119 nauczycieli oraz 10 psychologów/pedagogów. Celem badania było zdiagnozowanie skuteczności pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach z perspektywy uczniów oraz nauczycieli-wychowawców oraz psychologów/pedagogów. Wyniki badań zaprezentowano podczas I Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowo-Szkoleniowej pn. Pedagogiczne, psychologiczne, zdrowotne problemy dzieci i młodzieży we współczesnym świecie, która odbyła się 13 grudnia 2024 r. w Sanoku.
- Samoocena pracy pedagogicznej nauczycieli kenijskich - badania sondażowe przeprowadzone w ST. Matesha Junior School w Muyeye, badania sondażowe, wrzesień 2024 r. We wrześniu 2024 r. przeprowadzono badania sondażowe wśród nauczycieli szkoły podstawowej SMJS w Kenii. Celem badań było określenie stanu szkolnictwa w Kenii w aspekcie kwalifikacji i kompetencji nauczycielskich, bazy dydaktycznej i klimatu szkoły oraz relacji ze środowiskiem lokalnym z perspektywy nauczycieli uczących w szkole. Wyniki badań zostaną zaprezentowane w publikacji pt. "Powołanie i powinności nauczycieli. Pamiętniki nauczycieli.", która obecnie jest w przygotowaniu (Wyd. UR).

h) Mgr Ewa Nosek - Badania koncentrują się na wykorzystaniu technologii wirtualnej rzeczywistości (VR) jako innowacyjnego narzędzia wspierającego terapię i edukację dzieci z zaburzeniami rozwojowymi w wieku przedszkolnym i szkolnym. Analizowane jest, w jaki sposób środowisko immersyjne VR może stymulować rozwój funkcji poznawczych,

takich jak uwaga, pamięć robocza i funkcje wykonawcze. Badaniu poddawany jest również potencjał VR w modelowaniu sytuacji społecznych, umożliwiających trening rozpoznawania emocji i rozwijanie umiejętności komunikacyjnych u dzieci z ASD, ADHD i innymi trudnościami rozwojowymi. W ramach badań oceniane jest bezpieczeństwo, akceptowalność i efektywność VR jako uzupełnienia tradycyjnych metod terapii. Sprawdzane jest, w jaki sposób spersonalizowane scenariusze VR wpływają na motywację i zaangażowanie dziecka w proces terapeutyczny. Badania obejmują także analizę zachowania dziecka w środowisku VR, w tym reakcje sensoryczne i sposób przetwarzania bodźców. Mają za cel opracowanie kryteriów dostosowania treści VR do zróżnicowanych potrzeb i możliwości dzieci w różnym wieku rozwojowym. Ważnym elementem projektu badawczego jest porównanie skuteczności VR z tradycyjnymi metodami pracy terapeutycznej i edukacyjnej. Ostatecznym celem badań jest opracowanie rekomendacji dotyczących praktycznego wykorzystania VR w pracy z dziećmi z zaburzeniami rozwojowymi, aby zwiększyć skuteczność oddziaływań terapeutycznych i wspierać ich rozwój.

Nasza kadra stale podnosi swoje kwalifikacje, uzyskując kolejne stopnie naukowe (dane z lat 2020-2025):

- Dr Maria Kuzin – 2021 r.
- Dr Patrycja Pater-Grzeszyk – 2022 r.
- Dr Karolina Zoszak-Łoskot – 2022 r.
- Dr Małgorzata Pietrzycka – 2022 r.

Aktualnie, zatrudniona w Zakładzie Pedagogiki Pani mgr Ewa Brzozowska uczestniczy w seminarium doktoranckim, podnosząc tym samym swoje kompetencje naukowe.

Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć, związanych z określoną dyscypliną, posiadających aktualny i udokumentowany dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny i/lub doświadczenie zawodowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych zawiera załącznik nr 4. Przydzielone zajęcia dydaktyczne poszczególnym nauczycielom akademickim, w tym nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, oraz innym osobom prowadzącym zajęcia; umożliwiają prawidłową realizację zajęć, co zostało opisane szczegółowo w załączniku nr 2 (przydział zajęć nauczycieli akademickich) oraz w załączniku 7 (procedura planowania obsady zajęć).

Założenia i cele prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Prowadzona polityka kadrowa ma na celu utrzymanie i stałe podnoszenie poziomu kształcenia, co pozwala na kształtowanie dobrego wizerunku uczelni i zajmowanie wysokiej pozycji w rankingach szkół wyższych (3 miejsce w Rankingu Uczelni Zawodowych 2025r.)

Nasi dydaktycy nieustannie poszerzają swoją wiedzę, rozwijają swoje umiejętności i zdobywają kompetencje. Wszyscy nowi dydaktycy zatrudnieni od roku akademickiego 2025/2026 przed rozpoczęciem zajęć zostali przeszkoleni w zakresie prowadzenia wykładów na platformie MS Teams. Ponadto dydaktycy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna stale szkolą się na wybranych kursach oferowanych odpłatnie i nieodpłatnie:

- Trening Umiejętności Społecznych (TUS) terapia grupowa dzieci ze spektrum autyzmu, Warszawa, 9-10.03.2019r, stacjonarnie;
- Terapia ręki plus I stopień – 2024, stacjonarnie;
- Szkolenie Makaton, Program Językowy Makaton, (jedna z metod AAC - wspomagające i alternatywne sposoby porozumiewania się) – 2024, stacjonarnie;
- Kurs kwalifikacyjny I Poziom PECS (Picture Exchange Communication System) – 3-4.11.2023r., stacjonarnie;
- Szkolenie Metoda Dobrego Startu I stopnia – prof. Marty Bogdanowicz – 2024, stacjonarnie;
- Szkolenie z Interwencji kryzysowej – 2024, stacjonarnie;
- Śmiertelne przypadki przemocy domowej – jak można by im zapobiegać, czyli o art. 11 i art. 51 Konwencji Stambulskiej (25.05.2021); Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia";
- Spotkanie edukacyjne online "Nakaz oraz zakaz, czyli o zmianach w obszarze przemocy w rodzinie" (28.06.2021) – Niebieska Linia, projekt współfinansuje m.st. Warszawa;
- szkolenie pn. "Szkolenie dla nauczycieli prowadzących zajęcia z terapii uzależnień - kurs certyfikowany (alkohol)", OOK-Szkolenia, szkolenie wyjazdowe, 24.02.2021 r.,
- "Rola pracowników w budowaniu pozytywnego wizerunku uczelni", NEXTEP Tomasz Hermaniuk, 25 i 27.05.2021r.,
- "Szkolenie ePUAP", TechElf, 31.05 i 2.06 2021r.,
- "Jakość obsługi klienta/studenta. Techniki radzenia sobie z agresją studenta oraz własnymi emocjami w trudnych sytuacjach", NEXTEP Tomasz Hermaniuk, 21.06.2021r.
- „Wykluczenie boli naprawdę! Strategia pracy z uczniem i z całą klasą”, Niepubliczny Ośrodek Doskonalenia PROGRESFERA.

W webinarium oferowanych odpłatnie i nieodpłatnie:

- „Jak rozmawiać z dziećmi o sytuacjach kryzysowych?” – 19.11.2021r. – Strefa Wsparcia Pedagoga,
- „Wczesna diagnoza autyzmu. Kiedy wysłać dziecko do specjalisty?” – 8.11.2021r. Strefa Wsparcia Pedagoga,

- „Dziecko sensorycznie nadwrażliwe w grupie rówieśniczej” 5.10.2021r. Strefa Wsparcia Pedagoga,
- „Jak wyciszyć dziecko?” – 21.12.2020 r. Skuteczne metody do pracy z grupą oraz według indywidualnych potrzeb, www.Famiga.pl,
- „Jak wyciszyć grupę?” – 18.01.2021r.- zabawy i ćwiczenia wyciszające, scenariusze zajęć, www.Famiga.pl,
- „Trudne zachowania w grupie” - działania socjoterapeutyczne dla dzieci;- 4.05.2021r., www.Famiga.pl,
- „Nadpobudliwe dziecko w grupie” – przyczyny i postępowanie, 22.03.2021r., www.Famiga.pl,
- „Jak szkoła może dbać o bezpieczeństwo uczniów?”- czyli o standardach ochrony dzieci, jakie szkoły mogą wprowadzić, zapobieganiu i rozpoznawaniu kryzysów psychicznych, które w pandemii mogły się nasilić, przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej, w tym przemocy online, profilaktyce wykorzystywania seksualnego; 27.04.2021r., www.edupolis.pl,
- „Jak budować pewność siebie u dzieci” – wspieranie poczucia własnej wartości u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, 24.05.2021r., www.Famiga.pl,
- Nie współdziała, nie mówi – o początkach terapii dziecka z autyzmem,
- Jak pomóc dziecku z zespołem Aspergera?,
- Mediacje szkolne jako sposób rozwiązywania konfliktów,
- Złość i agresja u dzieci – jak z nimi pracować,
- Wspieranie rozwoju Integracji Sensorycznej w warunkach przedszkolnych i domowych,
- Symultaniczno- sekwencyjna nauka czytania.

Praca w komisjach ministerialnych (MEN) – dr hab. Wojciech Walat:

- Rada ds. Informatyzacji Edukacji przy Ministerstwie Edukacji Narodowej, ekspert od 04.04.2024 do nadal,
- Zespół Ekspertów do przygotowania nowych podstaw programowych (przedmiot technika) dla MEN, Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie, koordynator zespołu (przewodniczący) od marca do grudnia 2025.

Zatrudnienie w UP w Sanoku na każdym stanowisku naukowo-dydaktycznym, dydaktycznym odbywa się w drodze konkursu otwartego, co zapewnia jasne, publicznie dostępne kryteria (ogłoszenia konkursowe publikowane są na stronie Internetowej Uczelni, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie Akademickiej Bazy Ogłoszeń). Kryteria konkursowe uwzględniają aktualne i przyszłe potrzeby kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w obszarach badawczym i dydaktycznym. Wnioski o wyrażenie zgody przez rektora na nowe zatrudnienie są poparte rzetelną analizą stanu kadrowego i sytuacji finansowej danej jednostki w kontekście obciążeń. Nad procesem

rekrutacji nowych pracowników czuwa komisja konkursowa powołana przez Rektora, co zapewnia transparentność w doborze nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć. W skład Komisji Konkursowej wchodzi, oprócz prorektora jako przewodniczącego, od 3 do 5 nauczycieli akademickich reprezentujących tę samą lub pokrewną dziedzinę naukową, ze stopniem lub tytułem naukowym nie niższym niż stopień lub tytuł naukowy kandydata przystępującego do konkursu (załącznik nr 10).

Istotną rolę w realizacji polityki kadrowej stanowi efektywny program dotyczący systemu zatrudniania i premiowania pracowników za aktywność naukowo-dydaktyczną i organizacyjną na rzecz rozwoju Uczelni. Polityka kadrowa jest nastawiona na pozyskiwanie własnej kadry naukowo-dydaktycznej pochodzącej ze środowiska lokalnego. Kolejny priorytet to przyjmowanie do pracy nauczycieli akademickich deklarujących zatrudnienie w Uczelni jako podstawowego miejsca pracy, co zapewnia ciągły i stabilny rozwój Kierunku. Proces zatrudnienia odbywa się na zasadach postępowania konkursowego, którego rozstrzygnięcie realizuje Komisja konkursowa powołana przez Rektora. Dla pracowników z zewnątrz, deklarujących dodatkowe miejsce pracy, tworzone są czasowe umowy. Działania te dla zespołu pracowników Zakładu Pedagogiki wpłynęły motywująco na różne formy aktywności.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni Państwowej w Sanoku zobowiązani są do sporządzenia wykazu dorobku naukowego, dydaktycznego oraz doświadczenia zawodowego uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym. Zgodnie z Procedurą P-WSZJK-14 (Planowanie obsady zajęć dydaktycznych) nauczyciel akademicki (zatrudniony na umowę o pracę) ma obowiązek przedstawić taki wykaz raz w roku w terminie do 31 stycznia. Sporządzony wykaz składa się odpowiednio kierownikowi zakładu następnie dyrektorowi instytutu. Procedura określa zasady planowania zajęć dydaktycznych oraz doboru kadry dydaktycznej do prowadzenia zajęć w Uczelni (Wykaz dorobku naukowego, dydaktycznego oraz doświadczenia zawodowego uzyskanego w roku 2024 do wglądu podczas wizytacji).

Ponadto przeprowadzana jest okresowa ocena nauczycieli akademickich w UP w Sanoku za działalność w zakresie kształcenia i wychowania studentów (KW), podnoszenia kompetencji zawodowych (KZ), działalności organizacyjnych (DO) oraz działalności naukowej (DN) zgodnie z zarządzeniem Rektora nr 45/21 (załącznik nr 12). Kwestionariusz oceny wypełnia bezpośredni przełożony pracownika nie rzadziej niż raz na cztery lata, lub na wniosek Rektora.

Władze Uczelni również na bieżąco weryfikują pracę dydaktyków. Służą do tego:

- wyniki badań ankietowych prowadzonych wśród studentów (ankiety prowadzone są w formie on-line);
- hospitacje zajęć dydaktycznych (zgodnie z harmonogramem początku roku akademickiego);
- materiały dotyczące dorobku naukowego poszczególnych pracowników;
- informacje o skargach i wnioskach studentów dotyczących procesu kształcenia;
- opinie przełożonych o danym pracowniku;
- opinie innych pracowników.

Polityka kadrowa Uczelni obejmuje również zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia wobec członków kadry. W Uczelni powołany jest Rzecznik Dyscyplinarny ds. Nauczycieli Akademickich i Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich. Ponadto (zgodnie ze Statutem Uczelni) Rektor dba o utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie Uczelni. Zgromadzenia na terenie Uczelni odbywają się zgodnie z przepisami prawa, a w szczególności zgodnie z zasadami porządku publicznego i z zachowaniem godności osób biorących w nich udział oraz osób trzecich. Do zorganizowania zgromadzenia w pomieszczeniach Uczelni wymagana jest zgoda Rektora. W Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku zapisy dotyczące przeciwdziałania mobbingowi zawarte zostały w Regulaminie pracy oraz w Informacji do umowy o pracę, z którymi pracownicy zostają zapoznani w momencie przyjęcia do pracy. Treść informacji jest następująca:

- 1) Pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także bez względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy.
- 2) Równe traktowanie w zatrudnieniu oznacza niedyskryminowanie w jakikolwiek sposób, bezpośrednio lub pośrednio, z przyczyn określonych w punkcie 1.
- 3) Dyskryminowanie bezpośrednie istnieje wtedy, gdy pracownik z jednej lub z kilku przyczyn określonych w punkcie 1 był, jest lub mógłby być traktowany w porównywalnej sytuacji mniej korzystnie niż inni pracownicy.
- 4) Dyskryminowanie pośrednie istnieje wtedy, gdy na skutek pozornie neutralnego postanowienia, zastosowanego kryterium lub podjętego działania występują lub mogłyby wystąpić niekorzystne dysproporcje albo szczególnie niekorzystna sytuacja w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych wobec wszystkich lub znacznej liczby pracowników należących do grupy wyróżnionej ze względu na jedną lub kilka przyczyn określonych w punkcie 1, chyba że postanowienie, kryterium lub działanie jest obiektywnie uzasadnione ze względu na zgodny z prawem cel, który ma być osiągnięty, a środki służące osiągnięciu tego celu są właściwe i konieczne.
- 5) Przejawem dyskryminowania jest także:
 - a. działanie polegające na zachęcaniu innej osoby do naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu lub nakazaniu jej naruszenia tej zasady;
 - b. niepożądane zachowanie, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika i stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery (molestowanie).

- 6) Dyskryminowaniem ze względu na płeć jest także każde niepożądane zachowanie o charakterze seksualnym lub odnoszące się do płci pracownika, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika, w szczególności stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery; na zachowanie to mogą się składać fizyczne, werbalne lub pozawerbalne elementy (molestowanie seksualne).
- 7) Podporządkowanie się przez pracownika molestowaniu lub molestowaniu seksualnemu, a także podjęcie przez niego działań przeciwstawiających się molestowaniu lub molestowaniu seksualnemu nie może powodować jakichkolwiek negatywnych konsekwencji wobec pracownika.
- 8) Pracodawca jest obowiązany przeciwdziałać mobbingowi (Załącznik nr 13. Procedura antymobbingowa).
- 9) Mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękanii lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników.
- 10) Pracownik, u którego mobbing wywołał rozstrój zdrowia, może dochodzić od pracodawcy odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.
- 11) Pracownik, który wskutek mobbingu rozwiązał umowę o pracę, ma prawo dochodzić od pracodawcy odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalane na podstawie odrębnych przepisów.
- 12) Oświadczenie pracownika o rozwiązaniu umowy o pracę powinno nastąpić na piśmie z podaniem przyczyny, uzasadniającej rozwiązanie umowy.
- 13) W okresie ostatnich dziesięciu lat nie było przypadków zgłoszenia przez pracowników naukowych nieprawidłowego traktowania oraz działania mobbingowego. W Uczelni nie powołano osoby pełniącej rolę mediatora, z uwagi na brak zgłoszeń dotyczących mobbingu.

Podsumowując, w Uczelni Państwowej prowadzona jest skuteczna polityka kadrowa, która uwzględnia metody i kryteria doboru oraz rekrutacji kadry, sposoby, zasady i kryteria oceny jakości pracy nauczycieli akademickich. Ponadto istotnym elementem oceny jakości pracy nauczycieli, oprócz hospitacji, stanowią wyniki ankiet przeprowadzonych wśród studentów. Wszystkie pozyskiwane w ten sposób wnioski stanowią także podstawę do samorozwoju pracowników i ewaluacji ich pracy. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, jak również formy pomocy ofiarom.

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Etatowi pracownicy Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku są zachęcani do prowadzenia badań naukowych i rozwoju naukowego w drodze systemu finansowania każdej publikacji z afiliacją UP i udziału w konferencjach krajowych i zagranicznych. W uczelni obowiązuje regulamin przyznawania dofinansowania na działalność naukową pracowników Uczelni Państwowej w Sanoku, określający zasady dofinansowania publikacji naukowych i artystycznych, przewodów doktorskich czy habilitacji.

Każdy z nauczycieli akademickich ma możliwość złożenia do kierownika wniosku o dofinansowanie działań naukowych. Następnie plan rzeczowo-finansowy wraz z załącznikami, m.in. o dofinansowanie publikacji naukowej lub artystycznej, przewodu doktorskiego czy postępowania habilitacyjnego, przedkłada Rektorowi, po zaopiniowaniu przez dyrektora instytutu, kierownik zakładu w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, zgodnie z instrukcją sporządzania planu rzeczowo-finansowego w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku (załącznik nr 11). Realizacja planu następuje na podstawie decyzji Rektora, uprzednio zaopiniowanego przez Radę Uczelni. Wydanie decyzji o udzieleniu dofinansowania uzależnione jest od pozytywnej weryfikacji wniosku pod względem merytorycznym oraz finansowym. O dofinansowanie mogą ubiegać się pracownicy zatrudnieni w uczelni przede wszystkim jako podstawowym miejscu pracy, ale także zatrudnieni na stanowisku gdzie Uczelnia w Sanoku jest dodatkowym miejscem pracy. Dofinansowaniu podlegają wyłącznie publikacje, przewody doktorskie lub postępowania habilitacyjne wydawane pod afiliacją Uczelni. W załącznikach nr 11a, 11b, 11c, 11d, 11e, 11f oraz nr 14 zamieszczono regulaminy i inne dokumenty określające wsparcie działalności naukowej dydaktyków.

Zatem każdy pracownik Zakładu Pedagogiki może ubiegać się o dofinansowanie publikacji i udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych. Podstawą dofinansowania jest afiliacja publikacji przez UP im. Jana Grodka, przydatność w procesie kształcenia lub praktyczny jej wymiar.

Innym aspektem wsparcia jest również możliwość ubiegania się o stypendia doktorskie i habilitacyjne oraz dofinansowanie przewodów doktorskich i postępowań habilitacyjnych. Przepisy regulujące w tym zakresie precyzuje Uchwała nr 10/II/21 Senatu UP w Sanoku z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie: zasad finansowania postępowań doktorskich, postępowań habilitacyjnych i postępowań o nadanie tytułu profesora (załącznik nr 14). Dofinansowanie realizowane jest na zasadach umowy z jednostką przeprowadzającą procedurę uzyskania tych stopni.

Polityka kadrowa prowadzona przez UP w Sanoku opiera się zatem na następujących założeniach:

- zatrudniani pracownicy powinni gwarantować odpowiedni poziom i jakość procesu dydaktycznego oraz możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia,
- stopniowe zwiększanie liczby zatrudnianych pracowników w UP w Sanoku jako podstawowym miejscu pracy,
- w miarę możliwości zmniejszanie zatrudnienia na umowy zlecenia i preferowanie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę,

- angażowanie w proces dydaktyczny jak największej liczby praktyków o wysokich kwalifikacjach zawodowych,
- umożliwienie pracownikom udziału w konferencjach i sympozjach naukowych oraz możliwości publikacji poprzez refinansowanie kosztów,
- umożliwienie rozwoju naukowego poprzez możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe związane z uzyskiwaniem stopni doktorskich i habilitacyjnych na innych uczelniach,
- motywowanie kadry do rozwoju naukowego i zawodowego poprzez dokonywanie okresowych ocen pracowników.

Wymagane kwalifikacje nauczycieli akademickich, tryb ich zatrudniania i zwalniania określa Statut Uczelni Zawodowej im. Jana Grodka w Sanoku oraz Instrukcja dotycząca procedur zawierania umów o pracę i umów cywilnoprawnych z nauczycielami akademickimi oraz z pracownikami administracji i obsługi.

Istotnym elementem jest zarządzenie Rektora w sprawie kryteriów oraz trybu przeprowadzenia oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku (załącznik nr 12, wspomniany wyżej). Celem tej procedury jest obiektywna i rzetelna ocena nauczycieli akademickich. Ocena ta ma motywować nauczycieli do ciągłego doskonalenia, a także dążyć do stabilizacji zatrudnienia kadry dydaktycznej. W ramach procedury nie rzadziej niż raz na cztery lata każdy spośród nauczycieli podlega ocenie. Kolejnym elementem oceny dydaktycznego dorobku nauczyciela akademickiego jest ocena jakości prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych, uwzględniająca wyniki anonimowych ankiet studentów oraz protokołów hospitacji zajęć dydaktycznych. Stwierdza się przydatność ankietowego systemu oceny kadry przez studentów. Ocena okresowa zostaje udostępniona nauczycielowi akademickiemu i służy mu do ewaluacji i ukierunkowuje jego samodoskonalenie.

Władze Uczelni podejmują także starania w zakresie wspierania i motywowania pracowników w zakresie rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Do środków motywujących należy zaliczyć m.in. gratyfikację finansową w formie indywidualnej nagrody rektora, zespołowej nagrody rektora dla pracowników aktywnych naukowo, jak również zaangażowanych dydaktycznie i organizacyjnie na rzecz Uczelni. Rektor może przyznać nauczycielowi akademickiemu nagrodę: z własnej inicjatywy, na wniosek prorektora albo dyrektora lub kierownika jednostki ogólnouczelnianej, po zaopiniowaniu przez powołaną przez Rektora komisję do spraw nagród i odznaczeń po zapoznaniu się z dokumentami potwierdzającymi te aktywności. Zasady przyznawania nagród określa Regulamin wynagradzania w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku (Załącznik do Zarządzenia 5/IX/25 z dnia 29.09.2025 r.) (Załącznik nr 15. Wnioski o nagrodę Rektora). Nagrody indywidualne dla nauczycieli akademickich przyznaje się w szczególności za:

1) osiągnięcia dydaktyczne, w tym:

- a. publikacje o charakterze dydaktycznym powstałe pod auspicjami UP im. Jana Grodka w Sanoku, zwanej dalej Uczelnią, np. podręczniki, skrypty i materiały wykorzystywane w celu podniesienia poziomu procesu dydaktycznego
 - b. poziom prowadzonych zajęć dydaktycznych ocenianych m.in. na podstawie hospitacji czy ankiet przeprowadzanych wśród studentów,
 - c. udział w opracowywaniu wniosków o uruchomienie kierunków,
 - d. wysokie wyniki oceny okresowej
- 2) oryginalne i twórcze osiągnięcia naukowe powstałe przede wszystkim pod auspicjami Uczelni, w tym:
- a. publikacje naukowe mające istotny wpływ na stan wiedzy i kierunki dalszych badań,
 - b. organizację konferencji naukowych w Uczelni połączonych z publikacją materiałów pokonferencyjnych,
 - c. uzyskiwanie stopni i tytułów naukowych, przede wszystkim przez pracowników zatrudnionych w Uczelni jako w podstawowym miejscu pracy,
 - d. udział w kształceniu kadry naukowej Uczelni (promotorstwo, recenzje, opinie),
 - e. udział w badaniach naukowych;
- 3) osiągnięcia organizacyjne na rzecz Uczelni:
- a. wymierne osiągnięcia w pełnieniu funkcji kierowniczych,
 - b. opracowywanie programów studiów,
 - c. udział w organizacji zawodowych praktyk studenckich,
 - d. samodzielne przygotowanie projektu o charakterze badawczym lub dydaktycznym,
 - e. znaczącą działalność społeczną w regionie,
 - f. organizację i współorganizację konferencji studenckich,
 - g. zaangażowanie w działalność kół naukowych i innych organizacji studenckich,
 - h. wymierne efekty aktywności w zakresie pozyskiwania pracodawców dla absolwentów Uczelni.

Nagroda zespołowa dla nauczycieli akademickich przyznawana jest za:

- 1) udział w grantach,
- 2) udział w projektach badawczych,
- 3) przygotowanie wniosku kierowanego do MNiSW o uruchomienie kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna służąca realizacji zajęć na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna umożliwiająca kształcenie umiejętności praktycznych studentów

W strukturze Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku funkcjonują Instytuty, Zakłady, Jednostki Ogólnouczelniane oraz Pracownie. Struktura ta przedstawia się następująco:

I. Instytut Nauk Społecznych;

- Zakład Pedagogiki,
- Zakład Pracy Socjalnej,
- Zakład Ekonomii,
- Zakład Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

II. Instytut Nauk Technicznych, Leśnych i Rolniczych;

- Zakład Mechaniki i Budowy Maszyn,
- Zakład Informatyki,
- Zakład Gospodarki Rolnej i Leśnej.

III. Instytut Medyczny;

- Zakład Pielęgniarstwa,
- Zakład Ratownictwa Medycznego,
- Zakład Fizjoterapii.

W strukturze Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku działają również pełnomocnicy, jednostki ogólnouczelniane:

- Koordynator Praktyk Studenckich,
- Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych i spraw obronnych,
- Pełnomocnik ds. ochrony danych osobowych,
- Pełnomocnik ds. studentów niepełnosprawnych,
- Pełnomocnik ds. jakości kształcenia,
- Specjalista ds. BHP, PPOŻ
- Biuro Karier i Projektów,
- Biuro Promocji i Współpracy – International Relations Office,
- Biblioteka,
- Studium Języków Obcych.

Infrastruktura uczelni

Siedzibę Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku stanowią obiekty zlokalizowane w kompleksie złożonym z sześciu budynków położonych przy ulicy Mickiewicza 21 oraz jednego budynku przy ulicy Reymonta 6. Całkowita powierzchnia użytkowa wszystkich budynków wynosi 13 665,85 m².

Aktualnie Uczelnia wykorzystuje na cele dydaktyczne siedem obiektów z kompleksu, tzn. budynki A (administracja), B (Centrum Fizjoterapii), budynek F przeznaczony pod potrzeby Zakładu Gospodarki Rolnej i Leśnej Instytutu Nauk Technicznych, Leśnych i Rolniczych, budynek D przeznaczony na potrzeby **Zakładu Pedagogiki**, Zakładu Pracy Socjalnej, Zakładu Ekonomii, Zakładu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, budynek E – Centrum Sportowo-Dydaktyczne, budynek przy ulicy Reymonta 6 (budynek C) przeznaczony dla Zakładu Mechaniki i Budowy Maszyn Instytutu Nauk Technicznych, Leśnych i Rolniczych oraz budynek G (Centrum Symulacji Medycznej - CSM), w którym kształcą się studenci Instytutu Medycznego na kierunkach pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia.

Budynki Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku przystosowane są do nauczania osób niepełnosprawnych ruchowo. Cztery budynki dydaktyczne wyposażone są w windy oraz specjalistyczne urządzenia ułatwiające poruszanie się osób niesprawnych ruchowo i osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odbywają się w salach zaprojektowanych i wyposażonych zgodnie ze standardami jakości, które umożliwiają realizację założonych celów edukacyjnych. Przestrzenie te spełniają kryteria optymalnych warunków kształcenia, zapewniając kompatybilność z nowoczesnymi metodami dydaktycznymi oraz wymogami efektywnego przyswajania wiedzy. Układ i wyposażenie sal sprzyjają aktywnemu uczestnictwu studentów, wspierają rozwój kompetencji pedagogicznych i umożliwiają prowadzenie zajęć w środowisku dostosowanym do dynamicznych potrzeb współczesnego procesu kształcenia. Ponadto sale, gdzie prowadzone są zajęcia dydaktyczne w formie wykładów i ćwiczeń, przystosowane są do założonej liczebności grup studentów i wyposażone w stosowną liczbę krzeseł i ławek. Pomieszczenia są prawidłowo doświetlone i przewietrzane oraz dodatkowo przystosowane do prowadzenia zajęć z użyciem sprzętu multimedialnego.

Uczelnia dysponuje salami konferencyjnymi i dydaktycznymi o zróżnicowanym przeznaczeniu. W Budynku E znajduje się Aula, wyposażona w nowoczesny sprzęt nagłaśniający, duży rozwijany ekran, dużą scenę oraz reżyserkę. Dzięki swojej powierzchni może służyć zarówno jako sala wykładowa, jak i miejsce w którym organizowane są najważniejsze uroczystości uczelniane oraz większe konferencje naukowe.

Szczegółowy wykaz sal, niezbędnych do prowadzenia kształcenia w ramach kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, wraz ze zdjęciami obiektów i sal, zamieszczono w Załączniku nr 5 oraz Załączniku 5a.

Infrastruktura informatyczna, w tym używana w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne oraz oprogramowanie specjalistyczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Pracownie informatyczne

Uczelnia w ramach infrastruktury własnej posiada 9 pracowni komputerowych, wyposażonych w 141 stanowisk dla studentów oraz 6 stanowisk dla nauczycieli. Studenci mają do dyspozycji czytelnię w budynku F (obok uczelnianej biblioteki) z 14 komputerami z Windows 10, MS Office 2016 i Internetem. Oprogramowanie podstawowe w pracowniach komputerowych stanowi: MS Windows 7 oraz MS Windows 10, MS Office 2013-2016 jak i bardziej specjalistyczne, np. pakiety inżynierskie AutodeskInventor, CATIA, Moldex 3D, Wonderware, MSC Software, Matlab & Simulink, do projektowania w Instytucie Techniki, Uczelnia posiada również dostęp do Internetu 100/100 Mbps.

Sale **budynku A**, są aktualnie w remoncie, natomiast całe wyposażenie zostało przeniesione tymczasowo do innych sal.

Sala 204 A – wyposażenie:

1) Komputerowy zestaw W901SES39+ monitor 22' - 16 szt.

- System Windows 10 Pro,
- RAM 8 GB,
- Pakiet MS Office 2013,
- Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,

2) Projektor Hitachi Cp-X3030WN – sufitowy,

3) Ekran Cirrus Prestize 24/18 ściągany z góry,

4) Tablica Stanold biała.

Sala 211 A – wyposażenie:

1) Komputer NTT Office W 911G + monitor – 20 szt.

- System Windows 7,
- RAM 8 GB,
- Pakiet MS Office 2013,
- Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,

2) Projektor Hitachi CP-X3020EXT –sufitowy,

3) Ekran do rzutnika,

4) Drukarka Samsung SCX-4705ND,

5) Tablica Stanold biała.

Budynek C.

Sala 302 C – wyposażenie:

1) Komputerowy zestaw W901SES39 + monitor 22' - 11 szt.

- System Windows 10 Pro,
- RAM 8 GB,
- Pakiet MS Office 2016,
- Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,

2) Projektor Hitachi Cp-X3030WN,

3) Ekran Cirrus Prestize 24/18 ściągany z góry.

Sala 303 C – wyposażenie:

1) Komputerowy zestaw W901SES39 + monitor 22' - 16 szt.

- System Windows 7,
- RAM 8 GB,
- Pakiet MS Office 2013,
- Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,

2) Projektor Benq – sufitowy,

3) Ekran Cirrus Prestize 24/18 ściągany z góry,

4) Ploter.

Sala 305 C – wyposażenie:

1) Komputer NTT Office W 911G + monitor 24' – 20 szt.

- System Windows 10 Pro,
- RAM 16 GB,
- Pakiet MS Office 2016,
- Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,

2) Projektor Benq –sufitowy,

3) Ekran do rzutnika,

4) Drukarka Samsung SCX-4705ND,

5) Drukarka 3D ZORTRAX,

6) Ploter.

Sala 001 C – wyposażenie:

1) Komputerowy zestaw W901SES39 + monitor 22' - 7 szt.

- System Windows 10 Pro,
- RAM 8 GB,

- Pakiet MS Office 2016,
 - Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,
- 2) Projektor Hitachi Cp-X3030WN,
- 3) Ekran Cirrus Prestize 24/18 ściągany z góry.

Budynek G.

Sala 206 G – pracownia rzeczywistości wirtualnej

- 1) Komputerowy zestaw Fujitsu all in one - 11 szt.
- System Windows 10 Pro,
 - RAM 8 GB,
 - Pakiet MS Office 2016,
 - Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,
- 3) Ekran – TV Samsung.

Sala 205 G – pracownia anatomii i fizjoterapii

- 1) Komputerowy zestaw Fujitsu all in one - 20 szt.
- System Windows 10 Pro,
 - RAM 8 GB,
 - Pakiet MS Office 2016,
 - Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,
- 2) Komputer HP all in one – 1 szt. (wykładowca),
- 3) Projektor Maxell sufitowy,
- 4) Ekran ściągany z góry.

Sala 102 G – czytelnia multimedialna

- 1) Komputerowy zestaw Fujitsu all in one - 20 szt.
- System Windows 10 Pro,
 - RAM 8 GB,
 - Pakiet MS Office 2016,
 - Oprogramowanie antywirusowe, pakujące, itp.,
- 2) Projektor Maxell – na stoliku,
- 3) Ekran ściągany z góry.

Wykaz oprogramowania użytkowanego w Zakładzie Pedagogiki:

1. Pakiet MS Office 2003/2007 Prof PL
Standardowy pakiet biurowy do zastosowań ogólnych i dedykowanych.

2. Pakiet firmy Autodesk 2012 z AutoCAD-em

Pakiet inżynierskiego wspomaganie projektowania rysunków, schematów

3. Oprogramowanie STATISTICA v 10.0 MR1

Narzędzie do obróbki badawczych danych statystycznych, analiz, symulacji i wizualizacji graficznej

4. Monitor interaktywny SMART Board MX065 z Kapp iQ i SMART Learning SBID-MX265 wraz z komputerem sterującym Mini-PC z dyskiem SSD i WIN10. Wyświetlacz zawiera subskrypcję aplikacji SMART Learning Suite, w tym lekcje SMART Notebook®, aktywności SMARTlab® i obszary robocze oprogramowania SMART amp™. Produkty SMART są dedykowane do zastosowań dydaktycznych i są kompletnym rozwiązaniem funkcjonalnym. Model MX265 to monitor wyposażony w moduł prezentacyjny Smart Kapp IQ. Moduł Kapp IQ służy do wyświetlania na monitorze obrazów transmitowanych z urządzeń mobilnych jak smartfony czy tablety, moduł Kapp IQ realizuje połączenie bez dodatkowych aplikacji.

5. Monitor interaktywny Optoma 5753RK – 3 sztuki (sala 208 D, sala 201 D, sala 202D).

Na potrzeby kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wykorzystywany jest program statystyczny *IBM SPSS Statistics*. Oprogramowanie SPSS Statistics oferuje szereg zaawansowanych funkcji, w tym analizę ad hoc, testowanie hipotez i raportowanie. Ułatwiają one dostęp do danych i zarządzanie nimi, wybieranie i przeprowadzanie analiz oraz udostępnianie wyników.

Sale audiowizualne

Uczelnia posiada cztery sale audiowizualne, po jednej w budynku „A” i „F”, dwie w budynku „C” przy ulicy Reymonta oraz aulę w Centrum Sportowo-Dydaktycznym z 230 miejscami. Są one wyposażone w magnetowidy, telewizory, odtwarzacze DVD, tablice multimedialne oraz nagłośnienie (w budynku F i C w systemie surround). Niemalże wszystkie pracownie wyposażone są w sprzęt audiowizualny i inny niezbędny do realizacji programów nauczania. Szkoła dysponuje rzutnikami multimedialnymi, a także tradycyjnymi rzutnikami slajdów oraz foliogramów, mapami i innymi typowymi pomocami dydaktycznymi, które są w miarę potrzeb i możliwości sukcesywnie uzupełniane. Nowa sala audiowizualna mieszcząca się w budynku E wyposażona jest w:

- System projekcji i źródła prezentacji,
- System kamer podglądowych,
- System nagłaśniający oraz odsłuch z sali dla technika,
- System oświetlenia scenicznego,
- Zaciemnienie okien.

Sale wykładowe i ćwiczeniowe w budynku D

Budynek D wyposażony jest w trzy duże sale wykładowe wyposażone w rzutniki multimedialne (zdjęcia znajdują się w Załączniku 5a).

Dla potrzeb Zakładu Pedagogiki Uczelnia przeznaczyła budynek D z nowocześnie wyposażonymi salami wykładowymi i ćwiczeniowymi, w tym między innymi: trzy sale wykładowe, w tym jedną z wyposażeniem niezbędnym do realizacji zajęć z metodyk szczegółowych wraz z projektorem „magiczny dywan”, salę ćwiczeniowo-seminaryjną, 3 sale ćwiczeniowe z monitorami interaktywnymi a także *pracownię wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej*.

Wyposażenie sal ćwiczeniowych oraz wykładowych umożliwia prowadzenie zajęć na jednolitych studiach magisterskich kierunku *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* oraz na studiach I stopnia kierunku *pedagogika*.

Poniżej przedstawiono opis wyposażenia poszczególnych pracowni w budynku D.

Sala wykładowa 001 D wyposażona jest nie tylko w krzesła z pulpitemi, ale także w ławki szkolne - stacjonarne miejsca pracy. W sali znajduje się dywan specjalistyczny do zajęć muzycznych. Sala muzyczna wyposażona jest w wysokiej klasy sprzęt muzyczny, który Zakład Pedagogiki zaadoptował po nieistniejącym już kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. W sali znajdują się między innymi conga, bongosy, bum-bum rurki, ksylofon, keyboard, pianino, 2 gitary klasyczne, zestawy instrumentów perkusyjnych (marakasy, klawesy, trójkąty, kastaniety, talerze, itp.). Wszystkie sprzęty muzyczne uatrakcyjniają zajęcia muzyczne i taneczne, realizowane na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Ponadto sala wyposażona jest w tablicę do zapisu nutowego, rzutnik multimedialny z rozwijanym ekranem, mobilną tablicę suchościeralną oraz mobilny flipchart. Aktualnie (z uwagi na remont budynku A) zajęcia muzyczne realizowane na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zostały przeniesione wraz z wyposażeniem do budynku E.

Sala wykładowa Galeria D wyposażona jest w krzesła z pulpitemi, ławki szkolne - stacjonarne miejsca pracy, rzutnik z rozsuwanym ekranem oraz tablicę szkolną. Na ścianie zamontowane są tablice specjalistyczne z wąskimi liniami do zajęć z edukacji polonistycznej oraz w kratkę do zajęć z edukacji matematycznej. Sala wykorzystana jest między innymi do realizacji wykładów.

Sala wykładowo-metodyczna (s. 201D) wyposażona jest w krzesła z pulpitemi, ławki szkolne - stacjonarne miejsca pracy, rzutnik z rozsuwanym ekranem, monitor interaktywny Optoma 5753RK, mobilną tablicę szkolną, mobilny flipchart, węzeł sanitarny, dywan (wykładzina z motywem dziecięcym). W sali tej zainstalowany jest projektor „magiczny dywan”, który wykorzystywany jest w zajęciach ćwiczeniowych przygotowujących metodycznie do prowadzenia zajęć z dziećmi również z dziećmi z niepełnosprawnościami ze względu na tzw. pakiet integracyjny. Dodatkowo w sali znajdują się 4 zestawy VR MetaQuest2 niezbędne do realizacji zajęć terapeutycznych. Sala ta pełni funkcję wykładową oraz metodyczną, dlatego też wyposażona została w tablice edukacyjne: alfabet, cyfry, czas i rytm przyrody, drzewa iglaste, zegar, instrumenty muzyczne, narząd mowy, zasady pisowni oraz

ortografii, praca w różnych zawodach; znajdują się tutaj liczne książki metodyczne, materiały do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji polonistycznej (tablice edukacyjne), matematycznej (m.in. liczydło, liczmany, kostki matematyczne, figury i bryły, zestaw łatwa-trudna matematyka, plansza demonstracyjna siatki brył i figur płaskich), przyrodniczej (tablice edukacyjne), fizycznej i zdrowotnej (hula hop, pachołki, akcesoria sportowe, szarfy, liny, chusta animacyjna KLANZA, tunel animacyjny KLANZA), muzycznej (zestawy instrumentów muzycznych). W sali znajdują się pomoce do zajęć edukacji technicznej, są to ARDUINO EDUCATION STARTER KIT oraz do zajęć z edukacji komputerowej (Materiały do Akademii UDP „Uczymy dzieci programować” oraz TTS Bee-Bot zestaw 6 szt. ze stacją ładującą). Ponadto sala wyposażona jest w dwie gabloty służące jako witryny z przykładowymi pracami, regały oraz szafę w której umieszczone są przybory do zajęć oraz materiały do zajęć plastycznych, matematycznych, edukacji polonistycznej, przyrodniczej lub zajęć terapeutycznych (farby, kredki, bloki rysunkowe, kolorowe papiery, itp).

Sala ćwiczeniowa (s. 208D) wyposażona jest w krzesła z pulpitemi, monitor interaktywny Optoma 5753RK, tablice suchościeralną oraz rzutnik multimedialny. W sali znajduje się okrągły panel świetlny LED TickiT z transparentnymi figurami geometrycznymi do zajęć terapeutycznych. Na ścianie znajduje się autorski projekt studentów, który wykonali samodzielnie podczas zajęć z arteterapii. W sali zawieszono są również obrazy wykonane podczas zajęć z metodyki plastyki przez studentów kierunku.

Sala ćwiczeniowa (s. 202D) wyposażona jest w krzesła z pulpitemi, tablicę szkolną, rzutnik multimedialny z rozwijanym ekranem, monitor interaktywny, mobilny flipchart, cztery gabloty (zawierające gry edukacyjne, książki metodyczne, ulotki z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych) oraz węzeł sanitarny. Monitor interaktywny został wyposażony w zestaw gier i pomocy dydaktycznych Harmonijny Rozwój – Poznawanie i rozumienie, Przyroda i czas, Ekologia i środowisko. Aktualnie sala wykorzystywana jest do prowadzenia wybranych zajęć ćwiczeniowych. Na ścianie, na korytarzu przed salą 202 D znajdują się wizerunki znanych i cenionych prekursorów pedagogiki, tj. J. Korczak, M. Montessorii, J. Dewey, J.H. Pestalozzi, J. F. Herbart, i inni.

Pracownia metodyczna wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej oraz do zajęć z arteterapii (s. 111D) wyposażona jest w stacjonarne stanowiska pracy. Sala jest odzwierciedleniem sali przedszkolnej, posiada stoliki z krzesłkami, kolorowe gabloty i regały wraz z wyposażeniem zakupionym w Moje Bambino, wykładzinę dywanową oraz niezbędne pomoce edukacyjne do prowadzenia zajęć z edukacji plastycznej, edukacji społeczno-przyrodniczej i arteterapii, a także pomoce dla nauczania przedszkolnego i wczesnoszkolnego (m.in. wspierające rozwój małej i dużej motoryki, stymulujące rozwój dziecka i jego integrację sensoryczną, itp). Ponadto sala wyposażona jest min. w: eduSensus Zestaw medyczny LOGOPEDIA PRO - pakiet GOLD, Robot Photon EDU (Photon Robot Edukacyjny) oraz Photon Educational Mat (3 sztuki). Pakiet sensoryczny, zestaw do diagnozy PEP, zestaw do diagnozy profil psychoedukacyjny dla młodzieży i dorosłych AAPEP (Zestaw Pomocy do Diagnozy Funkcjonalnej dzieci z zaburzeniami rozwoju. PROFIL PSYCHOEDUKACYJNY oraz Zestaw Pomocy do Diagnozy Funkcjonalnej młodzieży i osób dorosłych z zaburzeniami rozwoju.

PROFIL PSYCHOEDUKACYJNY), GUNZBURG, program SAZ. Poza tym sala posiada rzutnik multimedialny z rozwijanym ekranem, mobilny flipchart, tablice ścienne – korkowe, służące jako wystawa prac studentów oraz węzeł sanitarny.

Baza lokalowa zawiera także Pracownię Studenckiego Koła Naukowego Młodych Pedagogów (tzw. Narnia) funkcjonującego przy Zakładzie Pedagogiki. Zadaniem koła jest nie tylko dbanie o rozwój umiejętności pedagogicznych studentów poprzez organizację balów dla dzieci przedszkolnych, czy aktywny udział w akcjach charytatywnych w środowisku lokalnym, ale przede wszystkim o ich rozwój naukowy organizując corocznie konferencje naukowe, wydając publikacje z artykułami przygotowanymi przez studentów oraz umożliwianie studentom wystąpień na ogólnopolskich konferencjach naukowych. Studenci pod nadzorem opiekuna koła, prowadzą badania, których wyniki prezentują podczas konferencji naukowych.

Cały budynek D posiada szereg udogodnień dla studentów z niepełnosprawnością. Do sali 001D prowadzą drzwi umożliwiające bezpośredni do niej dostęp bez konieczności pokonywania schodów. Do sal znajdujących się na parterze prowadzi wejście z podjazdem dla osób z niepełnosprawnością, na schodach zamontowano platformę schodową; znajduje się tu wejście do dźwigu z platformą, który pozwala także na dotarcie do sal znajdujących się na I piętrze. Studenci z niepełnosprawnością otrzymują dostęp do strefy parkingu z pozwoleniem, dzięki czemu mogą w sposób komfortowy być dowożeni na zajęcia. Przed budynkiem znajduje się również miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnością.

Zdjęcia prezentujące udogodnienia dla studentów z niepełnosprawnością

Ponadto w budynku E, znajduje się bar studencki/bufet „FINEZJA” otwarty codziennie od 8 do 16.30 oferujący dania ciepłe, gorące oraz zimne napoje, jak również suche przekąski i kanapki.

Zdjęcie baru studenckiego „Finezja”

Pracownie nauki języków obcych

Pracownie językowe dla studentów są wyposażone w niezbędne urządzenia pozwalające na realizację procesu dydaktycznego. Każda sala językowa posiada dostęp do Internetu, nowoczesny rzutnik z możliwością podłączenia laptopa, w który wyposażony jest każdy lektor. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem wyżej wymienionego sprzętu. Dodatkowo studenci mają możliwość korzystania z aktualnych podręczników wydawnictw Pearson oraz Express Publishing. Pozycje te dostępne są w bibliotece Uczelni.

Centrum Symulacji Medycznej

We wrześniu 2021 roku oddano do użytku Centrum Symulacji Medycznej (CSM). Obiekt został zrealizowany w ramach projektu pn. Budowa Centrum Symulacji Medycznej dla kierunków pielęgniarstwo i ratownictwo medyczne oraz wyposażenie pracowni i laboratoriów dla kierunku mechanika i budowa maszyn w PWSZ im. Jana Grodka w Sanoku.

W Centrum Symulacji Medycznej znajdują się: aule, sale dydaktyczne wraz z przyległymi pomieszczeniami sterowni, pomieszczenia biurowe do pracy, węzły higieniczno – sanitarne i socjalne. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Obiekt składa się z dwóch części/bloków niezależnych od siebie tj. części dydaktycznej oraz części noclegowej, z której mogą korzystać studenci w wyjątkowych sytuacjach oraz studenci będący na wymianie w ramach programu ERASMUS+.

Salę ćwiczeniowe/seminaryjne

Na terenie CSM znajdują się 3 sale ćwiczeniowo/seminaryjne – maksymalnie na grupę ok. 35 studentów i wykładowcę każda. Sale wyposażone są dodatkowo w zestawy wyposażenia

prezentacyjnego i komunikacyjnego w tym w monitory interaktywne i projektory multimedialne oraz system nagłośnienia.

Sale audytoryjne do przeprowadzenia wykładów

W budynku znajdują się 3 sale audytoryjne na maksymalnie grupę 100-tu studentów. Sale zostały wyposażone dodatkowo w zestawy wyposażenia prezentacyjnego i komunikacyjnego w tym w monitory interaktywne i projektory multimedialne oraz system nagłośnienia.

Czytelnia multimedialna

Dzięki czytelni multimedialnej studenci mają wygodny dostęp do Internetu oraz zasobów cyfrowych nauki i Uczelni.

Sale wykładowe oraz ćwiczeniowe w budynku B

Budynek B w kompleksie Uczelni Państwowej w Sanoku przeszedł gruntowny remont na potrzeby nowo otwartego kierunku *Fizjoterapia*. Został on oddany do użytku w styczniu 2025 roku. Jest bogato wyposażony w najnowszy sprzęt niezbędny do realizacji programu studiów na ww. kierunku studiów, co pozwala na utrzymanie wysokich standardów kształcenia. Aktualnie na czas remontu budynku A, niektóre zajęcia wykładowe i ćwiczeniowe zostały przeniesione do tego budynku i służą wszystkim studentom z różnych kierunków studiów.

Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są praktyki zawodowe

Praktyki studenckie odbywają się w instytucjach przystosowanych do realizacji praktyk zawodowych. Instytucje, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, zapewniają odpowiednie warunki pracy i zasoby, które wspierają rozwój kompetencji pedagogicznych studentów. Są to jednostki, które podlegają odpowiednim organom w zależności od ich charakteru i lokalizacji, przede wszystkim samorządom terytorialnym jak placówki oświatowe (szkoły podstawowe, przedszkola, czy inne alternatywne formy wychowania przedszkolnego). Instytucje te, są zobligowane odpowiednimi przepisami prawa do posiadania odpowiedniej infrastruktury i wyposażenia, aby odbywający w nich studenci mieli możliwość zrealizowania założonych w programie praktyk efektów uczenia się.

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, z uwagi na możliwość prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz wykorzystanie jej w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku dysponuje rozwiniętą infrastrukturą informacyjno-komunikacyjną, wspierającą realizację procesu dydaktycznego oraz samokształcenie studentów. Do zasobów tych należą m.in. nowoczesne sale dydaktyczne wyposażone w sprzęt

multimedialny, pracownie komputerowe z dostępem do Internetu szerokopasmowego, a także oprogramowanie specjalistyczne wykorzystywane w nauczaniu przedmiotów praktycznych. Studenci mają możliwość korzystania z uczelnianej sieci Wi-Fi na terenie kampusu oraz z dedykowanych stanowisk komputerowych w laboratoriach i bibliotece uczelnianej.

W ramach systemu informatycznego uczelnia korzysta z USOS (Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów), który integruje wiele aspektów obsługi toku studiów, w tym komunikację dydaktyczną, dostęp do planów zajęć, wyników zaliczeń, materiałów dydaktycznych oraz systemu antyplagiatowego i archiwum prac dyplomowych (APD). Zgodnie z obowiązującymi w uczelni procedurami, wszyscy studenci i promotorzy prac dyplomowych zobowiązani są do korzystania z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA), co gwarantuje przestrzeganie zasad etyki akademickiej i ochrony praw autorskich. Ocena i akceptacja prac odbywa się w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu APD, będącego integralną częścią USOS. Studenci oraz promotorzy prac dyplomowych zobowiązani są do korzystania z systemu antyplagiatowego (JSA), aby mieć pewność, że broniące prace zostały przygotowane z poszanowaniem praw autorskich. Sprawdzoną przez JSA i zaakceptowaną wersję pracy student składa w wersji elektronicznej poprzez system APD (USOS).

Uczelnia wykorzystuje również platformy komunikacji i nauczania zdalnego, w tym Microsoft Teams, która służy do prowadzenia zajęć online/hybrydowych, udostępniania materiałów dydaktycznych, konsultacji, przekazywania informacji organizacyjnych oraz bieżącej współpracy między studentami a osobami prowadzącymi zajęcia. W zakresie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, platforma ta stanowi podstawowe narzędzie dydaktyczne, umożliwiające rozwijanie umiejętności praktycznych w środowisku cyfrowym.

Aby zapewnić szeroki i aktualny przepływ informacji, uczelnia aktywnie wykorzystuje różne kanały komunikacji elektronicznej – stronę internetową, Biuletyn Informacji Publicznej, platformę USOS, uczelnianą pocztę elektroniczną oraz media społecznościowe (Facebook, Instagram). Publikowane są tam komunikaty o wydarzeniach akademickich, szkoleniach, konkursach i konferencjach, co sprzyja aktywnemu uczestnictwu studentów w życiu uczelni i wspiera proces uczenia się przez całe życie.

Dzięki konsekwentnemu rozwojowi systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wdrożonym procedurom ich użytkowania, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku zapewnia studentom pełny i nowoczesny dostęp do technologii TIK, umożliwiającą efektywne kształcenie zarówno w formie stacjonarnej, jak i zdalnej, przy zachowaniu wysokiej jakości i transparentności procesu dydaktycznego.

Ponadto studenci za pośrednictwem platformy MC Teams mogą otrzymywać, od wykładowców informacje dotyczące poszczególnych zajęć/procesu kształcenia (np. materiały dydaktyczne czy informacje organizacyjne). W ten sposób mogą także komunikować się z nauczycielami akademickimi w celach korespondencyjnych, np. rozwiązywania bieżących problemów.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Studenci z orzeczeniem o niepełnosprawności (bez względu na ich rodzaj) mają pełną możliwość kształcenia się w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku. Uczelnia przystosowana jest architektonicznie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a wszelkie bariery w tym zakresie zostały usunięte.

Budynki wyposażone są w windy lub specjalne platformy, a w przypadku innych trudności związanych z niepełnosprawnością studentów, zajęcia prowadzone są w salach dostosowanych do osób z niepełnosprawnościami np. na parterze. Budynki posiadają także:

1. specjalne podjazdy umożliwiające wejście do każdego z budynków kampusu,
2. toalety dla osób niepełnosprawnych z oznaczeniami alfabetem Braille’a,
3. wydzielone miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne posiadają rzutniki, które pozwalają na przedstawianie prezentacji PowerPoint w dużym rozmiarze (korzystne dla osób z dysfunkcją wzroku). Dodatkowo Uczelnia udostępnia tzw. mobilne pętle indukcyjne – sprzęt dla osób niedosłyszących, ułatwiający im uczestnictwo w zajęciach i lepsze przyswajanie materiału.

W czytelni biblioteki znajduje się stanowisko przystosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami wyposażone w 55-calowy monitor, klawiaturę ergonomiczną, słuchawkę, przenośną kamerę OCR.

W kwestiach związanych z organizacją kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami oczekujących pomocy ze strony uczelni wszelkich informacji udziela i kieruje procedurą Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych. Ułatwia to współpracę i jednocześnie pozwala na indywidualne traktowanie każdego studenta dotkniętego niepełnosprawnością.

Zgodnie ze współczesnymi standardami w budynkach Uczelni Państwowej jest dostęp do bezpłatnej bezprzewodowej sieci Wi-Fi, studenci mają do swojej dyspozycji komputery w salach komputerowych, czytelni biblioteki, na których mogą bez ograniczeń czasowych korzystać z komunikacji naukowej.

Wszelkie informacje dotyczące udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami można uzyskać dzięki deklaracji dostępności znajdującej się na stronie internetowej Uczelni <https://up-sanok.edu.pl/deklaracja-dostepnosci> (aktualnie jest to wersja bez budynku A, z uwagi na trwający remont, natomiast niezwłocznie po remoncie zostanie zaktualizowana).

Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

System USOS oraz jego znaczenie dla infrastruktury dydaktycznej

W Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku niezwykle istotnym elementem infrastruktury wspierającej proces dydaktyczny i samodzielną pracę studentów jest Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS) oraz powiązane z nim moduły, takie jak USOSweb i aplikacja mobilna Mobilny USOS UPS. System ten stanowi kompleksowe narzędzie informatyczne, które integruje obsługę toku studiów, komunikację administracyjną oraz dostęp do materiałów dydaktycznych w jednym, przyjaznym środowisku. Dzięki USOSowi studenci mają możliwość zdalnego załatwiania większości spraw studenckich, bez konieczności osobistej wizyty w dziele toku studiów. System umożliwia m.in. składanie podań i wniosków (np. o powtarzanie przedmiotu, urlop od zajęć, zmianę danych osobowych), ubieganie się o stypendia i inne formy pomocy materialnej, a także podgląd salda czesnego i historii wpłat w przypadku studentów niestacjonarnych. Wbudowane funkcje komunikacyjne pozwalają na otrzymywanie wiadomości i ogłoszeń z działu toku studiów, od osób prowadzących zajęcia i władz zakładu/instytutu, co znacząco usprawnia przepływ informacji.

USOS jest również zintegrowany z systemem mLegitymacji studenckiej, co pozwala studentom na elektroniczne potwierdzanie statusu studenta bez konieczności posiadania fizycznego dokumentu. Ponadto platforma oferuje dostęp do planów zajęć, grafików, ocen, list obecności i materiałów dydaktycznych, dzięki czemu studenci mogą w sposób uporządkowany i przejrzysty planować swoją naukę oraz śledzić postępy w realizacji programu studiów.

Całość tworzy spójne, nowoczesne środowisko cyfrowe, które umożliwia efektywne łączenie nauki stacjonarnej i zdalnej, dając studentom elastyczność w organizacji własnej pracy. Dzięki szerokiemu zakresowi funkcji administracyjnych i dydaktycznych, USOS stanowi bardzo dobre rozwiązanie w zakresie infrastruktury edukacyjnej uczelni, zapewniając pełną dostępność informacji, przejrzystość działań oraz komfortową obsługę procesu kształcenia z dowolnego miejsca i o dowolnej porze.

W celu zapewnienia wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów Uczelnia zapewnia tzw.:

1. Infrastrukturę fizyczną

Uczelnia zapewnia studentom:

- dostęp do pracowni komputerowych, sal ćwiczeniowych i innych;
- godziny otwarcia umożliwiają korzystanie z nich także poza zajęciami (np. popołudniami, czy w weekendy). Uczelnia czynna jest codziennie w godzinach 7.00-20.00. Biblioteka czynna w godzinach 9:00 do 15:30;
- dostęp do sprzętu niezbędnego do nauki (np. drukarki, głośniki, VR, sprzęt audio-wideo);

2. Oprogramowanie specjalistyczne

W Uczelni dostępne jest:

- w wersjach instalowanych w pracowniach komputerowych Uczelni;
- każdy pracownik posługuje się pocztą pracowniczą @up-sanok.edu.pl;

- system USOS;

3. Materiały dydaktyczne

Uczelnia zapewnia:

- dostęp do materiałów kursowych w platformie e-learningowej (np. Teams, USOSweb);
- zasoby biblioteki — tradycyjnej i cyfrowej;
- materiały przygotowane przez prowadzących (prezentacje, zestawy zadań);

4. Dostępność dla wszystkich studentów

Infrastruktura i zasoby są:

- równo dostępne (także dla studentów z niepełnosprawnościami);
- zapewnione w odpowiedniej liczbie i jakości — np. tyle stanowisk komputerowych, żeby realnie można było z nich korzystać;
- dobrze skomunikowane i opisane — student wie, gdzie i jak uzyskać dostęp. Wszelkie informacje dostępne są dla studentów w USOSweb, na stronie internetowej Uczelni, na Facebook, Instagram oraz w Dziale Toku Studiów.

W związku z powyższym, Uczelnia zapewnia studentom dostęp do odpowiednich narzędzi (sprzęt, oprogramowanie, materiały dydaktyczne), by mogli samodzielnie realizować zadania przewidziane w programie studiów – nie tylko na zajęciach, ale też w ramach pracy własnej.

System biblioteczno-informacyjny Uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz w zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

Biblioteka Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku funkcjonuje od dn. 01.01.2003 r. Obecnie zajmuje następujące pomieszczenia: Wypożyczalnię, Czytelnię oraz magazyn wyposażony w przesuwane regały w budynku F oddanym do użytku w 2006 r. Czytelnia Biblioteki wyposażona jest w 11 stanowisk komputerowych z bezpłatnym dostępem do Internetu. W Czytelni znajduje się również stanowisko komputerowe dla studentów z orzeczeniem o niepełnosprawności wyposażone w komputer z monitorem 55 cali ułatwiającym pracę osobom z dysfunkcją wzroku, klawiaturę zaprojektowaną dla studentów z dysfunkcją rąk i dla słabowidzących, specjalne bezprzewodowe słuchawki dla studentów słabosłyszących, powiększalnik materiałów drukowanych „Read Desk”.

Zbiory Biblioteki gromadzone są zgodnie z kierunkami i specjalnościami prowadzonymi przez Uczelnię. Zakup zbiorów odbywa się na podstawie zamówień składanych przez poszczególne Instytuty i Zakłady. Na dzień 09.10.2025 r. księgozbiór Biblioteki liczył 23 432 woluminy, 242 pozycje zbiorów audiowizualnych, 23 egzemplarze zbiorów kartograficznych. W 2025 r. Biblioteka prenumeruje 35 tytułów czasopism. Wykaz wszystkich dostępnych czasopism znajduje się na stronie internetowej Biblioteki w zakładce Czasopisma.

Biblioteka Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku wyposażona jest w System Informatycznej Obsługi Biblioteki SOWA. Zbiory znajdują się w bazie systemu. Czytelnik ma możliwość przeglądania katalogu Biblioteki w Internecie oraz internetowej rezerwacji, zamawiania i prolongaty książek. Katalog Biblioteki dostępny jest na stronie internetowej Biblioteki w zakładce Katalog księgozbioru. Biblioteka posiada również funkcję elektronicznego powiadamiania Czytelników o zbliżającym się terminie zwrotu lub prolongaty wypożyczonych publikacji. Rekordy uzupełniane są o zawartość treściową publikacji, co umożliwia przeszukiwanie katalogu również po słowie kluczowym. Biblioteka otwarta jest od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-15:30.

Zbiory elektroniczne Biblioteki zapewniają dostęp do publikacji elektronicznych w Czytelnii oraz z komputerów domowych. Na każdym stanowisku komputerowym Czytelnik może skorzystać z baz Wirtualnej Biblioteki Nauki: Web of Science, Scopus, Elsevier, Springer oraz Wiley Online Library, a także z baz: Ibuk Libra, BIBLIO ebookpoint, SocINDEX with Full Text, CINAHL Complete, Rehabilitation & Sports Medicine Source. Na wydzielonym stanowisku komputerowym można korzystać również z bazy publikacji naukowych Academica. Ponadto, po otrzymaniu kodu dostępu, Czytelnik może korzystać z komputerów domowych z baz Ibuk.Libra, BIBLIO ebookpoint, SocINDEX with Full Text, CINAHL Complete, Rehabilitation & Sports Medicine Source. Ibuk.Libra zapewnia dostęp do 3 556 publikacji elektronicznych pełnotekstowych. Academica, umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej, to dostęp do 3 816 395 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. W bazie BIBLIO ebookpoint można skorzystać ze 158 publikacji pełnotekstowych, natomiast SocINDEX with Full Text zawiera streszczenia dokumentów oraz pełne teksty z ponad 20 000 tytułów czasopism naukowych. CINAHL Complete jest obszerną bazą pełnotekstową z zakresu pielęgniarstwa. W bazie znajduje się pełny tekst ponad 1 200 czasopism indeksowanych w CINAHL, spośród których ponad 550 to aktywne czasopisma pełnotekstowe. Baza oferuje dostęp do książek z zakresu ochrony zdrowia, dysertacji z zakresu pielęgniarstwa, wybrane materiały konferencyjne, standardy opieki, programy do celów edukacyjnych, rozdziały książek i materiały audiowizualne. Rehabilitation & Sports Medicine Source to referencyjna baza danych, stworzona na potrzeby pracowników naukowych oraz praktyków w zakresie rehabilitacji i fizjoterapii. Baza indeksuje ponad 200 czasopism i zapewnia dostęp do ponad 150 pełnotekstowych czasopism poświęconych medycynie sportowej i rehabilitacji, zawiera również 40 pełnotekstowych książek.

Czytelnicy mogą korzystać również z ogólnodostępnych bibliotek cyfrowych m.in. Biblioteki Narodowej, Biblioteki Cyfrowej Biblioteki Kraków, Jagiellońskiej Biblioteki Cyfrowej, Sanockiej Biblioteki Cyfrowej, Podkarpackiej Biblioteki Cyfrowej oraz Bibliotek Cyfrowych UMCS, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Politechniki Warszawskiej i innych. Biblioteka umożliwia dostęp do 63 tytułów czasopism w wersji elektronicznej pełnotekstowej, platform i serwisów edukacyjnych oraz otwartych zasobów edukacyjnych. Wszystkie informacje z linkami do zasobów elektronicznych znajdują się na stronie internetowej w zakładce Zasoby cyfrowe: Ibuk.Libra, NASBI,

EBSCO, Biblioteki cyfrowe, E-czasopisma, Platformy i serwisy edukacyjne, Otwarte zasoby edukacyjne, E-źródła.

Na zamówienie Czytelnika Biblioteka wykonuje skan fragmentów publikacji ze swoich zbiorów w ramach dozwolonego użytku osobistego (artykuł 23 ust. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 roku wraz z późniejszymi zmianami) oraz dydaktycznego (art. 27 i 27' Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 roku wraz z późniejszymi zmianami). Informacja o możliwości skanowania znajduje się na stronie Biblioteki w zakładce Usługa skanowania.

Czytelnicy mogą zgłaszać potrzebę zakupu określonej publikacji. Zakładka Zaproponuj zakup umożliwia złożenie zamówienia na zakup publikacji do zbiorów Biblioteki. Również w ramach dostępnych bibliotek cyfrowych, Ibuk.Libra i BIBLIO ebookpoint, Czytelnik może proponować zakup publikacji w formie elektronicznej.

Gromadzone wydawnictwa są zgodne z profilem badań naukowych i procesem dydaktycznym realizowanym w Uczelni. Biblioteka troszczy się o uzupełnianie księgozbioru zarówno z potrzebami użytkowników, a także z nowymi programami studiów. Wykaz aktualnej literatury niezbędnej do realizacji kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna znajduje się w załączniku 16.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, w tym udziału w ocenie różnych grup interesariuszy i studentów

Salę i pracownię dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej wychowawców/pedagogów, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla przyszłych nauczycieli. Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej oraz bibliotecznych, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Również studenci mają możliwość zgłaszania wniosków, sugestii do uposażenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej. Nauczyciele akademicki Zakładu Pedagogiki, studenci oraz interesariusze zewnętrzni mają prawo zgłosić wniosek zapotrzebowania na: pomoce naukowe, aparaturę, wyposażenie, planowane wydarzenia w Zakładzie, udział w seminariach i konferencjach, zakup literatury itd.

Wszelkie dodatkowe zakupy sprzętu lub uzupełnianie zbiorów bibliotecznych niezbędnych do prowadzenia zajęć dydaktycznych dokonywane są na podstawie wniosku złożonego przez kierownika zakładu do 31 stycznia każdego roku kalendarzowego (załącznik nr 11 oraz załącznik nr 11a). Procedura zamawiania sprzętu lub zakup książek odbywa się poprzez złożenie odpowiedniego druku do kierownika zakładu, który potwierdzony wniosek przez dyrektora instytutu składa do kanclerza. Zasoby biblioteczne mogą być uzupełniane na bieżąco w miarę potrzeb i zgłaszane

do dyrektora biblioteki. Dodatkowo, dyrektor biblioteki, znając zapotrzebowanie i nowości wydawnicze, zwraca się do kanclerza z własnym wnioskiem o zakup wskazanych książek/czasopism.

Uczelnia prowadzi stałe działania na rzecz rozwoju infrastruktury. Na koniec każdego roku akademickiego przeprowadzany jest audyt pomieszczeń oraz poszczególnych sal dydaktycznych i znajdującego się w nich wyposażenia. Efektem tych działań jest systematyczne doskonalenie i doposażenie zaplecza technicznego i dydaktycznego Uczelni, na które uczelnia co roku przeznacza znaczną ilość środków finansowych. W roku 2025 został oddany po remoncie kolejny budynek, który jest wyposażony w sprzęt najnowszej generacji. Aktualnie trwa modernizacja budynku A, a w kolejnych latach modernizacja budynku D, gdzie mieści się Zakład Pedagogiki.

Podstawę prawną obowiązku dokonywania okresowych przeglądów budynków użyteczności publicznej w Polsce stanowi ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm.). Zgodnie z art. 62 Prawa budowlanego, Uczelnia ma obowiązek przeprowadzania okresowych kontroli stanu technicznego budynków zgodnie z harmonogramem. Co najmniej raz w roku kontrola obejmuje sprawdzenie stanu technicznego elementów budynku narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania (np. dachy, elewacje), instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska, instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych). Co najmniej raz na 5 lat kontrola obejmuje sprawdzenie stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu, estetyki obiektu i jego otoczenia, badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, rezystancji izolacji przewodów, uziemień instalacji i aparatów. Ponadto obiekty Uczelni są budynkami użyteczności publicznej, dlatego też dodatkowo wymagane są kontrole sanitarne, ppoż. i BHP wynikające z odrębnych przepisów (Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Kodeks pracy, Ustawa o ochronie przeciwpożarowej). Kontrole w Uczelni są przeprowadzane zgodnie z przepisami, wykonywane przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia (załącznik nr 17 - Instrukcja gospodarowania majątkiem trwałym UP w Sanoku, załącznik nr 17a - Przegląd techniczny budynku D, i załącznik nr 11b - Protokół z przeglądu technicznego budynku). Na terenie kampusu UP znajdują się monitoring, który zapewnia bezpieczeństwo dla przebywających tam osób. Na bieżąco wykonywane są również remonty, w ostatnim roku odświeżono i doposażono większość pomieszczeń w budynku D.

Podsumowując warto zaznaczyć, że infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni Państwowej, a w szczególności Zakładu Pedagogiki, spełnia reguły i wymagania, zawarte w standardach kształcenia określone w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Ponadto przedstawiona w Raporcie samooceny infrastruktura jest zgodna z potrzebami procesu dydaktycznego, dostosowana do liczny studentów, a wyposażenie specjalistyczne pracowni dydaktycznych odpowiada profilowi praktycznemu i jest zgodny z potrzebami procesu nauczania i uczenia się studentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Zakres i formy współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna kształcenie prowadzone jest według profilu praktycznego, w związku z czym władze Uczelni podejmują szczególne działania w celu rozbudowanego obszaru współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zwiększenia liczby firm i instytucji, z którymi taką współpracę podejmuje. Obecnie najważniejszymi działaniami podejmowanymi wspólnie z otoczeniem na kierunku są:

- konsultowanie, opiniowanie i projektowanie programu studiów oraz udział w jego realizacji;
- organizacja praktyk zawodowych;
- prowadzenie zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich – praktyków.

Partnerzy technologiczni (mentorzy, praktycy) są kluczowym podmiotem w procesie kształcenia oraz współtworzą innowacyjną koncepcję kształcenia na kierunku. Głównym celem takiej współpracy jest świadome łączenie kreatywnego, przedsiębiorczego studenta z pasją, nastawionego na rozwój, z dojrzałym, doświadczonym, innowacyjnym partnerem rynkowo-instytucjonalnym – networking biznesowy.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna ma charakter stały i systemowy. Przybiera ona zróżnicowane formy, adekwatne do celów kształcenia oraz potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Do najczęściej podejmowanych form współpracy należą: organizacja praktyk zawodowych, staży, wolontariatu oraz wizyt studyjnych, a także realizacja prac dyplomowych i etapowych o charakterze praktycznym. Przedstawiciele instytucji i pracodawców uczestniczą również w prowadzeniu wybranych zajęć dydaktycznych, w ocenie efektów uczenia się oraz w procesie opiniowania programu studiów. Współpraca obejmuje ponadto analizę potrzeb rynku pracy oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów, co pozwala na bieżące dostosowywanie oferty dydaktycznej do zmieniających się oczekiwań pracodawców i potrzeb regionu. Uczelnia współpracuje również z instytucjami zewnętrznymi w zakresie certyfikacji kompetencji i kwalifikacji zawodowych (certyfikowane szkolenia), co dodatkowo wzmacnia praktyczny wymiar kształcenia.

Z kierunkiem pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna współpracują następujące podmioty:

1. Szkoła Podstawowa im. gen. B. Prugara-Ketlinga Nr 1 w Sanoku,
2. Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 3 w Sanoku,
3. Szkoła Podstawowa w Czaszynie,
4. Poradnia Psychologiczno-Pedagogicznej w Sanoku,
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku,
6. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku,
7. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lesku,
8. Komenda Powiatowa Policji w Lesku,
9. Komenda Powiatowa Policji w Sanoku,
10. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Lesku,
11. Niepubliczne Przedszkole w Pakoszówce,
12. Szkoła Podstawowa w Srogowie Górnym,
13. Dom Dziecka w Sanoku.

Organizacja praktyk zawodowych stanowi istotny element współpracy kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zakład Pedagogiki podejmuje systematyczne działania ukierunkowane na nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z instytucjami oraz podmiotami prowadzącymi działalność zgodną z profilem kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Realizacja praktyk zawodowych jest każdorazowo formalizowana poprzez zawarcie umowy o organizację praktyk oraz wystawienie skierowania dla studenta. Lista podmiotów, w których studenci kierunku mogą realizować praktyki zawodowe znajduje się w załączniku nr 18. Praktyki na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (jednolite studia magisterskie) realizowane są w wymiarze 240 godzin w ciągu całego toku studiów z bezpośrednim udziałem nauczyciela i 25 godzin pracy samodzielnej studenta. W sumie praktyki obejmują 265 godzin. Rozbudowany wymiar praktyk umożliwia studentom nabycie umiejętności zawodowych oraz kompetencji społecznych określonych w efektach uczenia się dla kierunku studiów. Realizacja praktyk pozostaje w ścisłej korelacji z zajęciami teoretycznymi oraz metodycznymi.

W celu zapewnienia właściwej realizacji praktyk zawodowych Zakład Pedagogiki prowadzi działania monitorujące ich przebieg. Obejmują one, m.in. kontakt telefoniczny z opiekunami praktyk po stronie instytucji przyjmującej oraz wizyty monitorujące (hospitacje) w miejscu odbywania praktyk.

Ocena efektów praktyk zawodowych dokonywana jest przez opiekuna uczelnianego na podstawie opinii pracodawców, sprawozdań studentów oraz analizy kart obserwacji. Zebrane informacje stanowią podstawę do weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz do ewentualnego doskonalenia organizacji i programu praktyk w kolejnych cyklach kształcenia.

Zakres, przebieg i cele praktyk są adekwatne do założeń programu studiów oraz profilu praktycznego kierunku. Ich realizacja umożliwia studentom weryfikację i pogłębienie wiedzy zdobytej podczas zajęć dydaktycznych, rozwijanie kompetencji interpersonalnych, doskonalenie umiejętności pracy zespołowej oraz nabywanie doświadczenia niezbędnego w przyszłej pracy zawodowej.

Miejsca odbywania praktyki dostosowane są do zakładanych efektów uczenia dla poszczególnych grup praktyk (praktyka ogólnopedagogiczna-obserwacyjna, pedagogiczna- wychowawczo-dydaktyczna (asystencka), praktyka ciągła- asystencka) - Moduł J.

Praktyki studenckie realizowane są etapami, zgodnie z harmonogramem rozłożonym na kolejne lata studiów. Na I roku, w drugim semestrze studenci odbywają praktykę ogólnopedagogiczną o charakterze obserwacyjnym, w wymiarze 30 godzin. Na II roku, podczas czwartego semestru, realizowana jest praktyka wychowawczo-dydaktyczna w przedszkolu, również w wymiarze 30 godzin. Na III roku, w szóstym semestrze, studenci uczestniczą w praktyce wychowawczo-dydaktycznej o charakterze asystenckim w szkole podstawowej. Obejmuje ona 30 godzin, w tym co najmniej 5 godzin przeznaczonych na samodzielne prowadzenie zajęć przez studenta. Kolejne praktyki odbywają się na IV roku studiów. W semestrze siódmym, realizowana jest praktyka ciągła w szkole podstawowej w wymiarze 20 godzin, z czego minimum 5 godzin stanowi samodzielna praca studenta polegająca na prowadzeniu zajęć. Z kolei w semestrze ósmym, studenci odbywają praktykę ciągłą w przedszkolu w wymiarze 80 godzin, w tym co najmniej 15 godzin samodzielnego prowadzenia zajęć. Ostatni etap praktyk przypada na V rok studiów i w tym czasie studenci realizują praktykę ciągłą o charakterze asystenckim w szkole podstawowej, trwającą 50 godzin, z czego minimum 10 godzin przeznaczonych jest na samodzielne prowadzenie zajęć dydaktycznych. Według programu studiów w zakresie praktyk przewidzianych jest 25 godzin pracy samodzielnej studenta.

Uczelnia utrzymuje stałe kontakty z instytucjami przyjmującymi studentów na praktyki, a współpraca ta jest monitorowana i oceniana przez opiekunów praktyk oraz Komisję ds. Jakości Kształcenia. Wnioski z tych analiz służą dalszemu doskonaleniu treści programowych i metod kształcenia, a także dostosowywaniu oferty praktyk do zmieniających się potrzeb społeczno-zawodowych. Dzięki utrzymywaniu trwałych relacji z partnerami zewnętrznymi, proces kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna pozostaje aktualny, elastyczny i ukierunkowany na praktyczne przygotowanie absolwentów do pracy.

W ramach współpracy prowadzone są zajęcia dydaktyczne przez nauczycieli akademickich oraz wykładowców będących praktykami oraz potencjalnymi interesariuszami, co jest szczególnie istotne z punktu widzenia studentów, którzy dzięki temu mają możliwość nabycia wiedzy i umiejętności praktycznych. Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są to m.in.:

- dr Katarzyna Serwatko- pedagog w Samorządowym Przedszkolu Publicznym Nr 3 w Sanoku,
- dr Patrycja Pater-Grzeszyk - psycholog w Szkole Podstawowej w Srogowie Górnym,
- dr Maria Kuzin- neurologopeda w Logo-Med Zarszyn,
- dr Małgorzata Pietrzycka- dyrektor/nauczyciel Samorządowego Przedszkola w Jurowcach,
- dr Rafał Fudala – kierownik/nauczyciel Miejskim Przedszkolu Nr 5 w Gorlicach,
- dr Maciej Drwięga - dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sanoku,
- dr Karolina Zoszak-Łoskot – psycholog w Centrum terapii i rehabilitacji dzieci i młodzieży w Sanoku; w Niepublicznym Przedszkolu im. bł. J.J. Kocyłowskiego w Pakoszwówe; w Szkole Podstawowej w Wojtkowej; w Niepublicznym Przedszkolu Językowo-Artystycznym „Little ARTists” w Sanoku,
- mgr Ewa Brzozowska - dyrektor/nauczyciel Niepublicznego Przedszkola w Pakoszwówe,
- mgr Ewa Nosek - nauczyciel/terapeuta Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego.

Wśród działań i wydarzeń organizowanych i podejmowanych w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym wskazać można:

- I Konferencja Naukowo-Szkoleniowa "Pedagogiczne, psychologiczne, zdrowotne problemy dzieci i młodzieży we współczesnym świecie" <https://up-sanok.edu.pl/dzialalnosc-naukowa/wydarzenia/details,33.html>
- Studencka Konferencja Naukowa "Wyzwania w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zmieniającej się rzeczywistości" <https://up-sanok.edu.pl/dzialalnosc-naukowa/wydarzenia/details,34.html>
- Szkolenie pn. "Spotkania z terapią i edukacją" <https://up-sanok.edu.pl/aktualnosci/spotkania-z-terapia-i-edukacja-2025-1185.html>
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa PARADOGMA <https://www.paradogma.pl/>
- II Interdyscyplinarna Konferencja „Wychowanie – Edukacja – Zdrowie” <https://up-sanok.edu.pl/aktualnosci/za-nami-ii-interdyscyplinarna-konferencja-wychowanie-edukacja-zdrowie-1241.html>
- Cykliczne Festiwale Nauki i Zabawy <https://up-sanok.edu.pl/dzialalnosc-naukowa/wydarzenia/details,37.html>
- Cykliczne zajęcia w ramach Akademii Małego Żaka <https://up-sanok.edu.pl/jednostki-uczelniane/akademia-malego-zaka/details,10.html>

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym stanowi integralny element systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. W jej ramach

prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z instytucjami i pracodawcami, mające na celu ocenę adekwatności i skuteczności podejmowanych działań. Przeglądy obejmują analizę doboru instytucji współpracujących, ocenę form współpracy oraz wpływu uzyskiwanych rezultatów na program studiów, jego realizację, osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się oraz losy absolwentów. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ma charakter stały, systematyczny i wieloaspektowy. Realizowana jest w formie działań dydaktycznych, organizacyjnych i konsultacyjnych, a jej celem jest zapewnienie praktycznego wymiaru kształcenia oraz dostosowanie programu studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy i środowiska zawodowego nauczycieli.

Przy Instytucie Nauk Społecznych Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku działa Rada Interesariuszy w następującym składzie:

- 1) mgr Ewelina Wójcik - pedagog, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Bronisława Prugara-Ketlinga w Sanoku,
- 2) mgr Janina Milczanowska - Dyrektor Samorządowego Przedszkola Publicznego Nr 3 w Sanoku,
- 3) dr Sylwia Drozd - Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Czaszynie,
- 4) dr Maciej Drwięga - Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sanoku,
- 5) dr Alicja Jaruga - Prezes Zarządu PASS POLSKA Sp. z o.o.,
- 6) mgr Anna Jaklik - właściciel Biura Rachunkowego Księgowi.pl,
- 7) mgr Agnieszka Witkiewicz - Dyrektor ds. sprzedaży firma Globalo,
- 8) mgr Grzegorz Kozak - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku,
- 9) mgr Edyta Dziadosz - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku,
- 10) mgr Iwona Kozak - Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lesku,
- 11) bryg. Florian Semenowicz - Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Sanoku,
- 12) ml. insp. Grzegorz Koczera - Komendant Powiatowy Policji w Lesku,
- 13) ml. insp. Artur Kowalik - Komendant Powiatowy Policji w Sanoku,
- 14) mgr Katarzyna Kruczek - Naczelnia Pielęgniarka Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej (SPZOZ) w Sanoku.

W Instytucie Nauk Społecznych działa Rada Instytutu, na której posiedzenia regularnie zapraszani są praktycy i eksperci zewnętrzeni, którzy przedstawiają aktualne potrzeby i wyzwania zawodowe w obszarze pedagogiki. Ich opinie i rekomendacje stanowią ważne źródło informacji wykorzystywane w procesie aktualizacji i doskonalenia programu studiów. Interesariusze zewnętrzeni biorą również udział w opracowywaniu pytań egzaminacyjnych na egzamin dyplomowy, co pozwala lepiej dostosować ocenę efektów uczenia się do realnych oczekiwań rynku pracy.

Wszystkie spotkania z interesariuszami są dokumentowane w formie protokołów, które przechowywane są w Zakładzie Pedagogiki i stanowią podstawę do planowania dalszych działań rozwojowych. Wnioski z dyskusji służą m.in. modyfikacji treści programowych, aktualizacji listy

przedmiotów fakultatywnych oraz doskonaleniu metod dydaktycznych uwzględniających profil praktyczny.

W ramach działań podejmowanych na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono konsultacje z przedstawicielem Samorządowego Przedszkola nr 3 w Sanoku. Celem spotkania było uzyskanie opinii na temat przygotowania absolwentów kierunku do pracy w zawodzie oraz identyfikacja ewentualnych obszarów wymagających wzmocnienia w programie studiów. Konsultacje zostały zorganizowane przez przedstawiciela Instytutu Nauk Społecznych / Zakładu Pedagogiki, a ich przebieg udokumentowano w protokole wewnętrznym. Interesariusz zewnętrzny pozytywnie ocenił poziom przygotowania merytorycznego oraz metodycznego studentów kierunku, podkreślając, że absolwenci dysponują wiedzą i kompetencjami adekwatnymi do prowadzenia zajęć z dziećmi w przedszkolu. W opinii interesariusza, program studiów w sposób właściwy przygotowuje studentów do pracy w środowisku przedszkolnym, a jego struktura i treści odpowiadają aktualnym potrzebom praktyki edukacyjnej. W związku z powyższym interesariusz nie wnosi uwag ani postulatów dotyczących konieczności dokonywania zmian w obowiązującym programie studiów.

W roku akademickim 2023/2024 w ramach działań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia przeprowadzono konsultacje z przedstawicielami reprezentującymi instytucje oświatowe: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sanoku, Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 3 w Sanoku, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Bronisława Prugara-Ketlinga w Sanoku. Konsultacje dotyczyły kierunków Pedagogika oraz Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, prowadzonych w ramach działalności Instytutu Nauk Społecznych/ Zakładu Pedagogiki. Celem spotkania było uzyskanie opinii interesariuszy zewnętrznych na temat jakości kształcenia, adekwatności efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy oraz możliwości dalszego doskonalenia programów studiów. Interesariusze zewnętrzni potwierdzili wysoką jakość kształcenia na obu kierunkach oraz uznali, że programy studiów właściwie przygotowują studentów do wykonywania zawodu nauczyciela. Podczas spotkania z interesariuszami omówiono nazwę przedmiotu *Ewaluacja edukacyjna* oraz jego zakres. Zwrócono uwagę na znaczenie ewaluacji w monitorowaniu postępów uczniów, identyfikacji ich potrzeb edukacyjnych oraz wspieraniu procesu dydaktycznego poprzez dostarczanie informacji zwrotnej. Zaproponowano zmianę nazwy przedmiotu na *Ewaluacja i ocena w przedszkolu i klasach I–III*, która została wprowadzona w kolejnym roku akademickim. Konsultujący pracodawcy – interesariusze zewnętrzni – nie zgłosili uwag ani sugestii do programu studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, potwierdzając jednocześnie wysoką jakość kształcenia. Nie zgłoszono uwag dotyczących treści kształcenia w zakresie ogólnych kompetencji pedagogicznych. W odniesieniu do efektów uczenia się w zakresie wiedzy zaproponowano poszerzenie treści o rodzaje ewaluacji (kształtującą, sumującą i autoewaluację), co pozwoli studentom lepiej rozumieć złożoność procesów oceny i wspierania rozwoju ucznia. W zakresie umiejętności wskazano na potrzebę rozwijania kompetencji autorefleksji, samokontroli i umiejętności holistycznego podejścia do ucznia, uwzględniającego nie tylko osiągnięcia edukacyjne, lecz również

rozwój emocjonalny, społeczny i twórczy. Podkreślono także znaczenie ciągłego monitorowania procesu dydaktycznego oraz angażowania uczniów, nauczycieli i rodziców w proces ewaluacji. W obszarze kompetencji społecznych omówiono kwestie organizacyjne i metodyczne dotyczące kształcenia w formach zdalnych i hybrydowych. Interesariusze wskazali, że utrzymanie możliwości kształcenia na odległość jest szczególnie istotne dla osób łączących pracę zawodową z nauką. Zwrócono uwagę, iż ta forma nie wpływa negatywnie na rozwój kompetencji społecznych, jeśli towarzyszy jej odpowiednie wsparcie dydaktyczne i interakcja z prowadzącymi. Konsultacje przebiegały w atmosferze profesjonalizmu i merytorycznej współpracy. Interesariusze zewnętrzni nie zgłosili zastrzeżeń co do poziomu kształcenia ani realizacji efektów uczenia się. Wnioski ze spotkania zostały przekazane do wykorzystania w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz stanowią podstawę do dalszego doskonalenia programów studiów w kierunku większej praktyczności i elastyczności organizacyjnej procesu dydaktycznego.

W roku akademickim 2024/2025, w ramach działań prowadzonych przez Instytut Nauk Społecznych/Zakład Pedagogiki na rzecz doskonalenia jakości kształcenia, przeprowadzono konsultacje z przedstawicielem Szkoły Podstawowej im. Ignacego Łukasiewicza w Czaszynie. Konsultacje dotyczyły kierunków pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz pedagogika. Spotkanie miało na celu ocenę aktualnych programów studiów oraz identyfikację możliwości rozszerzenia współpracy między Uczelnią a praktyką edukacyjną. W wyniku konsultacji wysoko oceniono jakość kształcenia na obu kierunkach, wskazując na ich adekwatność do potrzeb współczesnej edukacji. Interesariusz zewnętrzny potwierdził, że zakres treści programowych, efekty uczenia się oraz przygotowanie studentów do pracy w zawodzie nauczyciela pozostają na wysokim poziomie i odpowiadają oczekiwaniom instytucji oświatowych. Nie zgłoszono uwag ani sugestii dotyczących zmian w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W toku spotkania podjęto decyzję o zawarciu porozumienia o współpracy pomiędzy Uczelnią a Szkołą Podstawową. Działanie to stanowi przykład skutecznego angażowania interesariuszy zewnętrznych w proces doskonalenia jakości kształcenia i praktycznego przygotowania studentów do zawodu. Konsultacje przebiegły w sposób rzeczowy i profesjonalny. Nie zgłoszono zastrzeżeń ani uwag dotyczących organizacji spotkania. Dokumentacja z przebiegu konsultacji oraz egzemplarz podpisanego porozumienia o współpracy znajdują się w zasobach Zakładu Pedagogiki.

W roku akademickim 2024/2025, w ramach działań prowadzonych przez Instytut Nauk Społecznych/Zakład Pedagogiki w obszarze doskonalenia jakości kształcenia, przeprowadzono kolejne konsultacje z przedstawicielami instytucji edukacyjnych – Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sanoku, Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Bronisława Prugara-Ketlinga w Sanoku, Samorządowego Przedszkola Publicznego Nr 3 w Sanoku. Konsultacje dotyczyły kierunków pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz pedagogika, realizowanych w ramach oferty dydaktycznej Uczelni. Przedstawiciele instytucji partnerskich pozytywnie ocenili jakość kształcenia realizowanego przez Uczelnię, podkreślając właściwe przygotowanie merytoryczne i praktyczne studentów do pracy

w zawodzie nauczyciela oraz pedagoga. W zakresie wiedzy interesariusze potwierdzili zasadność realizowanych przedmiotów i trafność ich doboru względem potrzeb zawodowych absolwentów. Uznano, że wiedza przekazywana studentom jest adekwatna do wymagań i zadań, jakie będą realizować w przyszłej pracy zawodowej. W odniesieniu do umiejętności podkreślono, że studenci nabywają odpowiednie i wystarczające kompetencje praktyczne. W obszarze kompetencji społecznych nie zgłoszono sugestii ani uwag. W podsumowaniu, interesariusze zewnętrzni wyrazili pozytywną opinię o efektach uczenia się osiągniętych przez studentów oraz o poziomie przygotowania absolwentów do wymagań rynku pracy. Konsultacje przebiegły w sposób rzeczowy i profesjonalny, a wnioski z nich zostały przekazane do dalszego wykorzystania w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK).

W roku akademickim 2025/2026, w ramach systematycznych działań podejmowanych przez Uczelnię w zakresie doskonalenia jakości kształcenia, przeprowadzono konsultacje z przedstawicielami instytucji edukacyjnych: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sanoku, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Bronisława Prugara-Ketlinga w Sanoku, Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 3 w Sanoku, Szkoła Podstawowa im. Ignacego Łukasiewicza w Czaszynie. Przedmiotem konsultacji była ponowna weryfikacja pytań egzaminacyjnych stanowiących element procesu dyplomowania na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Konsultujący pracodawcy, jako interesariusze zewnętrzni, nie zgłosili uwag ani sugestii dotyczących konieczności wprowadzania zmian w zaprezentowanym zestawie pytań, jednocześnie pozytywnie oceniając jakość kształcenia realizowanego na ww. kierunku. W zakresie wiedzy interesariusze potwierdzili zasadność treści pytań egzaminacyjnych oraz wysoko ocenili ich poziom merytoryczny i szczegółowość. Podkreślili, że obejmują one szeroki zakres zagadnień i w sposób trafny weryfikują poziom wiedzy dyplomantów. W odniesieniu do umiejętności wskazano, iż opanowanie materiału objętego pytaniami egzaminacyjnymi świadczy o posiadaniu przez absolwentów odpowiednich i wystarczających kompetencji praktycznych do pełnienia roli nauczyciela i wychowawcy w placówkach edukacyjnych oraz innych instytucjach oświatowych. W obszarze kompetencji społecznych, interesariusze pozytywnie ocenili poziom przygotowania absolwentów, wskazując na ich właściwe predyspozycje do pracy z dziećmi oraz funkcjonowania w środowisku edukacyjnym. Ponadto pracodawcy, jako kluczowi interesariusze zewnętrzni, wyrazili pozytywne opinie na temat kształcenia oraz stopnia przygotowania absolwentów do wymagań współczesnego rynku pracy, co stanowi istotny element funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Wnioski z konsultacji zostały przekazane do wykorzystania w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, potwierdzając trafność stosowanych narzędzi ewaluacyjnych w procesie dyplomowania oraz wysoką skuteczność programu studiów w przygotowaniu absolwentów do wykonywania zawodu nauczyciela.

Ważnym elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są również wizyty studyjne, organizowane w wybranych ośrodkach w kraju, takich jak: Lublin, Warszawa czy Kraków. Ich celem jest poznanie funkcjonowania nowoczesnych instytucji edukacyjnych. Wizyty te, pozwalają

studentom na obserwację innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i metodycznych, wymianę doświadczeń z praktykami, a także pogłębienie refleksji nad standardami pracy nauczyciela. Wnioski i doświadczenia płynące z tych wizyt wykorzystywane są zarówno w procesie dydaktycznym, jak i przy doskonaleniu koncepcji kształcenia – stanowiąc realne odzwierciedlenie współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dzięki temu, proces kształcenia ma charakter dynamiczny, otwarty na zmiany i ukierunkowany na przygotowanie absolwenta do efektywnego funkcjonowania w zróżnicowanym i zmieniającym się środowisku zawodowym.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki prowadzi ogólnopolski system monitorowania losów studentów i absolwentów, którego wyniki publikowane są w ramach projektu ELA – Ekonomiczne Losy Absolwentów (www.ela.nauka.gov.pl). Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku prowadzi natomiast własny, uzupełniający monitoring karier zawodowych absolwentów, służący dostosowaniu oferty kształcenia i kierunków studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy (art. 352 ustawy). Monitorowanie losów absolwentów w Uczelni realizowane jest pod nadzorem Prorektora UP w Sanoku, który zleca poszczególne etapy procesu. Organizacją działań w tym zakresie zajmuje się wyznaczony pracownik, przy współpracy Biura Karier, Działu Toku Studiów, działu informatycznego oraz inspektora ochrony danych osobowych. W razie potrzeby, w działaniach tych uczestniczą również inne osoby wyznaczone przez władze Uczelni.

Istotną rolę w tym procesie pełni Biuro Karier, które monitoruje losy zawodowe absolwentów oraz analizuje dane dotyczące efektywności zatrudnienia w zawodach zgodnych z profilem wykształcenia. Informacje pozyskane z badań Biura Karier stanowią ważne źródło danych w procesie aktualizacji programu studiów oraz planowania współpracy z partnerami zewnętrznymi. Biuro wspiera również studentów w nawiązywaniu kontaktów z potencjalnymi pracodawcami oraz planowaniu ścieżki kariery zawodowej i rozwijaniu kompetencji cenionych na rynku pracy. Dzięki utrzymywaniu trwałych relacji z partnerami zewnętrznymi oraz współpracy z Biurem Karier, proces kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna pozostaje aktualny, elastyczny i zorientowany na przygotowanie absolwentów do efektywnego funkcjonowania w zróżnicowanym środowisku zawodowym.

W Uczelni stosowane są dwa warianty monitoringu karier zawodowych absolwentów:

- Monitoring w formie badania ankietowego obejmuje wybranych absolwentów jednego rocznika danego kierunku studiów (I lub II stopnia, bądź jednolitych magisterskich). Każdy student, podczas składania pracy dyplomowej, otrzymuje informację o funkcjonowaniu systemu monitoringu oraz jego celach. W tym samym czasie aktualizuje swoje dane osobowe i wyraża zgodę lub odmowę udziału w monitoringu, składając stosowne oświadczenie. Po zakończeniu studiów, absolwenci

zapraszani są do wypełnienia ankiety online (lub w wyjątkowych przypadkach papierowej), w terminie do 21 dni od otrzymania zaproszenia. Zebrane ankiety są następnie analizowane, opracowywane statystycznie, a wyniki przedstawiane w raporcie końcowym, przekazywanym władzom Uczelni.

- Monitoring w formie analizy danych ogólnopolskich oparty jest na danych pozyskanych z systemu ELA, prowadzonego przez MNiSW. Analiza obejmuje m.in. wskaźniki zatrudnienia, poziom wynagrodzeń oraz bezrobocia absolwentów w pierwszym roku po ukończeniu studiów.

Na podstawie uzyskanych informacji przygotowywany jest raport analityczny, który stanowi uzupełnienie uczelnianych badań i jest przedstawiany władzom Uczelni. Monitorowaniem nie obejmuje się absolwentów kierunków, które zostały wycofane z oferty edukacyjnej Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6+:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku jest procesem wynikającym z kontynuacji uchwalonej przez Senat Uczelni *Strategii umiędzynarodowienia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Grodka w Sanoku* (aktualnie UP w Sanoku) *na lata 2015 – 2020*. Już w tamtym okresie stawiano na internacjonalizację szkolnictwa wyższego w sanockiej Uczelni, poprzez realizację czterech celów operacyjnych:

1. Umiędzynarodowienie procesów kształcenia i programów kształcenia.
2. Dostosowanie jakości usług do potrzeb studentów zagranicznych.

3. Poszerzenie kręgów partnerów oraz wspólnych działań międzynarodowych.
4. Wspieranie i promowanie mobilności wśród studentów.

Od 2021 roku strategia umiędzynarodowienia jest częścią *Strategii rozwoju uczelni 2021-2030* w związku z czym założono i systematycznie realizuje się następujące cele operacyjne:

1. Podpisanie umów o współpracy z ośrodkami uniwersyteckimi i ich praktyczna realizacja.
2. Zwiększenie liczby studentów wyjeżdżających za granicę w celu odbywania studiów lub praktyk zawodowych.
3. Zwiększenie liczby studentów przyjeżdżających z zagranicy w celu odbywania studiów lub praktyk zawodowych.
4. Zwiększenie liczby nauczycieli akademickich i pracowników administracji wyjeżdżających na wykłady i staże zagraniczne.
5. Zorganizowanie w Uczelni dobrych warunków do przyjmowania nauczycieli i pracowników administracji przyjeżdżających z zagranicy w ramach programu Erasmus+.
6. Zwiększenie liczby konferencji międzynarodowych i sympozjów naukowych przy współpracy z ośrodkami zagranicznymi.

Realizując cele związane z rozwijaniem współpracy międzynarodowej, Uczelnia posiada liczne (ponad 115) umowy bilateralne z 42 uczelniami zagranicznymi, głównie europejskimi. Kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna dotyczą umowy nawiązane z następującymi ośrodkami akademickimi:

1. Konstantin Preslavsky University of Shumen (Bułgaria)
2. Sveučilišta u Zagrebu (Chorwacja)
3. Universidad de Granada (Hiszpania)
4. Universidad de Sevilla (Hiszpania)
5. Daugavpils University (Łotwa)
6. Universiteti Shtetëror i Tetovës (Macedonia)
7. Univerzitet Goce Delchev Shtip (Macedonia)
8. Katolicka Univerzita v Ružomberku (Słowacja)
9. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici (Słowacja)
10. Kilis 7 Aralık Üniversitesi (Turcja)
11. Kocaeli Üniversitesi (Turcja)
12. Adnan Menderes Üniversitesi (Turcja)
13. Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi (Turcja)
14. Düzce Üniversitesi (Turcja)
15. Eszterházy Károly Egyetem (Węgry)
16. Kaposvári Egyetem (Węgry)
17. Universiti Malaya - Kuala Lumpur (Malaysia).

Uczelnia zapewnia studentom oraz pracownikom możliwość uczestnictwa w międzynarodowej wymianie akademickiej w ramach programu Erasmus+. Uczelnia Państwowa im. Jana Gródka realizuje działania programu na podstawie Erasmus Charter for Higher Education, przyznanej przez Komisję Europejską. Głównym celem programu jest umożliwienie studentom wyjazdów na studia i praktyki zagraniczne, a także wspieranie mobilności nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych.

Za koordynację programu w Uczelni odpowiada Uczelniany Koordynator Programu Erasmus+, który prowadzi działania promujące program wśród społeczności akademickiej, organizuje proces rekrutacji, pomaga w przygotowaniu i realizacji wyjazdów zagranicznych oraz w przyjmowaniu uczestników z uczelni partnerskich. Do jego obowiązków należy również współpraca z Narodową Agencją Programu Erasmus+ w Polsce, a także nawiązywanie i rozwijanie kontaktów z uczelniami partnerskimi. W promocję programu aktywnie włączają się także pracownicy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna sanockiej Uczelni, utrzymujący bezpośredni kontakt ze studentami.

Studenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Sanoku mają możliwość odbywania zagranicznych praktyk w ramach programu Erasmus+. Zgodnie z zasadami programu mogą oni samodzielnie wybrać miejsce realizacji praktyki, bez konieczności wcześniejszego zawierania porozumień międzyinstytucjonalnych. Koordynator Programu Erasmus+ wspiera studentów w procesie wyszukiwania odpowiednich instytucji oraz udziela informacji i porad dotyczących zasad organizacji wyjazdów, co stanowi istotną pomoc w realizacji mobilności zagranicznych.

W strategię podnoszenia procesu umiędzynarodowienia procesu kształcenia wpisują się również działania uczelnianej biblioteki, w której dostępne są pozycje obcojęzyczne, głównie anglojęzyczne. Wykorzystywane są one przez studentów chcących dokładniej zgłębić studiowane zagadnienie, jak również stanowią element bibliografii określonej w sylabusach przedmiotu. Wprowadzenie takiej pozycji do bibliografii przedmiotu wiąże się z wystąpieniem do Kierownika Biblioteki z wnioskiem o zakup konkretnej książki/czasopisma, w celu zapewnienia studentom dostępu do niej. *Zgodnie z Regulaminem procesu dyplomowania w Instytucie Nauk Społecznych Uczelni Państwowej im. Jana Gródka w Sanoku* w pracach dyplomowych (magisterskich) powinna pojawić się bogata i zróżnicowana bibliografia (minimum 40 pozycji), w której minimum sześć pozycji muszą stanowić pozycje obcojęzyczne (§6 pkt. 20 ppkt. 4). W związku z tym przepisem na stronie internetowej biblioteki wprowadzono możliwość zgłaszania przez studentów propozycji zakupu książek.

W Instytucie Nauk Społecznych od trzynastu lat organizowana jest Międzynarodowa Konferencja „Na pograniczach kultur i narodów”. Jest to znaczące wydarzenie naukowe, które na stałe wpisało się do kalendarza naukowców z kraju i zagranicy, którzy reprezentują różnorodne dziedziny nauki (m.in. kulturoznawstwo, socjologię, pedagogikę, psychologię, historię czy pracę socjalną). Co roku przedstawiciele Zakładu Pedagogiki włączają się zarówno w organizację tego wydarzenia, jak również przedstawiają swoje referaty. Efektem konferencji są publikacje w formie pokonferencyjnych tomów zatytułowanych „Na Pograniczach” wydawanych przez sanocką Uczelnię.

Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry, jak również wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Studia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku odbywają się w systemie 26+, co oznacza, że studenci studiują w systemie stacjonarnym, jednak zajęcia dydaktyczne prowadzone są popołudniami, przez co mają oni możliwość podejmowania innych zadań, w tym pracy zawodowej. Wynika z tego szereg skutków, dotyczących np. wcześniejszego zdobywania doświadczenia zawodowego czy nabywania umiejętności skutecznego planowania swych działań. Niestety wiąże się z tym również ograniczenie dla studentów, związane z mniejszą dyspozycyjnością i brakiem czasu na dodatkowe aktywności w Uczelni, do których należą m.in. wyjazdy zagraniczne (np. realizowane w ramach programu Erasmus+). Studenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna często posiadają również zobowiązania rodzinne, które ograniczają ich możliwość udziału w mobilnościach międzynarodowych. Dlatego też w ciągu ostatnich pięciu lat nie było studentów, którzy w ramach programu Erasmus+ czy też innego programu mobilności wzięliby udział w wymianie międzynarodowej i zrealizowali wyjazd zagraniczny.

Tak więc ze względu na specyfikę studentów – w większości osób pracujących, studiujących i posiadających zobowiązania rodzinne – zainteresowanie długoterminowymi wyjazdami jest ograniczone. Wielu studentów deklaruje brak możliwości udziału w dłuższej mobilności. Pomimo tego Uczelnia prowadzi intensywne działania promujące korzyści płynące z uczestnictwa w programie Erasmus+ oraz oferuje szeroki zakres możliwości wyjazdów, obejmujący zarówno formy krótkoterminowe, jak i długoterminowe.

Pomimo opisanych powyżej ograniczeń w 2022 r. dwóch absolwentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odbyło staż absolwencki w ramach programu Erasmus w Gateway School of English GSE na Malcie (17.10.2022 - 16.12.2022).

Jednym z elementów umiędzynarodowienia kształcenia w sanockiej Uczelni jest podejmowanie starań ukierunkowanych na zachęcenie zagranicznych studentów do wizytowania naszej Uczelni. Działalność promocyjną w tym zakresie prowadzi przede wszystkim Koordynator Programu Erasmus+, ale również nauczyciele akademicki wyjeżdżający w ramach Programu do zagranicznych uczelni. W ostatnich latach w Zakładzie Pedagogiki gościliśmy studentów z następujących ośrodków akademickich:

2021/2022: Kocaeli University (Turcja) – 3 osoby

2023/2024: Universidad de La Laguna (Hiszpania) – 1 osoba

2024/2025: Universidad de La Laguna (Hiszpania) – 1 osoba.

Studenci zagraniczni chcący realizować elementy swojego programu studiów w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku, mają do wyboru szerokie spektrum kursów (w roku akademickim 2025/2026 jest to 99 kursów) prowadzonych w języku angielskim. Są to zajęcia prowadzone zarówno w Zakładzie Pedagogiki, Instytucie Nauk Społecznych, jak również w innych

instytutach Uczelni, które mogą zostać wybrane przez studentów zgodnie z ich kierunkami, specjalnościami, jak również indywidualnymi zainteresowaniami. Wykaz kursów (Course_catalogue__2025-2026) stanowi załącznik nr 19 do niniejszego sprawozdania.

Studenci przyjeżdżający z zagranicy do Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku zaliczają wybrane przez siebie kursy, uzyskując za nie liczbę punktów przewidzianą w programie studiów (na takich samych zasadach, jak studenci sanockiej Uczelni). Student wyjeżdżając za granicę tworzy własny zestaw wybranych przez siebie kursów (tzw. *learning agreement*) z liczbą punktów ECTS i przedmiotami oferowanymi przez zagraniczną uczelnię, zbliżonymi do tych, które powinny zostać zrealizowane w ramach programu. Po zaliczeniu tych zajęć za granicą student uzyskuje oceny i ECTS, a Dyrektor Instytutu Nauk Społecznych uznaje zagraniczne efekty uczenia się.

Wyjazdy zagraniczne nauczycieli akademickich stanowią sposobność do nawiązania naukowej współpracy, doskonalenia własnego warsztatu dydaktycznego, kształtowania kompetencji językowych i komunikacyjnych jak również promocji Uczelni i regionu. Do najbardziej popularnych form mobilności należą kilkudniowe wyjazdy, których celem jest prowadzenie zajęć dla studentów wizytowanej uczelni.

Wyjazdy pracowników Zakładu Pedagogiki w celu prowadzenia zajęć w zagranicznych ośrodkach akademickich w ostatnich 5 latach w ramach programu Erasmus+:

- 24-28 października 2022, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi (Alanya Alaaddin Keykubat University, Turcja) – dr Katarzyna Serwatko i dr Rafał Fudala;
- 15-19 kwietnia 2024, Universidad de Sevilla (University of Sevilla, Hiszpania) – dr Katarzyna Serwatko i dr Rafał Fudala;
- 12-16 maja 2025, Шуменски университет „Епископ Константин Преславски” (Konstantin Preslavsky University of Shumen, Bułgaria) – dr Katarzyna Serwatko i dr Rafał Fudala.

Wartością dodaną uczestnictwa nauczycieli akademickich w programach wymiany jest wprowadzanie modyfikacji w sylabusach kursów, wynikających bezpośrednio z udziału konkretnej mobilności. Przykład stanowić może sylabus przedmiotu *Przygotowanie merytoryczne do nauczania języka obcego*, w którym w ramach realizacji ćwiczeń wprowadzono zagadnienia związane z polityką językową Turcji i Islandii – konstruowanie modeli na podstawie materiałów dydaktycznych opracowanych w tych krajach.

W 2023 roku dr Katarzyna Serwatko - Kierownik Zakładu Pedagogiki - wzięła udział w projekcie „Liderzy w zarządzaniu uczelnią”, w ramach którego zorganizowano wizytę studyjną w Technical University of Munich. Wizyta stanowiła okazję do wymiany doświadczeń kadry kierowniczej jednostek naukowo-dydaktycznych reprezentujących różnorodne, europejskie ośrodki akademickie. Wymiana miała charakter interdyscyplinarny, wzięli w niej udział przedstawiciele nauk społecznych, humanistycznych, ale także przyrodniczo-technicznych.

Uczelniany Koordynator Programu Erasmus+ mobilność odpowiada za promocję programu wśród kadry i studentów, rekrutację, wsparcie w organizowaniu wyjazdów zagranicznych oraz

przyjazdu studentów i kadry z uczelni partnerskich, współpracę z Narodową Agencją Programu w Polsce oraz pozyskiwanie nowych uczelni partnerskich i rozwój współpracy bilateralnej z dotychczasowymi partnerami. Pracownicy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna sanockiej Uczelni, mający bezpośredni kontakt ze studentami, również angażują się w promocję Programu. Dodatkowo, w trosce o umiędzynarodowienie procesu kształcenia, jak również rozwój kompetencji językowych kadry akademickiej, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku oferuje swoim pracownikom udział w bezpłatnych kursach języka angielskiego.

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku dysponuje odpowiednią bazą i zapleczem do przyjmowania nauczycieli akademickich i pracowników administracji z zagranicznych ośrodków. Promowanie takich przyjazdów jest elementem *Strategii rozwoju Uczelni*, a jej realizacją zajmują się przede wszystkim pracownicy Biura Promocji i Współpracy oraz Koordynator Programu Erasmus+. Ważnym elementem promowania przyjazdów do Sanoka są wyjazdy zagraniczne sanockich nauczycieli akademickich, którzy wizytując różnorodne ośrodki akademickie zachęcają do przyjazdów do Uczelni Państwowej im. Jana Grodka. Niestety w tym względzie, o niewielkiej popularności sanockiej Uczelni w oczach zagranicznych beneficjentów programów mobilności, decydują czynniki związane z szeroko rozumianą atrakcyjnością miasta i regionu. W tym względzie miasta takie jak Sanok nie są w stanie konkurować z dużymi ośrodkami akademickimi w których życie, zarówno naukowe, jak i kulturalne, a także możliwości nawiązania licznych kontaktów są nieporównywalnie wyższe.

Poza realizacją programu Erasmus+, Uczelnia podejmuje szereg innych inicjatyw mających na celu umiędzynarodowienie środowiska akademickiego oraz promowanie kultury studiowania o wymiarze globalnym. Dzięki tym działaniom studenci zyskują możliwość nauki i zdobywania doświadczeń w otoczeniu wielokulturowym, a także rozwijania kompetencji językowych i międzykulturowych. Inicjatywy te mają na celu przygotowanie ich do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającym się świecie, w którym współpraca międzynarodowa ma kluczowe znaczenie. Przykładem takiego działania jest utworzenie przy Studenckim Kole Naukowym Młodych Pedagogów sekcji odpowiedzialnej za współpracę i wsparcie kenijskiej szkoły St. Matesha Junior School w Afryce, której założycielką jest jedna z wykładowczyń Zakładu Pedagogiki, dr Maria Kuzin. Wizytuje ona tę szkołę regularnie, corocznie, a kilkakrotnie towarzyszył jej inny pracownik Zakładu Pedagogiki, dr hab. Wojciech Walat, prof. UP. Studenci z sekcji afrykańskiej organizują zbiórki charytatywne na potrzeby wspomnianej szkoły, promują je i upowszechniają w środowisku lokalnym. W 2023, 2024 i 2025 roku, w ramach realizacji wolontariatu, szkołę w Kenii odwiedziła jedna ze studentek kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Po powrocie, w ramach działalności Koła Naukowego prowadziła prezentacje, w których opowiadała o swoich doświadczeniach, jednocześnie zachęcając studentów do międzynarodowych aktywności.

Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposób weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich ocena

Absolwent kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna powinien posiadać praktyczną znajomość języka obcego, dlatego w programie studiów przewidziano obowiązkowe lektoraty. Zajęcia z języków obcych obejmują naukę specjalistycznego słownictwa związanego z kierunkiem, rozwijanie umiejętności gramatycznych oraz doskonalenie płynnej komunikacji. Studenci uczą się aktywnego udziału w dyskusjach i debatach, formułowania opinii i argumentów, prezentowania własnych poglądów, prowadzenia polemik, poszukiwania kompromisów, a także wyrażania emocji i rozmawiania o doświadczeniach w różnych kontekstach życiowych.

Metody oceny efektów nauki języków obcych są dostosowane do charakteru zajęć i obejmują weryfikację wszystkich aspektów kompetencji językowych – czytania, mówienia, słuchania i pisanie. Lektorzy, oprócz tradycyjnych form zaliczenia i egzaminów, stosują również prace cząstkowe, takie jak prezentacje, ćwiczenia ustne i pisemne oraz różne formy dyskusji, które rozwijają praktyczne umiejętności komunikacyjne. Po ukończeniu studiów absolwenci pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej osiągają znajomość języka obcego na poziomie B2+.

Sposób, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenie warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia

Uczelnia prowadzi monitoring różnorodnych aspektów umiędzynarodawiania procesu kształcenia. Program Erasmus+ ewaluowany jest regularnie poprzez składanie (przez Uczelnianego Koordynatora Programu Erasmus+) sprawozdań okresowych do Narodowej Agencji Programu Erasmus+, w których raportuje się takie czynniki jak: liczba osób, które uczestniczyły w mobilnościach, rodzaj mobilności, funkcja osób biorących udział w mobilnościach (student, wykładowca, pracownik administracji). Koordynator Programu prowadzi również analizy związane z planami wyjazdowymi studentów i pracowników Uczelni oraz potencjalnymi kierunkami rozwoju (dotyczącymi np. nawiązywania nowych umów bilateralnych). Dodatkowo, jakość organizowanych mobilności studenci i pracownicy oceniają w ankietach, które wypełniają po zakończeniu mobilności (dotyczy to także przyjazdów studentów i pracowników).

Proces umiędzynarodowienia w istotny sposób kształtuje zarówno treść programu studiów, jak i sposób jego realizacji. Udział w międzynarodowej współpracy sprawia, że wykładowcy rozwijają liczne umiejętności przekładające się na wyższy poziom nauczania – w tym kompetencje językowe, międzykulturowe i komunikacyjne, a także pogłębiają wiedzę merytoryczną. Dodatkowo, budowanie relacji z partnerami zagranicznymi otwiera przed studentami nowe horyzonty, umożliwia udział w projektach naukowych, badawczych i edukacyjnych, oraz poszerza ich możliwości rozwoju akademickiego.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się, formy wsparcia

System wsparcia studentów – założenia ogólne

Uczelnia im. Jana Grodka w Sanoku zapewnia studentom kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (profil praktyczny) kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się, rozwoju naukowym, uczestnictwie w życiu akademickim, społecznym i zawodowym, a także w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy. System wsparcia obejmuje działania o charakterze dydaktycznym, psychologicznym, materialnym i organizacyjnym, które dostosowane są do zróżnicowanych potrzeb studentów – w tym osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia zachęca do aktywności w ramach kół naukowych, udziału w konferencjach naukowych i oraz publikacji. Działania te są spójne z misją Uczelni i ukierunkowane na przygotowanie absolwentów do odpowiedzialnej i świadomej pracy w środowisku edukacyjnym, opiekuńczym oraz wychowawczym. Wsparcie ma charakter systemowy i kompleksowy. Obejmuje rozwiązania sprzyjające indywidualizacji procesu kształcenia, rozwijaniu kompetencji kluczowych, zarówno praktycznych jak i społecznych. Celem tych działań jest przygotowanie absolwentów do aktywnego i skutecznego funkcjonowania na rynku pracy.

Metody/narzędzia służące informowaniu studentów o systemie wsparcia

Informowanie studentów o systemie wsparcia odbywa się w sposób zróżnicowany i obejmuje:

- Stronę internetową Uczelni oraz dedykowane zakładki: *Stypendia, Biuro Karier i Projektów, Wsparcie psychologiczne, Studenci niepełnosprawni,*
- Media społecznościowe Uczelni i samorządu studenckiego,

- Aplikacje MS Teams,
- Spotkania organizacyjne dla studentów I roku,
- Ulotki, plakaty,
- Konsultacje z wykładowcami, pełnomocnikami Rektora oraz pracownikami administracyjnymi Działu Studiów.

System wsparcia podlega stałemu monitorowaniu i doskonaleniu poprzez:

- badania ankietowe zadowolenia studentów (z zajęć, wsparcia, jakości obsługi);
- analizę losów zawodowych absolwentów;
- badanie jakości kształcenia;
- hospitacje zajęć i oceny kadry wspierającej proces kształcenia;
- udział studentów w procesie oceny skuteczności działań wspierających.

Wnioski z badań i analiz są wykorzystywane do wprowadzania usprawnień w zakresie metod dydaktycznych, form wsparcia, oferty szkoleniowej i działań motywacyjnych. Oferowany system wsparcia studentów umożliwia rozwinięta sieć wsparcia psychologicznego, materialnego i zawodowego, przyjazna i kompetentna obsługa administracyjna, nowoczesna infrastruktura dydaktyczna, skuteczna współpraca z samorządem studentów i Biurem Karier.

Formy wsparcia studentów

Wsparcie studentów w procesie uczenia się ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy z wykorzystaniem współczesnych technologii. Uczelnia oferuje pakiet Office 365, który umożliwia większą integrację z usługami Microsoftu oraz nowy sposób podejścia do współpracy w zespole. Jednym z elementów pakietu jest aplikacja MS Teams. Jest to zaawansowane narzędzie, które łączy typowe zadania z możliwością prowadzenia wideokonferencji i połączeń głosowych, ustalania spotkań dla zespołów, wymianą i udostępnianiem plików, dostępem do innych aplikacji oraz repozytorium. Aplikacja USOSweb umożliwia studentom uzyskanie dostępu do odpowiednich (kontekstowych) danych z systemu uczelnianego USOS. Student ma możliwość zarówno przeglądania swoich danych oraz wprowadzenia nowych. Może sprawdzić swój plan zajęć (ułożenie swoich grup zajęciowych na harmonogramie), aktualny plan studiów wraz z przedmiotami, na które jest zapisany, przeglądać swoje osiągnięcia, zaliczenia etapów, składać podania – zarówno te dotyczące własnych studiów jak i aplikowanie o wyjazdy zagraniczne krótko-terminowe (np. Erasmus), rejestrować się na przedmioty wybieralne, egzaminy, przeglądać katalog prowadzonych przedmiotów na uczelni, wysyłać wiadomości do osób z własnych grup zajęciowych oraz do dydaktyków i pracowników uczelni. Baza danych USOSweb jest specjalnie, ze względów bezpieczeństwa „wydzielona” z głównej bazy danych USOS. Raz dziennie baza danych USOSweb jest aktualizowana. Od 1 października 2023 r. uruchomiony został moduł e-Podań studenckich. Wszelkie podania w sprawach toku studiów studenci składają zatem on-line przez USOSweb. W serwisie USOSweb znajduje się katalog dokumentów z zakresu spraw

studenckich. Obecnie znajdują się tam podania dotyczące: indywidualnej organizacji zajęć, zaliczenia pracy zawodowej jako praktyki, powtarzania przedmiotu, powtarzania semestru, przesunięcia sesji egzaminacyjnej, zaliczenia/egzaminu komisyjnego, urlopu dziekańskiego, dodatkowych przedmiotów poza planem studiów, wpisu warunkowego na semestr. Rozstrzygnięcia w sprawach wymienionych powyżej są doręczane studentom poprzez udostępnienie w serwisie USOSweb lub na zarejestrowany w serwisie adres poczty elektronicznej – w domenie upsanok.onmicrosoft.com. Każdy student ma automatycznie, w momencie immatrykulacji zakładane konto pocztowe z domeną uczelni. Konto to jest jedyną oficjalną drogą kontaktu z Uczelnią. Na to konto wysyłane są wszelkie wiadomości z Uczelni, rozstrzygnięcia w sprawach studenckich oraz korespondencja z USOSmail. Rozstrzygnięciem indywidualnych spraw zajmuje się kierownik zakładu, dyrektor instytutu bądź prorektor. Od decyzji wydanej w I instancji przysługuje studentowi odwołanie, należy go złożyć w terminie 14 dni od odebrania decyzji. W sytuacji, gdy przemawiać będzie za tym interes studenta, sprawa będzie załatwiana ustnie, zaś treść i istotne motywy decyzji zostaną utrwalone w formie adnotacji (art. 109 §2 kpa w zw. z art.14 §2 kpa).

Uczelnia publicznie promuje osiągnięcia i sukcesy swoich studentów, poprzez ogłaszanie wyników w mediach uczelnianych, organizowanie ceremonii wręczania nagród, publikowanie osiągnięć studentów (wydanie książki o programach autorskich przez Studentki z Zakładu Pedagogiki wraz dr Ł. Reczek-Zymróż). Wsparcie studentów adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się obejmuje także stały dostęp do wykładowców (dodatkowe konsultacje oprócz wyznaczonych dyżurów, kontakt online, kontakty telefoniczne). Studenci uczestniczą w konferencjach naukowych: m.in. Ogólnopolskiej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej „Wyzwania w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zmieniającej się rzeczywistości” pod opieką kadry dydaktycznej, w akcjach na rzecz środowiska lokalnego: wizyty w Domu Dziecka w Sanoku, organizacji Dnia Dziecka w Domu dla Dzieci w Dynowie, Dożynki w Bukowsku, Piknik na Cztery Łapy – Skansen w Sanoku, pomoc w organizacji Pikniku rodzinnego w Szkole Podstawowej nr 2 w Sanoku, XVIII Pikniku rodzinnego w Samorządowym Przedszkolu nr 3 w Sanoku, Pikniku rodzinnym w Szkole Podstawowej w Srogowie Górnym, WOŚP oraz w cyklicznych imprezach organizowanych na terenie Uczelni: Dzień otwarty Uczelni, Akademia Małego Żaka, Festiwal Nauki i Zabawy.

Uczelnia organizuje dla studentów szkolenia oraz wyjazdy studyjne, stanowiące wsparcie w procesie uczenia się oraz zdobywania doświadczenia zawodowego. Są to m.in.

- szkolenie *Ocena przetwarzania sensorycznego – terapia dzieci i dorosłych*, której celem było doskonalenie umiejętności oceny przetwarzania sensorycznego, w tym, zaburzeń równowagi, postawy;
- *Program Językowy Makaton*, wykorzystywany jest w rozwoju osób ze złożonymi potrzebami komunikacyjnymi. Ma na celu umożliwienie komunikowania się tym, którzy nie

posiadają umiejętności mowy albo posiadają ją w stopniu uniemożliwiającym satysfakcjonujące porozumienie się;

- *Terapia Ręki Plus i zaburzeń motoryki małej*, szkolenie dostarcza wiedzę i praktyczne doświadczenia w zakresie posługiwania się ruchem jako narzędziem wspomagania rozwoju psychoruchowego dziecka o prawidłowym rozwoju, jak i zastosowania ruchu w terapii zaburzeń rozwojowych;
- Szkolenie Picture exchange communication system (PECS) dotyczyło systemu komunikacji alternatywnej i wspomagającej dla osób niemówiących lub z ograniczonymi możliwościami artykulacyjnymi, potrzebującymi systemu komunikacji, którego mogą użyć tu i teraz;
- Szkolenie „Spotkania z Leonem” – przygotowujące do realizacji zajęć z zakresu profilaktyki zachowań agresywnych wg autorskiego Programu „Spotkania z Leonem”, przeznaczonego dla dzieci w wieku 5-9 lat opracowanego przez Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki „Spójrz Inaczej” ze Starachowic;
- Szkolenie - Kurs „Animator Czasu Wolnego” miało na celu wyposażenie studentów w specjalistyczną wiedzę i umiejętności do organizowania czasu wolnego dzieci, młodzieży i dorosłych, a także pozwoliło im na podjęcie zatrudnienia m.in. w: ośrodkach czasowych, ośrodkach turystycznych, biurach podróży lub innej firmie/organizacji o podobnym charakterze;
- Warsztaty „Bubble Show”, miały na celu nabycie umiejętności pracy z wykorzystaniem baniek mydlanych. Warsztaty obejmowały praktyczne ćwiczenia i wskazówki techniczne dotyczące wykorzystania baniek mydlanych w pracy z dziećmi;
- Wyjazd studyjny do Autorskiej Szkoły Podstawowa Navigo w Warszawie, alternatywnej placówki kształcenia dzieci, czerpiącej inspirację z fińskiego systemu edukacji, który rozbudza ciekawość świata, rozwija kompetencje potrzebne do życia w nowoczesnym świecie, uczy świadomego korzystania z nowych technologii, buduje relacje i umiejętności społeczne;
- Wyjazd studyjny do Przedszkola Leśna Droga - w przedszkolu realizowane jest podejście wychowawcze wypracowane przez założycielkę Annę Płuskę w Fundacji "Sto Pociągów", rozwijaną we współpracy z Fundacją Rozwoju Dzieci im. J.A. Komeńskiego. Przedszkole czerpie z idei przedszkoli leśnych, odkryć psychologii humanistycznej, gestalt, NVC, z Jaspera Juula, Gabora Mate;
- Wyjazd studyjny do Lublina, w ramach którego studenci odwiedzili dwie placówki w Lublinie – Przedszkole nr 54, pracujące w oparciu o pedagogikę Froebela oraz plan daltoński oraz Szkołę Podstawową nr 27 im. Marii Montessori pracującą w oparciu o założenia pedagogiki swojej patronki. Podczas wyjazdu studenci mieli okazję zapoznać się z formami pracy specyficznej dla systemów alternatywnych.

Praktyki zawodowe objęte są także systemem wsparcia i opieki. Celem praktyk realizowanych na studiach jednolitych magisterskich pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest zapoznanie studenta z organizacją pracy przedszkola, szkoły podstawowej oraz budowanie warsztatu pracy nauczyciela, w bezpośrednim kontakcie z dziećmi, jak również weryfikacja i kształtowanie predyspozycji do wykonywania zawodu nauczyciela. Cele szczegółowe praktyk zawodowych obejmują poznanie specyfiki zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej; stwarzanie warunków do rozwijania gotowości do podjęcia roli nauczyciela; przygotowanie do efektywnego organizowania pracy własnej; świadome budowanie relacji z dziećmi i uczniami, ich rodzicami lub opiekunami oraz ze współpracownikami; wdrożenie innowacyjności w pracy nauczyciela w zakresie indywidualizacji procesu kształcenia. Praktyki realizowane są jako: praktyka śródroczna obejmująca praktykę ogólnopedagogiczną (30 godzin) i praktykę wychowawczo-dydaktyczną (60 godzin) oraz praktyka ciągła (150 godzin). Realizacja praktyk śródrocznych pozostaje w ścisłej korelacji z zajęciami teoretycznymi oraz metodycznymi. Miejscem realizacji praktyki ogólnopedagogicznej są przedszkola, szkoły podstawowe oraz placówki systemu oświaty, w tym poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Miejscem odbywania praktyki dydaktyczno-wychowawczej oraz praktyki ciągłej są przedszkola i oddziały 1-3 szkoły podstawowej, w tym placówki publiczne oraz niepubliczne, jak również posiadające oddziały przedszkolne; zgodnie z harmonogramem odbywania praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyk jest (zgodnie z Regulaminem studenckich praktyk zawodowych UP im. Jana Grodka w Sanoku): wywiązanie się z zadań i programu praktyki dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, uzyskanie pozytywnej oceny i opinii od zakładowego opiekuna praktyk, złożenie dokumentacji praktyki uczelnianemu opiekunowi praktyk (zaświadczenie o odbyciu praktyk, konspekty z zajęć przeprowadzonych w przedszkolu i klasach 1-3 szkoły podstawowej, karty hospitacji zajęć). Zebraną dokumentację praktyki ocenia pod względem merytorycznym opiekun praktyk z ramienia Zakładu Pedagogiki. Jeśli student nie dopełnił wszystkich warunków związanych z zaliczeniem praktyki opiekun praktyk w porozumieniu z dyrektorem instytutu/ kierownikiem zakładu i koordynatorem praktyk ma prawo do zmiany oceny wystawionej przez opiekuna praktyk z ramienia zakładu pracy. Formalnym wyrazem zaliczenia praktyki jest dokonanie przez koordynatora praktyk wpisu w karcie okresowych osiągnięć studenta i karcie praktyk wraz z oceną oraz odpowiednią liczbą punktów ECTS. Indywidualną kartę praktyk studenta ze wszystkich obowiązujących praktyk umieszcza się w teczce akt osobowych studenta po ukończeniu procesu kształcenia. Zaliczenie praktyk w USOS i karcie praktyk jest niezbędnym warunkiem zaliczenia danego roku studiów oraz warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego.

W Uczelni działa Biuro Karier i Projektów, które wspiera studentów prowadząc różnorodne formy aktywnego poszukiwania ofert pracy dla studentów i absolwentów Uczelni. Oprócz tego opracowuje i przeprowadza ankiety wśród studentów i absolwentów w zakresie ich predyspozycji zawodowych, gromadzi i udostępnia informacje o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych (kursy zawodowe, szkolenia, stypendia, staże i praktyki zawodowe). Biuro

nawiązało i prowadzi współpracę z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Rzeszowie, z powiatowymi urzędami pracy, z biurami pośrednictwa pracy oraz pracodawcami w pozyskiwaniu kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe. SABK to internetowa platforma z ofertami pracy z całego kraju, która została utworzona z myślą o ułatwieniu kontaktów między pracodawcami a kandydatami, czyli studentami i absolwentami zarejestrowanymi w Akademickich Biurach Karier swojej uczelni, gdzie mają pełny dostęp do ofert pracy, praktyk, staży i wolontariatu umieszczonych w serwisie. Przebieg procedury rejestracyjnej jest zależny od posiadanego statusu (student/absolwent). Serwis szczegółowo (krok po kroku) wskazuje drogę rejestracji. Opisuje jakie informacje może pozyskać student po zalogowaniu (ustalać preferencje i zakres otrzymywanych ofert, przeglądać oferty, uzupełniać swoje wirtualne CV, aplikować za pośrednictwem serwisu). Doradcy zawodowi pomagają w realizacji podjętych działań. Dodatkowo w zakładce praca znajdują się: aktualne oferty pracy według obszarów zawodowych, oferta doskonalenia w postaci webinarów międzynarodowych oraz informacje na temat stażów oraz praktyk zawodowych, a także wolontariatu. Rada Uczelni jako ciało doradcze w sprawach rozwoju uczelni, w skład którego wchodzi osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego wspiera uczelnię przy pozyskiwaniu finansów na jej działalność oraz pomaga w promocji absolwentów na rynku pracy oraz wspiera uczelnię w nawiązywaniu współpracy z podmiotami społecznymi i gospodarczymi, przy organizacji imprez naukowych, kulturalnych i sportowych.

Uczelnia Państwowa w Sanoku może monitorować kariery zawodowe swoich absolwentów w celu dostosowania aktualnych kierunków studiów do potrzeb rynku pracy (art.352). Opcjonalny monitoring uczelniany ma charakter uzupełniający w stosunku do ogólnopolskiego „monitoringu karier studentów i absolwentów studiów” (www.ela.nauka.gov.pl). Monitoring w Uczelni podlega bezpośrednio Prorektorowi UP w Sanoku i kolejne etapy monitoringu są realizowane na jego zlecenie. Organizacją procesu monitoringu zajmuje się doradca zawodowy zatrudniony w Uczelni oraz pracownicy Biura Karier, Działu Toku Studiów, informatyk, inspektor ochrony danych oraz jeśli to konieczne osoby przydzielone do pomocy przez władze Uczelni. Monitoring karier zawodowych w wariantcie I jest realizowany w formie badania ankietowego absolwentów. Monitoring karier zawodowych w wariantcie II jest realizowany w formie analizy danych ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych realizowanego przez ministra właściwego dla szkolnictwa wyższego. Analiza obejmuje m.in. wynagrodzenia absolwentów i wskaźnik bezrobocia w pierwszym roku od ukończenia studiów. Na podstawie ww. danych i odpowiednich metod statystycznych zostaje przygotowany raport końcowy, który przedkłada się władzom Uczelni.

Sprawami osób z niepełnosprawnością zajmuje się Pełnomocnik Osób z Niepełnosprawnością. Do kompetencji i zakresu działania pełnomocnika należy: inicjowanie i prowadzenie działań związanych ze stwarzaniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych, zapewnienie dostępu do zajęć dydaktycznych studentom niepełnosprawnym, którzy nie są w stanie realizować programu studiów w zwykłym cyklu. W ramach pomocy studentom niepełnosprawnym wykłady mogą być nagrywane w świetle regulacji prawnych.

Uczelnia udostępnia informacje dotyczące Fundacji Heros oraz PFRON w ramach projektu „Absolwent w drodze do kariery III”, który oferuje bezpłatnie różnorodne formy wsparcia: wsparcie specjalisty ds. rozwoju zawodowego, wsparcie doradcy zawodowego w podjęciu decyzji zawodowych, warsztaty kariery zawodowej, wsparcie brokera edukacyjnego, konsultacje prawne, wsparcie pośrednika pracy, wsparcie asystenta samodzielności, podniesienie kompetencji/kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniu/kursie zawodowym. Budynki Uczelni dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnością, posiadają windy, toalety dla osób niepełnosprawnych. Przed budynkiem wydzielone są miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne posiadają rzutniki, które pozwalają na przedstawianie prezentacji PowerPoint w dużym rozmiarze (korzystne dla osób z dysfunkcją wzroku). Dodatkowo Uczelnia udostępnia tzw. mobilne pętle indukcyjne – sprzęt dla osób niedosłyszących, ułatwiający im uczestnictwo w zajęciach i lepsze przyswajanie materiału. W czytelni Biblioteki znajduje się stanowisko przystosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami wyposażone w 55-calowy monitor, klawiaturę ergonomiczną, słuchawki, przenośną kamerę OCR. W kwestiach związanych z organizacją kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami oczekujących pomocy ze strony uczelni wszelkich informacji udziela i kieruje procedurą Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych, który wspiera studentów niepełnosprawnych w relacjach z wykładowcami i władzami Uczelni jak i w realizacji praktyk. Odbywa konsultacje ze studentami niepełnosprawnymi dotyczące ich bieżącej sytuacji m.in. w sprawach pobieranych stypendiów, urlopów dziekańskich, form przeprowadzania egzaminów i zaliczeń, przyjmuje wnioski dotyczące infrastruktury i wyposażenia, a także skargi i odwołania. Nawiązuje współpracę z instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, organizuje spotkania i warsztaty we współpracy z różnymi organizacjami. Uczelnia włącza się w kampanie informacyjne, które mają na celu zwiększenie świadomości na temat różnych form przemocy, dyskryminacji i mobbingu. Kampanie skierowane są do studentów, jak i pracowników uczelni, aby podnieść świadomość na temat zachowań niedopuszczalnych. Mają one charakter informacyjny m.in. w postaci plakatów, organizowane są kampanie w mediach społecznościowych. Obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Białej Laski, Międzynarodowy Dzień Głuchych i Języka Migowego, Światowy Dzień Wiedzy i Dostępności, Europejski Dzień Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych. Ułatwia to współpracę i jednocześnie pozwala na indywidualne traktowanie każdego studenta dotkniętego niepełnosprawnością.

Kolejną formą wsparcia jest specjalne dostosowanie organizacji zajęć, które stanowi dotyczy zarówno studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, jak i studentów szczególnie zdolnych. Może mieć formę Indywidualnego Programu Studiów oraz Indywidualnej Organizacji Zajęć. Indywidualny Program Studiów polega na modyfikacji programu studiów, w celu dostosowania go do zainteresowań naukowych studenta lub umożliwienia mu badań naukowych. Zgodę na IPS udziela dyrektor instytutu, na wniosek studenta. Student, który ubiega się o IPS powinien wykazywać wybitne uzdolnienia i udokumentowane osiągnięcia w zakresie studiowanego kierunku, zaliczyć co najmniej

pierwszy rok studiów oraz osiągnąć średnią ocen nie niższą niż 4,5 oraz przedstawić zaakceptowany przez opiekuna naukowego programu studiów. Opiekunem naukowym może być pracownik dydaktyczny danego zakładu ze stopniem naukowym nie niższym niż doktor Student uczestniczy we wszystkich zajęciach dydaktycznych objętych indywidualnym programem studiów. Dyrektor instytutu może uchylić decyzję o wyrażeniu zgody na IPS i skierować studenta do kontynuowania studiów w ramach normalnego trybu w przypadkach wymienionych w regulaminie studiowania. Natomiast Indywidualna Organizacja Zajęć polega na zmianie organizacji zajęć lub zmianie metod zaliczenia zajęć/weryfikacji efektów uczenia się w semestrze. Zgoda na IOZ może być udzielona studentce będącej w ciąży, studentowi niepełnosprawnemu, studentowi, któremu ciężka choroba uniemożliwia systematyczny udział w zajęciach, studentowi odbywającemu część studiów na dwóch kierunkach, studentowi odbywającym część studiów w ramach wymiany studenckiej, studentowi, który sprawuje opiekę nad swoim dzieckiem, studentom pracującym oraz w innych uzasadnionych sytuacjach losowych. Student ubiegający się o IOZ składa podanie do kierownika zakładu.

Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Wspieranie Studentów obejmuje także współdziałanie z samorządem studenckim. W UP w Sanoku studenci mają realny wpływ na działanie uczelni, poprzez uczestnictwo w wielu organach. W skład Samorządu wchodzi dziewięciu studentów wybranych w ogólnouczelnianych wyborach (głosują wszyscy studenci). Na uczelni istnieje także funkcja Delegata Samorządu na Zjazd Delegatów Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Zjazd taki organizowany jest w kluczowych momentach dla całego środowiska studenckiego w Polsce. PSRP jest m.in. reprezentantem wszystkich polskich studentów przed władzami państwa. Przewodniczący RSS jest najbardziej reprezentatywnym organem studenckim. To on jest w pierwszej kolejności wzywany w przypadku potrzeby kontaktu władz z reprezentantem studentów. Komisja Studentów ds. współpracy z zagranicą ma charakter doradczy i opiniotwórczy w sprawach rozwoju współpracy zagranicznej. Podejmuje decyzje dotyczące kwalifikacji w programie Erasmus+. Komisja statutowa Samorządu zbiera się w przypadkach konieczności wprowadzenia zmian w statucie uczelni.

Zakres, poziom i skuteczności systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługą administracyjną studentów zajmuje się Dział Toku Studiów przekazując bieżące informacje (także w formie elektronicznej) dotyczące legitymacji studenckich, zaświadczeń lekarskich, systemu USOweb, poczty elektronicznej UP, funkcjonowania Platformy Teams, obowiązkowych szkoleń, organizacji roku akademickiego, dokumentów regulujących tok studiów, stypendiów. Dba o poprawną obsługę studenta. Rozstrzyga indywidualne problemy studentów, koordynuje zaplanowane wydarzenia, informuje studentów o wydarzeniach związanych z prowadzonymi kierunkami studiów. Kadra administracyjna, aby prawidłowo wspierać proces kształcenia, systematycznie doszkała się m.in.

w obsłudze wdrożonych systemów informatycznych, a także w zakresie innych obszarów, które wspierają efektywne funkcjonowanie uczelni. Przykładowymi kategoriami szkoleń są: system dziekanatowy (USOS, POL-on), elektroniczny obieg dokumentów i archiwizacja, ochrona danych w systemach IT, procedury administracyjne, i inne.

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Uczelnia w trosce o zdrowie i dobre samopoczucie studentów daje możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji psychologicznych, które są prowadzone po wcześniejszym umówieniu wizyty przez telefon. Istnieje możliwość skorzystania z coachinng, który obejmuje pomoc w zakresie poradenia sobie z emocjami destrukcyjnymi, wewnętrznym krytykiem i natłokiem myśli, obraniem własnej drogi życiowej, konkretyzacją wyznaczonych celów i zadań, budżetowaniem i realizacja planów, zarządzanie czasem i planowaniem, stresorami dnia codziennego, zmianą podejścia do własnych ograniczeń, komunikację interpersonalną i relacjami społecznymi. Uczelnia realizuje projekt w ramach zadania „Strefa komfortu PSRP”. Projekt skierowany do wszystkich studentów z całej Polski polega na wsparciu psychologicznym. W ramach tej inicjatywy każdy student ma możliwość skorzystania z indywidualnej pomocy online oraz wzięcia udziału w webinarach prowadzonych przez specjalistów. Dzięki temu projektowi można poznać odpowiedzi na nurtujące nas często pytania, m.in. w jaki sposób radzić sobie z lękiem, jak produktywnie wykorzystać czas oraz jakie sygnały mogą świadczyć o złym stanie zdrowia psychicznego zarówno naszego, jak i naszych bliskich.

W sytuacjach konfliktowych, dotyczących studentów, kwestie sporne rozstrzygane są zgodnie z par. 80 Regulaminu Studiów w Uczelni Państwowej im. J. Grodka w Sanoku, który określa m. in. wyróżnienia i kary dla studentów. Kary mogą być zastosowane w przypadku łamania określonych zasad, np.: za naruszenie przepisów obowiązujących w Uczelni oraz za czyny uchybiające godności studenta - student ponosi wówczas odpowiedzialność dyscyplinarną określoną w Ustawie. Za czyny takie uważa się w szczególności: korzystanie przez studenta z niedozwolonych materiałów, urządzeń, metod oraz środków podczas weryfikacji efektów uczenia, a także zakłócanie prawidłowego przebiegu weryfikacji. Karami dyscyplinarnymi są: upomnienie, nagana, nagana z ostrzeżeniem, zawieszenie w określonych prawach studenta na okres 1 roku, wydalenie z Uczelni.

Ponadto, zachowania takie jak mobbing, dyskryminacja studentów zostały uregulowane na mocy Zarządzenia nr 5/I/24 Rektora Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku z dn. 22.01.2024 r. w sprawie procedury antymobbingowej oraz przeciwdziałania dyskryminacji i nierównego traktowania studentów UP im. J. Grodka w Sanoku (załącznik nr 13). Stosowanie mobbingu, dyskryminacji i nierówne traktowanie dotyczące studentów oraz stwarzanie sytuacji zachęcających do takich zachowań jest zabronione i stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków członka społeczności akademickiej. Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w UP w Sanoku jest

realizowane m. in. przez przestrzeganie zasad wynikających z przepisów prawa, promowanie zachowań zgodnych z zasadami współżycia społecznego, rozwiązywanie konfliktów bez uszczerbku na godności osobistej stron konfliktu i kultury organizacyjnej UP, niezwłoczne reagowanie, podejmowanie działań zapobiegawczych, stosowanie konsekwencji wobec osób, którym udowodniono powyższe zachowania zgodnie z przepisami prawa. Postępowanie w sprawach mobbingu lub dyskryminacji studentów prowadzi się w dwóch następujących po sobie etapach: mediacyjnym i formalnym. Student ma prawo złożyć pisemną skargę do Dyrektora Instytutu. Dyrektor Instytutu w ciągu 7 dni od daty wpłynięcia skargi ma obowiązek powołania mediatora spośród pracowników Instytutu. Mediator w ciągu 14 dni podejmuje działania takie, które mają służyć rozwiązaniu konfliktu, spisuje odpowiednią dokumentację. W przypadku, gdy konflikt nie został rozwiązany, Dyrektor Instytutu powołuje Instytutową Komisję Antymobbingową ds. studentów w skład której wchodzi studenci oraz nauczyciele akademicki. Posiedzenia Komisji mają charakter niejawni. Komisja podejmuje decyzję większością głosów, sporządzany jest protokół i przekazywany do Rektora. Od opinii Komisji nie przysługuje odwołanie. Zarówno w przypadku uznania przez Komisję skargi za zasadną i w przypadku skargi wniesionej bezpodstawnie, Dyrektor Instytutu podejmuje działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i przeciwdziałania ich powtórzeniu, a także w razie potrzeby do udzielenia wsparcia skarżącemu lub niesłusznie wskazanemu jako sprawcy mobbingu studentowi lub pracownikowi. Istnieje też możliwość skierowania sprawy na drogę sądową, a sprawy nieuregulowane proceduralnie mogą zostać rozwiązane przez zastosowane przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego.

System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej, sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Uczelnia motywuje do osiągania lepszych wyników w nauce i działalności naukowej poprzez przyznawanie stypendiów i nagród za wyniki w nauce oraz osiągnięcia naukowe. Stypendium socjalne może otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej. Przyznawane jest na udokumentowany wniosek studenta. Stypendium dla osób niepełnosprawnych może otrzymać student posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał: wyróżniające wyniki w nauce rozumiane jako wysoka średnia ocen za poprzedni rok studiów ze wszystkich przedmiotów objętych programem studiów na danym kierunku studiów lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie, co najmniej na poziomie krajowym. Zapomoga losowa jest formą doraźnej, bezzwrotnej pomocy dla studenta, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej. O przyznanie zapomogi losowej może ubiegać się student, który jest narażony na doraźne wydatki wynikające w szczególności z następujących zdarzeń: utraty przez studenta, jego małżonka lub rodziców stałego źródła dochodu, nieszczęśliwego wypadku studenta lub członka jego rodziny, nagłej i/lub poważnej choroby studenta lub członka jego rodziny

(np. choroba onkologiczna, przewlekła choroba serca), śmierci członka rodziny, klęski żywiołowej (np. pożar, powódź). Rektor przyznaje również indywidualne i grupowe nagrody dla studentów. O tym, kto taką nagrodę otrzyma, decyduje specjalnie powołana przez rektora komisja ds. nagród studenckich. Dla dogłębnej oceny wniosków członkami komisji są pracownicy uczelni oraz studenci. Komisja bierze pod uwagę zarówno osiągnięcia naukowe studenta: średnia ocen za ostatni zaliczony rok studiów, praca w kole naukowym, udział w pracach naukowo-badawczych, publikacje, udział w konferencjach naukowych, nagrody, wyróżnienia, dyplomy otrzymane w konkursach i festiwalach, praktyki, staże lub ukończone kursy nieobjęte programem nauczania jak i działalność organizacyjną studenta: praca w organach samorządu studenckiego, praca w komisjach senackich lub rektorskich, udział w okazjonalnych pracach na rzecz uczelni (dni otwarte, akcja rekrutacyjna, organizowanie imprez kulturalnych i naukowych).

Wspieranie aktywności sportowej, artystycznej, organizacyjnej służą koła naukowe, koła zainteresowań oraz kluby. Studenckie Koło Naukowe Młodych Pedagogów powstało w 2011 roku. Opiekunami Koła są pracownicy Zakładu Pedagogiki – dr Patrycja Pater-Grzeszyk oraz dr Rafał Fudala. Przedmiotem działalności koła jest: rozwijanie zainteresowań naukowych, kształtowanie kompetencji psychopedagogicznych studentów, współpraca z lokalnymi instytucjami oświatowymi, uczestnictwo w seminariach i konferencjach naukowych, inicjowanie i organizowanie działań samokształceniowych. Działalność w kołach naukowych pozwala na zdobycie cennego doświadczenia zawodowego i praktycznego, nawiązanie kontaktów oraz pogłębienie wiedzy wykraczającej poza program studiów. Na przestrzeni lat, w ramach działalności Koła, organizowane były liczne studenckie konferencje naukowe o charakterze ogólnopolskim i interdyscyplinarnym, jak również studenci uczestniczyli w konferencjach w innych ośrodkach akademickich. Wyrazem rozwoju naukowego są także publikacje naukowe w monografiach pokonferencyjnych oraz w czasopismach naukowych. Ponadto studenci cyklicznie organizowali bale dla dzieci przedszkolnych, które umożliwiały im nabycie umiejętności praktycznych w realnych sytuacjach. W 2024 roku zorganizowano Ogólnopolską Interdyscyplinarną Konferencję Naukową *„Wyzwania w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zmieniającej się rzeczywistości”*, warsztaty metodyczne *„Muzyka wśród dzieci” dla nauczycieli przedszkoli i klas I – III szkoły podstawowej*, warsztaty muzyczne dla studentów *„Wyjątkowa rutyna. Edukacja muzyczna w przedszkolu”*. Studenci mogli również skorzystać z wykładu metodologicznego przeprowadzonego przez prof. AWSB Sławomira Trusza. W ramach działalności Koła, Studenci włączają się w cykliczne akcje i uroczystości organizowane w Uczelni. Wyjątkowa była także podróż studentki Pani Idy Owsianik do szkoły w Afryce (z dr Marią Kuzin), która obejmowała prowadzenie zajęć z dziećmi, przekaz zgromadzonych materiałów szkolnych, a po powrocie prelekcje sprawozdawcze.

Formą wsparcia aktywności sportowej Studentów jest Akademicki Klub Turystyczny, który powstał w 2006 roku. Celem koła jest popularyzacja turystyki górskiej oraz propagowanie wśród studentów Uczelni zdrowego stylu życia poprzez aktywny wypoczynek i kontakt z przyrodą. W ramach

działalności klubu organizowane są rajdy i imprezy turystyczno-krajoznawcze, służące poznaniu historii, kultury oraz walorów przyrodniczych Sanoka i okolic, jak również państw sąsiednich – Ukrainy i Słowacji. Najważniejsze imprezy cykliczne to Rajd Beskidzki (wiosna) – pogranicze polsko-słowackie; Rajd Wschodniokarpacki (czerwiec) – Karpaty Ukraińskie, Rajd Bieszczadzki (jesień). Koło ściśle współpracuje z [sanockim oddziałem PTTK](#), a jego członkowie mają okazję zapoznać się z pracą przewodników górskich i terenowych oraz pilotów wycieczek, w tym zagranicznych. Uczelnia we współpracy z Lasami Państwowymi (Nadleśnictwo Baligród) oraz PTTK Oddział Sanok zorganizowała w Huczwicach bazę studencką, która jest miejscem wypadów studentów jak i przystankiem na szlaku dla strudzonych wędrowców. W Uczelni działa lokalna jednostka organizacyjna Akademickiego Związku Sportowego - Klub Uczelniany AZS UP im. Jana Grodka w Sanoku. Akademicki Związek Sportowy to najstarsza, działająca, w Polsce organizacja zajmująca się sportem akademickim. W szeregach AZS swoją przygodę ze sportem rozpoczynało wielu sportowców z czołówki rankingów. Klub na Uczelni zajmuje się przede wszystkim: udziałem studentów w zawodach akademickich na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim. Członkiem Klubu mogą zostać studenci, absolwenci, pracownicy szkół wyższych oraz inne osoby pełnoletnie, uczniowie szkół podstawowych i niepełnoletni uczniowie szkół ponadpodstawowych za zgodą opiekunów (uczniowie nie mają prawa wyborczego w wyborach do władz AZS). Klub zajmuje się prowadzeniem sekcji sportowych, zakupem sprzętu i opieką nad nim, organizacją zawodów i zgrupowań naszej uczelni, udziałem studentów w zawodach pozaakademickich.

Istotne osiągnięcia sportowe uzyskane przez Weronikę Wawrzyńską – studentkę kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna:

Rok akademicki 2023/24 etap wojewódzki:

- Akademickie Mistrzostwa Województwa Podkarpackiego w Futsalu - miejsce 7 - 03.12.2023 r. Rzeszów,
- AM Województwa Podkarpackiego w Siatkówce - miejsce 5 - 13.03.2024 r. Krosno,
- AM Województwa Podkarpackiego w Siatkówce plażowej - miejsce 11 - 07.05.2024 r. Kielnarowa,
- AM Województwa Podkarpackiego w Koszykówce 3x3 - miejsce 5 - 10.12.2023 r. Rzeszów,
- AM Województwa Podkarpackiego w Unihokeju - miejsce 1 - 24.03.2024 r. Rzeszów,
- AM Województwa Podkarpackiego w Koszykówce - miejsce 4 - 23.03.2024 r. Rzeszów;

Rok akademicki 2024/25 etap wojewódzki:

- AM Województwa Podkarpackiego w Futsalu - miejsce 6 - 30.11.2024 r. Rzeszów,
- AM Województwa Podkarpackiego w Ergometrze wiosłarskim - miejsce 3 - 01.02.2025 r. Rzeszów,
- AM Województwa Podkarpackiego w koszykówce 3x3 - miejsce 5 - 15.11.2024 r. Rzeszów;

Rok akademicki 2024/25 etap ogólnopolski:

- Akademickie Mistrzostwa Polski w Ergometrze wioślarski - 22-23.03.2025 r. Warszawa.

Aktywność krajową i międzynarodową wspiera program Erasmus+, który organizuje dla studentów wyjazdy za granicę. Czas studenckich mobilności fizycznych obejmuje: studia – jeden lub dwa semestry; praktyki – min. 2 miesiące; staże absolwenckie – min. 2 miesiące. Wysokości stypendiów studenckich jest ustalany przez Uczelnianego Koordynatora Programu Erasmus+. Stypendyści programu mają możliwość z korzystania z bezpłatnych kursów językowych online (tzw. OLS - Online Linguistic Support). Szczegółowe informacje na ten temat oraz instrukcja wypełniania testów i korzystania z kursów jest na stronie Erasmus Academy. Dostępna Karta Studenta Erasmusa to zestawienie praw i obowiązków stypendysty, które obowiązuje w każdej uczelni prowadzącej program. Kapitał mobilności każdego studenta wynosi 12 miesięcy, tzn. wszystkie wyjazdy zagraniczne studenta w ramach Erasmus+ (studia i/lub praktyka studencka i/lub staż absolwencki) nie mogą przekroczyć 12 miesięcy w obrębie jednego cyklu studiów, tj. studiów licencyjackich/inżynierskich lub studiów magisterskich. Aktualnie Uczelnia bierze udział w obchodach Erasmus Day 2025. W wydarzeniach biorą udział uczniowie szkół średnich w Sanoku, studenci Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku oraz uczestnicy wymiany z Hiszpanii.

Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów

Rozstrzygania skarg i rozpatrywaniem wniosków zgłaszanych przez studentów zajmuje się Komisja dyscyplinarna ds. studentów powoływana jest przez Senat UP im. Jana Grodka w Sanoku na okres kadencji, zgodnej z kadencją rektora (§ 44 Statutu UP w Sanoku). Działanie Komisji reguluje § 100 Statutu Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku. Zarządzeniem Rektora 3/I/25 z 2 stycznia 2025 r. został powołany Rzecznik dyscyplinarny ds. Studentów. Senat powołując członków komisji dyscyplinarnej wskazuje do składu nie tylko nauczycieli akademickich z każdego kierunku, ale i po jednym przedstawicielu studentów. Rektor powołuje rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów spośród nauczycieli akademickich. Rozwojowi i doskonaleniu systemu wspierania oraz motywowania studentów służą badania jakości prowadzone w Uczelni.

Podsumowując, system wsparcia studentów UP w Sanoku ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy z wykorzystaniem współczesnych technologii, adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania ich do wejścia na rynek pracy. Uwzględnia on zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Uwzględnia systemowe wsparcie studentów, w tym wyróżniających się na płaszczyźnie zawodowej, naukowej, artystycznej lub społecznej, uwzględnia ustawowo wymagany system pomocy materialnej, w szczególności w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych

i w zakresie socjalno-bytowym, ponadto uwzględnia systemowe wsparcie psychologiczne dla studentów, w tym konsultacje psychologiczne, inne działania interwencyjne.

System wsparcia uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów, jest dostosowany do potrzeb różnych grup studentów (stacjonarnych pracujących i niepracujących zawodowo, wychowujących dzieci, zagranicznych) oraz potrzeb indywidualnych, w tym potrzeb studentów z innymi szczególnymi potrzebami. Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się odpowiada na potrzeby studentów i umożliwia wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu ich spraw. Uczelnia Państwowa w Sanoku, również wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów, kreuje warunki stymulujące i motywujące studentów do działalności w samorządzie, a także warunki do zapewnienia wpływu samorządu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się a także stara się na bieżąco rozwijać i doskonalić sieć wsparcia studentów w procesie uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

W procesie kształcenia stosowane są różne formy kształcenia m.in. wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, warsztaty. Zajęcia te organizowane są, w miarę potrzeb, w godzinach popołudniowych oraz w soboty. Dzięki temu z kształcenia mogą skorzystać osoby pracujące, posiadające małoletnie dzieci oraz inni studenci, którzy z różnych przyczyn nie mogą podjąć studiów w godzinach rannych. Wykładowcy w pracy ze studentami stosują metody aktywizujące, dominuje projekt, który jest efektywną metodą pracy, wdraża do samodzielności, uczy twórczego myślenia, odpowiedzialności i współpracy. Stanowi doskonałą okazję do podmiotowego traktowania studentów - otwiera przed nimi możliwość współdecydowania o sposobie wykonywania poszczególnych zadań. Efektem zajęć warsztatowych są m.in. pomoce dydaktyczne, które Studenci mogą wykorzystać w pracy zawodowej oraz w czasie praktyk (książeczki do czytania uczestniczącego, książki do komunikacji, programy profilaktyczne tworzone w aplikacji TIM, programy dydaktyczno-wychowawcze oraz innowacyjne, a także książeczki sensoryczne). Istotnym elementem wsparcia dydaktycznego jest nowoczesna baza dydaktyczna, sale ćwiczeniowe oraz specjalistyczne pracownie. Studenci mogą korzystać z profesjonalnie przygotowanego zaplecza oraz sprzętu, który jest niezbędny do prawidłowego przebiegu procesu kształcenia. W czasie zajęć wykorzystywane są tablice interaktywne, platformy internetowe: genially, wordwall, mTalent, learning apps, story Jumper, Canva

itp.gogle VR i aplikacje do terapii (Theraply VR, Noda, Zoe itp) gsr Biofeedback, tablety z programami edukacyjno-terapeutycznymi, komputerowe programy edukacyjne, gry dydaktyczne i terapeutyczne, testy pedagogiczne np. PEP-R, chusta Klanzy, guma sensoryczna. W ostatnim okresie zostały zakupione: monitor interaktywny Promethean ActivePanel 75" 4K Nickel (AP7), aby studenci mogli wcielić się w prowadzących zajęcia na wzór realizowanych lekcji w szkole. Zestaw przeznaczony jest do nauki podstaw elektroniki, programowania oraz kodowania; zestaw Arduino Education Starter Kit przeprowadzi ucznia krok po kroku przez podstawowe zagadnienia z zakresu elektroniki i programowania, a przewodnik nauczyciela wspomaga w organizacji zajęć, które mogą być dostosowane do możliwości uczniów. Zestaw można zintegrować z programem nauczania, dając uczniom możliwość nabrania pewności w programowaniu i elektronice. Zakupiony monitor dotykowy, mobilny, zestaw monitor interaktywny Newline Lyra 65" TT-6521Q/statyw mobilny, Newline Lyra (TT-6521Q), to pierwszy na rynku monitor interaktywny z systemem Android 11, gwarantuje większe bezpieczeństwo, szybkość działania i stabilność. Model stworzony z myślą o edukacji został wyposażony w powłokę antybakteryjną i wbudowany filtr światła niebieskiego dla bezpiecznej i komfortowej pracy. Żywy i naturalny obraz w rozdzielczości 4K zapewnia technologia Wide Color Gamut. Mata edukacyjna do robota Photon EDU stanowi bez wątpienia pomoc dla nauczyciela, pozwalając mu urozmaicić przeprowadzane zajęcia. Wykładowcy (m.in. mgr Ewa Nosek) realizują zajęcia warsztatowe stosując autorskie środki dydaktyczne typu gsr Biofeedback, biofeedback manualny, Tomatis- sprzęt do terapii audio- psycho- lingwistycznej.

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zakres, sposób zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku zapewniania przejrzystości, jawności oraz transparentności. Uczelnia stosuje standard, zgodnie z którym informacje o kształceniu i nie tylko, powinny być dostępne w Internecie dla wszystkich osób zainteresowanych. Każda jednostka w strukturze Uczelni, ma osobę odpowiedzialną za aktualizację strony internetowej zakładu. W Zakładzie Pedagogiki osobą dbającą o stan strony internetowej jest dr Łucja Reczek-Zymróz.

Informacje o Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku można znaleźć na:

1. stronie internetowej Uczelni: <https://up-sanok.edu.pl/>;

Strona internetowa umożliwia każdemu możliwość śledzenia informacji dotyczących m.in:

- struktury uczelni, działalności naukowej, wydarzeniach (<https://up-sanok.edu.pl/dzialalnosc-naukowa/wydarzenia>),
- oferty kształcenia (<https://up-sanok.edu.pl/kandydaci/kierunki-studiow>)
- procesu rekrutacji – warunkach przyjęcia na studia, terminach (<https://up-sanok.edu.pl/rekrutacja>),
- kształcenia na odległość (<https://up-sanok.edu.pl/studenci/praca-zdalna>). Uczelnia oferuje kształcenie na odległość (e-learning) jako wsparcie dla studiów stacjonarnych, realizując część zajęć w formie hybrydowej/zdalnej, zgodnie z obowiązującym prawem,
- władz uczelni oraz bazy dydaktycznej (<https://up-sanok.edu.pl/uczelnia/baza-dydaktyczna>),
- działających kół naukowych (<https://up-sanok.edu.pl/studenci/kola-naukowe-i-kola-zainteresowan/>),
- wsparcia psychologicznego (<https://up-sanok.edu.pl/wsparcie-psychologiczne/konsultacje-psychologiczne-w-uczelni>),
- pomocy materialnej (<https://up-sanok.edu.pl/kandydaci/program-pomocy-stypendialnej>), w tym wsparcia oferowanego dla osób z niepełnosprawnościami (<https://up-sanok.edu.pl/jednostki-uczelniane/pelnomocnik-ds-studentow-niepelnosprawnych/uczelnia-bez-barier>),
- programu Erasmus+ (<https://up-sanok.edu.pl/erasmus/o-programie>),
- zasobów bibliotecznych (<https://opac.up-sanok.edu.pl/>).

Dodatkowo za pośrednictwem strony internetowej Uczelni odbywa się rekrutacja na studia (<https://irk.up-sanok.edu.pl/pl/>). Informacje na stronie internetowej są na bieżąco aktualizowane w celu zapewnienia ciągłego dostępu do informacji.

Na stronie internetowej Instytutu Nauk Społecznych (<https://instytut-spoeczno-artystyczny.up-sanok.edu.pl/>) znajdują się informacje o programie studiów, realizacji procesu nauczania i uczenia się, przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, możliwości dalszego kształcenia oraz wydarzeniach, jakie miały miejsce w Instytucie.

Strona internetowa jest częściowo zgodna z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Strona posiada funkcję zmiany kontrastu oraz trójstopniowego skalowania wielkości czcionki. Trwają prace nad kolejnymi dostosowaniami do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Równocześnie Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku zobowiązuje się zapewnić dostępność swojej strony internetowej zgodnie z wyżej wymienioną ustawą (<https://up-sanok.edu.pl/deklaracja-dostepnosci>).

2. mediach społecznościowych - profilach uczelnianych:

- Facebooku (<https://www.facebook.com/uczelniasanok>),
- Instagramie (<https://www.instagram.com/uczelniasanok>),

- YouTub-ie (<https://www.youtube.com/@UczelniaSanok>),
- Serwisie x.com
(https://x.com/uczelniasanok?fbclid=IwY2xjawNmFhFleHRuA2FlbQIxMABicmlkETBjS2w5ekI3eDhQOGNwZVMwAR6vxaxjHPTfXPTN1mq0j5C657o03yNjmecQksN6wkZsXAzqBLlf5SubjUA2wdA_aem_q3DjfsuIbJsC1u-m-u8SKg)

Za pośrednictwem portalu społecznościowego Facebook publikowane są informacje o bieżącym życiu Uczelni, ogłoszenia dla studentów, zaproszenia na wydarzenia oraz relacje z wydarzeń; sami studenci, w naturalny sposób są zaangażowani w rozpowszechnianie tych informacji, które uznają za istotne i jest to bardzo skuteczne; - udostępnianie postów, komentowanie ich.

Ponadto na portalu okresowo pojawia się sekcja na relacji „Q&A”. Umożliwia ona zadanie pytań dotyczących nurtujących zagadnień odnośnie funkcjonowania Uczelni, m.in. rekrutacji, oferty studiów, możliwych stypendiach, infrastruktury.

3. USOS (<https://usosweb.up-sanok.edu.pl/kontroler.php?action=news/default>)

W systemie USOSweb studenci i pracownicy mają dostęp do kalendarza akademickiego, panelu wystawionych ocen końcowych, informacji o: wykładowcach (m.in. adresach, mailowych), kierunkach studiów oferowanych przez Uczelnię, formach uzyskania zaliczenia z przedmiotów na poszczególnych kierunkach studiów. Ponadto studenci mogą za jego pomocą kontaktować się z wykładowcami, jednostkami organizacyjnymi Uczelni.

Posiadanie indywidualnego konta w USOS pozwala na przeniesienie na płaszczyznę elektroniczną wielu usług, czynności i procedur wykonywanych przez nauczycieli akademickich i studentów, które są związane z organizacją i dokumentacją przebiegu studiów, np. zatwierdzanie wniosków o IOS. Na koniec każdego semestru studenci, poprzez USOS mogą dokonać ewaluacji procesu kształcenia w anonimowej ankiecie oceniającej jakość kształcenia.

Dodatkowo studenci i pracownicy mają możliwość korzystania z systemu USOS w wersji mobilnej. Jest to możliwe poprzez aplikację „Mobilny USOS UPS”, którą jest dostępna w sklepie Google Play. Natomiast na ten moment Uczelnia nie ma swojej dedykowanej wersji aplikacji dostępnej w App Store. Niemniej jednak jest możliwe korzystanie z USOS za pomocą ogólnej aplikacji „Mobilny USOS 2.0”.

4. w Biuletynie Informacji Publicznej:

<https://www.pwsz-sanok.4bip.pl/index.php?idg=1&id=1&x=0>.

Redagowanie stron BIP należy do zadań Działu Organizacyjnego Uczelni.

5. Systemie RAD-on (<https://radon.nauka.gov.pl/dane/profil/f62923b3-8da1-4ff3-8d66-787d9432cd05>).

Ze względu na to, że stałym elementem strategii uczelni jest budowanie dobrych relacji i wspieranie studentów w trakcie studiów, informacje udzielane są także w biurach obsługi osobiście i telefonicznie (Biuro Rektora, Dział Toku Studiów, działy administracyjne).

Dodatkowo Uczelnia co roku przygotowuje Informator dla kandydatów na studia, w którym są zawarte informacje o bazie dydaktycznej, przywilejach i formach wsparcia jakie mogą otrzymać studenci, kierunkach studiów, w tym także studiach podyplomowych, działających kołach naukowych i zainteresowań, wsparciu zewnętrznym, programie ERASMUS+ oraz rekrutacji. Informator jest udostępniany na stronie internetowej Uczelni: https://up-sanok.edu.pl/fcp/iGBUKOQtTKlQhbx08SlkFTxYCEi8pMgQGS39SBVJbWCECWR1pXhs_W3dN/4/public/informatornastrone1.pdf.

Oferta kierunków studiów realizowanych w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku jest także przedstawiana podczas corocznego Dnia Otwartego Uczelni. W tym dniu każdy Instytut, bądź Zakład tworzy własne stanowisko promujące kierunek studiów.

Ponadto przyszli kandydaci mogą zapoznać się z ofertą kształcenia Uczelni podczas wydarzeń kulturalnych, organizowanych zarówno przez samą Uczelnię (Festiwal Nauki i Zabawy), jak i inne jednostki środowiska lokalnego (na przykład: XVIII Piknik Rodzinny w Samorządowym Przedszkolu nr 3 w Sanoku, Piknik Rodzinny w Szkole Podstawowej nr 2 w Sanoku, Dożynki w Bukowsku oraz Czerzeżu). Dodatkowo Uczelnia angażuje się w akcje charytatywne (na przykład: Piknik na Cztery Łapy – skansen w Sanoku, WOŚP), podczas których nie tylko działa na rzecz lokalnej społeczności, ale także promuje swoje możliwości praktyczne, które studenci nabywają w wyniku kształcenia. Podczas takich wydarzeń Uczelnia posiada swoje stanowisko, na którym znajdują się informatory, ulotki z informacjami o kierunkach studiów, jak i gadżety z logo Uczelni. Jest to również przestrzeń do rozmów z przyszłymi kandydatami, gdyż stanowisko promują sami studenci, a opiekę merytoryczną sprawuje kadra dydaktyczna uczelni.

Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Ocena publicznego dostępu do ww. informacji jest dokonywana w sposób okresowy poprzez rozmowy z interesariuszami wewnętrznymi: studentami, pracownikami dydaktycznymi, pracownikami administracji oraz interesariuszami zewnętrznymi: kandydatami na studia, absolwentami, pracodawcami. Interesariusze zewnętrznymi mogą zgłaszać uwagi podczas cyklicznych spotkań lub korzystać z kanałów umożliwiających komunikację z władzami uczelnią.

Studenci odnoszą się również do tych zagadnień, wypełniając anonimową ankietę dotyczącą oceny jakości kształcenia – tzw. barometru satysfakcji studenta. W ankiecie jest zawarte pytanie, które brzmi „Jak ocenia Pan/Pani zakres i przejrzystość informacji zamieszczanych na stronie internetowej Uczelni, w tym dostępność do regulaminów, druków, komunikatów?”. Zadanie studenta polega na dokonaniu oceny powyższego aspektu w skali od 1 – bardzo nisko do 5 – bardzo wysoko). Zasady wypełniania ankiety znajdują się w „Procedura WSZJK P-WSZJK-11 Ankieta Oceny Jakości Kształcenia – Student”

(https://up-sanok.edu.pl/fcp/6GBUKOQtTKlQhbx08SlkFTxYCEi8pMgQGS39QBF9bWCECWR1pXhs_W3dN/users/code_JB0MJblAJOkd4QxU2BwgfBlAHXTgg/p-wszjk-11_barometr_satysfakcji_studenta-wyd_1.pdf).

Z przedstawionych informacji jasno wynika, iż w UP w Sanoku informacja o studiach jest kompletna i dostępna publicznie, w tym w BiP oraz w systemie RAD-on, dla jak najszerszego grona odbiorców w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie z niej przez osoby ze szczególnymi potrzebami, uwzględniający ustawowe wymogi dostępności cyfrowej, i w języku, w którym prowadzone są studia. Ponadto, obejmuje: cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, w tym kompetencje językowe, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego, oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. Obejmuje informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie, oraz jest regularnie monitorowana i aktualizowana przez osobę odpowiedzialną, której poszczególni interesariusze mogą zgłaszać uwagi do informacji umieszczanych na stronach internetowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Dokumenty regulujące politykę jakości w uczelni

W Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w oparciu o cztery zasadnicze dokumenty (ścieżka dostępu na stronie uczelni: Strona główna/Informacje uczelniane/Jakość kształcenia/Informacje ogólne: <https://up-sanok.edu.pl/inne/jakosc-ksztalcenia>):

- Uchwała Senatu 47/XI/20 - Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (https://up-sanok.edu.pl/fcp/6GBUKOQtTKlQhbx08SlkFTxYCEi8pMgQGS39QBF9bWCECWR1pXhs_W3dN/users/code_JB0MJbIAJOkd4QxU2BwgfBlAHXTgg/uchwala_senatu_-_wszjk_-47xi20_17112020.pdf);
- Księga jakości kształcenia (https://up-sanok.edu.pl/fcp/6GBUKOQtTKlQhbx08SlkFTxYCEi8pMgQGS39QBF9bWCECWR1pXhs_W3dN/4/public/dts/jakosc/zal_1_do_us_ksiega_jakosci_-_wyd_3.pdf);
- sprawozdanie z praktyk (https://up-sanok.edu.pl/fcp/6GBUKOQtTKlQhbx08SlkFTxYCEi8pMgQGS39QBF9bWCECWR1pXhs_W3dN/4/public/dts/jakosc/zal_2_do_us_sprawozdanie-praktyki.pdf);
- wzór i harmonogram zadań w ramach WSZJK (https://up-sanok.edu.pl/fcp/6GBUKOQtTKlQhbx08SlkFTxYCEi8pMgQGS39QBF9bWCECWR1pXhs_W3dN/4/public/dts/jakosc/zal_3_do_us_harmonogram_zadan.pdf).

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Na etapie projektowania programu studiów na poszczególnych kierunkach dochodzi do realizacji misji i koncepcji kształcenia przyjętej na uczelni. Za projekt programu studiów odpowiada Instytutowa Komisja ds. Jakości kształcenia oraz Rada Instytutu kierowana przez dyrektora instytutu. W zebraniu dotyczącym tworzenia kierunku mogą uczestniczyć przedstawiciele pracodawców, studenci uczący się na kierunku oraz kadra administracyjna. Ponadto za projektowanie programu odpowiada Senat UP w Sanoku dbający o zgodność ze strategią uczelni.

Zaprojektowane poszczególne komponenty programu studiów na etapie tworzenia są ostatecznie weryfikowane i otrzymują kształt dokumentów. Za utworzenie pełnego programu studiów odpowiadają: dyrektor instytutu, kierownik zakładu, nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne, kadra administracyjna, a także jako grono opiniodawcze interesariusze zewnętrzni oraz samorząd studencki.

Program studiów jest następnie opiniowany przez Senat uczelni. Po zaopiniowaniu przez Senat program studiów publikowany jest na stronie uczelni: <https://up-sanok.edu.pl/kandydaci/kierunki-studiow/details,8.html> w zakładce: Dla kandydatów / Kierunki studiów. Wdrożenie programu studiów oznacza tok kształcenia i realizację założeń programowych. Za wdrożenie programu studiów odpowiada kadra dydaktyczna uczelni oraz działy administracyjne zapewniające prawidłową organizację procesu kształcenia. Najważniejszą rolę w procesie wdrożenia programu studiów odgrywają nauczyciele

akademy, którzy prowadzą zajęcia zgodnie z założeniami przyjętymi w programie studiów. Nauczyciele akademicy stymulują studentów do samodzielności oraz pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, a także zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej. Rolą kadry dydaktycznej jest dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia, w tym osób szczególnie uzdolnionych.

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach, czyli WSZJK

Zgodnie z uchwałą Senatu UP Nr 47/XI/20 z dnia 17 listopada 2020 r. (wprowadzoną w miejsce uchwały Senatu nr 7/II/14 z dnia 27 lutego 2014 r. https://up-sanok.edu.pl/fcp/6GBUKOQtTKlQhbx08SlkFTxYCEi8pMgQGS39QBF9bWCECWR1pXhs_W3dN/users/code_JB0MJbIAJOkd4QxU2BwgfBLAHXTgg/uchwala_senatu_-_wszjk_-_47xi20_17112020.pdf) Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje wszystkie etapy i formy kształcenia oferowane przez uczelnię. Jego wprowadzenie służy wspieraniu rozwoju kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów poprzez wykorzystanie potencjału uczelni (kapitałowego, ludzkiego, ekonomicznego, informatycznego) do realizacji zadań przewidzianych przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi (§3, p.1).

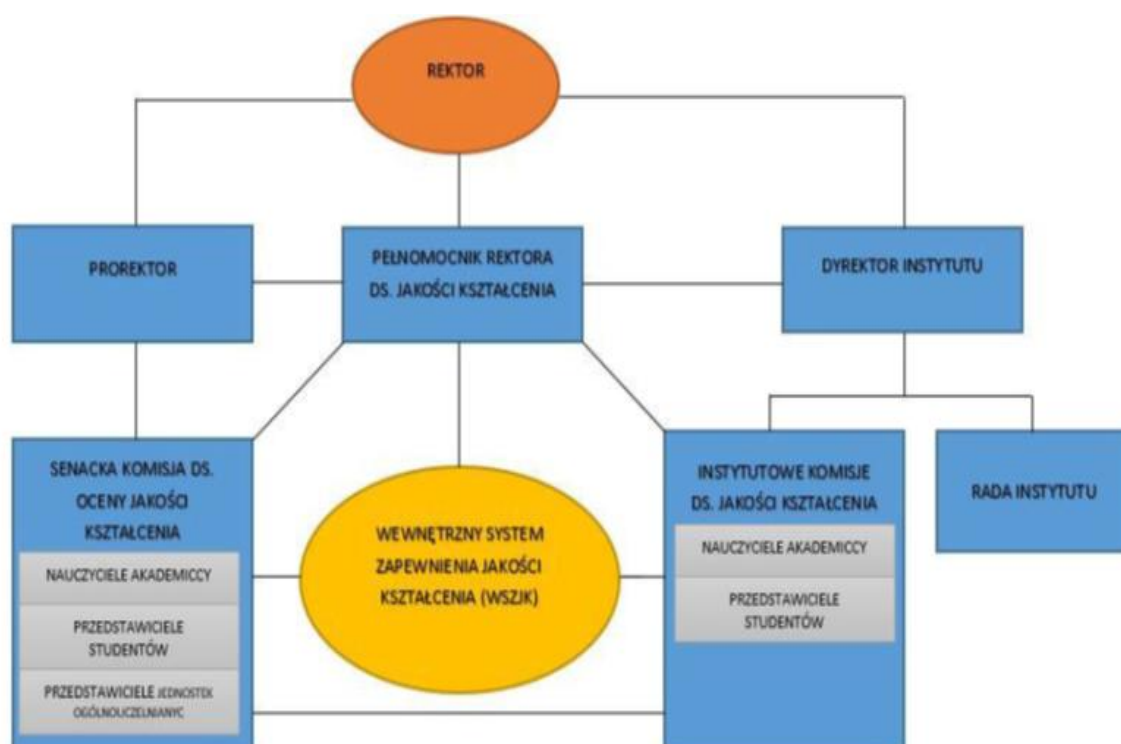
Główne cele WSZJ obejmują: podnoszenie poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów; podnoszenie poziomu atrakcyjności studiowania i konkurencyjności Uczelni; ciągłe monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia; nawiązywanie współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego celem uatrakcyjniania procesu studiowania w Uczelni; inicjowanie mobilności studentów. Natomiast cele szczegółowe to: doskonalenie programów studiów, w tym weryfikowanie zakładanych efektów uczenia się; monitorowanie warunków realizacji kształcenia, w tym organizacji zajęć; kontrolowanie procedur oceniania studentów; usprawnianie obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego; monitorowanie systemu studenckich praktyk zawodowych; zwiększanie internacjonalizacji studiów (nawiązywanie i podtrzymywanie współpracy z ośrodkami zagranicznymi, zwiększanie mobilności studentów i pracowników).

Warto zaznaczyć, że w WZSJ działa w oparciu o 9 zasad: orientacja na studenta, podejście procesowe, wizjonerskie przywództwo, zaangażowanie kadry, identyfikacja i wykorzystanie kluczowych kompetencji, współpraca z partnerami uczelni, dostępność informacji, ciągłe doskonalenie i autonomia i elastyczność.

Ocena jakości kształcenia dokonywana jest raz do roku (ocenie podlega okres roku akademickiego). Polega ona na określeniu mocnych i słabych stron kształcenia. Przeprowadzana jest za pomocą odpowiednich narzędzi określonych w § 14 uchwały. Rezultatem oceny jest przygotowanie corocznego raportu z oceny jakości kształcenia w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku.

Za przygotowanie raportu odpowiedzialna jest Senacka Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia we współpracy z Instytutowymi Komisjami ds. Jakości Kształcenia.

Sposób sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku zostały zaprezentowane na poniższym schemacie. Realizacja Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia odbywa się według następującego schematu:

Nadrzędnymi podmiotami odpowiedzialnymi za prawidłową realizację polityki jakości kształcenia jest Rektor, który odpowiada za doskonalenie jakości kształcenia realizowane między innymi poprzez realizację zadań zaproponowanych przez Senacką Komisję ds. Jakości Kształcenia na dany rok akademicki.

Bezpośrednio we wszystkie procesy zapewniania jakości kształcenia włączeni są:

- prorektor, który nadzoruje i koordynuje działania WSZJK oraz inspiruje działania projakościowe związane przebiegiem procesu dydaktycznego i działań motywacyjnych odnoszących się do kadry dydaktycznej, technicznej i administracyjnej;
- pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia, który m. in. inicjuje i koordynuje działania projakościowe; organizuje działalność szkoleniową; prowadzi nadzór nad dokumentacją WSZJK;

- dyrektor instytutu, który m.in. przedkłada, po zasięgnięciu opinii zespołu nauczycieli akademickich danego kierunku studiów, Radzie Instytutu do końca września każdego roku ocenę efektów uczenia się, która stanowi podstawę doskonalenia programu studiów oraz przedkłada prorektorowi zmiany w programach studiów, wynikające z procesu oceny jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów w celu ich oceny i Senatowi do zatwierdzenia.

Senacka Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia przygotowuje propozycje zadań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia w danym roku akademickim, a w szczególności: prowadzi nadzór i koordynuje prace związane z wdrażaniem, funkcjonowaniem i doskonaleniem WSZJK w Uczelni; ocenia funkcjonowanie WSZJK; opracowuje raportu z funkcjonowania WSZJK; opracowuje projekty zmian do WSZJK; przedstawia propozycje działań doskonalących WSZJK.

Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia działa niezależnie od dyrektora instytutu realizując zadania, które obejmują: nadzór i koordynację realizacji celów WSZJK w instytucie; ocenę funkcjonowania WSZJK w instytucie; inspirowanie działań projakościowych związanych z przebiegiem procesu dydaktycznego; opracowywanie i wdrażanie własnych procedur podnoszenia jakości kształcenia w instytucie wynikających ze specyfiki prowadzonych kierunków studiów; przygotowanie wstępnych sprawozdań z realizacji praktyk zawodowych na podstawie sprawozdań kierunkowych opiekunów praktyk i przekazanie ich do Senackiej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia; przygotowanie wstępnych sprawozdań z analiz prac etapowych i weryfikacji efektów uczenia się i przekazanie ich do Senackiej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia.

Na ewaluację składają się dwa oddzielne procesy. Pierwszy z nich polega na bieżącym monitorowaniu realizacji programu studiów nadzorowanym przez dyrektora instytutu i kierownika zakładu. Drugi natomiast stanowi podsumowanie oraz refleksję dotyczącą całego programu studiów dokonywana przez Instytutową Komisję ds. Jakości Kształcenia.

Wykładowcy weryfikują i oceniają w sposób bezstronny, rzetelny i przejrzysty stopień osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

Do działań o charakterze ewaluacyjnym należą wypełniane wg wzorów:

- arkusze hospitacji zajęć dydaktycznych;
- ankiety studenckiej oceny nauczycieli akademickich;
- ankiety jakości obsługi studenta przez DTS;
- ankiety oceny jakości kształcenia dokonywana przez studenta;
- sprawozdania z realizacji studenckich praktyk zawodowych;
- sprawozdania z weryfikacji prac dyplomowych w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym,
- protokolowane spotkania z interesariuszami zewnętrznymi.

Istotne w procesie bieżącej ewaluacji jakości kształcenia są nieformalne rozmowy i konsultacje ze studentami, wykładowcami, działami administracyjnymi, przedstawicielami pracodawców.

Ważnym elementem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest coroczna ocena jakości kształcenia programu studiów. W efekcie tej oceny definiowane są potrzeby ulepszania programu studiów. Odpowiedzialne są za to Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Rada Instytutu, które dzięki dyskusji i wspólnej refleksji aktualizują koncepcję programu studiów.

Na tym etapie powstaje raport doskonalenia kierunku, który zawiera:

- wnioski z hospitacji zajęć;
- wnioski z ankiet studenckich;
- analizę prac dyplomowych;
- analizę kart obserwacji w ramach praktyk, konspektów zajęć;
- ocenę współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- ocenę infrastruktury wykorzystywanej na kierunku;
- rekomendacje do zmian w programie studiów i funkcjonowaniu kierunku.

W procesie ewaluacji programu studiów wykorzystywane są wyniki zewnętrznych ocen jakości kształcenia (opinie interesariuszy zewnętrznych) i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Zadanie to należy do Instytutowej Komisji Jakości Kształcenia.

W każdym roku publikowane są na stronie uczelni raporty, które zatwierdziła oraz sformułowała zalecenia Senacka Komisja ds. Oceny Jakości (<https://up-sanok.edu.pl/inne/jakosc-ksztalcenia/details,3.html>).

Procedury WSZJK są szczegółowo opisane na stronie Uczelni i dotyczą następujących zakresów (<https://up-sanok.edu.pl/inne/jakosc-ksztalcenia/details,1.htm>):

1. Nadzór nad dokumentacją WSZJK
2. Weryfikacja efektów uczenia
3. Hospitacje
4. Studencka ankieta zajęć dydaktycznych
5. Studencka ankieta poziomu obsługi przez DTS
6. Konsultacje z interesariuszami
7. Odwoływanie zajęć
8. Proces dyplomowania
9. Ocena pracy dyplomowej
10. Procedura antyplagiatowa
11. Barometr satysfakcji studenta
12. Ocena jakości prac dyplomowych
13. Przechowywanie prac etapowych

14. Planowanie obsady zajęć.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku <https://up-sanok.edu.pl/inne/jakosc-ksztalcenia/details,1.html> (Załącznik do uchwały Senatu UP im. Jana Grodka w Sanoku, Nr 47/XI/20 z dnia 17 listopada 2020 r.).

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Coroczne spotkania z interesariuszami zewnętrznymi, którymi są dyrektorzy przedszkoli i szkół podstawowych dostarczają cennych wskazówek, które pozwalają na dalsze doskonalenie programu studiów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Wdrożenie rekomendowanych zmian przyczynia się do lepszego przygotowania absolwentów do wymagań współczesnego przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Ponadto przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów oparta na wynikach analizy miarodajnych i wiarygodnych danych. Obejmuje ona efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym wyniki i stopień osiągnięcia efektów uczenia się uzyskanych przez studentów w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

W roku 2019, Prezydium PKA dokonała oceny na kierunku Pedagogika ze specjalnością edukacja wczesnoszkolna i edukacja przedszkolna, który spełniał w pełni wszystkie 10 kryteriów, oraz nie otrzymał żadnych zaleceń ani wskazań do poprawy.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Kompleksowa wiedza teoretyczna i praktyczna: Program studiów zapewnia solidne podstawy teoretyczne w dyscyplinie pedagogika oraz rozwija umiejętności praktyczne, co przygotowuje studentów do pracy w różnych środowiskach edukacyjnych. 2. Rosnące zapotrzebowanie na specjalistów z umiejętnościami praktycznymi: Zwiększa się popyt na pedagogów, którzy posiadają kompetencje praktyczne i są gotowi do pracy bez długiego procesu wdrażania, co jest cenione przez pracodawców. Studenci wykonują wiele prac w trakcie zajęć, na przykład scenariusze zajęć, które później mogą wykorzystać podczas praktyk studenckich, jak i w pracy zawodowej. Uczestniczą także w różnego rodzaju wydarzeniach, podczas których mogą ćwiczyć nawiązywanie kontaktu z dzieckiem/ucznikiem, weryfikować proponowane aktywności i dokonywać ich krytycznej analizy (na przykład Festiwal Nauki i Zabawy, Akademia Małego Żaka, Dzień Dziecka w Żłobku). 3. Kadra naukowa: Wykwalifikowani i doświadczeni pracownicy, z doświadczeniem praktycznym w pracy pedagogicznej zapewniają wysoką jakość kształcenia. Dzięki temu, że większość nauczycieli akademickich pracuje także w innych placówkach - przedszkolach, szkołach mogą odnosić przekazywaną studentom wiedzę teoretyczną do realnych przykładów, sytuacji z własnej praktyki zawodowej.	Słabe strony 1. Niska mobilność studentów: Niezadawalająca mobilność międzynarodowa wśród studentów. 2. Niewystarczająca baza noclegowa dla studentów

4. Angażowanie studentów w prace badawcze, projekty naukowe.

Dzięki temu angażowaniu, studenci zdobywają nowe umiejętności w zakresie wystąpień publicznych (na przykład podczas Ogólnopolskiej Studenckiej Konferencji Naukowej pt. „Wyzwania w pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zmieniającej się rzeczywistości”, 19.12.2024r., czy II Konferencja naukowo- szkoleniowa Wychowanie-Edukacja-Zdrowie 14.11.2025r. (sekcja doktorancko-studencka), pisanie artykułów naukowych (Pater P., Zubel M. (2019). *Wizerunek nauczyciela na przestrzeni lat*. Edukacja – Technika – Informatyka, Nr 1(27), s. 42 – 47.; Pater P., Zubel M., Mielnikiewicz J. (2021) *The importance of teacher competences in early education*, Edukacja – Technika – Informatyka, Nr 2(32)/2021, s. 184-194), bądź monografii (na przykład: Reczek-Zymróż Ł. (2025), *Autorskie programy nauczania- teoria i praktyka w edukacji wczesnoszkolnej* Wyd. Wydawnictwo Hironnelle, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanok) pod nadzorem merytorycznym nauczyciela akademickiego.

5. Organizacja szkoleń zgodnych z potrzebami środowiska lokalnego oraz zainteresowaniami studentów.

Szkolenia (np. MAKTON, Terapia ręki plus, PECS, Animator czasu wolnego, Spotkanie z Leonem – przeciwdziałanie agresji u dzieci, i inne) oraz organizacja wyjazdów studyjnych, która poszerza horyzonty studentów oraz pozwala połączyć zdobytą wiedzę z praktyką (np.: Szkoła Podstawowa nr 27 im. Marii Montessori w Lublinie, Przedszkole Leśna Droga w Warszawie, Przedszkole Waldorfskie, i inne.)

Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Rosnące zapotrzebowanie na specjalistów w edukacji: Zmieniające się potrzeby społeczne i edukacyjne mogą zwiększyć zapotrzebowanie na specjalistów w dziedzinie pedagogiki, zwłaszcza w obszarze terapii pedagogicznej i edukacji dorosłych. 2. Możliwość dalszego kształcenia: Absolwenci mogą kontynuować naukę na studiach podyplomowych, co zwiększa ich kompetencje i szanse na rynku pracy. Uczelnia ma w swojej ofercie studia podyplomowe: Edukacja i terapia osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną. 3. Rozwój technologii edukacyjnych: Wzrost znaczenia edukacji online i technologii cyfrowych otwiera nowe możliwości dla pedagogów, zarówno w zakresie nauczania, jak i tworzenia materiałów edukacyjnych. Studenci dzięki zainteresowaniom nauczycieli akademickich mogą nie tylko uczestniczyć w takiej formie zajęć, ale także są świadomi efektów w nauczaniu/ terapii, jakie można uzyskać z wykorzystaniem Gogli VR OCULUS, czy innych urządzeń będących na wyposażeniu UP w Sanoku. 4. Badania naukowe: Nowe odkrycia w dziedzinie psychologii, neurobiologii i nauk o edukacji może dostarczyć cennych informacji na temat efektywnych metod nauczania i uczenia się. Wpłynąć to może na programy nauczania i kształcenie przyszłych pedagogów. Równocześnie fakt, że nauczyciele akademicy prowadzą własne badania naukowe przyczynia się do zdobywania wiedzy o danych zjawiskach występujących lokalnie oraz porównywanie ich z innymi częściami kraju. Tym samym przekazywana wiedza studentom uwzględnia problemy i trudności lokalnego środowiska (badania o wykluczeniu rówieśniczym, świadomości rodziców odnośnie wychowania dzieci).	Zagrożenia 1. Kryzys finansowy w sektorze publicznym: Ograniczenia budżetowe w sektorze publicznym mogą wpływać na liczbę dostępnych miejsc pracy oraz warunki zatrudnienia. 2. Konkurencja na rynku pracy: Wzrost liczby absolwentów kierunków pedagogicznych może prowadzić do większej konkurencji o miejsca pracy, zwłaszcza w atrakcyjnych lokalizacjach. 3. Niski prestiż zawodu: Często zawód nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej nie jest postrzegany jako prestiżowy, co może wpływać na niską motywację studentów i ich zaangażowanie zawodowe.
---------------------	--	--

UCZELNIA PAŃSTWOWA
im. Jana Grodka w Sanoku
38-500 SANOK, ul. Mickiewicza 21
tel. 13 48 85 050
NIP 637-17-10-755

(Pieczęć uczelni)

DYREKTOR
Instytutu Nauk Społecznych

dr hab. Piotr Frączyk, prof. ucz.

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

REKTOR

dr hab. inż. Mirosław Maciejowski
prof. UP

(podpis Rektora)

Sanok, dnia 18.12.2025 r.

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
jednolite studia magisterskie	I	18	32	-----	-----
	II	22	30	-----	-----
	III	20	17	-----	-----
	IV	15	13	-----	-----
	V	----	20	-----	-----
	VI	----	----	-----	-----
Razem:		75	112	-----	-----

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2025	18	18	-----	-----
	2024	27	14	-----	-----
Razem:		45	32	-----	-----

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 semestrów / 316 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	4050
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	51 %
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne na kierunku	203
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	316
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	48
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	10
Wymiar praktyk zawodowych⁵	265
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Łączna liczba punktów ECTS wytypowanych do prowadzenia w formie hybrydowej wynosi 106 ECTS (tj. 33,54%). Jednakże dla każdego cyklu kształcenia kierownik zakładu decyduje, które zajęcia prowadzić w formie hybrydowej, tak aby łącznie nie przekroczyć poziomu 79 ECTS, tj. 25% Wszystkich ECTS (zgodnie z limitem określonym standardem kształcenia (podpunkt 3.4))	1. 4050 godzin / 895 godzin

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne/n iestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Wprowadzenie do psychologii	ćw	30	2
Wprowadzenie do pedagogiki	Ćw	30	2
Zarządzanie placówką oświatową* / Organizacja i zarządzanie oświatą*	Ćw	15	2
Nauczyciel wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej* / Współczesne role nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej*	Ćw	30	2
Pedagogika przedszkolna	Ćw	30	3
Pedagogika wczesnoszkolna	Ćw	30	3
Techniki efektywnego uczenia się	Ćw	30	2
Teoretyczne podstawy dydaktyki	Ćw	30	2
Psychologiczne podstawy pracy nauczyciela	Ćw	30	2
Podstawy edukacji przedszkolnej	Ćw	30	3
Podstawy edukacji wczesnoszkolnej	Ćw	30	3
Pedagogika porównawcza	Ćw	15	1
Rytmika w przedszkolu i klasach 1-3* / Elementy tańców regionalnych*	Ćw	30	2
Trening umiejętności wychowawczych	Cw	30	2
Komunikacja interpersonalna w relacjach edukacyjnych	Ćw	15	2
Język obcy	Ćw	180	12
Praktyka ogólnopedagogiczna (śródroczna) **	P	30	1
Praktyka wychowawczo-dydaktyczna (śródroczna) **	P	60	3
Praktyka ciągła**	P	150	6
Teoretyczne podstawy wychowania	Ćw	30	2
Psychologia rozwoju dziecka	Ćw	30	2
Teoretyczne podstawy edukacji przyrodniczej i społecznej	Ćw	30	3
Teoretyczne podstawy edukacji polonistycznej	Ćw	30	3
Teoretyczne podstawy edukacji muzycznej	Ćw	30	2
Wprowadzenie do logopedii	Cw	30	2
Kultura żywego słowa z emisją głosu* / Mowa zawodowa*	Ćw	30	2
Teoretyczne podstawy edukacji matematycznej	Ćw	30	3
Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej	Ćw	30	2

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Teoretyczne podstawy edukacji technicznej	Ćw	30	3
Teoretyczne podstawy edukacji plastycznej	Ćw	30	3
Pedagogika alternatywna w przedszkolu i klasach 1-3	Cw	15	2
Psychologia społeczna i wychowania	Ćw	30	2
Innowacyjne kierunki pedagogiczne	Ćw	15	2
Teoretyczne podstawy edukacji zdrowotnej	Cw	30	2
Teoretyczne podstawy wychowania fizycznego	Ćw	30	2
Teoretyczne podstawy edukacji informatycznej i medialnej	ćw	30	2
Psychologia kliniczna dziecka	Ćw	30	3
Pedagogika społeczna	Cw	30	2
Literatura dla dzieci	Cw	30	2
Metody aktywizujące w przedszkolu i klasach 1-3	Cw	30	3
Metodyka edukacji polonistycznej	Cw	30	3
Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	Ćw	30	3
Diagnostyka pedagogiczna dziecka	Ćw	30	2
Praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Ćw	45	2
Wspomaganie rozwoju dziecka	Ćw	30	2
Metodologia badań pedagogicznych	Ćw	20	1
Bajkoterapia* / Gry i zabawy w edukacji*	Ćw	30	3
Projektowanie działalności animacyjnej w środowisku	Ćw	30	2
Metodyka edukacji matematycznej	Ćw	45	4
Metodyka edukacji muzycznej	Ćw	30	3
Zajęcia wyrównawcze	Ćw	15	1
Arteterapia w edukacji dziecka* / Drama w edukacji dziecka*	Ćw	45	3
Pedagogika opiekuńcza* / Profilaktyka społeczna*	Ćw	15	2
Organizacja procesu terapeutycznego	Ćw	15	1
Współpraca nauczycieli przedszkola i klas 1-3 szkoły podstawowej z podmiotami środowiska lokalnego	Ćw	30	2
Seminarium dyplomowe	S	90	6
Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego	Ćw	30	3
Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną	Ćw	45	4
Metodyka edukacji plastycznej	Ćw	45	3
Metodyka edukacji technicznej	Ćw	30	3
Konstruowanie programów pracy wychowawczo-dydaktycznej	Ćw	30	2
Ewaluacja i ocena w przedszkolu i klasach 1-3	Ćw	20	2

Przygotowanie merytoryczne do nauczania języka obcego	Ćw	60	6
Metodyka edukacji zdrowotnej	Ćw	30	2
Metodyka wychowania fizycznego	Ćw	45	3
Edukacja ekologiczna w przedszkolu i klasach 1-3	Ćw	30	2
Małe formy sceniczne	Ćw	30	2
Pedagogika zabawy	Ćw	30	2
Praca z dzieckiem z niepełnosprawnością* / Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*	Ćw	15	2
Szkolne programy profilaktyczne* / Zachowania ryzykowne dzieci*	Ćw	30	2
Adaptacja dziecka/ucznia do warunków przedszkolnych i pierwszej klasy szkoły podstawowej	Ćw	20	2
Psychologia zdrowia dla nauczycieli	Ćw	30	3
Pedagogika czasu wolnego	Ćw	30	2
Sztuka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	Ćw	15	2
Metodyka nauczania dzieci języka obcego*/ Methodology of teaching children a foreign language*	Ćw	45	4
Organizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej	Ćw	45	5
Działalność innowacyjna i eksperymentalna w przedszkolu i klasach 1-3	Ćw	30	3
Razem:		2640	203

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁷

Nazwa zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁸
Wprowadzenie do filozofii	W	15	1	nd
Nauki o rodzinie	W	15	1	nd
Wprowadzenie do pedagogiki	W,C	60	5	nd
Historia myśli pedagogicznej	W, C	30	2	nd
Pedagogika porównawcza	W, C	30	2	nd
Trening umiejętności wychowawczych	C	30	2	nd
Teoretyczne podstawy wychowania	W, C	60	4	nd
Pedagogika alternatywna w przedszkolu i klasach 1-3	C	15	2	nd
Innowacyjne kierunki pedagogiczne	C	15	2	nd
Współczesne systemy edukacji	W	15	1	nd
Pedagogika społeczna	W, C	45	3	nd
Pedagogika opiekuńcza* / Profilaktyka społeczna*	W, C	30	3	nd
Pedagogika przedszkolna	W, C	45	5	nd
Pedagogika wczesnoszkolna	W, C	45	5	nd

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁸ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Podstawy edukacji przedszkolnej	W, C	45	5	nd
Podstawy edukacji wczesnoszkolnej	W, C	45	5	nd
Wprowadzenie do psychologii	W, C	60	5	nd
Techniki efektywnego uczenia się	C	30	2	nd
Psychologiczne podstawy pracy nauczyciela	W, C	45	3	nd
Psychologia rozwoju dziecka	W, C	60	5	nd
Psychologia społeczna i wychowania	W, C	45	3	nd
Psychologia kliniczna dziecka	W, C	60	5	nd
Psychologia zdrowia dla nauczycieli	C	30	3	nd
Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego	W, C	60	6	nd
Teoretyczne podstawy edukacji przyrodniczej i społecznej	W, C	60	6	nd
Teoretyczne podstawy edukacji polonistycznej	W, C	60	6	nd
Teoretyczne podstawy edukacji matematycznej	W, C	60	6	nd
Teoretyczne podstawy edukacji muzycznej	W, C	45	4	nd
Teoretyczne podstawy edukacji technicznej	W, C	45	5	nd
Teoretyczne podstawy edukacji plastycznej	W, C	60	5	nd
Teoretyczne podstawy edukacji zdrowotnej	W, C	45	4	nd
Teoretyczne podstawy wychowania fizycznego	W, C	60	4	nd
Teoretyczne podstawy edukacji informatycznej i medialnej	W, C	45	5	nd
Przygotowanie merytoryczne do nauczania języka obcego	W, C	120	12	nd
Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka	C	30	2	nd
Rytmika w przedszkolu i klasach 1-3* / Elementy tańców regionalnych*	C	30	2	nd

Socjologia	W	15	1	nd
Literatura dla dzieci	C	30	2	nd
Metody aktywizujące w przedszkolu i klasach 1-3	C	30	3	nd
Wspomaganie rozwoju dziecka	C	30	3	nd
Bajkoterapia* / Gry i zabawy w edukacji*	C	30	3	nd
Projektowanie działalności animacyjnej w środowisku	C	30	2	nd
Arteterapia w edukacji dziecka* / Drama w edukacji dziecka*	C	45	3	nd
Współpraca nauczycieli przedszkola i klas 1-3 szkoły podstawowej z podmiotami środowiska lokalnego	C	30	2	nd
Konstruowanie programów pracy wychowawczo-dydaktycznej	C	30	2	nd
Małe formy sceniczne	W, C	45	4	nd
Pedagogika zabawy	C	30	2	nd
Adaptacja dziecka/ucznia do warunków przedszkolnych i pierwszej klasy szkoły podstawowej	C	20	2	nd
Pedagogika czasu wolnego	C	30	2	nd
Sztuka w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	W, C	30	3	nd
Organizacja zajęć z gimnastyki korekcyjnej	K	45	5	nd
Działalność innowacyjna i eksperymentalna w przedszkolu i klasach 1-3	C	30	3	nd
Teoretyczne podstawy dydaktyki	W, C	60	4	nd
Edukacja zintegrowana w teorii i praktyce	W	30	2	nd
Edukacja międzykulturowa	W	15	1	nd
Metodyka edukacji polonistycznej	W, C	60	6	nd
Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	W, C	45	5	nd

Metodyka edukacji matematycznej	W, C	60	6	nd
Metodyka edukacji plastycznej	W, C	60	5	nd
Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną	W, C	45	5	nd
Metodyka edukacji muzycznej	W, C	45	5	nd
Metodyka edukacji technicznej	W, C	45	5	nd
Metodyka edukacji zdrowotnej	W, C	45	4	nd
Metodyka wychowania fizycznego	W, C	60	5	nd
Edukacja ekologiczna w przedszkolu i klasach 1-3	W, C	45	4	nd
Metodyka nauczania dzieci języka obcego*/ Methodology of teaching children a foreign language*	W, C	60	6	nd
Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej	W, C	45	3	nd
Praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	C	45	2	nd
Zajęcia wyrównawcze	C	15	1	nd
Organizacja procesu terapeutycznego	C	15	1	nd
Praca z dzieckiem z niepełnosprawnością* / Postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością i zagrożonych niedostosowaniem społecznym*	C	15	2	nd
Szkolne programy profilaktyczne* / Zachowania ryzykowne dzieci*	W, C	45	3	nd
Instytucje profilaktyczne i pomocy społecznej	C	15	2	nd
Zarządzanie placówką oświatową* / Organizacja i zarządzanie oświatą*	W, C	30	2	nd
Pierwsza pomoc przedmedyczna	C	15	1	nd
Nauczyciel wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej* / Współczesne role	C	30	2	nd

nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej*				
Prawo dla pedagogów* / Prawo oświatowe*	W	15	1	nd
Prawa dziecka	W	15	1	nd
Etyka pedagogiczna* / Dylematy etyczne w zawodzie pedagoga*	W	15	1	nd
Diagnostyka pedagogiczna dziecka	W, C	45	4	nd
Ewaluacja i ocena w przedszkolu i klasach 1-3	W, C	30	3	nd
Komunikacja interpersonalna w relacjach edukacyjnych	C	15	2	nd
Wprowadzenie do logopedii	W, C	45	3	nd
Kultura żywego słowa z emisją głosu* / Mowa zawodowa*	C	30	2	nd
Praktyka ogólnopedagogiczna (śródroczna) **	PZ	30	1	nd
Praktyka wychowawczo-dydaktyczna (śródroczna) **	PZ	60	3	nd
Praktyka ciągła**	PZ	150	6	nd
Ochrona własności intelektualnej	W	15	1	nd
Metodologia badań pedagogicznych	W, C	35	2	nd
Seminarium dyplomowe	S	90	6	nd
Statystyka w badaniach pedagogicznych* / Arkusze kalkulacyjne w badaniach naukowych*	W, C	30	2	nd
Razem:		3655	303	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Methodology of teaching children a foreign language*	W, C	10	stacjonarne	angielski	--
Metodyka nauczania dzieci języka obcego*	W, C	10	stacjonarne	z elementami języka angielskiego	20
Język obcy	C	2, 3, 4, 5, 6, 7	stacjonarne	angielski	60
Przygotowanie merytoryczne do nauczania języka obcego	W, C	8, 9	stacjonarne	z elementami języka angielskiego	13

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

- Załącznik nr 1. Program studiów PPW mgr 2024-2025
- Załącznik nr 1a. Plan studiów ramowy PPW (S) mgr 2024-2025
- Załącznik nr 1b. Plan studiów ramowy PPW (S) mgr 2024-2025 - hybryda
- Załącznik nr 1c. Plan studiów ogólny PPW (S) mgr 2024-2025
- Załącznik nr 1d. Sylabusy PPiW
- Załącznik nr 2. Obsada zajęć na kierunku PPiW 2025-2026
- Załącznik nr 3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych obowiązujący w semestrze zimowym roku akademickiego
- Załącznik nr 4. Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia
- Załącznik nr 5. Wykaz sal dydaktycznych - UP Sanok
- Załącznik nr 5a. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni i innych obiektów
- Załącznik nr 6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów
- Załącznik nr 7. Procedura-Planowanie obsady zajęć dydaktycznych
- Załącznik nr 8. Program praktyk PPW 2024.2025
- Załącznik nr 8a. Regulamin studenckich praktyk zawodowych
- Załącznik nr 9. Regulamin dyplomowania INS 2025
- Załącznik nr 9a. Instytutowy regulamin procesu dyplomowania - Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
- Załącznik nr 10. Instrukcja konkursowa 2019
- Załącznik nr 11. ZR 1_21 Instrukcja sporz. planu rzeczowo-finansow.
- Załącznik nr 11a. Druk 1 i 2 zakup_2025
- Załącznik nr 11a. Druk 1 i 2 zakup_2025
- Załącznik nr 11b. Druk nr 3 - organizacja konferencji 2025
- Załącznik nr 11c. Druk nr 4a - dofinansowanie publikacji 2025
- Załącznik nr 11d. Druk nr 4b - dofinansowanie przewodu dokt., postępowania hab. 2025
- Załącznik nr 11e. Druk nr 4c - dofinansowanie udziału w konferencji 2025
- Załącznik nr 11f. Druk nr 5 - zakup zbiorów bibliotecznych w 2025 r_
- Załącznik nr 12. ZR 45 21 kryteria oraz tryb oceny
- Załącznik nr 13. Procedura antymobbingowa
- Załącznik nr 14. Procedura w spr. zasad finansowania postępowań dokt., hab., prof.
- Załącznik nr 15. Wnioski o nagrodę Rektora nauczyciele
- Załącznik nr 16. Wykaz literatury dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
- Załącznik nr 17. Instrukcja gospodarowania majątkiem trwałym UP w Sanoku
- Załącznik nr 17a. Przegląd techniczny budynku D
- Załącznik nr 17b. Protokół z przeglądu technicznego budynku
- Załącznik nr 18. Lista podmiotów, w których studenci realizują praktyki
- Załącznik nr 19. Course_catalogue__2025-2026

Link do uczelnianej strony internetowej, na której opublikowano raport samooceny:

https://www.pwsz-sanok.4bip.pl/index.php?job=wiad&idg=6&id=130&x=6&y=&n_id=705